

פרשה 1445
פל"א 116770/17

סיכום חקירה

הוכן ונערך ע"י
רפ"ק אררה עודד, עו"ד – מפלג א' / יאח"ה
עו"ד אודי אבקסיס – רשות ני"ע

מאי 2019

10	חשודים
12	עדים
13	הוראות החיקוק
14	עיקר הממצאים – החשודים העיקריים
14	יהודה אלימלך
14	מיצוי חקירות
17	מסמכים
17	נוהל יועצים
17	פרוטוקול ישיבת דירקטוריון - שיכון ובינוי אס. בי. איי. תשתיות בע"מ מתאריך 18/3/10
18	תיעוד פגישה מתאריך 26/2/06 בנושא עמלות
19	פגישה מתאריך 29/10/06
20	הכנות לקראת ביקור עופר קוטלר בשוויץ בתאריך 15/5/08
20	תרשומת מפגישה בתאריך 15/5/08
20	הכנה לפגישה עם עופר קוטלר ורוית ברניב מתאריך 20/8/08
21	תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 לחוק העונשין והשלכותיו מתאריך 20/8/08
22	הכנה לפגישה עם עופר קוטלר בשוויץ בתאריך 12/3/09
22	אסמכתאות שוחד
23	סיכום
23	רוני פלוד
24	מיצוי חקירות
30	מסמכים
30	פרוטוקול פגישת חפיפה ליו"ר שו"ב הנכנס, (משה לחמני), מתאריך 8/7/12
32	דף מהמחברת של בנו שכותרתו "3/6/12 לשיחה עם רוני"
32	תדפיס תזכורת מאאוטלוק, מתאריך 7/12/09
32	גיליון עבודה ביחס לפרויקט הספרייה בניגריה
33	דוח עמלות לשנת 2009 בעריכת משה פפו
33	שובר שוחד מתאריך 7/7/14
34	סיכום
34	אלכסנדר ישיש
35	מיצוי חקירות
37	מסמכים
37	בקשה לאישור תשלום 22/12/08, ("יאח"ה 46" – חוברת הבנק העולמי)
38	דוא"ל בנושא עמלות מתאריך 11/12/09, ("יאח"ה 43" – חוברת הבנק העולמי)
38	בקשה לאישור תשלום מתאריך 26/11/08, ("יאח"ה 51" – חוברת הבנק העולמי)
38	שובר שוחד – עוזר שר הכבישים מתאריך 5/9/14
38	סיכום
38	דן שחם
39	מיצוי חקירות
44	מסמכים
45	סיכום
46	משה לחמני

47	מיצוי חקירות
50	מסמכים
50	פרוטוקול פגישת חפיפה ליו"ר שו"ב הנכנס, (משה לחמני), מתאריך 8/7/12
51	סיכום ישיבה מתאריך 26/12/16 בנושא "הונאות ותרמיות"
52	סיכום
53	רוית ברניב
54	מיצוי חקירות
57	מסמכים
57	מסמך ליקויים מתאריך 18/8/08 אשר נערך ע"י סמנכ"ל הכספים הממוען למנכ"ל שו"ב והחשודה
59	הכנה לפגישה עם עופר קוטלר ורוית ברניב מתאריך 20/8/08
60	תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 לחוק העונשין והשלכותיו מתאריך 20/8/08
61	דף מיומן העבודה של דן לוסטיגר, מתאריך 18/2/09, רישום על שיחה עם החשודה
61	סיכום
62	ראובן לזרוב
62	מיצוי חקירות
66	מסמכים
66	תיעוד חזותי – הקלטת ווידאו של שיחה בין החשוד לחשוד שי סקף
67	סיכום
68	עופר קוטלר
68	מיצוי חקירות
72	מסמכים
72	תרשומת מפגישה בתאריך 15/5/08, (נערך על ידי החשוד יהודה אלימלך)
72	תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 והשלכותיו מתאריך 20/8/08, (נערך על ידי החשוד יהודה אלימלך)
73	פרוטוקול פגישת חפיפה ליו"ר שו"ב הנכנס, (משה לחמני), מתאריך 8/7/12
73	מסמך ליקויים מתאריך 18/8/08 אשר נערך ע"י סמנכ"ל הכספים הממוען לחשוד וליו"ר הדירק' ברניב
75	סיכום
76	ירון קריסי
76	מיצוי חקירות
78	סיכום
79	יהודה לוי
79	מיצוי חקירות
80	מסמכים
80	תיעוד חזותי – הקלטת ווידאו של שיחה בין החשוד לחשוד שי סקף
81	סיכום
81	בנימין ארביט
82	מיצוי חקירות
85	מסמכים
85	המחברת של בנו
86	סיכום
87	משה הפלינג
88	מיצוי חקירות
91	מסמכים

92	סיכום
93	יוסי עובדיה
94	מיצוי חקירות
95	סיכום
96	משה פפו
97	מיצוי חקירות
98	מסמכים
98	נוהל יועצים
99	מסמך סיכום עמלות לשנת 2009
101	סיכום
102	עמית שגב
102	מיצוי חקירות
103	סיכום
104	יחזקאל (חזי) קטן
104	מיצוי חקירות
106	סיכום
107	אפרת פלד
107	מיצוי חקירות
110	מסמכים
110	תיעוד פגישה מתאריך 26/2/06 בנושא עמלות
111	סיכום
112	שי סקף
112	מיצוי חקירות
116	סיכום
117	שרי אריסון
120	שיכון ובינוי בע"מ
122	עיקר הממצאים – חשודי משנה
122	ארז ניר
123	עזריה לוי
124	משה אונגר
125	שי קמעו
126	רונית רוזנצוויג
127	רונית בירן
128	אברהם אדמוני ז"ל
130	טל רז
133	דורון בלשר
134	ניר זכלינסקי
136	עיקר הממצאים – חשודי משנה דירקטוריון שו"ב
136	עידו שטרן
138	יוסי אלשייך
140	אירית אייזקסון
142	טל עצמון
143	חקי הראל
145	שלום שמחון

146	לילי איילון
147	ישראל (איזי) תפוחי
149	שמואל ברקוביץ'
150	עיקר הממצאים – חשודי משנה רו"ח מבקרים BDO
150	ארז סופר
153	אהוד (אודי) גרינברג
155	דן אטיאס
157	עלא ראס
159	אבי עוז
161	דן מרגלית
163	עיקר הממצאים – חשודי משנה רו"ח מבקרים KPMG
163	אשר אדרי
165	איתי כורם
166	דני ויטאן
168	דורון אהרון
168	טל זהרני
169	מיכאל חייט
171	מסקנות
177	נספח א' - צווים
180	נספח ב' – תפיסות כלכליות נכון ליום עריכת הסיכום

כללי

1. ביחידה הארצית לחקירות הונאה, התנהלה בשנה האחרונה חקירה שעניינה חשדות למתן תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, ע"י עובדי ומנהלי חברת שיכון ובינוי בע"מ, (להלן: "שו"ב"). שו"ב הינה חברת נדל"ן ותשתיות בעלת תחומי פעילות מגוונים בפריסה גלובאלית בכ-20 מדינות בשבעה מגזרי פעילות: קבלנות תשתית ובניה בחו"ל, קבלנות תשתית ובניה בישראל, יזמות נדל"ן בישראל, יזמות נדל"ן בחו"ל, אנרגיה מתחדשת, סביבה וזכיינות. החשדות מקיפים את עובדי החברה הישראלית, מנהליה ועובדי חברות בנות ו/או נכדות, כפי שיובהר להלן.
2. בחודש יוני 1998 נרשמו מניותיה של שו"ב (ני"ע מס' 1081942) למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ. בחודש מאי 2007 הושלמה עסקה בין חברת אריסון השקעות בע"מ לבין מרבית עובדי קבוצת שיכון ובינוי ויו"ר דירקטוריון החברה דאז, במסגרתה רכשה מהם אריסון השקעות בע"מ את מרבית מניות החברה אשר הוחזקו על ידם באותו מועד.
3. קבוצת שו"ב מחזיקה בחברות נוספות, חלקן רשומות בישראל וחלקן רשומות במדינות שונות בעולם. שו"ב פועלת בין היתר במדינות אפריקה, באמצעות שלוחה בינלאומית הממוקמת בעיר שאפהאוזן, שוויץ. בנוסף, מחזיקה החברה בסניף מקומי ו/או בחברה בכל מדינה בה מבוצעות עבודות מטעמה.
4. חברת שיכון ובינוי אס. בי. איי ישראל הינה חברה בבעלות מלאה של שו"ב, אשר מרכזת את פעילות שו"ב בתחום קבלנות תשתית ובניה בחו"ל ומחזיקה בבעלות מלאה בחברת SBI International AG, (להלן: "החברה"), המהווה זרוע בינלאומית של שו"ב ומקום מושבה ורישומה בשוויץ. החברה נמצאת בבעלותה המלאה של שו"ב (100% מהמניות), ולחברה סניפים ו/או חברות בנות במדינות רבות, לרבות בקניה, אוגנדה, ניגריה, טנזניה, גואטמאלה ועוד (להלן: "הסניפים").
5. תחום קבלנות תשתית ובניה בחו"ל הוא תחום פעילות משמעותי, האחראי גם לחלק משמעותי מהרווח הגולמי של שו"ב, כפי שניתן להתרשם מנתוני הרווחיות הגולמית בחלוקה למגזרי פעילות כפי שנכללו בדו"חות שו"ב.

רווח גולמי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2014	2015	2016
	מליוני ש"ח		
קבלנות תשתית ובניה בחו"ל	550.1	480.7	364.6
קבלנות תשתית ובניה בישראל	123.3	139.4	162.2
יזמות נדל"ן בישראל	340.8	225.9	308.6
יזמות נדל"ן בחו"ל	18.9	24.0	28.6
אנרגיה מתחדשת	35.8	29.9	18.1
סביבה	2.9	4.5	(19.6)
זכיינות	14.6	13.4	16.7
התאמות	(22.9)	(42.5)	(42.0)
סך הכל רווח גולמי	1,063.5	875.3	837.2
שיעור רווח גולמי	17.2%	17.3%	15.6%

6. דוחותיה הכספיים של חברת שיכון ובינוי אס. בי. איי ישראל מבוקרים על ידי משרד רו"ח זיו האפט (BDO) שמקום מושבו בתל אביב. פעילותה העסקית של החברה ורווחיה הינם תוצר של הפעילות העסקית בסניפים. דוחותיה הכספיים של החברה ביחד עם דוחות חברות הבנות והסניפים מאוחדים בדו"חות חברת שיכון ובינוי

אס. בי. איי. ישראל ובשרשור בדו"חות שו"ב. דוחותיה הכספיים של שו"ב מבוקרים על ידי משרד רו"ח סומך חייקין (KPMG).

7. יודגש כי הן הדו"חות הכספיים של שו"ב והן הדו"חות הכספיים של שיכון ובינוי אס בי איי ישראל כוללים ביאור בדבר ביצוע תשלומים ללא אסמכתאות/קבלות¹ (להלן: "הביאור בדוחות שו"ב" ו/או "ביאור 32"), תוך הבהרה כי אותם תשלומים כלולים בדו"חות לאחר שאושרו על ידי הנהלות החברות הבנות ובעלי מניותיהן ותוך ציון הערכה כי אותם תשלומים אינם מהווים חשיפה מהותית לחברות הקבוצה.

8. להלן הביאור בדוחות שו"ב²:

חברות מאוחדות מסוימות הפועלות בחו"ל לא קיבלו קבלות או מסמכים בגין הוצאות מסוימות ששולמו מתוך הכנסותיהן בקשר לעבודות המבוצעות על ידיהן. ההוצאות האמורות אושרו על ידי הנהלותיהן ועל ידי בעלי מניותיהן ונכללו בדוחות הכספיים על בסיס אישור זה. להערכת הנהלה תשלום ההוצאות במתכונת הנ"ל אינו מהווה חשיפה מהותית לחברות הקבוצה.

9. עובדי החברה, עובדי שו"ב, חברי הדירקטוריון ושדרת הנהלת החברה ושו"ב, מתוגמלים איש איש על פי חלקו ובהתאם לחוזה העסקתו בהתאם לביצועי שו"ב, החברה והסניפים.

10. במהלך חודש 10/16 התקבלה אצל היחידה החוקרת פניית נציגי הבנק העולמי, לפיה, על פי מידע שבידם "חברת בניה גדולה" מבצעת עבירות של מתן שוחד לעובדי ציבור זרים "במדינה כלשהי". נציג הבנק העולמי ציין כי הדברים הובאו לידיעתם ע"י עובד לשעבר של החברה אשר מבקש שלא להיחשף.

11. בהמשך, במהלך חודש 01/17, התייצב העובד במשרדי היחידה החוקרת לשם מסירת עדות בנושא, אז התברר כי מדובר בעמוס הדר אשר שימוש כחשב סניף קניה של חברת שיכון ובינוי בע"מ. העד מסר בעדותו נתונים אשר היוו את הבסיס לפתיחה בחקירה וכן מסר מסמכים כתימוכין לטענותיו. עוד ביקש שלא יועמד לדין וכי תוענק לו חסינות.

12. נוכח האמור לעיל, במהלך שנת 2017, ניהלה היחידה החוקרת מו"מ עם עמוס הדר, (המכונה: "לוויין"), לשם הפיכתו לעד מדינה בפרשה, אולם בסופו של יום לא נחתם הסכם. חרף האמור, לוויין התיר ליחידה החוקרת לעשות שימוש במידע שהעביר ובלבד שלא תיחשף מעורבותו.

13. חרף סירובו של לוויין לחתום על הסכם עד מדינה מחד והעובדה כי הסכים לשתף פעולה מאידך, החליטה הפרקליטות המלווה כי לוויין הינו בסטטוס "עד מדינה מהותי", הגם שאינו חתום על הסכם פורמלי. כפועל יוצא מכך הוחלט כבר בפתח החקירה שלא להעמידו לדין. נוכח האמור הוא אינו נכלל בסיכום זה.

14. לאחר שהוסרו כל המכשולים המשפטיים, בתאריך 20/2/18 הפכה החקירה לגלויה עת עוכבו לחקירה עובדיה הבכירים של שיכון ובינוי בעבר ובהווה. במקביל בוצעו חיפושים במספר זירות, נתפסו מסמכים רבים, חומרי

¹ הביאור נכלל בדו"חות מספר רב של שנים (עוד לפני התיקון לחוק העונשין לעניין עבירת השוחד לעובד ציבור זר). הביאור נכלל הן במסגרת הביאורים לדוח הכספי בעניין עלות העבודות והן בדו"ח הדירקטוריון של שו"ב.

² נוסח דומה עולה גם בדו"חות אס בי איי ישראל (למעט עניין האישור של בעלי המניות כיוון שאס בי איי ישראל היא בעלת המניות בעצמה)

מחשב ושאר ראיות. במקביל לפרוץ החקירה בארץ, בוצע חיקור דין בשיתוף היחידה למלחמה בשחיתות בקניה, (EACC), ובוצעו חיפושים ומעצרים בניירובי.

15. עם הפיכת החקירה לגלויה, הובררו "טכניקות מתן השוחד" אשר בהן נקטה החברה, הכוללות בין היתר העברות מזומן ישירות לעובדי הציבור, מתן מתנות לעובדי הציבור לכאורה לקראת חגים הנחגגים בקניה, ניפוח הוצאות הפרויקטים כך שיוזרמו אל החברה סכומי כסף נוספים מאת הבנק העולמי, (הגורם המממן), תוך הסכמה כי 90% מהסכום שיתקבל יחזור לחשבון החברה ו-10% ישולשל לכיסי עובדי הציבור.

16. עוד אותר עובד של החברה, (שי סקף), אשר החליף את לויין בתפקידו. בפתח החקירה זומן העובד ומסר מסמכים רבים מהם ניתן היה ללמוד על "תעשיית שוחד" בחברה ומעורבות גורמים שונים בנעשה. עם התפתחות החקירה, הובהר כי העובד היה מעורב אף הוא בנעשה ומעמדו שונה לחשוד.

17. היות ושו"ב הינה חברה ציבורית, החבה בדיווחים שונים מכוח חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, שולבה רשות ניירות ערך, (להלן: "הרשות") בחקירה והוקם ביום 12/3/18 צח"מ בשיתוף רשות ניירות ערך והיחידה הארצית לחקירות הונאה.

18. לעניין עבירות הדיווח מוקדו מאמצי החקירה סביב המהותיות האיכותית³ באי הדיווח אודות עבירת השוחד לעובד ציבור זר, ההשפעה של תשלומי השוחד על עסקי החברה ובבירור מודעותם של נושאי המשרה הבכירים בה, רואי החשבון המבקרים והדירקטוריון.

19. כאמור, מעבר לבחינת המהותיות לפי קריטריון הטעות הכמותית בדוחות כספיים, ישנה בענייננו מהותיות איכותית ערכית ציבורית לפיה מדובר בביצוע פעולות הסתרה של עבירות מתוך כוונה לרמות ולהטעות משקיעים.

20. עוד נבחר כי בתיק נחקרו 48 חשודים אשר בעניינם בוצעו מאות פעולות חקירה, נגבו עדויותיהם של 34 עדים וכן נחקרו 19 עובדי ציבור קנייניים במסגרת 2 חיקורי דין. במהלך החקירה שהו במעצר 3 חשודים אשר שוחררו לאחר מכן בתנאי ערובה לביתם, (יהודה אלימלך / רוני פלוך / אלכסנדר ישיש).

21. היקף העבירות המיוחס לחברה עומד על מעל למיליארד שקל, (ראה מסמך נפרד), ובצד כל האמור לעיל, ביצעה היחידה החוקרת תקיפה כלכלית משמעותית על נכסי מרבית החשודים וכעת מחזיקה באמתחתה כ-424 מיליון ₪ בתפיסות כלכליות, (המוארכות מעת לעת בביהמ"ש).

22. חומרי המחשב אשר נבדקו על ידי צוות החקירה הינם בנפח של טרה בייטים רבים האגורים במחשבים אישיים, טלפונים סלולריים, תיבות דוא"ל, התקני אחסון ועוד.

23. ראוי לציין כי החקירה התמקדה בתקופה הפעילות של החברה החל מחודש 07/2008 עת נכנס לתקפו האיסור החוקי על מתן שוחד לעובד ציבור זר ועד לתום שנת 2016, בהתאם למסמכים שאותרו במסגרת החקירה.

³ בהחלטת סגל רשות ניירות ערך 4-99 נקבע כי תיתכנה טעויות מהותיות אשר למרות ששיעורן נופל מן הספים (הכמותיים) האמורים עדיין תיחשבה מהותיות לאחר בחינת מכלול הנסיבות הרלוונטיות כמו למשל, השפעת הטעות על דרישות רגולטוריות ושימוש בטעות להסוות פעולה בלתי חוקית של התאגיד. מממצאי האירוע עולה חשד כבד שנושאי המשרה בחברה ביצעו במתכוון פעולות בלתי חוקיות המפרות ברגל גסה חוקים ודרישות רגולטוריות לדיווח בדוחות כספיים.

החקירה העלתה, כי במשך עשרות שנים, דבקה בחברה תרבות "שוחד" לפיה משלמת החברה תשלומי שוחד בכל המדינות בהן היא פועלת וכי מדובר בתהליך ממוסד ומאורגן. הוברר כי במשך שנים נהלו "ישיבות שוחד" שנתיות בשוויץ או בלונדון, במסגרתן הוחלט על אישור תשלומים, העברת תשלומים ונקבעו המותבים לתשלום לשנים הבאות, לאחר הישיבה היו המסמכים הרלוונטיים מושמדים.

עוד הובהר כי החברה מנהלת מערכות הנהלת חשבונות כפולה שתכליתה הסוואת תשלומי השוחד במדינות השונות וניהל מעקב על תשלומי המזומן הרבים המבוצעים מטעם החברה.

עוד הוברר כי בסניפים שבמדינות הפעולה, נשמרו אסמכתאות כתובת המהווים מעין "שוברי שוחד", המתעדים את עצם ביצוע התשלומים, המותבים לתשלום ואת הסיבה לתשלום עצמו. מעדויות שנמסרו עולה, כי לאחר מספר שנים, הושמדו הרישומים השונים על מנת שלא תיחשף תעשיית השוחד וכי התקיים מנגנון שעניינו אישור התשלומים ברמה היום יומית.

החקירה אף העלתה כי לא מדובר ביוזמה של "עובד סורר" במדינות הפעולה, אלא בהתנהלות כלל אירגונית, החל מהעובד בשטח, ("מוסר המעטפה"), ועד לדרגיה הבכירים ביותר של החברה.

עובדי הארגון הבכירים ורואי החשבון המבקרים היו מודעים לקיומו של ביאור חריג בדו"חות שו"ב, לפיו מתבצעים במדינות הפעולה תשלומי מזומן ללא קבלות ו/או אסמכתאות. על אף מודעותם לתשלומי השוחד והקשר הישיר שלהם להתנהלות המפורטת בביאור, לא בוצע כימות של התשלומים ולא ניתן גילוי אודות אופיים הבלתי חוקי של התשלומים וזאת לשם ביסוס הקביעה לפיה אותם תשלומים אינם מהווים חשיפה מהותית לחברות הקבוצה (הן בהיבט הכמותי והן בהיבט האיכותי).

חשודים

חשודים עיקריים			
מס'	שם	ת.ז.	תפקיד
.1	יהודה אלימלך	062363072	מנכ"ל SBI בין השנים 2003 עד 2012.
.2	רוני פלוך	51988376	מנכ"ל SBI בין השנים 2012 עד 2018.
.3	אלכסנדר ישיש	304003403	מנהל SBI קניה משנת 2008 עד 2012.
.4	דן שחם	038303558	מנהל SBI קניה משנת 2013 עד 2017.
.5	משה לחמני	069376911	יו"ר דירקטוריון שוי"ב 2012 עד 2018.
.6	רוית ברניב	058314139	יו"ר דירקטוריון שוי"ב 2008 עד 2012.
.7	ראובן לזרוב	24676272	רו"ח חיצוני מבקר מפירמת BDO.
.8	עופר קוטלר	054010475	מנכ"ל שוי"ב בין השנים 2005 עד 2015.
.9	ירון קריסי	22015317	מנכ"ל שוי"ב בין השנים 2015 עד 2017.
.10	יהודה לוי	28682219	רפרנט הנדסה קניה / אוגנדה.
.11	בנימין ארביט	30133839	אחראי מזרח אפריקה ב-SBI.
.12	משה הפלינג	30016463	סמנכ"ל כספים SBI.
.13	יוסי עובדיה	59298539	חשב SBI.
.14	משה פפו	010307643	בעבר חשב סולל בונה ארצות חוץ.
.15	עמית שגב	053524112	משנה למנכ"ל שוי"ב.
.16	יחזקאל קטן	032222192	בעבר יועמ"ש שוי"ב.
.17	אפרת פלד	27224773	נציגת אריסון השקעות בדירקטוריון שוי"ב.
.18	שי סקף	037217429	חשב סניף קניה ב-SBI עד שנת 2016.
.19	שרי אריסון	64767437	בעלת השליטה בשיכון ובינוי.

חשודים משניים			
מס'י	שם	ת.ז.	תפקיד
.1	ארז ניר	024565301	מנהל אדמיניסטרציה בסניף קניה.
.2	עזריה לוי	005489844	מנהל אמריקה הלטינית בשו"ב.
.3	משה אונגר	024684441	מהנדס אחראי.
.4	שי קמעו	22252183	מנהל סניף אוגנדה לשעבר.
.5	רונית רוזצוויג	058707985	חשבת שו"ב.
.6	רונית בירן	059132795	מבקרת פנים שו"ב.
.7	אברהם אדמוני ז"ל	01327063	מבקר פנים בחברת SBI.
.8	טל רז	057326654	סמנכ"ל כספים שו"ב.
.9	דורון בלשר	022932990	סמנכ"ל כספים שו"ב לשעבר.
.10	ניר זכלינסקי	022085468	דירקטור בשיכון ובינוי ובאריסון השקעות.
.11	דן מרגלית	054074349	יו"ר BDO
.12	ארז סופר	059568550	שותף מנהל BDO
.13	דן אטיאס	029502945	מנהל אשכל נדל"ן BDO
.14	עלא ראס	300005964	מנג'ר ביקורת BDO
.15	אהוד (אודי) גרינברג	037597416	שותף מחלקה מקצועית BDO
.16	מיכאל חייט	017511924	שימש מנג'ר בכיר מחלקת מיסים KPMG
.17	איתי כורם	022972954	שותף ביקורת KPMG
.18	דני ויטאן	017525619	מנהל מחלקה מקצועית KPMG
.19	עידו שטרן	031571904	דירקטור בשו"ב החל מנובמבר 2011
.20	יוסי אלשייך	007743933	דירקטור בשו"ב משנת 2008 עד 2017
.21	אירית אייזקסון	050709286	דירקטורית בשו"ב משנת 2004 עד דצ' 2016
.22	טל עצמון	058857525	דירקטור בשו"ב משנת 2007
.23	אשר אדרי	056762917	שותף ביקורת KPMG
.24	אבי עז	038268777	שותף מתודולוגיה KPMG
.25	חקי הראל	54690201	דירקטור חיצוני משנת 2012
.26	דורון אהרון	023716558	מנג'ר ביקורת KPMG משנת 2010
.27	שלום שמחון	054665096	דירקטור בשו"ב משנת 2013
.28	טל זהרני	025084922	מנג'ר ביקורת KPMG עד שנת 2010
.29	לילי איילון	059660043	דירקטורית חיצונית בשו"ב משנת 2017
.30	ישראל (איזי תפוחי)		דירקטור בשו"ב, וועדת כספים, ביקורת מאזן ומשאבי אנוש בתאריכים 08/07 עד 03/12
.31	שמואל ברקוביץ		דירקטור בשו"ב, וועדת כספים, ביקורת מאזן וקיימות בין השנים 1996 עד 2013

עדים

מס'	שם	תפקיד
.1	אביטל פולק	מנהלת בקרה בשו"ב.
.2	אורי בן פורת	סמנכ"ל קיימות.
.3	אורי שני	מנכ"ל שו"ב בין השנים 2005 עד 2008.
.4	אורית לנדסברג	מנהלת תחום תכנון בר קיימא 2011 עד 01/2005.
.5	אורלין נציה	עובדת מחלקת קיימות 2010 עד 2013.
.6	אורנה אנגיל	סמנכ"ל קיימות 2007 עד 2011.
.7	אריק טפירו	מנהל קיימות SBI.
.8	דן לוסטיגר	סמנכ"ל כספים 07/2007 עד 02/2009.
.9	דניאל בראונשטיין	קב"ט שו"ב.
.10	זיו רז	מקורב לשי סקף.
.11	יובל דגים	מנכ"ל שו"ב 12/2007 עד 07/2018.
.12	יובל שמיר	עוזר ליו"ר הדירק' ברניב ועובד בתחום הקיימות 2008 עד 2011.
.13	יוסי גרוס	איש המחשוב של פירמת BDO.
.14	מתן שיינר	איש המחשוב של פירמת BDO, (מיקור חוץ).
.15	יעקב שושן	מנהל אגף הנדסה, פרשת בשנת 2018.
.16	לימור שאקו	סמנכ"ל משאבי אנוש, (וכן מ"מ סמנכ"ל קיימות).
.17	מודי קרת	נציג אריסון השקעות בתקופת טד אריסון, עזב בשנת 2007.
.18	מיכאל קומיסר	עו"ד המייצג את שו"ב בתחום דיני העבודה.
.19	שרון זיגר	שותפה במשרד קומיסר המייצג את שו"ב בתחום דיני העבודה.
.20	מיקי מדינה	חשב SBI E&M זרוע כ"א והנדסה של שו"ב.
.21	עוזי ורדיזר	מנכ"ל שו"ב עד 2005, יו"ר דירק' שו"ב עד 2007.
.22	ענת שובאט	קצינת הציות של שו"ב.
.23	תמי זילברג	עובדת במחלקת קיימות.
.24	מוהאנד מנסור	מנג'ר בצוות הביקורת
.25	אוראל שרון	היה חבר בצוות ביקורת BDO
.26	אלון טישלר	דירקטור אשכל נדל"ן BDO
.27	דותן דורון	צוות ביקורת BDO
.28	ירון דוד	שותף ביקורת מלווה BDO
.29	יוסי גורביץ'	שימש מנג'ר בצוות הביקורת BDO
.30	דן דנקנר	דירקטור שו"ב בין השנים 2009-2010
.31	גיל גרינברג	צוות ביקורת KPMG
.32	קרן קיבוביץ'	שימשה שותפה ב-BDO בתחום ה-ISOX
.33	איריס דרוו	דירקטורית בשו"ב בין השנים 2006-2009
.34	עפרה רהב	סמנכ"לית קיימות בשו"ב בין השנים 2012-2014

הוראות החיקוק

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. השמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעי' 3(א)+ (ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. עבירות לפי חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968.

עיקר הממצאים – החשודים העיקריים

יהודה אלימלך

יהודה אלימלך כיהן כמנכ"ל שיכון ובינוי אס. בי. אי. ישראל ו-SBI International AG, החל⁴ משנת 2003 ועד לשנת 2012 אז הוחלף על ידי רוני פלוך. מתוקף תפקידו היה החשוד אחראי על פעילות קבלנות התשתית והבניה הבינלאומית של שו"ב, כאשר עיקר היקף העבודה מקורה בעבודת תשתיות באפריקה. נוכח המבנה הארגוני של שו"ב, מנכ"ל החברה המשימש במקביל מנכ"ל שיכון ובינוי אס בי איי ישראל מדווח ישירות למנכ"ל שו"ב.

מיצוי חקירות

1. כבר בפתח חקירתו מסר החשוד כי עד לשנת 2010, ביצעה החברה תשלומים לעובדי ציבור זרים וכי היה מעורב באישור תשלומים אלה⁵. החשוד הרחיב וציין כי מנהלי הסניפים המקומיים, ניהלו את תשלומי השוחד. באשר לאופן מסירת התשלום ציין החשוד כי לעיתים התשלום עבר ישירות לעובד הציבור ולעיתים למתווך. החשוד⁶ הקפיד לסייג את דבריו וציין כי "אינו זוכר" או "שאינו לו מושג" כאשר נשאל על "הפרטים הקטנים" הנוגעים לתשלומים עליהם סיפר.
2. בטרם הרחיב, הקפיד החשוד לסייג את עובדת תשלומי השוחד וציין כי התשלומים "נפסקו" או שנעשה מאמץ להפסיקם בשנת 2010, השנה שבה לשיטתו הוכנס האיסור בדבר ביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים וכי פנה לקבלת חו"ד משפטית ופעל לפיה⁷ עם כניסת האיסור החוקי לתוקף. החשוד הוסיף, כי לאחר דיונים בשו"ב, (בהם נכחו **עופר קוטלר**, **רויט ברניב ועו"ד חזי קטן**), לא קיבל הנחיות ברורות ביחס לאופן הפעולה⁸.
3. ככל שהדבר נוגע לאחריות בדבר ביצוע התשלומים, לשיטת החשוד **הנהלת החשבונות של החברה בשוויץ**, אחראית על ביצוע תשלומי החברות מחוץ למדינה. החשוד הסביר כי כאשר החברה המקומית מבקשת לרכוש "ציוד" או "חומרים", לאחר אישור הסניף המקומי, מבוצע התשלום על ידי הנהלת החשבונות בשוויץ⁹.
4. במהלך חקירתו הבהיר החשוד כי אישר תשלומים מכוח היותו מנכ"ל החברה הן ביחס לסחורות והן ביחס ל**יועצים**. כאשר נשאל מהם אותם "יועצים", השיב כי מדובר במתווכים אשר סייעו בקידום פרויקטים או קידום תשלומים במדינות השונות. בשלב מסוים אף כינה את היועצים כ-"לוביסטים"¹⁰. לדברי החשוד, לא התקיימה "תרבות שוחד" בקניה, (עובדה הנסתרת ישירות בראיות שנאספו במסגרת החקירה), גאנה ואוגנדה וכי התקיימה תרבות מעין זו בעיקר בניגריה¹¹ עד שנת 2010.
5. באשר לפרוצדורה שעניינה אישור תשלומים "מיוחדים", החשוד נהג לאשר בהתאם לבקשת מנהל הסניף או מנהל החברה המקומית, אולם לא היה מעורב במו"מ¹² לקראת "קבלת עסקאות". לשיטתו, כמנכ"ל הוא אמור

⁴ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 55.

⁵ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 16 ושי' 21.

⁶ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 27.

⁷ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 23.

⁸ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, ש' 70, 97 וכן ש' 110: "... שהחברה פעלה בסביבה עסקית שהשוחד היה חלק ממנה ותשלומי עמלות כנ"ל לאורך שנים ולאור החוק המדובר ביקשתי חו"ד משפטית והפצתי אותה והנחיתי את המנהלים וביקשתי מהמנהלים מה עוד ניתן לעשות...".

⁹ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 32.

¹⁰ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 50.

¹¹ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 60.

¹² חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, ש' 240.

לפקח על התנהלות הפרויקטים השונים, בהתאם לחוזים שנחתמו, תוך בדיקה שהעבודה מבוצעת בפועל בהתאם לנהלי החברה.¹³

6. ככל שהדבר נוגע ל**לידיעה** של גורמים שונים בהנהלת שו"ב והחברה, מסר החשוד כי הנוכחים בדירקטוריון שו"ב ודירקטוריון החברה ידעו, תוך שציין מפורשות את **עופר קוטלר**¹⁴, **רויית בר ניב**, **ניר זכלינסקי ועמית שגב**¹⁵ ¹⁶. לדברי החשוד, האמורים לעיל, (להוציא את זכלינסקי ושגב), נכחו בסיורים מטעם החברה, במסגרתם הוסבר להם הדבר.¹⁷

7. החשוד הוסיף כי למרות שאישר את התשלומים והעמלות, הרי שלא ביצע מעקב בפועל ולא הייתה לו היכולת לדעת אם בוצעו תשלומים אחרי שנת 2010, (ביחס לפרויקטים מתנהלים), אולם הוא יודע כי התשלומים "לא הופסקו בבת אחת"¹⁸.

8. החשוד הגדיל לעשות וציין כי נוהלו ישיבות¹⁹ עם **עופר קוטלר**²⁰, **רויית בר ניב**²¹, **עו"ד חזי קטן ועו"ד פיני רובין**, תוך ניסיון לשנות את התרבות העסקית של החברה. החשוד אף הוסיף כי במהלך שנת 2010, עם שינוי החקיקה, נעשה ניסיון למכור את החברה שכן הנהלת החברה "הבינה" שהתרבות העסקית "לא מתאימה לחברה". בהמשך הוחל בכתבת קוד אתי²².

9. ביחס "לעמלות" ציין החשוד כי מדובר בתשלומים אשר בחלקם לגיטימיים אולם חלקם עבר באופן ישיר או עקיף לעובדי ציבור זרים²³. החשוד הגדיל והסביר כי "עובדי ציבור זרים", יכול שיהיו מפקחים, מהנדסים, מנהלי אגפים בגופים שונים וכו'.

10. באשר ל**לידיעה** כי החשוד מאשר תשלומים לעובדי ציבור זרים, ציין כי כאשר הובא התשלום לאישורו מכוח תפקידו, למד על כך **מהמסמך**²⁴ והבין כי תשלומים שמטרתם "קידום" העסקים יכול שיהיו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

11. באשר להיקף השוחד, ציין החשוד כי בשנים 2009 ו-2010, תשלומי העמלות עמדו על סכום הנע בין 20 מלש"ח ל-30 מלש"ח, (אחוז מהמחזור של החברה, כלומר כאחוז מ-2 מיליארד ש"ח). עוד הרחיב כי לעיתים קיבל פניות **מאלכסנדר ישיש**, לאישור תשלומים, אולם סייג זאת לתקופה שבין 2009 ועד 2011²⁵.

12. באשר ל**תהליך** אישור התשלומים, ציין כי עד לשנת 2010 נהג להגיע מנהל הנה"ח של החברה לסניפים על מנת להכין רשימה של תשלומי העמלות והשוחד²⁶ והרשימה הייתה מובאת ל**לידיעתו** ואישורו של מנכ"ל שו"ב, (ויו"ר דירקטוריון SBI), **עופר קוטלר**²⁷ ²⁸. החשוד ציין כי מי שהיה עורך את הרשימה היה **משה פפו**²⁹.

¹³ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 67.

¹⁴ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 80.

¹⁵ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 260.

¹⁶ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, שי' 320.

¹⁷ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 265.

¹⁸ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 97.

¹⁹ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, שי' 297: "**שאלה**: האם מי מהמשתתפים 'נפל מהכיסא' לשמע הדברים שאמרת שם? **תשובה**: לא, אף אחד לא נפל. רובם ידעו על התרבות העסקית של החברה....".

²⁰ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, שי' 119.

²¹ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, שי' 302.

²² חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 106.

²³ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 155: "...אני יכול לומר לך שהיו מדינות מסוימות בהן כמעט ולא היו עסקאות מהסוג הזה שבהן התבקשתי לאשר תשלומי עמלות... 99 אחוז היו תשלומים לגיטימיים, תשלומים שהם לא עמלות... אני מניח שחלק מזה היה שוחד שעבר בצורה ישירה או עקיפה לעובד מדינה זרה...".

²⁴ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 165.

²⁵ חקירתו של יהודה אלימלך, 20/2/18, שי' 255.

13. באשר לטענות בדבר תשלומי שוחד במדינות אמריקה הלטינית, מסר החשוד כי החברה זכתה כדן במכרז בשווי 200 מלש"ח למשך 10 שנים וכי החברה העסיקה יועץ בריטיינר, (רוברטו אורטיה), שאינו יועץ המעורב בתשלומי שוחד³⁰.

14. מעדותה³¹ של אביטל פולק עולה כי במהלך השנים כל אימת שביקשה לקבל הבהרות³² מחברת SBI אשר הייתה באותה עת בניהולו של החשוד, נבלמה ולא קיבלה נתונים כלשהם. עוד סיפרה כי הנושא עלה בשיחותיה עם ארנה אנג'ל אשר כינתה את החשוד "דון קורליאונה".

15. עוד ראוי לציין כי אורי שני, (מנכ"ל החברה בעבר), ציין³³ בעדותו כי כאשר שאל שאלות בנושא תשלומי מזומן "שלא נראו לו" השיב לו החשוד כי מדובר בסוגיות הקשורות "לקשר עם אנשים" ושעליו, (על העד), "לא לדאוג". העד הוסיף כי תשובתו של החשוד לא הניחה את דעתו לכן שיתף את מודי קרת ודן לוסיטיגר בנושא וביקש למכור את החברה. לאחר מכן חידד ומסר כי החשוד אמר³⁴ לו מפורשות כי החברה משלמת שוחד.

16. העד אף ציין כי הוא זוכר³⁵ ³⁶, (לאחר שהוצג לו מסמך), ישיבה במסגרתה דנו בתחילת היישום הקוד האתי ומנגד מתן כתב שיפוי למנהלים השונים, נוכח האיסורים הקבועים בקוד האתי. העד מסר כי הדרישה לשיפוי המנהלים הועלתה ע"י החשוד.

²⁶ חקירתו של יהודה אלימלך, 23/2/18, ש' 136 : "שאלה" : האם הופיעו שמות אנשי ממשל ועובדי מדינה זרים ברשימות התשלומים עליהן עברת עם עופר קוטלר בשווי? תשובה : כן."

²⁷ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, ש' 129 : "... ברגע שעופר סקר או קרא את הדוח עמלות הזה שדיברנו עליו קודם אז הוא ראה שם את התשלומים שבוצעו לאותם מקבלי תשלומים למיניהם..."

²⁸ חקירתו של יהודה אלימלך, 23/2/18, ש' 134.

²⁹ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, ש' 40.

³⁰ חקירתו של יהודה אלימלך, 6/3/18, ש' 128.

³¹ עדותה של אביטל פולק, 16/7/18, ש' 159.

³² עדותה של אביטל פולק, 16/7/18, ש' 215.

³³ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 48.

³⁴ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 160.

³⁵ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 227.

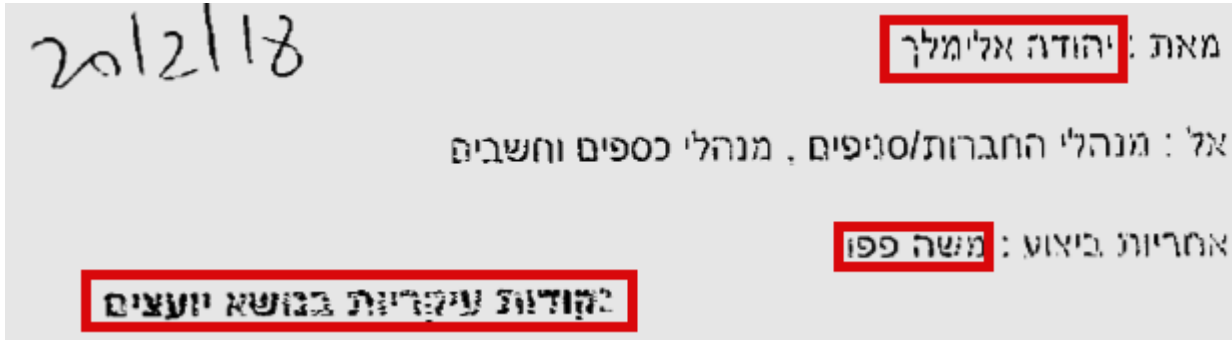
³⁶ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 247.

מסמכים

נוהל יועצים

1. במסגרת החקירה אותר מסמך המהווה מעין "נוהל יועצים" שהכין החשוד **משה פפו**, (לשיטתו של החשוד אלימלך – ראה מטה), העוסק באופן אישור התשלומים "המיוחדים" של החברה, תוך קביעת מנגנון אישור, גורמים מוסמכים, נהלי רישום התשלום, נהלי העברת תשלום ונוהל ביחס לכינוי שיש להעניק ליועצים. להלן חלק מתכנו של המסמך:

יועצים שאינם מוכנים לעבוד עם חוזים ו/ או חשבוניות וקבלות, יקבלו את התשלום במזומן והעסקה תירשם במערכת המקבילה.

מבנה מספר חשבון אחיד יחיד כלהלן:
 שלושת הספרות הראשונות יגדירו את מספר העסקה על פי סדר כרונולוגי שלוש הספרות הנוספות יצינו את שם היעץ וכינוי שלושת הספרות הבאות יגדירו את שם הפרויקט שתי הספרות הנוספות יגדירו את סוג היעץ הספרה האחרונה תגדיר את צורת התשלום.

2. כאשר הוצג המסמך לחשוד אישר את תכנו, אולם ציין כי המסמך נערך על ידי **משה פפו**. לדבריו מטרת המסמך הייתה להסדיר בצורה אחידה את נושא תשלום העמלות³⁷ והבהיר כי מדובר גם בנוהל **המסדיר תשלומי שוחד**:
 " ... זה נוהל יועצים, מתוכים, שוחד כל מה שכרוך בהגדרה של עמלות...".

3. בהקשר זה אף ציין, כי מחליפו בתפקיד **רוני פלוך**, אישר במסגרת תפקידו כמנהל סניף ניגריה, הוראות לתשלומי שוחד עד לתקופה בה הנחה אותו החשוד להפסיק את ביצוע התשלומים. דבריו של החשוד, מבוססים לשיטתו על העובדה כי **ראה** מסמכים שעניינם "בקשות לאישור עסקאות" עליהם חתום רוני פלוך במקביל לעיון "ברשימות השוחד" של החברה בניגריה³⁸.

פרוטוקול ישיבת דירקטוריון - שיכון ובינוי אס. בי. איי. תשתיות בע"מ מתאריך 18/3/10

³⁷ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, ש' 148.

³⁸ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/2/18, ש' 178: " ... אני בטוח שרוני נתן הוראה וחתם ואישר על הוראת תשלומי שוחד בניגריה. פיזית במו עיני לא נכחתי אף פעם... ברגע שראיתי מסמכים שהוא חתום על אישור עסקה ואת רשימת תשלומי השוחד של החברה בניגריה אז מובן מאליו שרוני אישר ונתן הנחיות הלאה...".

1. במסגרת החקירה אותר המסמך שבנדון, שהוא למעשה פרוטוקול ישיבת דירקטוריון של חברת האחזקות השולטת בחברה, (בה נכח החשוד יחד עם אחרים), במסגרתה התבטא רו"ח רובי לזרוב, כדלקמן:

"...לגבי כל החברות במדינות הפעולה. אני מפנה את תשומת ליבכם לנושא שקיים בחברות המאוחרות והמתייחס לתשלומים מסוימים, אשר כנגדן לא התקבלו קבלות או מסמכים אחרים והם מהווים כ-1.5% ממחזור הפעילות של החברה. אנו המלצנו כי הנהלת החברה תבחן את הנושא ואת פעולותיה בהתאם לכל הקשר בהצטרפות מדינת ישראל לאמנה של ה-OECD".

2. המסמך הוצג לחשוד בחקירתו והוא התבקש להבהיר את אמור בו ואת משמעות הדברים. בהקשר זה ציין כי מדובר בישיבת דירקטוריון במסגרתה דנו בדוחות הכספיים של שנת 2009. החשוד הוסיף כי המונח "תשלומים מסוימים" הם תשלומים: "למתווכים, ללוביסטים ולעובדי ציבור זר³⁹" וכי הנוכחים בישיבה הבינו שחלק מהתשלומים הם תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

3. החשוד, אף הבהיר, (בלי לשם לב לדבריו), כי התשלומים מרביתם למעשה תשלומי שוחד, מכיוון שתשלומים ללוביסטים חייבו הוצאת חשבונית מכוח הסכם ההעסקה. כלומר, מדבריו של החשוד ניתן להסיק על דרך השלילה, שכאשר התקשרה החברה עם יועצים "לגיטימיים", חוזה ההעסקה חייב הוצאת חשבונית או קבלה ולכן תשלומים שלא הוצאו נגדם קבלות הם תשלומים שאינם לגיטימיים⁴⁰.

4. באשר לאופן ההסתרה של התשלומים במאזנים הכספיים של החברה, מסר החשוד כי השוחד מגולם בדוח הרווח וההפסד תחת סעיף "עלויות העבודה" ו/או סעיפי החומרים ו/או קבלני המשנה ו/או סעיף "השונות".

תיעוד פגישה מתאריך 26/2/06 בנושא עמלות

1. במסגרת החקירה, אותרו במחשבו של החשוד ובמקומות אחרים, מסמכים שיש בהם כדי לסבך את החשוד בעבירות השוחד מכוח תפקידו ומעמדו. נבהיר, כי אם מדובר במסמכים שנערכו לפני כניסת החוק לתוקף, ניתן לעשות בהם שימוש על מנת לבסס את מודעות החשוד ואחרים לתעשיית השוחד בחברה.

³⁹ חקירתו של יהודה אלימלך, 23/2/18, שי 25.

⁴⁰ חקירתו של יהודה אלימלך, 23/2/18, שי 56: "...אני לא יודע אם לכל התשלומים לא היו חשבוניות, כי אני חושב שאם שכרת לוביסט אז הוא היה נותן חשבונית על פי ההסכם...".

2. הנה כי כן, במסגרת חקירתו, סיפר החשוד כי במהלך שנת 2007 התבקש על ידי המנכ"ל אורי שני להציג את החברה למנהליה החדשים ולבעלת השליטה החדשה ונציגתה, הגב' שרי אריסון והגב' אפרת פלד. החשוד תיאר את הפגישה, מנה את המשתתפים, (שרי אריסון, אפרת פלד, ניר זכלינסקי, משה הפלינג ויעקב שושן), וסיפר כי במהלך הפגישה תיאר את נושא "התשלומים המיוחדים". החשוד ציין כי אינו זוכר את הפרטים, אולם ערך תרשומת בנושא⁴¹.
3. למען הסר ספק, הבהיר החשוד כי "תשלומים מיוחדים" עוסקים בין היתר בתשלומים המשולמים לעובדי ציבור זרים⁴². החשוד שב וביצע אבחנה בין תשלומים "מיוחדים" לתשלומים "שאינם" מיוחדים וציין כי החברה העסיקה יועצים לגיטימיים שקיבלו "תשלומים" שאינם מוגדרים כתשלומים מיוחדים⁴³.
4. דבריו של החשוד לעיל, תואמים מסמך שאותר במחשבו של החשוד, מתאריך 26/2/06 שזה לשונו:

תרשומת מפגישה ברישא SBI בתאריך 26.2.2006

משתתפים: אורי שני, ש. אריסון, אפרת פלד, ניר זכלינסקי, י. שושן, מ. הפלינג
מקום: חדר ישיבות של אורי שני

סקירה: י. אלימלך סקר את פעילות החברה בעזרת מצגת.

י. שושן ו מ. הפלינג עזבו את חדר הישיבות

עמלות: ש. אריסון שאלה לגבי נושא העמלות, י. אלימלך תאר את התהליך.

לא התקבלו החלטות בדיון זה. החברה ממשיכה בפעילותה כרגיל.

רשם

י. אלימלך

5. כאשר הוצג המסמך לחשוד אישר את תכנו וציין כי הפגישה עליה סיפר היא הפגישה הנזכרת במסמך⁴⁴. החשוד אף ציין כי לא זכר את השאלה שנשאל על ידי שרי אריסון, אולם הוא מניח שהתבקש לתאר את נושא העמלות.
6. בהקשר זה החשוד אף ציין כי נוכח התיאור שהשמיע באזני הנוכחים, הוא מניח כי שרי אריסון יודעת שהחברה מבצעת תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים⁴⁵ וציין שהוחלט בישיבה "שהחברה ממשיכה בפעילותה" כרגיל.

פגישה מתאריך 29/10/06

1. במסגרת החקירה אותר מסמך, כי המלמד על פגישה במסגרתה תיאר החשוד את הליכי העמלות בין היתר לאפרת פלד, נציגתה של הגב' אריסון בשו"ב. החשוד אף ציין כי אם ייושם בחברה קוד אתי, הרי שהמנהלים בשטח ידרשו שיפוי מהחברה.

⁴¹ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 54.

⁴² חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 82.

⁴³ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 99.

⁴⁴ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 673.

⁴⁵ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 678.

2. כאשר הוצג לחשוד המסמך ציין כי לא זכר את הפגישה, אולם ככל הנראה הנושא הועלה בשנית על ידי אורי שני או אפרת פלד. בנוסף, החשוד חידד את דבריו כדלקמן: "אדם סביר שמקבל פעמיים סקירה והסברים ולא רק ממני אלא גם מיו"ר החברה ורדיזר – סביר להניח שהוא מבין ויודע שמשולמים תשלומים מיוחדים שכוללים גם תשלומים לעובדי זרה..."⁴⁶.

הכנות לקראת ביקור עופר קוטלר בשוויץ בתאריך 15/5/08

1. מסמך נוסף המבסס מעורבותו של החשוד בתהליך תשלום השוחד, כמו גם מעורבותו של עפר קוטלר, עוסק בהכנה לקראת ביקורו של האחרון בשוויץ, ביקור אשר במסגרתו נדונו: "אפשרויות הפעלת מערכת עמלות: מגבלות בנקים, אמינות, חשיפה".

2. מתוכן המסמך לבדו ניתן לראות כי ככל הנראה מדובר על הכנה לקראת "ישיבת" שוחד, כזו שתוארה על ידי החשוד בחקירותיו הקודמות, במסגרתה דנה הנהלת שו"ב והחברה בהליכי התשלומים.

3. כאשר הוצג⁴⁷ המסמך לחשוד, ציין כי מדובר על נקודות שהוכנו לישיבה עם עופר קוטלר וכי מדובר "בסקירה רגילה בנוגע לעמלות". החשוד הוסיף כי: "...יו"ר החברה מחויב על פי נוהל לבקר את נושא העמלות..."

תרשומת מפגישה בתאריך 15/5/08

1. בהמשך לאמור לעיל, מסמך זה מתעד את הפגישה עצמה, בה הסביר החשוד לעופר קוטלר את הפעילות בנושא "העמלות" ואף השיב לשאלותיו בנושא. ביחס למסמך מסר החשוד כי מדובר בפגישה שהתנהלה עם כניסתו של עופר קוטלר לתפקיד וכי האמור במסמך נכון⁴⁸. החשוד אף הבהיר כי מסר מפורשות לקוטלר כי חלק מהעמלות משולמות לעובדי מדינה זרה וכן קוטלר ידע על המתרחש.

הכנה לפגישה עם עופר קוטלר ורוית ברניב מתאריך 20/8/08

1. מסמך שאותר במחשבו האישי של החשוד, בו נזכרות נקודות לקראת דיון עם עופר קוטלר ורוית ברניב. במסמך קיימים נושאים רבים שהכין החשוד לקראת השיחה ובהם נושא העמלות, האופן שיש להתנהל לאחר תיקון החוק, החלופות השונות לפעולה והסיכון בצד תשלום העמלות. להלן החלק הרלוונטי במסמך:

⁴⁶ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 768.

⁴⁷ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 527.

⁴⁸ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 551.

פגישה עם עופר קוטלר ורוית ברניב, 20.8.2008

נושאים לדיון

1. תיקון 99 לחוק העונשין:

- עמלות – תהליך, סוגים, אשורים, תשלומים.
- עמלות ישירות – חשיפה
- הסכמי ייעוץ – חשיפה, הסרת מסכים
- מאעכרים – חשיפה. הסרת מסכים
- הגבלים עיסקיים
- שוב"א – באור בתשקיף, פרויקטים של שוב"א
- אלטרנטיבות:

- א. הפסקה מיידית/או הדרגתית של הפעילות בתחום (ישיר הסכמי תווך, הגבלים)
 - 1. משמעויות עסקיות (ירידה מיידית בפעילות, רווחיות וכו')
 - 2. הפרת הסכמי תווך, חשיפה לתביעות
 - 3. שיפויים
 - 4. הפעלת קוד אתי
- ב. הקמת מסכים והפסקת המעורבות הישירה
 - 1. משמעויות עסקיות
 - 2. שיפויים
- ג. המשך "פעילות כרגיל"
 - 1. חשיפה לחוק
 - 2. שיפויים

2. כאשר הוצג המסמך לחשוד אישר כי מדובר במסמך לקראת דיון עם קוטלר וברניב, ציין כי הוא יזם את הפגישה שכן היה מוטריד מההשלכות החוקיות בנושא וכי הביא לדיון את האלטרנטיבות השונות אולם לא קיבל שום הנחיה אופרטיבית מברניב או קוטלר ביחס לאופן הפעולה לאור שינוי המצב החוקי⁴⁹.

תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 לחוק העונשין והשלכותיו מתאריך 20/8/08

1. מסמך נוסף אשר אותר במחשבו של החשוד, מחזק גרסתו לפיה הנהלת שו"ב הבכירה ידעה אודות המתרחש בחברה. מעיון במסמך ניתן ללמוד כי החשוד, כינס פגישה שעניינה התיקון לחוק העונשין- האסור על תשלום שוחד לעובדי ציבור זרים- בה דנו הצדדים באפשרויות הפעולה השונות. מפאת חשיבות המסמך ביחס לחשודים אחרים, (קוטלר/ברניב), להלן תכנו:

⁴⁹ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, שי' 572.

תְּרִשׁוּמַת מַפְגִּישָׁה בְּנוֹשֵׂא תִיקוֹן 102 לְחֻק הַעֲוֹנְשֵׁין וְהַשְׁלֻכָּתִין עַל SBI
בְּתַאֲרִיךְ 20.8.2008

מִשְׁתַּתְּפִים: רוֹיֵת בְּרִנִּיב, עוֹפֵר קוֹטְלֵר, אֵלִימֶלֶךְ יְהוּדָה
 בִּישִׁיבָה נְדוֹן נוֹשֵׂא הַתְּשׁוּמִים הַמִּיּוֹחָדִים (עֲמֻלוֹת) וְהַדְּרָכִים לְבִטּוֹל/צִמְצוּם הַחֲשִׁיפָה שֶׁל הַנְּהַלֵּת SBI וְשׁוֹב"א

י. אֵלִימֶלֶךְ תֹּאֵר אֶת הַפְּעִילוֹת הַשְּׂיִימָת בְּנוֹשֵׂא וְאֵת תְּהִלֵּךְ הָאִישׁוּרִים, בִּיצוּעַ הַתְּשׁוּמִים וְהַבְּקֵרָה.
 הַנּוֹכְחִים שָׂאֵלוּ שְׁאֵלוֹת וְקִבְּלוּ פְּרִטִים וְהַבְּהָרוֹת. ע. קוֹטְלֵר וְרוֹיֵת הֶעֱלוּ אֶת הָאֲפְשָׁרוֹת לְמַסָּד אֶת הַתְּשׁוּמִים
 בְּאֲמִצְעוֹת הַסְּכָמִי יִיעוֹץ, וְכַתְּשׁוּבָה הוֹבֵהָר ע"י י. אֵלִימֶלֶךְ שֶׁהַסְּכָמִי יִיעוֹץ מְרַחֵקִים אֶת הַחֲשִׁיפָה בְּעִקֵּר לְהַנְּהִלָּה
 הַבְּכִירָה אֶךְ מְנַהֵלִי הַחֲבֵרוֹת הַבְּנוֹת עֲדִיין בַּחֲשִׁיפָה וְסִבִּיר שֶׁהֵם יִדְרְשׁוּ שִׁפּוּיִים מִתְּאִימִים.
 הָאֵלְטְרֹנְטִיבָה הַשְּׁנִיָּה הִיא לְהַפְּסִיק אֶת פְּעִילוֹת הָעֲמֻלוֹת בְּתוֹךְ זְמַן קֶצֶר וְסִבִּיר וּלְבַחֵן בְּמַקְבִּיל אֶת הַהֲשַׁפְּעָה שֶׁל
 הַחֲלָטָה כְּזוֹ עַל הַפְּעִילוֹת.

הִישִׁיבָה הַסְּתִימָה כְּעֵבוֹר כ 90 דְּקוֹת וְלֹא הַתְּקַבְּלוּ הַחֲלָטוֹת בְּדִיוֹן זֶה. הַחֲבֵרָה מְמַשִּׁכָּה בַּפְּעִילוֹתָהּ בְּנוֹשֵׂא וְלֹא
 שִׁנּוּי.

רֶשֶׁם
 י. אֵלִימֶלֶךְ

2. כֹּאשֶׁר הוּצַג הַמַּסְמָךְ לַחֲשׁוֹד הַפְּנָה לְמַסְמָךְ שֶׁהַכִּין כַּהַכְּנָה לְדִיוֹן, (רֹאֵה מַעֲלָה), בּוּ פִּירַט אֶת חֲלוּפוֹת הַפְּעוּלָה
 הַשּׁוֹנוֹת נוֹכַח תִּיקוֹן הַחוּק. הַחֲשׁוֹד הוֹסִיף, כִּי הִבִּיא אֶת הַנוֹשֵׂא לִידִיעָה רוֹיֵת בְּרִנִּיב וְעוֹפֵר קוֹטְלֵר, נוֹכַח קִיוּמוֹ שֶׁל
 בִּיאוֹר בְּנוֹגַע לְתְּשׁוּמִי כַּסְּפִים שֶׁלֹּא כַּנְּגַד חֲשׁוֹנוֹיוֹת וּבִיקֵשׁ כִּי הַנוֹשֵׂא יִבְחַן לְאוֹר תִּיקוֹן הַחוּק⁵⁰. הַחֲשׁוֹד חִידַד כִּי
 הַבִּיאוֹר שֶׁלְעִיל עוֹסֵק בֵּין הִיתֵר בְּתְּשׁוּמִי שׁוֹחַד⁵¹ וְכִי הַנּוֹכְחִים בִּישִׁיבָה יִדְעוּ כִּי מְדוּבָר בְּתְּשׁוּמִי שׁוֹחַד⁵².

3. בַּהַמְשָׁךְ שֶׁב הַחֲשׁוֹד וְחִיזֵק אֶת תַּכְנֵן שֶׁל הַמַּסְמָךְ בְּאוֹמְרוֹ⁵³: "...תַּעֲתִיק אֶת הַתְּרִשׁוּמַת בְּדִיוֹק. בְּשִׁבִּיל זֶה עֲשִׂיתִי
 אֶת הַתְּרִשׁוּמַת..." וְהַסְּבִיר כִּי הַנּוֹכְחִים בִּיקֵּשׁוּ לְמַסָּד אֶת תְּשׁוּמִי הַשּׁוֹחַד בַּהַסְּכָמִי יִיעוֹץ פּוֹרְמַלִּיִים שֶׁכֵּן הַדְּבַר
 מְרַחֵק אֹתָם אִישִׁית מַחֲשִׁיפָה אוֹלָם מִשְׁאִיר אֶת מְנַהֵלִי הַסְּנִיפִים, (הַמְּשַׁלְּמִים בְּפוּעֵל), בְּסִיכוֹן וּלְכֵן מְנַהֵלִי
 הַסְּנִיפִים יִכּוֹל שִׁיִּדְרְשׁוּ לְקַבֵּל שִׁפּוּי⁵⁴.

הַכְּנָה לַפְּגִישָׁה עִם עוֹפֵר קוֹטְלֵר בְּשׁוּיץ בְּתַאֲרִיךְ 12/3/09

1. בְּדוּמָה לְמַסְמָכִים שֶׁהוּבְּאוּ לְעִיל מְדוּבָר בְּמַסְמָךְ הַמּוֹזְכֵר אֶת תְּהִלֵּךְ אִישׁוּר הָעֲמֻלוֹת הַמּוֹזְכֵר בְּעֵדוּתוֹ שֶׁל הַחֲשׁוֹד
 לְשַׁנַּת 2008. כֹּאשֶׁר הוּצַג הַמַּסְמָךְ לְעַד מִסֵּר⁵⁵: "... בְּדִיקָה וְאִישׁוּר עֲמֻלוֹת 2008. לְעֵבוֹר עַל הַרְשִׁימָה שֶׁל הָעֲמֻלוֹת
 שֶׁהַכִּין מִשֶׁה פְּפוּ שְׁכַלְלוּ תְּשׁוּמִים לְיוֹעֲצִים, מְתוֹכִים וְלְעוֹבְדֵי מְדִינָה זֶרָה..."

אֲסַמְכַתָּאוֹת שׁוֹחַד

1. בְּמַסְגֵּרַת עִיוֹן בְּמַסְמָכִים שֶׁהַתְּקַבְּלוּ מְנַצִּיג הַבֵּנֵק הָעוֹלָמִי, אוֹתָרוּ מַסְפֵּר מַסְמָכִים הַמְּעִידִים עַל מְעוֹרְבוֹת יִשִּׁירָה שֶׁל
 הַחֲשׁוֹד בְּאִישׁוּר וּמִתֵּן תְּשׁוּמִי שׁוֹחַד, הַתּוֹאֲמִים אֶת עֵדוּתוֹ בִּיחַס לְמַנְגֵּנוֹן הַשּׁוֹחַד, הָאִישׁוּרִים שֶׁהַנְּפִיק מִכּוֹח

⁵⁰ חִקִּירוֹתוֹ שֶׁל יְהוּדָה אֵלִימֶלֶךְ, 8/8/18, ש' 615.

⁵¹ חִקִּירוֹתוֹ שֶׁל יְהוּדָה אֵלִימֶלֶךְ, 8/8/18, ש' 647.

⁵² חִקִּירוֹתוֹ שֶׁל יְהוּדָה אֵלִימֶלֶךְ, 8/8/18, ש' 653.

⁵³ חִקִּירוֹתוֹ שֶׁל יְהוּדָה אֵלִימֶלֶךְ, 8/8/18, ש' 657.

⁵⁵ חִקִּירוֹתוֹ שֶׁל יְהוּדָה אֵלִימֶלֶךְ, 8/8/18, ש' 716.

תפקידו ושאר נסיבות האירוע, (ראה חוברת שהתקבלה מהבנק העולמי, דפים המנומרים: יאח"ה 1, יאח"ה 43, יאח"ה 44, יאח"ה 46 ויאח"ה 51).

2. כאשר הוצגו המסמכים לחשוד⁵⁶, אשר את תכנם, ציין כי אינו זוכר "מה בדיוק הייתה העזרה", ציין כי אינו מכיר את "אוקף" המוזכר באחד המסמכים, (מדובר בעובד ציבור-א.ע.), ציין כי מדובר במסמכים המעידים על קבלת אישורים לביצוע תשלומים שונים בהתאם לנוהל שייסד ואישר כי באחד המסמכים מוזכר תשלום שעיקרו העברת \$200,000 לעובדי מדינה בפרויקט הממומן על ידי הבנק האירופאי.

סיכום

מחומר הראיות שנאסף בעניינו של החשוד עולה, כי הינו מעורב באופן ישיר ופעיל בתעשיית השוחד שנוהלה בחברת שיכון ובינוי. החשוד, מתוקף תפקידו כמנכ"ל החברה היה מודע לקיומם של תשלומי שוחד במסגרת החברה, אישר קיום התשלומים ולקח בהם חלק, (כאמור באסמכתאות השוחד).

אם בכך לא די, הרי שהחשוד ייסד נוהל על פיו יש לפעול בעת העברת תשלומי השוחד.

במסגרת חקירתו הקפיד החשוד לבצע אבחנה בין המצב המשפטי עד שנת 2010 והמצב המשפטי לאחר מכן. החשוד סיפר בצורה חופשית כי שו"ב, החברה והסניפים, שיחדו מכל הבא ליד שכן חוק העונשין תוקן, (לשיטת החשוד), רק בשנת 2010.

למעלה מן הצורך נבהיר כי האיסור הראשוני חוקק עוד בשנת 2008, (21/7/08), כאשר בשנת 2010 בוצע תיקון נוסף לחוק.

החשוד קשר באופן מפורש בין תשלומי השוחד לבין הביאור לעניין תשלומים ללא קבלות המופיע בדו"חות החברה. על אף מודעותו לקיומם של תשלומי השוחד ועל אף כניסת התיקון לחוק העונשין לתוקף, לא שונה נוסח הביאור ולא נכלל בדו"חות החברה גילוי לעניין קיומם של תשלומי שוחד ואי העמידה בהוראות החוק.

ויודגש כי הביאור כאמור מופיע הן בדו"חות החברה הפרטית שעל דוחותיה חתום החשוד והן בדו"חות שו"ב הציבורית המאחדת את דוחות החברות הבנות.

רוני פלוך

החשוד הינו מחליפו של יהודה אלימלך ושימש כמנכ"ל החברה בין השנים 2012 ועד 2018. בדומה לאלימלך, החשוד היה אחראי מתוקף תפקידו על פעילותה של החברה בחו"ל לרבות פעילות סניפיה בעולם. כפי שיובהר להלן, החשוד הינו ציר מרכזי בהתנהלות שו"ב, החברה והסניפים, ככל שהדבר נוגע להעברת תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים באפריקה בכלל ובקניה בפרט. בשנים 2009 עד 2011 שימש המשיב כמנהל סניף החברה בניגריה.

⁵⁶ חקירתו של יהודה אלימלך, 21/8/18, ש' 185.

מיצוי חקירות

1. בפתח חקירתו הכחיש⁵⁷ החשוד את המיחוס לו וציין כי החברה עורכת בירור פנימי נוכח טענות להתנהלות לא תקינה אשר הועלו כנגד החברה. בהקשר זה הוסיף, כי הבדיקה הפנימית מנוהלת על ידי משרד רו"ח שוויצרי אשר העתיק את הטלפון שלו ואת מחשבו האישי⁵⁸.
2. ככל שהדבר נוגע להתנהלות מול שו"ב, ציין החשוד כי החברה פועלת בצורה מסודרת ומובנית, כאשר לקראת סוף השנה החברה מגישה לשו"ב תכנית עבודה ותקציב, המאושר בדירקטוריון שו"ב. החברה עורכת דוחות כספיים רבעוניים המאוחדים לדוחות חברת האם בישראל⁵⁹. באשר לממשקי העבודה עם שו"ב, ציין כי הוא עומד בקשרי עבודה עם **משה לחמני, יובל דגים וקודמו בתפקיד ירון קריסי** וכי הוא חב בדיווח **לעופר קוטלר** המנכ"ל.
3. החשוד עוד מסר⁶⁰ כי הוא עומד בקשר ישיר עם מנהלי הסניפים, אשר מצדם נדרשים לקבל את אישורו בדבר פעילויות שנתיות בסניף המקומי. הוא אף הוסיף כי בניגוד קיימת חברת בת, בה הוא מכהן במועצת המנהלים, אשר מאפשרת התמודדות במכרזים שונים במדינות **שאינן** ניגריה, (ככל הנראה חברת RCC).
4. ביחס לחקירה הפנימית עליה סיפר בפתח חקירתו, מסר כי עובד לשעבר העונה לשם **שי סקף**⁶¹, תבע את החברה והעלה מספר טענות בנוגע לאי סדרים בחברה. התובע שימש בתפקיד חשב בסניף בקניה והחליף את **עמוס הזר** שעזב את החברה. נוכח חומרת טענותיו, החליטה החברה לבצע בדיקה פנימית כאמור לעיל. לדברי החשוד מדובר בעובד שקרן אשר הציג מסמכים מזויפים.
5. ביחס לאופן ההתנהלות במדינות השונות, ציין החשוד כי לעיתים כוללים המכרזים תנאים הקובעים שיש לרכוש דברים כאלה ואחרים למפקח האמון על בדיקת המכרז, דוגמת רכב או לשכור בעבורו דירה, כתנאי מתנאי המכרז, אולם מדובר בהתחייבות כללית שאינה כפופה לאדם ספציפי⁶². עוד סיפר⁶³ על "מהנדסי פיקוח" המלווים את הפרויקט ומסר כי מדובר בעובדי חברה אשר נשכרה על ידי הממשלה לייצג את "נותן העבודה" בשטח.
6. באשר לשאלה האם החברה נוהגת לתת מתנות בחגים לגורמים שאינם נמנים על עובדי החברה, השיב החשוד בשלילה⁶⁴. החשוד אישור כי לעיתים נתנו לפקידים שונים מתנות בשווי של עד \$200, כגון לוח שנה או יומן.
7. באשר ל**דן שחם**, מסר כי דן ניהל את סניף קניה וקודם לכן היה מהנדס ראשי בסניף בתקופתו של אלכסנדר ישיש⁶⁵. החשוד תיאר בחקירתו את הממשק מול דן הכולל: דיווחים חודשיים, דוחות כספיים, התנהלות מול החשב בשוויץ, (יוסי עובדיה), והתנהלות מול חשב הסניף שי. עוד⁶⁶ ציין כי הוא מבקר בסניף פעמיים בשנה, כשהוא מלווה במנהל הכספים **משה הפלינג** ואחראי מזרח אפריקה **בנימין ארביט**.

⁵⁷ חקירתו של רוני פלוך, 20/2/18, ש' 38.
⁵⁸ חקירתו של רוני פלוך, 20/2/18, ש' 28.
⁵⁹ חקירתו של רוני פלוך, 20/2/18, ש' 72.
⁶⁰ חקירתו של רוני פלוך, 20/2/18, ש' 108.
⁶¹ חקירתו של רוני פלוך, 20/2/18, ש' 204.
⁶² חקירתו של רוני פלוך, 20/2/18, ש' 258.
⁶³ חקירתו של רוני פלוך, 21/2/18, ש' 57.
⁶⁴ חקירתו של רוני פלוך, 20/2/18, ש' 278.
⁶⁵ חקירתו של רוני פלוך, 21/2/18, ש' 32.
⁶⁶ חקירתו של רוני פלוך, 21/2/18, ש' 67.

8. באשר לשי סקף מסר כי שי הוכיח את עצמו כחשב רציני אשר עשה סדר בהנהלת החשבונות בסניף קניה וכי בתחילה התרשם ממנו לטובה. עוד ציין כי בשלב מסוים שי ביקש לעזוב את החברה והוסכם כי יודיע להנהלה אם הוא נשאר בתפקידו או עומד על הבקשה לעזוב.⁶⁷
9. לאחר מכן טען⁶⁸ כי שי שקרן וכי מסמכים אשר שימשו כבסיס לתביעתו מזויפים. באשר לציטוטים המוזכרים בכתב התביעה המיוחסים לחשוד, ציין כי מדובר בשקר והוא אינו מבין מדוע שי הפך מעובד מצטיין למצב בו הוא מאשים את החברה באי סדרים. לדבריו ההתנהלות של שי מאורגנת ומתוזמנת. החשוד עוד ציין כי התנגד להליך גישור עם שי.
10. עוד בטרם הוצגו לחשוד מסמכים כלשהם, ציין כי שי ככל הנראה השתמש במסמכים שנחתמו "מראש", שכן "החתימות אמיתיות", (יש להניח כי החשוד מתכוון לקלסרים המכילים אסמכתאות לביצוע תשלומי שוחד, אשר נלקחו על ידי שי מהסניף המקומי בקניה, הוטסו על ידי שי לישראל ונמסרו לצוות החקירה במסגרת גביית עדותו).
11. באשר לטענה כי שי הטיח בפני החשוד את טענותיו בנוגע לאי סדרים⁶⁹, ציין החשוד כי מדובר בשקר ושב והכחיש את טענות השוחד מצדו של שי ביחס לחברה. עוד ציין כי מעולם לא היה קשר בין שי לבין ירון קריסי חרף האמור בתביעה.
12. כאשר עומת החשוד עם דבריו של יהודה אלימלך, (אשר הוצג בחקירה כגורם בכיר ב-SBI), בנוגע לתרבות העסקית של החברה בכלל ובסניף ניגריה בפרט, הכחיש את הדברים⁷⁰. מנגד ציין כי הינו חבר שנים רבות של יהודה אלימלך וכי השניים למדו יחדיו בטכניון. החשוד אף העריך, כי אלימלך היה מי שהמליץ עליו לתפקיד מנכ"ל החברה.
13. באשר לטענתו של אלימלך, כי אלימלך אישר ביצוע תשלומי "עמלות" שעה שניהן כמנהל החברה, בעוד החשוד כיהן כמנהל הסניף בניגריה, מסר החשוד שאינו מכיר הסכמי עמלות שהם הסכמי שוחד. עוד ציין כי יתכן שהיו הסכמי ייעוץ, אבל גם הם אינם הסכמי שוחד⁷¹.
14. באשר לתפקידו של החשוד בסניף ניגריה ציין כי עבד שם בין השנים 2001 ועד 2006 וזו תקופה אשר מבחינתנו, (כצוות חקירה), "אינה רלוונטית". בהמשך מסר כי עוד עבד בסניף משנת 2009 ועד 2011, וציין: "...אנחנו מדברים על 2008 משם אתם מתחילים"⁷².
15. יש לציין כי אמירה מעין זו, הגם שאינה מזכירה מפורשות את המילה "שוחד", מלמדת בצורה ברורה כי החשוד מודע היטב לקיומם של תשלומים שאינם חוקיים אשר בוצעו בניגריה בפרט ובשאר אפריקה בכלל. אחרת, כלל לא היה מתעורר הצורך לחלק את התקופות לתקופה שלפני שנת 2008 ולאחריה.
16. היות והחשוד מבין כי האיסור החוקי החל בשנת 2008 ובוחר לחלק את טענותיו בהתאם לתקופה, ניתן להבין כי הוא מודע לקיומם של תשלומים לא חוקיים ולהשלכותיהם כפי שהוא מודע למועד תיקון החוק האוסר על העברת תשלומים אלה.

⁶⁷ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 78.

⁶⁸ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 116.

⁶⁹ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 160.

⁷⁰ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 238.

⁷¹ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 271.

⁷² חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 280.

17. בהמשך⁷³, ככל שהתקדמה החקירה והוטחו בחשוד אמירותיו של החשוד אלימלך, שב ועמד על הכחשתו הגורפת לפיה לא היה מעורב בתשלומי שוחד. עוד הוסיף כי מנהלי הסניפים תחתיו חותמים על אישור תשלום לספקים, שכר עבודה, שכר יועצים וכו'. ככל שהדבר נוגע לחשוד, ציין כי הוא מקבל דיווח "ברמה של שורה" לכל פרויקט שמנהלים הסניפים.
18. עוד סיפר כי קיבל 2 מסרונים SMS מנציגי הבנק העולמי, בדבר חקירה ביחס ל-4 פרויקטים שהסתיימו. עם קבלת ההודעה, שיגר הודעה לכל העובדים "לא להשמיד ראיות" ופעל לאיסוף המסמכים הרלוונטיים לבדיקה, כפי שנדרש⁷⁴.
19. באשר לתביעתו של **עמוס הדר** ציין כי מדובר בעובד מאוד לא מאורגן שהיה מפיק דוחות "ברמה נמוכה". לדברי החשוד התעורר הצורך להחליף את הנהלת סניף קניה שכן נצברו באותם שנים הפסדים ניכרים בסניף. ציין כי עמוס הגיש תביעה וטען טענות שונות בדומה לטענות שהעלה שי סקף, אולם בהיקף כספי קטן משמעותית. ציין כי הוגשו מטעמו 2 תביעות, האחת בחו"ל שנדחתה והאחרת בארץ אשר הסתיימה בפשרה⁷⁵.
20. בהמשך סיפר⁷⁶ כי בטרם העביר את מחשבו האישי ואת הטלפון הנייד למשרד המבצע בדיקה חיצונית לחברה, הטיסם לארץ בעצת ב"כ, עו"ד ירון ליפשיס, אשר שמר עותק מחומרי המחשב במשרדו. העד תיאר כיצד הגיע עם המחשבים לראשל"צ שם מסרם לשליח מטעם ב"כ, הם הוחזרו לו למחרת והוא שב עמם לשוויץ. החשוד הוסיף כי מהלך דומה בוצע גם ביחס לטלפון הסלולרי והמחשב של **בנימין ארביט**.
21. כאשר נשאל מדוע בוצע המהלך אותו תיאר, ציין כי התנהלותו מלמדת לשיטתו שאין לו מה להסתיר⁷⁷. כאשר נשאל האם שוחח עם גורם כלשהו בנוגע לבדיקה, ציין כי "דרבן" את הגורמים אשר התבקשו להעביר את מחשבם האישי לבדיקה, לעשות כן חרף חששם "ממציאת פרטים מביכים".
22. עוד מסר כי לאחר מסירת הטלפונים הסלולריים, דיברו הצדדים במסגרת שיחת מסדרון על מילות החיפוש שיכול ויעשה בהם שימוש לשם איתור חומרים. לדבריו השיחה הייתה בנוכחות **משה הפלינג, יוסי עובדיה ויתכן שבנימין ארביט**, במטה החברה בשוויץ⁷⁸.
23. בהמשך הושמעה לחשוד שיחה, (מס' 330 מעמדה 237942), אשר סותרת את דבריו. במסגרת השיחה נשמע החשוד כדלקמן:
- "...רוני אומר כי הוא לא יודע וניחשו... "טקס" "עמלות"...רוני אומר כי לא יודע מה יש להם וכי "הם" לא מכירים את המילים "שלנו"...הפחד הוא העניין המביך הוא אם זה שהם תשלומים לאנשים שהם עובדי ממשלה...".**
24. בתגובה להשמעת השיחה⁷⁹ ביקש החשוד לשוחח עם ב"כ ולאחר שלא ניתנה לו האפשרות, לא מסר את תגובתו בנושא.

⁷³ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 288.

⁷⁴ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 473.

⁷⁵ חקירתו של רוני פלוד, 21/2/18, ש' 518.

⁷⁶ חקירתו של רוני פלוד, 23/2/18, ש' 73.

⁷⁷ חקירתו של רוני פלוד, 23/2/18, ש' 77.

⁷⁸ חקירתו של רוני פלוד, 26/2/18, ש' 73.

25. לאחר שעומת עם דבריו, השיב: "אני לא זוכר שהבעתי חשש שיגלו תשלומים לעובדי ממשלה", כי ברור "לכל בר דעת" שמדובר בנושא "חמור ואסור" וכי "אינו זוכר את המילים האלו"⁸⁰. לבסוף ניאות להגיב ומסר כי חששו היה, שמי מעובדיו, נהג באופן שלא כשר שלא בידיעתו⁸¹.
26. בחקירותיו האחרונות, הוסיף ומסר כי קיבל מהחברה מחשב נייד חדש, (שלישי במספר), לאחר שהמחשב הקודם שעשה בו שימוש נתפס על ידי היחידה החוקרת ביום מעצרו. לדבריו, המחשב החדש הוטס אליו משוויץ. כן מסר כי בחזקתו מחשב נייד ישן ופגום, (רביעי במספר), אשר הובא גם הוא משוויץ לבקשתו^{82 83}.
27. באשר לסוגיית "התשלומים ללא קבלות", מסר החשוד כי הדבר מוכר לו שכן במדינות בהן פועלים הסניפים, לעיתים אין מנוס מביצוע תשלומים במזומן בעת רכישת חומרי גלם, שכירת מבנים ותשלום למקומיים, ("ציפי"). במקרים מעין אלה, מסר החשוד כי מכינים קבלה פנימית, ("פיימנט ווצ'ר"). בהמשך, הכחיש החשוד את הטענה כי המונח מהווה כסות לתשלומי שוחד^{84 85}.
28. באשר לטענתו⁸⁶ של רובי לזרוב לפיה החשוד היה בקיא בהתנהלות הכספית של החברה והסניפים, מסר החשוד שלא עבד מול רובי לזרוב וכי הוא אינו עוסק "בשיחות מסדרון", אלא בדוחות כספיים ובהתנהלות הכספית של החברה. באשר לטענתו⁸⁷ של רובי בדבר קיומם של תשלומים שלא כנגד קבלות והעובדה כי קיומם ידוע לכל, ציין החשוד כי הדבר אינו סותר את גרסתו, שכן תשלומים אלה קיימים לעיתים נוכח קשיים לוגיסטיים.
29. ביחס לעופר קוטלר ציין החשוד כי שוחח עם קוטלר על בסיס שבועי בנושאי עבודה, אולם אינו זוכר ששוחח עמו על "תשלומים שלא כנגד קבלות". באשר לטענתו של קוטלר, לפיה קוטלר הנחה את החשוד לעבוד "רק במסגרת החוק", השיב כי הדבר חופף את האמור בקוד האתני של החברה⁸⁸, אם כי אינו זוכר אמירה מפורשת⁸⁹.
30. באשר לטענתו של קוטלר⁹⁰, לפיה השיב החשוד לקוטלר כי עבודה בהתאם לחוק, שקולה "להשאר פצוע בקרב" השיב החשוד אינו זוכר תגובה שכזו מצדו וכי אינו יודע במה מדובר. בהמשך ציין כי בדיקה שביצע הבנק העולמי בגאנה הייתה זעזוע של ממש לחברה וכי נערכו סבבי ריענון⁹¹ לנהלים במדינות השונות.
31. באשר לטענתו⁹² של קוטלר, לפיה כאשר החל קוטלר בעבודה בחברה, שררה בחברה מנטליות של תשלומי שוחד, שהוא, (קוטלר), ניסה להפסיק אולם נתקל בקשים מצדם של אלימלך ופלוך, ציין החשוד כי לא שמע על הטענה מצדו של קוטלר וממילא הוא ואלימלך מילאו אחר הנחיותיו והוראותיו של קוטלר.
32. באשר לטענתו⁹³ של אלימלך כי החשוד אישר תשלומי שוחד עת כיהן בסניף בניגריה, ציין כי אינו זוכר שעשה כן וממילא אינו זוכר מה התרחש לפני שנת 2006. עוד ציין כי החל משנת 2009 כלל לא בוצעו תשלומי שוחד. באשר

⁷⁹ חקירתו של רוני פלוך, 23/2/18, ש' 258.

⁸⁰ חקירתו של רוני פלוך, 26/2/18, ש' 188.

⁸¹ חקירתו של רוני פלוך, 26/2/18, ש' 233.

⁸² חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 493, 483, 497.

⁸³ חקירתו של רוני פלוך, 12/12/18, ש' 16.

⁸⁴ חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 54.

⁸⁵ חקירתו של רוני פלוך, 12/12/18, ש' 67.

⁸⁶ חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 142.

⁸⁷ חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 150.

⁸⁸ חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 277.

⁸⁹ חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 286.

⁹⁰ חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 346.

⁹¹ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/18, ש' 79.

⁹² חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 365.

לטענה כי הוא נדרש לקבל אישור שעה שביקש לשלם שוחד מעל ל-\$200,000 דולר, הכחיש את הנטען וציין כי הוא מספר "את האמת שלו".

33. באשר לקיומן של מערכות הנהלת חשבונות כפולות, ציין החשוד כי מדובר בהתנהלות לגיטימית, שאינה קשורה לתשלומים המבוצעים ללא קבלות אלא לתשלומים שיתכן ולא יוכרו כהוצאות על ידי המדינות בהן מבוצעות העבודות. עוד ציין כי במערכת המקבילה גם נרשם חלק משכר העובדים שלא משולם במדינה אלא בדולרים מחוץ לה⁹⁴.

34. באשר לטענה⁹⁵ כי החשוד החזיק ב-2 קופות שעה שניהל את סניף ניגריה, כאשר קופה אחת היוותה מקור לתשלומי שוחד, ציין כי מדובר "בשקר וכזב". כאשר הוצג לחשוד "נוהל היועצים" שהכין יהודה אלימלך, הכחיש כי מדובר בנוהל המסדיר התנהלות בלתי חוקית וציין כי אינו יכול להתייחס לדבריו של אלימלך לפיהם מדובר בנוהל שעניינו הסדרת תשלומי שוחד⁹⁶.

35. כאשר הוצג לחשוד הסרטון בעניינו של **רוני לזרוב**, ציין כי **שי סקף** מושך את לזרוב בלשונו וכי אינו בקיא בהליכי הבדיקה החשבונאית. עוד ציין כי ניכר מהסרטון כי שי מנסה להכין את הקרקע לסחיתת החברה וכי אם אכן היו מעשים לא חוקיים בקניה, היה עליו, (על שי), להתריע על ההתנהלות ולהפסיקה⁹⁷.

36. בחקירתו האחרונה ציין כי החל משנת 2012 החל תהליך שעניינו הטמעת הקוד האתי בחברה וכי מדובר "בספר עבה".

37. עוד ציין כי יתכן והקוד האתי עבר התאמה למדינות שונות, בהתאם למדינות הפעולה, אולם הוא לא היה מעורב בנושא⁹⁸. החשוד ציין כי שימוש במונח "שוחד" בגדרי הקוד האתי, משמעו הפניית אצבע מאשימה כלפי העובדים שהם "משחדים". לשיטת החשוד, צריך להנחיל את הקוד האתי על דרך של "שכנוע" העובדים.

38. באשר לטענה שהועלתה על ידי **אריק טפירו**, (בשנת 2012), כי יש לשקול טיפול שונה של הקוד האתי ככל שהדבר נוגע לחברת SBI, בשונה מחברות אחרות בקבוצה, השיב כי אינו יכול להשיב במקומו של אריק ויש לשאול אותו⁹⁹.

39. עוד ציין כי **שי סקף** הוביל לארץ 80 ק"ג של מטען ולקח מהסניף בקניה מסמכים רבים וכי ככל הנראה מדובר, "בווצ'רים" שכן "כל הקלסרים חסרים שם". בהמשך כינה את מעשיו של **סקף** "עקיצה" שכן התברר כי כרטיס הטיסה בו עשה שימוש הוזמן מראש, (חרף טענתו שברח מקניה), תוך שבירר האם הוא יכול להעלות עמו לטיסה מחשב נייד וכי יצר מצג לפיו כסף שהוצא מקופת החברה שימש להסדרת טענות מול רשויות המס בקניה, עובדה אשר לאחר מכן התבררה כלא נכונה¹⁰⁰ 101 102.

40. בנוסף ציין כי למד **מדן שחם** כי חסרים בסניף קניה "קלסרי עבודה".

⁹³ חקירתו של רוני פלוך, 28/2/18, ש' 383.

⁹⁴ חקירתו של רוני פלוך, 6/3/18, ש' 22, ש' 49.

⁹⁵ חקירתו של רוני פלוך, 6/3/18, ש' 91.

⁹⁶ חקירתו של רוני פלוך, 6/3/18, ש' 137.

⁹⁷ חקירתו של רוני פלוך, 6/3/18, ש' 265.

⁹⁸ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/18, החל משורה מס' 199.

⁹⁹ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/19, ש' 401.

¹⁰⁰ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/19, ש' 849.

¹⁰¹ חקירתו של רוני פלוך, 12/12/18, ש' 140.

¹⁰² חקירתו של רוני פלוך, 12/12/18, ש' 149.

41. במענה לטענתו של **החשוד טל רז** לפיה במסגרת ישיבת דירקטוריון בשיכון ובינוי נשאל החשוד האם הוא שילם שוחד לגורמים מסוימים והחשוד השיב: **"עורכי הדין שלי יעצו לי שלא לענות על השאלה הזאת"**, מסר החשוד כי אינו עונה על שאלות היפותטיות ויתכן מצב בו לא יענה לשאלה מעין זו, אם הוא סבור שלא צריך לענות עליה. כאשר נשאל מהי סיטואציה בה לא ישיב על שאלה מעין זו, השיב: **"אני לא יודע"**^{103 104}.
42. באשר ל**הקלטת ישיבה** אשר נמצאה בטל"ס של החשוד אשר עסקה בין היתר **במערכת ב'** מסר החשוד כי ככל הנראה רצה לתעד את הישיבה שכן היה מדובר בנושא חשוב, היינו החלפת המטבע בו מתנהלת מערכת ב' אל מול החלפת המטבע הלאומי בניגריה. עוד ציין כי מערכת ב' מתעדת תשלומי שכר של העובדים הישראליים ויתכן שתשלומי עמלות, שעניינן "קידום קהילה באיזושהו מקום"^{105 106}.
43. כאשר נשאל מדוע ביקש להשתיק את החשוד **עמית שגב** במהלך הישיבה לעיל, השיב: **"אני לא זוכר למה ולא זוכר שסימסתי"**¹⁰⁷.
44. כאשר הושמעה לחשוד **הקלטת** הישיבה שלעיל התחמק מלהשיב לגופו של עניין, לא השיב לשאלה "מהי חברה וירטואלית", לא הסביר את דבריו של **הפלינג** על בעייתיות אם תתגלה המערכת, לא הסביר על איזה יתרות מדובר בישיבה ומסר **"אני לא בטוח שהייתי קשוב בדיוק למה שנאמר שם בשיחה הזו"**¹⁰⁸.
45. כאשר עומת החשוד עם אמירה בסיומה של ההקלטה: **"אנחנו חברה של גנבים...תעשה יותר מידי תאכל אותה...החרא לא משפריץ הכל בסדר מרוויחים כסף ושותקים"**, ציין כי קשה לו להתייחס לדברים¹⁰⁹.
46. במענה לשאלה ישירה בדבר **השמדת מסמכים** הכחיש החשוד כי נתן הוראה להשמיד מסמכים¹¹⁰.
47. כאשר הוצג לחשוד מסמך שאותר באחד ממכשירי הטלפון ו/או מחשב הנייד אשר נתפסו ממנו, המתעד פרטי איש קשר של גורם שלטוני כלשהו, הסביר כי מדובר **"בשר קטן"** שהוא למעשה סגן שר הממונה על אזור מסוים ממנו הוא בא והוא מייצג את האזור¹¹¹.
48. כאשר עומת החשוד עם דבריו של מנהל הכספים הקודם **דורון בלשר** מהם עולה כי התנהלותו של החשוד לא הייתה לעיתים בקנה אחד עם לשון החוק או דרישות הקוד האתי וכי ניתנה עדיפות לשורת הרווח, השיב כי הוא אינו אחראי לתחושות הבטן של דורון ואינו אחראי עליו¹¹².

¹⁰³ חקירתו של טל רז, 18/7/18, ש' 320.

¹⁰⁴ חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 79.

¹⁰⁵ חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 113.

¹⁰⁶ חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 136.

¹⁰⁷ חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 189.

¹⁰⁸ חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 201, 206, 211, 222, 232.

¹⁰⁹ חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 416, 422.

¹¹⁰ חקירתו של רוני פלוך, 11/12/19, ש' 187.

¹¹¹ חקירתו של רוני פלוך, 12/12/19, ש' 229.

¹¹² חקירתו של רוני פלוך, 12/12/19, ש' 250.

מסמכים

פרוטוקול פגישת חפיפה ליו"ר שו"ב הנכנס, (משה לחמני), מתאריך 8/7/12

1. במסגרת חיפוש שבוצע במחשבו האישי של החשוד, אשר נתפס בביתו ביום מעצרו, אותר מסמך, שעניינו פגישת חפיפה שנערכה ליו"ר דירקטוריון שו"ב הנכנס, משה לחמני, בשנת 2012. בפגישה נכחו לחמני היו"ר הנכנס, עופר קוטלר מנכ"ל שו"ב ורוני פלוך. נוכח חשיבות המסמך, להלן תוכן המסמך במלואו:

ת.כ. 1 8/5/2018 מתן א.א. 2 א.א. 20.2.2018

תרשומת שיחת הכרות עם משה לחמני הי"ר החדש של שיכון ובינוי

תאריך השיחה במשרדו של משה בבית שיכון ובינוי 8.7.12

1. בפתיחת השיחה עופר קוטלר תיאר בפני משה את נושא אי עמידת SBI בכול הקשור בקוד האתי ובכלל זה תשלומי שוחד לאנשי ממשל במדינות בהם אט פועלים. עופר ציין בפניו כי כעט הנושא נופל במשמרת של שניהם מאחר ורו"ת עזבה. עופר תיאר הקושי בהתנהלות המוגדת לחוק בישראל ובעולם והסביר את הבעייתיות של הימנעות מהתנהלות כזו אשר אינה מאפשרת פעילות במקומות בהם SBI פועלת. עופר הסביר כי בעבר כול נושא התשלומים הלא רשמיים היה עובר הליך אישור במהלך השנה כאשר בסוף השנה נציג מטעמנו (פאפו) היה בודק מאשר ומביא החומר לשוויץ (בעבר ללונדון) שם היה הי"ר מאשר והחומר היה נגזז או מושמד. כיום אין הליך והנושא עבר לאישורים בע"פ ללא רישום ותייעוד במטה החברה דבר שהוא בעייתי כשלעצמו.
2. עופר יצא לבקשת משה ומשארנו אנוכי ומשה. בפתיחה בקש מידע אישי עלי (גיל, מצב משפתי, השכלה, עבר מקצועי) אשר נמסר לו.
3. בהמשך השיחה התנהלה ברובה סביב האופן בו פועלת החברה ובמיוחד תשלומי שוחד. אי תשלום מס אמת, תיאומי מחירים במכרזים, תשלומים שונים ללא קבלות, מסרתי למשה הסבר ממצה כי אני מאשר בע"פ למנהל המדינה כאשר האישור ניתן לחשב אותה מדינה והוא אשר מנהל רישום לאישור (בעיקר ניגריה). זאת כדי להבטיח מעקב כול שהוא וביטחון שאכן הכספים מועברים לייעודם. הוסבר כי כיום הרוב במזומן כדי למנוע עקבות.
4. הודעתי לו כי בניגוד להנחיות להרחיק מעלי את הנושא ולאור הסכנה כי בגאנה יערכו חקירות בקשר לחשדות הבנק העולמי כלפיו העברתי לשוויץ את כול התיקיות הממוחשבות הקשורות בתשלומי שוחד.
5. משה שאל באם יש דרך לתשלום באמצעות סוכנים הסברתי כי הדבר קיים רק בגואטמאלה מאחר וביתר המדינות המוטבים אינם ששים להיחשף ומעדיפים קשר ישיר. בנוסף המוטבים מתחלפים וכן הסוכנים אינם אמינים, פתרון תשלום ע"י סוכנים אינו מעשי.
6. משה העלה שאלה באם ככול זאת יש פתרון במסגרתו שו"ב תהנה מהתוצאות הטובות של SBI וסכנת העבירה על החוק תורחק ממנה. עניתי שלא עולה בדעתי פתרון מעבר למכירת האחזקות ב SBI ויציאה מפעילות בעייתית זו.
7. בסיכום מסרתי כי אני אפעל ככול בהתאם להנחיות שאקבל ואשמח באם למשה יהיה פתרון שיאפשר פעילות החברה בסביבה העסקית בה SBI פועלת מבלי לעבור על החוק וגם לייצר רווחים.
8. מאחר והשיחה נסבה רובה ככולה על נושא אי עמידת SBI באמות המידה החוקיות ולא נידונה פעילות החברה מסרתי למשה חוברת המתארת את כול הפרויקטים במדינות הפעולה השונות.

רשם רוני ביום 10.7.12

2. מעיון במסמך שלעיל, ניתן לומר כי יצא המרצע מן השק. המסמך אשר נרשם על ידי החשוד מתאר באופן מלא, מקיף ומדויק את מעשיה של שיכון ובינוי במשך כל התקופה הנחקרת בגדרי תיק זה ומעבר לכך. מהמסמך עולה כי החברה שקועה עד צוואר בביצוע עבירות שעניינן תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, התחמקות ממיסוי, תיאום מכרזים ושאר פעולות, ההופכות אותה לרווחית ביותר.

3. מעבר לכך, מהמסמך אף עולה כי כל שדרת ההנהלה הבכירה מודעת לנעשה ולוקחת בה חלק. מנוסח המסמך ניתן ללמוד כי החשוד סוקר בפני משה לחמני את פעילות החברה, על כל התנהלותה הבלתי חוקית, העובדה כי מנכ"ל החברה מעורב באישור "רשימות שוחד", העובדה כי מנוהלת ישיבות סודיות במקומות שונים בעולם והעובדה כי המסמכים המתעדים את המעשים, מושמדים על מנת למנוע גילוי העבירות. בנוסף, המסמך מתעד תהייה של הי"ר הנכנס, במסגרתה ביקש להמשיך ולקטוף את פירות השוחד מחד ומאידך להרחיק את סכנת העבירה מהחברה.

4. כאשר הוצג¹¹³ המסמך לחשוד, תגובתו הראשונית הייתה: "כן. מה הבעיה פה?". בהמשך, בטרם מסר נתונים נוספים ביקש לשוחח עם עו"ד. לאחר השיחה, ציין כי "אינו זוכר את המסמך" ולכן בעצת עו"ד בוחר שלא להתייחס אליו.
5. החשוד אף הטיל ספק באותנטיות המסמך ולאחר שהוסבר לו כי מדובר על מסמך שהודפס ממחשבו האישי, ציין כי יתכן ומדובר במסמך מזויף ברמה גבוה מאוד וממילא האמור מתאר את אשר התרחש טרם תקופתו כמנכ"ל.
6. חרף כל האמור, מגרסת החשוד הראשונית, עולה כי הוא אישר את עריכת המסמך.
7. נדמה, כי כל מילה נוספת בנושא זה, מיותרת.

דף מהמחברת של בנו שכותרתו "3/6/12 לשיחה עם רוני"

1. מדובר במחברת אותה ניהל אחראי מזרח אפריקה בחברה אשר נמסרה לצוות החקירה מידי החשוד שי סקף.
2. על פי החשד, במחברת מתועדות העברות שוחדיות שונות שבוצעו או שיש לבצע לאישי ציבור ברחבי אפריקה.
3. בדף הספציפי שהוצג לחשוד, מצוין נושא שיחה במסגרת פגישה עם "רוני", שעניינה מתנה לאיש ציבור בשווי של כ-\$20,000.
4. כאשר הוצג המסמך לחשוד ציין¹¹⁴ כי הוא "לא יודע מה רוצים ממנו".

תדפיס תזכורת מאאוטלוק, מתאריך 7/12/09

1. במסגרת בדיקת¹¹⁵ חומרי מחשב, אותרה תרשומת הנראית כאילו הודפסה מתוך יומן אאוטלוק, שזה תכנה:
"לארגן עמלות שר העבודה הלירו שר ניגר דלתה שר קטן עימנואל סנאט ובית נבחרים"
2. כאשר הוצג המסמך לחשוד, ציין כי "אני לא זוכר דבר כזה. אני לא יודע מה זה".

גיליון עבודה ביחס לפרויקט הספרייה בניגריה

1. להלן תכנון של המסמך, המדבר בעד עצמו. נבהיר כי עם הצגתו¹¹⁶ לחשוד, ציין שאינו מכיר או זוכר אותו. נבהיר כי כאשר הוצג¹¹⁷ המסמך לאורי שני, ציין כי להבנתו מדובר בשוחד, (באותה עת לא מילא תפקיד בחברה, לכן מדובר בספקולציה בלבד).

¹¹³ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/19, ש' 960.

¹¹⁴ חקירתו של רוני פלוך, 6/3/18, ש' 345.

¹¹⁵ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/19, ש' 1057.

¹¹⁶ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/19, ש' 1134.

¹¹⁷ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 444.

20/2/18 2 מרץ 22/5/18 22 22

	משרד העבודה										ניגור דלתא				ספירה	
	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	מבוקש	
היום	810	1-818	818	819	821	823	812	949								
מחיר	1.50	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.50	1.00	1.00	1.00	1.00	0.50	0.50	
שר קנו	1.00	2.50	1.00	2.00	1.00	2.00	2.00	2.00	0.50	3.50	2.50	2.00	1.00	2.00	0.50	
פרט סיק		0.25		0.25		0.25		0.25		1.00	1.00	1.50	0.25	0.50		
אחרים	0.50	0.25	2.25	1.00	2.25	1.00	2.50	1.00	0.90	2.50	2.50	2.00	1.75	2.00	0.61	
ריזקטורים ע"י איגוד אחרות	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	1.00	1.00	0.50	0.50	1.00		0.15	
הספר הראשי	3.50	4.50	4.75	4.75	4.75	4.75	5.00	5.00	10.65	9.00	8.00	7.00	4.25	6.50	2.01	
במכר	5.00%		5.00%		5.00%		5.00%		10.74%		8.00%		6.00%		2.00%	
בהגדלת חוזה	5.00%												7.00%			

Rony Paluch:
צריך הקצאה כדי שיהיה לך כסף בתקציב

Rony Paluch:
סכום זה לאחרים כולל חד פעמיים לתשלומים ולדאגה מיחדת לפריקט

Musa:
אתה יודע שלפריקט הזה אין אבא ואין אמא, אלא אם. אתה נותן אחוזים גדולים עליו ועושה לו אבא ואמא המחיריים בפריקט הזה מאוד גבוהים זה שאתה תשלם שם אחוזים גדולים וכולם ידעו זה רק ימנע מהם לפתוח את הפה בעתיד, שאני כמעט בטוח שמישהו יפתח את הפה

Musa:
אתה יודע שלפריקט הזה אין אבא ואין אמא, אלא אם. אתה נותן אחוזים גדולים עליו ועושה לו אבא ואמא המחיריים בפריקט הזה מאוד גבוהים זה שאתה תשלם שם אחוזים גדולים וכולם ידעו זה רק ימנע מהם לפתוח את הפה בעתיד, שאני כמעט בטוח שמישהו יפתח את הפה

סכום חוזה אחר יבוא הכל 40,018,924,108
שולם עד היום 7,738,686,430
32,280,237,677
X 7.50%

דוח עמלות לשנת 2009 בעריכת משה פפו

1. במסגרת מיצוי חומרי המחשב, נתפסה חוברת המתעדת תשלומי עמלות לשנת 2009 בכלל מדינות הפעולה של החברה באפריקה. נזכר כי בשנת 2009, שימש החשוד כמנהל סניף ניגריה. להלן חלקים מהמסמך אשר את תכנם הכחיש החשוד מכל וכל¹¹⁸.

גירת עבודה סתם 2009
7/3/10 13:52
ריכוז 2009
באלפי דולר
גירת עבודה 2
ניתוח הוצאות עמלה לפי ארצות פעולה

פריקט מוטב	אישור	פרטים	יתרת פתיחה	חובה	זכות	סגירה
812 - 700 - חברי בית הנבחרים והמוסד	687-700-812-בד	2.00%	1,877,577	10,300,000	8,422,423	0
812 - 700 - חברי בית הנבחרים והמוסד	701-700-812-בד	1.50%			0	
812 - 700 - חברי בית הנבחרים והמוסד	731-700-812-בד	1.00%		50,000,000	41,583,076	-8,416,924
943 - 171 - סגן המשיא (אסיקו אבבוקר)	355-171-943-בד	3.00%	11,389,771	10,000,000		1,389,771
943 - 176 - ג'מילו - נציג סגן הנשיא	350-176-943-בד	2.00%	3,931,031	1,000,000		2,931,031
943 - 201 - דניאל - חשב כשנית, פינס	701-201-943-סוק	4.71%		32,000,000	33,000,000	1,000,000
943 - 9430 - שרת אצור - אסמן	599-9430-943-בד	1.00%	0			0

שובר שוחד מתאריך 7/7/14

1. מסמך שנתפס במסגרת המסמכים שמסר שי סקף בחקירתו, ממנו עולה כי החשוד אישר ביצוע תשלום של 3 מיליון שילינג קנייני, שהם \$30,000 לטובת "פרסילה מהנדסת רשות הכבישים קרה". בשדה: מהות התשלום" נרשם כי התשלום אושר ע"י רוני פלוך וכי מטרת התשלום הינה "תשלום חלק 2 – וועדת מכרזים".

¹¹⁸ חקירתו של רוני פלוך, 19/7/19, ש' 1126.

2. כאשר הוצג¹¹⁹ המסמך לחשוד ציין כי מדובר "בשובר תשלום" אבל הוא אינו זוכר שאישר את התשלום. עוד הוא מציין כי יתכן ונעשה שימוש בשמו ללא הסכמתו וכי מדובר ככל הנראה בתשלום שעניינו רכישת אבנים לפרויקט. כאשר נשאל מי "חתום" על המסמך ציין שאינו מכיר את החתימה וממילא לא נדרש אישורו לניהול כספי שוטף של הסניף.

סיכום

מהמקובץ לעיל עולה, כי החשוד בדומה לקודמו שקוע עד צוואר בעבירות נשוא החקירה.

חרף הכחשותיו הגורפות וגרסאותיו הפתלתלות אין בחקירותיו השונות הסברים לדברי אלימלך, למסמכים החתומים שנתפסו בסניפים או לשאר גרסאות הצדדים. בנוסף, כל אימת שמוצג לחשוד "אקדח מעשן" דוגמת האזנת הסתר או מסמך החפיפה, נמנע החשוד ממתן תשובה עניינית לגופו של עניין ובוחר להציג גרסה מפותלת שאין בה ממש.

בניגוד לראיות שנאספו כנגד אלימלך, הנובעות בעיקר מגרסתו שלו, הרי בעניינו של החשוד זה לא ניתן להתעלם ממסמך החפיפה המסביר כיצד עובד מנגנון השוחד. האמור במסמך אף חופף במידה מסוימת לגרסתו של אלימלך אשר נמסרה מבלי שהוא ידע על קיומו של המסמך. "הדמיון" שבין האמור במסמך לבין דבריו של אלימלך, מחזקים את האמור בו.

אם בכך לא די, הרי שהחשוד אישר את עריכת המסמך ואת תכנון, (ניתן לראות זה בברור בתיעוד החזותי של החקירה בניגוד לתיעוד הכתוב שם הדבר מקבל ביטוי מועט יותר). טענותיו השונות כנגד אמיתות המסמך באו לאחר שיחה עם עו"ד וממילא אינן הגיוניות בעליל, דוגמת הטענה לפיה "חדרו" אליו למחשב ופברקו את המסמך. נזכיר, כי מדובר בתוצרי מיצוי מחשב נייד אשר נתפס בביתו של החשוד.

תוכן המסמך מאופיין בהקשרים נוספים של זמן ומקום, דוגמת אזכורה של יו"ר הדירקטוריון היוצאת, אזכור הישיבות בחו"ל, השמדת החומרים "והעבודה במזומן". מדובר באלמנטים הנזכרים הן בחקירותיו של יהודה אלימלך והן בגרסתו של עמוס הדר.

טענתו של החשוד לפיה בכהונתו כלל לא שולם שוחד, נשללת נוכח קיומן של מסמכים שהתקבלו משי סקף, המאחרים לאמור בישיבת החפיפה.

על אף מודעותו לקיומם של תשלומי השוחד ועל אף כניסת התיקון לחוק העונשין לתוקף לא שונה נוסח הביאור ולא נכלל בדו"חות החברה גילוי לעניין קיומם של תשלומי שוחד ואי העמידה בהוראות החוק מעצם ביצועם. יודגש כי הביאור כאמור מופיע הן בדו"חות חברת שיכון ובינוי אס בי איי ישראל שעל דוחותיה חתום החשוד והן בדו"חות שו"ב הציבורית אשר מאחדת את דוחות החברות הבנות.

אלכסנדר ישיש

החשוד מילא וממלא תפקידים שונים במסגרת החברה ושימש¹²⁰ בין השנים 2008 עד 2012 כמנהל סניף קניה.

¹¹⁹ חקירתו של רוני פלוד, 26/2/18, ש' 511.

¹²⁰ חקירתו של אלכס ישיש, 26/2/17, ש' 28.

מיצוי חקירות

1. בפתח¹²¹ ¹²² חקירתו ציין החשוד כי לא היה מעורב בהתנהלות לא חוקית, נוכח שאלה ישירה אשר הופנתה אליו, לאור האמור באחד משוברי השוחד אשר התקבלו **מעמוס הדד**, (השובר עסק בביצוע תשלומים לוועדת מכרזים מסוימת).
2. באשר לקיומו¹²³ של איסור חוקי לביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים ציין כי אינו מכיר את האיסור החוקי, אלא רק את האיסור "המוסרי". עוד ציין כי מעולם לא נחשף או היה מעורב בביצוע תשלומים לעובדי ציבור זרים.
3. כאשר נשאל ביחס להוצאות במזומן הנוגעות לעבודה בקניה, השיב כי מדובר בהוצאת אשר תכליתן קבלת שירותים משפטיים, שירותי ייעוץ הנדסי, שכר עובדים וכו'. מבחינה טכנית התשלומים בוצעו על דרך של ריטיינר או תשלום כללי¹²⁴.
4. במהלך חקירתו¹²⁵ נקב בשמות של עובדי ציבור אשר קיבלו החזרי הוצאות כחלק מתנאי מכרזים בהם זכתה החברה, (מדובר בשמות של עו"צ זרים המופיעים על שוברי השוחד). עוד הסביר כי "שמאליות"¹²⁶ הינו מונח המלמד על ניפוח חשבונות והקדמת גבייה.
5. ציין כי שר הכבישים הקנייתי היה פרנקלין בט ומנכ"ל המשרד "קמאוו", (מדובר שמות המופיעים על שוברי השוחד). לדבריו יחסיו עם מנכ"ל המשרד היו גרועים מכיוון שהוא "ציפה" לקבל משהו¹²⁷. לדבריו לא העביר כספים או מתנות למוטבים שלעיל ומערכת היחסים שלו עם השר הייתה "תקינה".
6. באשר לחשוד¹²⁸ **עמוס הדד** ציין כי עמוס פוטר מעבודתו מכיוון שהשניים לא הסתדרו שכן במקביל לעבודתו בסניף, עמוס כיהן כדירקטור בחברה אחרת. עוד ציין כי עמוס תבע את החברה בקניה וקיבל סכום כסף קטן וכי הוא ועמוס היו אמונים על הקופה בסניף בתקופתו.
7. עוד מסר¹²⁹ כי עבודתו בסניף בוקרה על ידי **אברהם אדמוני** ועל ידי **משה פפו**¹³⁰ מנהל חשבונות בחברה. לדברי החשוד, פפו היה בודק את ספרי הקופה והכספים והיה מגיע לסניף לביקורת. מדובר בביקורת תקופתית אשר בוצעה פעם בשנה.
8. במענה¹³¹ לגרסתו של **יהודה אלימלך**, (הממונה על ישיש), לפיה התקיים נוהג¹³² שעניינו תשלומי עמלות ותשלומי שוחד, השיב החשוד: "...אין דבר כזה. לא שילמנו שוחד". החשוד עוד הוסיף, כי לא ניתן "לקנות" מכרזים או "לנפחם".
9. כאשר הוצג¹³³ לחשוד נוהל היועצים אשר חיבר **יהודה אלימלך**, (או **משה פפו**), ציין כי אינו מכיר את המסמך.

¹²¹ חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 18.

¹²² חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 73.

¹²³ חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 193.

¹²⁴ חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 87.

¹²⁵ חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 264.

¹²⁶ חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 438.

¹²⁷ חקירתו של אלכס ישיש, 21/2/18, ש' 36.

¹²⁸ חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 145.

¹²⁹ חקירתו של אלכס ישיש, 20/2/18, ש' 168.

¹³⁰ חקירתו של אלכס ישיש, 26/2/18, ש' 98.

¹³¹ חקירתו של אלכס ישיש, 21/2/18, ש' 94.

¹³² חקירתו של אלכס ישיש, 23/2/18, ש' 27.

10. החשוד אישר¹³⁴ הכרות עם קנייני העונה לשם **דוד מגנדה** וציין כי מדובר במנהל חברת פיקוח חיצונית. בעניין זה מסר כי העביר לו תשלומים המיועדים למפקחים ולעיתים שילם למפקחים עצמם, בין היתר¹³⁵ על מנת להכשיר דיווחי ביצוע מנופחים.
11. כאשר נשאל מה גובה התשלומים שהעביר, השיב כי מדובר "במשהו קטן". עוד הסביר כי קיימת רשימת מוטבים המשקפת את המפקחים אשר קיבלו תשלום. באותה נשימה הכחיש החשוד מעורבות של גורמי ממשל בתחום דיווחי הביצוע המנופחים, ("שמאליות").
12. החשוד אף מסר¹³⁶ בחקירתו כי מרבית עובדי החברה ידעו על שיטת "השמאליות" תוך שנקב בשם של **רוני פלוך** ו**יהודה אלימלך** וציין מנגד כי **בנימין ארביט** ו**נחום אדמוני** כלל לא היו מעורבים בנושא. בהמשך ציין כי יחסיו עם **שי סקף** היו תקינים.
13. במהלך החקירה הושמעה לחשוד שיחה¹³⁷, במסגרתה הוא נשמע משוחח עם **רוני פלוך** ומזכיר את **עמוס הדר**, (שיחה מס' 284 מעמדה 237944). בתגובה לשיחה ציין כי עמוס הדר סחט את רוני פלוך ותבע את החברה בקניה. עוד ציין כי שוחח עם רוני על האפשרות שעמוס הדר שלח מסמכים לבנק העולמי על מנת שזה האחרון יבדוק את החברה, כצעד במאבקו של עמוס בחברה.
14. באשר לטענותיהם של **יהודה אלימלך** ו**עמוס הדר** המסבכים את החשוד במעורבות בביצוע תשלומי שוחד לעובד ציבור זרים, השיב כי הם הפכו אותו לשעיר לעזאזל¹³⁸.
15. באשר לטענה בדבר קיומן של 2 מערכות הנהלת חשבונות, ציין כי אינו מכיר את הדבר.¹³⁹
16. החשוד הזכיר בחקירתו האחרונה את העובדה כי עשה שימוש במאעכרים. לדבריו, לעיתים כאשר ביקש לקבוע פגישה עם שר או התעורר אינטרס כלשהו שביקש לקדם, עשה שימוש במאעכרים אשר תיווכו בינו לבין בעל הקרקע או סידרו לו פגישה עם שר פלוני¹⁴⁰.
17. בהמשך הוסיף כי המונח "עמלות" להבנתו כולל תשלום למאעכרים וציין כי שילם עמלות לעמיל מכס ומאעכרים שהביאו לשחרור סחורה מהמכס¹⁴¹ תוך שתיאר את תהליך התשלום¹⁴².
18. עם העמקת החקירה ציין החשוד כי זוכר מסמכים שכותרתם "Payment Voucher", אבל אינו יודע לומר למה שימשו המסמכים ויתכן כי חתם על מסמכים כאלה¹⁴³. כאשר הוצג לו מסמך שזו כותרתו, אישר כי זה המבנה המקובל של המסמכים שזוכר מתקופת עבודתו¹⁴⁴.

¹³³ חקירתו של אלכס ישיש, 21/2/18, ש' 111.

¹³⁴ חקירתו של אלכס ישיש, 21/2/18, ש' 165.

¹³⁵ חקירתו של אלכס ישיש, 23/2/18, ש' 84.

¹³⁶ חקירתו של אלכס ישיש, 23/2/18, ש' 39.

¹³⁷ חקירתו של אלכס ישיש, 26/2/18, ש' 109.

¹³⁸ חקירתו של אלכס ישיש, 26/2/18, ש' 344.

¹³⁹ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, ש' 34.

¹⁴⁰ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, ש' 53, ש' 83.

¹⁴¹ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, ש' 53, ש' 106.

¹⁴² חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, ש' 122, ש' 106.

¹⁴³ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, ש' 176.

¹⁴⁴ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, ש' 193.

19. באשר לטענתו¹⁴⁵ של **עמוס הדר**, כי נמשכו כספים מחשבון אשר כונה Hadar Cash ויועדו למוטבים שונים שקיבלו את אישורו, השיב שאינו יודע על מה מדובר אולם עקרונית אישר כל תשלום שבוצע בסניף בניהולו. בהמשך, הכחיש כי התבקש להשמיד מסמכים שונים המעידים על תשלומים שבוצעו בסניף וציין כי אינו מכיר שמות של גורמי ציבור שונים הנזכרים במסמכי הבנק העולמי.
20. באשר לקיומה של **כרטיסת סולביט**¹⁴⁶ ציין כי אינו זוכר או מכיר כרטיסת בשם זה, לא ניהל מעקב אחר הנקוב בה ולא החזיק תיעוד של תשלומים אשר בוצעו מהכרטיסת.
21. בהמשך הושמעה לחשוד הקלטה¹⁴⁷, (אשר התקבלה מידי עמוס הדר), אולם החשוד ציין "שאינו יודע" על איזה תשלומים מדובר בהקלטה וציין כי יתכן והחזיק בתיעוד אודות תשלומים במחשבו בסניף.
22. ככל שהתקדמה החקירה והושמעו ו/או הוטחו בחשוד אמירות המסבכות אותו בעבירות נשוא החקירה, המשיך להכחיש את המיוחס לו. עוד הבהיר כי בשלב מסוים עבר לקבל אישורים בנוגע לתשלומים **מבנימין ארביט**¹⁴⁸. **בסופו של יום, אישר בשפה רפה**¹⁴⁹ כי הסניף בניהולו משך סכומי כסף רבים מהבנק וביצע תשלומים שונים **במזומן**.
23. במהלך החקירה הוצגו לחשוד מסמכים רבים עליהם מתנוסס שמו, כמי שמאשר ביצוע תשלומי שוחד לעו"צ זר בממשל הקנייתי. ביחס לרוב המסמכים ציין החשוד כי "אינו זוכר" או "לא יודע" במה מדובר. **חלק מהמסמכים מובאים מטה לשם המחשה, אולם מדובר בדוגמאות בודדות לשם הצגת מעורבותו של החשוד.**

מסמכים

בקשה לאישור תשלום 22/12/08, ("יאח"ה 46" – חוברת הבנק העולמי)

1. מסמך שהתקבל מהבנק העולמי בטרם הפכה החקירה לגלויה. מעיון במסמך ניתן לראות כי החשוד מבקש את אישורו של **יהודה אלימלך** לשלם "עמלה" בסך \$200,000 לווועדת המכרזים האמורה לדון בפרויקט מטעם האיחוד האירופאי ואף מפרט את אופן ביצוע התשלום. על המסמך מופיע אישורו של אלימלך לבקשה.

¹⁴⁵ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, שי' 221.

¹⁴⁶ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, שי' 365.

¹⁴⁷ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, שי' 377.

¹⁴⁸ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, שי' 521.

¹⁴⁹ חקירתו של אלכס ישיש, 7/8/18, שי' 545.

2. כאשר הוצג¹⁵⁰ המסמך לחשוד ציין כי אינו זוכר את המסמך ואינו מבין "מה יכולה היה להשיג". עוד הוסיף כי המסמך מלמד כי אשורו לו לבצע את התשלום אולם הוא אינו זוכר ביצוע תשלום ולא ביצע תשלום כאמור במסמך.

דוא"ל בנושא עמלות מתאריך 11/12/09, ("יאח"ה 43" – חוברת הבנק העולמי)

1. מדובר בדוא"ל אשר מתכנו עולה כי החשוד מבקש אישורו של אלימלך, לתשלום של 20 מיליון שילינג קנייתי למנהל הפרויקט, לאחר "תיקון" בעלות רכיב מסוים בפרויקט. התיקון הקטין את עלות הפרויקט והעלה את הרווחיות. בקשתו של החשוד אושרה על ידי אלימלך. לאחר שהוצג המסמך לחשוד, טען כי אנו זוכר אותנו¹⁵¹.

בקשה לאישור תשלום מתאריך 26/11/08, ("יאח"ה 51" – חוברת הבנק העולמי)

1. מדובר במסמך שעניינו בקשה לאישור תשלום בגובה 1.5 מיליון שילינג קנייתי לעו"צ זר בשם מיכאל קמאו, הממלא תפקיד של מזכיר קבוע במשרד הכבישים. כאשר הוצג המסמך לחשוד, הכחיש כי ביצע תשלום כלשהו וטען כי אינו זוכר את המסמך¹⁵².

שובר שוחד – עוזר שר הכבישים מתאריך 5/9/14

1. מסמך שעניינו תשלום ע"ס 2 מיליון שילינג קנייתי לעוזר שר הכבישים. מדובר במסמך שהתקבל אצל צוות החקירה מאת החשוד סקף. לשובר צורף דוא"ל שעניינו תכתובת בין החשוד למנהל סניף קניה **דן שחם**, המבקש אישור לביצוע התשלום "לצרכי כסת"ח". כאשר הוצג¹⁵³ המסמך לחשוד, ציין כי "אינו זוכר", אולם מדובר בתכתובת דוא"ל שלו.

סיכום

מהמקובץ לעיל עולה, כי החשוד בדומה לאחרים שקוע עד צוואר בעבירות נשוא החקירה. תחת ניהולו שילם הסניף בקניה סכומי כסף גדולים במהלך שנים לאישי ציבור בקניה. תכלית התשלומים הייתה קידום האינטרסים הכלכליים של שו"ב החברה והסניפים. גרסתו בחקירה פתלתלה ומתחמקת, אולם אין בה מענה של ממש לראיות אשר נאספו בעניינו ואין בה כדי להפריכן.

על אף מודעותו לקיומם של תשלומי השוחד ועל אף כניסת התיקון לחוק העונשין לתוקף המשיך הסניף בקניה תחת ניהולו של אלכסנדר ישיש בתשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים. מחקירותיו עולה כי אישר תשלומים (גם של מתנות לפקידות וגם של שמאליות) וכן היה מודע לכך שהתשלומים מופיעים ומתועדים בספרי SBI שהינה חלק משו"ב ואינם מדווחים בארץ.

דן שחם

החשוד החליף את אלכס ישיש בתפקיד מנהל סניף קניה של החברה. בתקופת כהונתו, (2013 עד 2017), מילא שי סקף את תפקיד החשב בסניף. בטרם מונה לתפקיד המנהל, שימש כמהנדס ראשי תחת אלכס ישיש, שעה שעמוס הדר אייש את משרת החשב.

¹⁵⁰ חקירתו של אלכס ישיש, 21/2/18, שי 214.

¹⁵¹ חקירתו של אלכס ישיש, 21/2/18, שי 285.

¹⁵² חקירתו של אלכס ישיש, 21/2/18, שי 319.

¹⁵³ חקירתו של אלכס ישיש, 23/2/18, שי 157.

מיצוי חקירות

1. בפתח¹⁵⁴ החקירה ציין החשוד כי השאיר את הטלפון הנייד שלו בחו"ל בעצת ב"כ חרף העובדה כי הוא נוהג להגיע לישראל עם 2 מכשירי טלפון והגדיל לומר כי ידע שהטלפון יילקח על ידי המשטרה.
2. בהמשך סקר את מהלך עבודתו בשו"ב, החל משנת 2005, דרך שנת 2010 שאז מונה למהנדס ראשי בסניף קניה וכלה בשנת 2013 עת מונה למנהל הסניף, תפקיד אותו מילא עד שנת 2017 אשר במהלכה הועבר לסניף טנזניה.
3. כאשר¹⁵⁵ החשוד נשאל האם הוא יודע מדוע הובא לחקירה, ציין כי לשיטתו תביעתו של **שי סקף** היא הסיבה. במנותק מעובדה זו ציין כי **רובי לזרוב** נהג לערוך ביקורות שונות בסניף, לרבות הגעה אישית ומעבר על מערכת המידע, ("סאפי").
4. באשר לשי¹⁵⁶, מסר כי התגלגל לידיו, (של החשוד), שובר של חברת DHL ממנו עולה כי שי הטיס לארץ 80 ק"ג של מסמכים, (עת עזב את החברה), וכי מדובר על מסמכים הנמצאים במרכזה של תביעה מטעם מס הכנסה הקנייתי, נוכח התנהלות שגויה של חשב הסניף הקודם – **עמוס הדר**.
5. עוד ציין¹⁵⁷ כי הוא סומך מאוד על **שי** וכי טעה עת סיפק לשי מרחב עבודה בהתנהלותו היום יומית, לרבות מתן אישורים בע"פ להוצאת כספים מהקופה.
6. בהמשך ציין כי לאחר **ששי סיים**¹⁵⁸ את עבודתו בחברה, פגש אותו **לשיחה** בבית קפה בחולון, אז ביקש ממנו שיחזיר את המחשב שלקח מהחברה, (ככל הנראה במסגרת 80 הק"ג ששלח לישראל), וציין ששי הטביל את הטלפון הקודם שלו במים.
7. כאשר הושמעה¹⁵⁹ **הקלטת הפגישה** בבית הקפה לחשוד, במסגרתה נשמע החשוד מזכיר "ארגזים רגישים" המכילים מסמכים בחתימתו, השיב כי שי הנשמע בקלטת מדבר על מסמכים "אחרים" וכי אולי מדובר על "חוזים של ישראלים". **כאשר הושמעו לחשוד דבריו בדבר הצורך להשמיד את המסמכים, ציין כי אינו זוכר על מה מדובר והתחמק מלספק תשובה עניינית**¹⁶⁰.
8. בהמשך הושמעה לחשוד **הקלטה נוספת של שיחת טלפון** שניהל עם החשוד סקף במסגרת דובר על השמדת מסמכים. בתגובה מסר החשוד כי שוחח מספר פעמים עם סקף בנוגע למסמכים שונים, העובדה כי הועברו לישראל והשמדתם.
9. עוד מסר כי המסמכים שלעיל הנם מסמכים שחברת SBI ביקשה להחביא מפני רשות המיסים הקנייתית נוכח העובדה כי לא שולם מס מלא בעבור עובדי החברה הישראליים. כאשר נשאל מדוע הביע חשש מהימצאות המסמכים בישראל, אם יש להסתירם מרשות המיסים הקנייתית, לא סיפק תשובה המניחה את הדעת^{161 162}.

¹⁵⁴ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 22.

¹⁵⁵ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 156.

¹⁵⁶ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 203.

¹⁵⁷ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 305.

¹⁵⁸ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 475.

¹⁵⁹ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 470.

¹⁶⁰ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 470.

¹⁶¹ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 55, 58.

¹⁶² חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 78.

10. כאשר נשאל מי הורה על השמדת מסמכים בסניף, ציין כי לדעתו מדובר ביוזמה של החשוד **שי סקף**, אולם הדבר קיבל את אישורו של **בנימין ארביט**. החשוד לא ידע לומר האם **רוני פלוך** היה מעורב בנושא. לדברי החשוד השמדת המסמכים החלה עם הביקורת של מס הכנסה הקניינית בשנת 2014¹⁶³.

11. כאשר התבקש לתאר את ההתנהלות הכספית בסניף, מנה את כמות¹⁶⁴ הכספות, (4), טרח לציין כי כל הוצאה כספית של מזומן או בכלל טעונה 2 חתימות וכי לא ניתן להוציא כסף מהסניף ללא ידיעתו ואישורו של שי. בהמשך תיאר מסמך¹⁶⁵ שכותרתו Payment Voucher, (המוכר על ידי החשב¹⁶⁶), וציין כי הוא יכול לחתום על מסמך מעין זה כ-"מאושר לתשלום". לאחר מכן תיאר¹⁶⁷ את נוהל ביצוע תשלומים במזומן.

12. בנוסף הרחיב¹⁶⁸ כי קיימים מקרים בהם מבצעים רכישות מספקים קטנים שלא כנגד קבלות ולהערכתו מדובר ב-3% מההוצאות. לדבריו בשנת 2013 שי¹⁶⁹ טען כי הוא נשדד במשרדו והשוודים רוקנו את הכספת אשר הכילה באותה עת סכום של \$90,000.

13. באשר לאופן¹⁷⁰ ביצוע תשלומים בפועל, ציין החשוד כי החשב, (שי), מושך מזומן מהבנק, הכסף מוכנס לקופה הנמצאת בסניף ואם מתעורר הצורך לבצע תשלום, מנהל הסניף מאשר את התשלומים, הכסף מוצא מהקופה ואת התשלום בפועל מבצע החשב או מנהל הסניף עצמו.

14. עוד סיפר¹⁷¹ כי נהג לתת מתנות לחג המולד לגורמים שונים, אולם הוא אינו יודע אם מדובר בעו"צ. לעיתים התשלומים בוצעו על ידי פקידתו העונה לשם ג'ויס. לדבריו מדובר "במחווה של רצון טוב" ולא מעבר. מתנות אלה לעיתים כונו "טקסים"¹⁷² אולם אין הכוונה לתשלומי מזומן.

15. במענה¹⁷³ לשאלה ישירה בדבר הנורמה במתן תשלומים לעובדי משרדי הממשלה בחג המולד, ציין כי קיימת נורמה לפיה מגיעים למשרדי הממשלה ומעניקים מתנות הכוללות בקבוקים וכן תשורות קטנות.

16. במהלך החקירה הוצגו¹⁷⁴ לחשוד מסמכים מתוך הקלסרים שהתקבלו מידיו של שי סקף. החשוד ציין כי החתימה על המסמכים נראית כמו החתימה שלו אולם הוא לא ערך אותם. כאשר "נלחץ" לפינה ציין: "זה נראה כמו החתימה שלי ואני לא זוכר שחתמתי על המסמך הזה... אני לא זוכר שחתמתי את המסמכים הללו ואני בוודאות לא הכנתי את המסמכים האלה... שאני לא זוכר... זה נראה כמו כתב ידי..."¹⁷⁵ "יכול להיות שזה נראה כמו חתימה שלי".

17. כאשר הוצגו¹⁷⁶ לחשוד הקלסרים עצמם אשר לכאורה הגיעו ממשרדו, (המכילים את שוברי השוחד), ציין כי מעולם לא החזיק קלסרים מעין אלה.

¹⁶³ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 140, ש 171.

¹⁶⁴ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 412.

¹⁶⁵ חקירתו של דן שחם, 31/5/18, ש' 14.

¹⁶⁶ חקירתו של דן שחם, 31/5/18, ש' 348.

¹⁶⁷ חקירתו של דן שחם, 31/5/18, ש' 363.

¹⁶⁸ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 330.

¹⁶⁹ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 370.

¹⁷⁰ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 202.

¹⁷¹ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 274.

¹⁷² חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 314.

¹⁷³ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 54.

¹⁷⁴ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, ש' 542.

¹⁷⁵ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 30.

¹⁷⁶ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 57.

18. במענה לשאלה ישירה¹⁷⁷, כיצד לדעת החשוד הגיעו הקלסרים לידי משטרת ישראל, השיב כי הוא משער שמדובר בשי סקף, ולדבריו קיימות במסמך חתימות מזויפות. כאשר נשאל¹⁷⁸ האם במהלך הרגיל של עבודתו הבחין בזיוף כלשהו מצד העובדים, ציין כי למד על פעולות הזיוף של שי, כאשר הוגשה תביעתו.
19. במענה לשאלה ישירה בדבר המועד שבו החל שי, על פי הטענה לזייף מסמכים, השיב¹⁷⁹ "שאינו יודע". כאשר עומת¹⁸⁰ עם העובדה כי קיימים מסמכים בעלי אופי דומה, (שוברי שוחד), בתקופה בה שי לא שימש כחשב והוא לא שימש כמנהל, התחמק מלהשיב.
20. כאשר הוצג לחשוד דף מיומן השייך לו, ציין¹⁸¹ כי פגש בבוקר "בקינקה", (שהוא איש ציבור-א.ע.), אח"כ פגש ב-"נני" ואז הלך לבנק עם שי. כאשר הטיח החוקר בחשוד כי הרישום ביום חופף באופן מלא לשובר שוחד שאותר בקלסרים שנלקחו ממנו, השיב: "אני לא העברתי לו כסף. זה נראה כמו החתימה שלי, אני לא זוכר שחתמתי ובכל מקרה אני לא כתבתי את המסמך הזה".
21. בטרם¹⁸² הוצג לחשוד דף "מהמחברת של בנו", ציין כי נהג לקבל אישורים לביצוע תשלומים מבנו ודיווח לו. עם הצגת הדף מהמחברת, החופף גם הוא ליומנו ולשובר השוחד, שב החשוד וציין "לא זוכר שחתמתי על המסמך הזה". לבסוף ציין, (חרף החפיפה בין המסמכים), כי נפגש עם "קינקה" לפגישת עבודה רגילה.
22. גם לאחר הצגת מסמכים¹⁸³ ¹⁸⁴ נוספים לחשוד בדבר תשלומים לגורמים שונים והתאמות בין שוברי השוחד, ליומן של החשוד והמחברת של בנו, (ככל שאלה קיימות), השיב¹⁸⁵ שהחתימה על המסמך נראית כמו החתימה שלו, אולם הוא אינו זוכר שחתם על המסמך שהוצג לו.
23. כאשר העמיק החוקר ושאל ביחס לפרטים הנזכרים באחד המסמכים, ציין שאינו זוכר שחתם על המסמך, אולם ביחס לחתימה מסר: "זו חתימה שנראית כאילו יכולה להיות שלי".
24. בהמשך¹⁸⁶ מסר כי משטרת ישראל הולכת שולל אחרי "מישהו" שזייף מסמכים וכי המסמכים שנלווים למסמכים המזויפים יכולים היו להגיע רק מחשב הסניף. באותה נשימה ציין כי מורשי החתימה בסניף הינם הוא והחשב שי סקף.
25. באשר לטענה כי החברה שילמה שוחד לעו"צ זר העונה לשם "אורגה" ציין כי מדובר במי שהיה בעבר בכיר במע"צ הקנייתי, (המכונה Kenha), וכי הוא הועסק בידי החברה כיועץ במספר פרויקטים לאחר שסיים למלא את תפקידו הציבורי. כנגד התשלום שקיבל "אורגה", לא תמיד התקבלו חשבוניות וחלק מהתשלומים בוצעו על ידי שי.

¹⁷⁷ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, שי 366.
¹⁷⁸ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, שי 560.
¹⁷⁹ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, שי 673.
¹⁸⁰ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, שי 687.
¹⁸¹ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, שי 562.
¹⁸² חקירתו של דן שחם, 29/5/18, שי 596.
¹⁸³ חקירתו של דן שחם, 29/5/18, שי 628.
¹⁸⁴ חקירתו של דן שחם, 31/5/18, שי 83.
¹⁸⁵ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, שי 255.
¹⁸⁶ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, שי 51.

26. בהמשך סיפר על קשרים עם **מפקד במשטרה המקומית**^{187 188}, אשר לו שילם מזומן כנגד העמדת 12 שוטרים שיאבטחו אתר עבודות של החברה, לאחר אירועי זריקת אבנים. סכום התשלום הגיע עד כדי חצי מיליון דולר ולאחר סיום הפרויקט, החברה תבעה את Kenha וקיבלה את הכסף בחזרה.

27. באשר¹⁸⁹ לאדם העונה לשם **קידנדה** הנזכר לעיל, ציין כי מדובר בגורם אשר עזר לחברה להתקבל לפגישה אצל שר האנרגיה וכי מדובר בגורם היודע לפתוח דלתות. בעבור השירותים שהעמיד קידנדה לחברה, שולמו לו בין 40 ל-60 אלף דולר. ביחס לתשלומים אלה אמור להיות וואוצ'יר החתום על ידו. התשלומים אף אושרו על ידי בנימין ארביט.

28. באשר **לעמוס הדר**¹⁹⁰, מסר החשוד כי הוא שימש כחשב הסניף בתקופה שבה החשוד כיהן כמהנדס ראשי. לדבריו עמוס היה "בלגאניסט" וכי לאחר ביקורת שערך לו **שי סקף** הוחלט על פיטוריו. לאחר שמנהלי החברה סירבו לבטל את פיטוריו, תבע הדר את החברה בקניה בגין אי תשלום משכורות במלואן.

29. כאשר הוצג¹⁹¹ לחשוד הסרטון בו נראה **שי סקף** משוחח עם **רובי לזרוב** והשניים מדברים על הנוהג של שוברי השוחד המלווה את החברה במשך שנים, (מונה 50: 21), ציין כי אינו יודע כיצד נהגו בטרם כניסתו לתפקיד. באשר לטענה אשר עולה מצדו של רובי בסרטון, לפיה הסניף בקניה מבצע תשלומי שוחד, ציין כי בסרט מדובר על תרחיש "תיאורטי".

30. במענה לשאלה¹⁹² ביחס לקיומו של קוד אתי, ציין החשוד: **"אני חושב ששלחו לנו משהו ב- 2015 שהיה בה מוזכר OECD /אני באמת לא זוכר"**. באופן דומה השיב, כאשר נשאל על הביאור בדוחות הכספיים: **"שמעתי עליו. זה גם בכלכליסט לשאלתך לא ידעתי קודם לכן על הביאור הזה, קראתי שיש תשלומים במזומן"**.

31. באשר לקיומה¹⁹³ של "מערכת ב'", אישר החשוד כי קיימת מערכת כזו, אם כי לשיטתו מדובר על מערכת שתכליתה ביצוע תשלומים בין החברות. כאשר נשאל מדוע יש צורך בהחזקת 2 מערכות, השיב כי אינו יודע ומדובר במצב שהיה קיים ערב כניסתו לתפקיד.

32. באשר לעלויות¹⁹⁴ הפרויקטים הממומנים על ידי הבנק העולמי בקניה, ציין כי מדובר על סכום של כ-350 מיליון דולר ועוד כ-120 מיליון דולר במימון האיחוד האירופאי.

33. באשר לסכומים¹⁹⁵ הנמסרים לכל מנהל אתר בו מבוצעת עבודה לשם ההתנהלות השוטפת, עולה כי כל מנהל מחזיק סכום של כ-60,000 דולר לחודש וכי הסכום הכולל השנתי, עומד על 1.6 מיליון דולר לכל הפרויקטים.

34. במענה לשאלה ישירה¹⁹⁶ בדבר תשלומי שוחד בקניה, השיב החשוד כי לא היה מעורב, לא נתקל ולא ראה תשלומים מעין אלה.

¹⁸⁷ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 151.
¹⁸⁸ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 120.
¹⁸⁹ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 173.
¹⁹⁰ חקירתו של דן שחם, 30/5/18, ש' 254.
¹⁹¹ חקירתו של דן שחם, 31/5/18, ש' 186.
¹⁹² חקירתו של דן שחם, 31/5/18, ש' 201.
¹⁹³ חקירתו של דן שחם, 7/6/18, ש' 16.
¹⁹⁴ חקירתו של דן שחם, 7/6/18, ש' 144.
¹⁹⁵ חקירתו של דן שחם, 7/6/18, ש' 166.
¹⁹⁶ חקירתו של דן שחם, 7/6/18, ש' 275.

35. במענה לטענתו¹⁹⁷ של **שי סקף**, לפיה החשוד הורה לשי לבצע התאמה בין תשלומי המזומן הלא רשמיים והמערכת החשבונאית, השיב כי לא היו דברים מעולם וכי טענותיו של שי מופרכות וכי שי עשה שימוש במסמכים מזויפים במסגרת ההתנהלות מס ההכנסה הקנייתית.
36. בהמשך¹⁹⁸ ציין החשוד כי בעקבות תלונה של **שי סקף** על תקיפה כנגדו, הגיע לקניה קב"ט שו"ב אשר הסיק לאחר בדיקת הנושא, כי כלל לא התרחשה תקיפה וכי מדובר "בעקיצה" של שי. עוד ציין כי במסגרת הבדיקה שבוצעה כנגד שי, נשכר חוקר פרטי אשר עקב אחריו בישראל וצייד את החשוד בעט מקליט, על מנת שזה יתעד את הפגישה¹⁹⁹ בין השניים בבית הקפה, (הפגישה המוזכרת לעיל).
37. כאשר הוצגו²⁰⁰ לחשוד כתבות בדבר מכירת הקבוצה על ידי בעלת השליטה, ציין החשוד כי לשיטתו חלק מהמניעים למכירת החברה מקורם בחקירת המשטרה.
38. במענה לשאלה בנוגע לגובה המשכורת²⁰¹ הממוצעת המשולמת לאישי ציבור בקניה, השיב כי משכורת ממוצעת עומדת על 25,000 שילינג קנייתית, (כ-250 דולר).
39. במענה²⁰² ²⁰³ לאמירה ישירה של החשוד **ארז ניר** לפיה קיבל את אישורו של החשוד לביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, על מנת שהחברה תוכל לעבוד כנדרש באפריקה, השיב החשוד כי הוא "מכחיש בתוקף".
40. בהמשך לאחר שהוקראה לחשוד חלק מגרסתו של **ארז**, השיב כי הדבר "נשמע לו מוזר".
41. במענה לטענה²⁰⁴ נוספת מפיו של **ארז**, לפיה ראה את מסמכי ה-Payment Voucher במשרדו של החשוד בקניה וכי לא מדובר במסמכים מזויפים, השיב כי דבריו מוזרים מאוד. כאשר עומת עם דברי **ארז** לפיהם מטרת המסמך היא לתעד תשלום שלא כנגד חשבונית, השיב "לא יודע".
42. באשר לטענתו של **שי סקף** לפיה הטיס ארצה ארגזי מסמכים בטרם יצא לחופשה מאושרת, בהנחייתו של החשוד, השיב כי לא הנחה את שי לעשות כן והפעם האחרונה שהחברה הטיסה מסמכים לישראל תוך הסתייעות בעובדים הייתה בשנת 2015²⁰⁵.
43. במענה לטענתו של **בנימין ארביט**, לפיה עובדי ממשל דרשו לעיתים לקבל תשלומים על מנת שמכרזים שהחברה זכתה בהם כדין "יתקדמו", מסר החשוד כי אינו זוכר התנהלות כזו.
44. כאשר הוצגה לחשוד התכתבות בינו לבין **בנימין ארביט** בנוגע לפרויקט באוגנדה, במסגרתה שואל החשוד "אפשר לתת להם משהו", מסר החשוד כי אינו זוכר על מה מדובר. כאשר הוטחו בחשוד דבריו המפורשים של **ארביט** השיב כי אינו שותף לדבריו²⁰⁶ ²⁰⁷.

¹⁹⁷ חקירתו של דן שחם, 7/6/18, ש' 449.

¹⁹⁸ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 355.

¹⁹⁹ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 384.

²⁰⁰ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 26.

²⁰¹ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 105.

²⁰² חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 180.

²⁰³ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 213.

²⁰⁴ חקירתו של דן שחם, 14/6/18, ש' 219.

²⁰⁵ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 226.

²⁰⁶ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 318, 335, 353.

²⁰⁷ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 568.

45. בהמשך הוצג לחשוד מסמך נוסף של שיחה בינו לבין **בנימין ארביט**, במסגרתה מתבטא החשוד בדבר "שר" פלוני שיש לו "תאבון גדול". למקרא המסמך מסר החשוד כי בשנת 2016 כבר היה בסניף קניה, כי אינו זוכר את התכתובת המובאת במסמך ויתכן "שהלך עם משהו לארוחת צהרים".

46. כאשר הוצגה לחשוד **עוד** תכתובת, בנוגע לפגישה עם "שר האוצר" ו-"סגן הנשיא", מסר תשובות דומות²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹.

מסמכים

1. ביחס לחשוד זה, קיימים מאות מסמכים המסבכים את החשוד בביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים. ניתן לומר, כי החשוד היה מי שעסק באופן הפעיל ביותר בביצוע תשלומי השוחד. במסגרת חקירתו של שי סקף, תפסה היחידה החוקרת **שלושה קלסרים** ומסמכים נוספים, שעניינם "שוברי שוחד" המתעדים הנחיות לביצוע תשלומים, שמות מותבים, סכום התשלום, סיבת התשלום ומועדי תשלום, **רובם ככולם בחתימתו של החשוד**. מפאת הכמות, להלן מספר מסמכים מייצגים.

²⁰⁸ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 373.

²⁰⁹ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 407.

²¹⁰ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 488.

²¹¹ חקירתו של דן שחם, 11/12/18, ש' 673.

S.B.I INTERNATIONAL HOLDINGS (AG) Kenya
REYNOLDS CONSTRUCTION COMPANY (NIG.) LTD

PAYMENT VOUCHER

פרויקט 421/422 תאריך 05/09/2014
עסקה מספר 327

מסמך תשלום	סכום	2,000,000	KSH
------------	------	-----------	-----

שם המוטב: **ג'פרי קימוטאי**
סכום: שני מיליון שילינג

מהות התשלום:
החוב העסקי וסכום התשלום אושרו על ידי שם וארביט בנו
סוף קניה SBI - עסקה מספר 7 - עסקה מספר 7
אשר המוטב, את תשלום סכום הבוררת על כך 1,806,923,823.14 KSH
ראו סעיף 4 להסכם שנחתם בין קנרה לבין SBI ניום 9 יולי 2013
מטרת העסקה להביל יעקב גבית כספי הבוררת נעמם חובת הברת וסל בון
פרויקט עסקים 418 על ידי תשלום "דמי עזרה" למוטבים המציינים מטה.
הסכם הכולל לתשלום למוטב-שילשים מיליון שילינג
עזרה, יעוץ, אשרור גבית חוב 418 הסכם בוררת- חשבונות 40 ו-40A)
תקבל חשבון 40 בפרויקט 418 התקבל ביום 13/11/14

סה"כ סכום ששולם	KSH	2,000,000
-----------------	-----	-----------

חתימת הגורם המאשר והמשלם:

S.B.I INTERNATIONAL HOLDINGS (AG) Kenya
REYNOLDS CONSTRUCTION COMPANY (NIG.) LTD

PAYMENT VOUCHER

פרויקט 417/418 תאריך 11/12/2014
עסקה מספר 402

מסמך תשלום	סכום	50,000	USD
------------	------	--------	-----

שם המוטב: **קידנדה אוטיאנו א.א. או דירקטור מנהל כללי רשות הכבישים KeNHA**
סכום: חמישים אלף דולר

מהות התשלום:
מטרת העסקה וסכום התשלום אושרו על ידי שם וארביט בנו
סוף קניה SBI - עסקה מספר 7 - עסקה מספר 7
אשר המוטב, את תשלום סכום הבוררת על כך 1,806,923,823.14 KSH
ראו סעיף 4 להסכם שנחתם בין קנרה לבין SBI ניום 9 יולי 2013
מטרת העסקה להביל יעקב גבית כספי הבוררת נעמם חובת הברת וסל בון
פרויקט עסקים 418 על ידי תשלום "דמי עזרה" למוטבים המציינים מטה.
הסכם הכולל לתשלום למוטב-שילשים מיליון שילינג
עזרה, יעוץ, אשרור גבית חוב 418 הסכם בוררת- חשבונות 40 ו-40A)
תקבל חשבון 40 בפרויקט 418 התקבל ביום 13/11/14

סה"כ סכום ששולם	USD	50,000
-----------------	-----	--------

חתימת הגורם המאשר והמשלם:

S.B.I INTERNATIONAL HOLDINGS (AG) Kenya
REYNOLDS CONSTRUCTION COMPANY (NIG.) LTD

PAYMENT VOUCHER

פרויקט 528/529 תאריך 12/12/2014
עסקה מספר 406

מסמך תשלום	סכום	50,000	USD
------------	------	--------	-----

שם המוטב: **מנהל כללי, תכנון תשתית קרה KeRRA**
סכום: חמישים אלף דולר

מהות התשלום:
מטרת העסקה וסכום התשלום אושרו על ידי שם וארביט בנו
סוף קניה SBI - עסקה מספר 7 - עסקה מספר 7
אשר המוטב, את תשלום סכום הבוררת על כך 1,806,923,823.14 KSH
ראו סעיף 4 להסכם שנחתם בין קנרה לבין SBI ניום 9 יולי 2013
מטרת העסקה להביל יעקב גבית כספי הבוררת נעמם חובת הברת וסל בון
פרויקט עסקים 418 על ידי תשלום "דמי עזרה" למוטבים המציינים מטה.
הסכם הכולל לתשלום למוטב-שילשים מיליון שילינג
עזרה, יעוץ, אשרור גבית חוב 418 הסכם בוררת- חשבונות 40 ו-40A)
תקבל חשבון 40 בפרויקט 418 התקבל ביום 13/11/14

סה"כ סכום ששולם	USD	50,000
-----------------	-----	--------

חתימת הגורם המאשר והמשלם:

S.B.I INTERNATIONAL HOLDINGS (AG) Kenya
REYNOLDS CONSTRUCTION COMPANY (NIG.) LTD

PAYMENT VOUCHER

פרויקט 756 תאריך 11/12/2014
עסקה מספר 391

מסמך תשלום	סכום	200,000	KSH
------------	------	---------	-----

שם המוטב: **מואטו א.מ. ג'יי מנהל כללי, תכנון ויעוץ קורא**
סכום: מאתיים אלף שילינג

מהות התשלום:
מטרת העסקה וסכום התשלום אושרו על ידי שם וארביט בנו
סוף קניה SBI - עסקה מספר 7 - עסקה מספר 7
אשר המוטב, את תשלום סכום הבוררת על כך 1,806,923,823.14 KSH
ראו סעיף 4 להסכם שנחתם בין קנרה לבין SBI ניום 9 יולי 2013
מטרת העסקה להביל יעקב גבית כספי הבוררת נעמם חובת הברת וסל בון
פרויקט עסקים 418 על ידי תשלום "דמי עזרה" למוטבים המציינים מטה.
הסכם הכולל לתשלום למוטב-שילשים מיליון שילינג
עזרה, יעוץ, אשרור גבית חוב 418 הסכם בוררת- חשבונות 40 ו-40A)
תקבל חשבון 40 בפרויקט 418 התקבל ביום 13/11/14

סה"כ סכום ששולם	KSH	200,000
-----------------	-----	---------

חתימת הגורם המאשר והמשלם:

סיכום

מהמקובץ לעיל עולה, כי חרף ניסיונו של החשוד להרחיק עצמו ממעורבות בעבירות נשוא החקירה, הרי שחומר הראיות שנאסף בעניינו, מלמד כי החשוד נמצא "בלב" מערכת השוחד אשר נוהלה בסניפים. מהראיות ניתן ללמוד, כי בפרק הזמן בו ניהל החשוד את הסניף, בוצעו תשלומים רבים לעובדי ציבור זרים וכי עובדי הסניף שמרו על תיעוד כתוב להתנהלות שלעיל.

עוד עולה כי החשוד אישר למעשה כי חתימתו היא החתימה המתנוססת על מסמכי השוחד וכי הוא היה הגורם המאשר את ביצוע התשלומים במזומן שיצאו מקופת הסניף. אם בכך לא די, הרי שאותרו בחומר החקירה חיזוקים חיצוניים לאמור בשוברי השוחד, היינו התאמות בין הוראות תשלום החתומות על ידי החשוד, לתיעוד כתוב במחברת של בנו ולפגישות ביומנו של החשוד.

בנוסף, מהאזנה להקלטת הפגישה ניתן לשמוע את החשוד כשהוא מתאר את אובדן הקלסרים המכילים "חומר רגיש בחתימתו" ואת מורת רוחו מהדבר.

לסיום, נציין כי במהלך כל חקירותיו לא השיב החשוד לגופו של עניין על החשדות. תשובות היו מתחמקות, מתחכמות וכאשר עומת ישירות עם מסמכים מסר הסברים דחוקים ובלתי סבירים שאין בהם ממש.

על אף מודעותו לקיומם של תשלומי השוחד שנים לאחר כניסת התיקון לחוק העונשין לתוקף המשיך הסניף בקניה תחת ניהולו של דן שחם בביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים. מחד חתימתו מופיעה על מסמכי השוחד ומאידך הדוחות הכספיים של הסניף עליהם הוא חתום לא כוללים הבהרת עניין אופי התשלומים בפועל למרות שאלו מדווחים באופן תדיר לחברה השוויצרית שמוחזקת על ידי שו"ב.

דן שחם ביקש במפורש לבצע התאמה של מספרי השוחד למערכת הספרים כדי שאלו יכללו בדו"חות החברה האם. כאמור דוחות הסניף הקנייתי מאוחדים בדו"חות חברות האם ובשרשור בדו"חות החברה הציבורית.

משה לחמני

החשוד כיהן כיו"ר דירקטוריון שיכון ובינוי בין השנים 2012 עד 2018. עם כניסתו לתפקיד החליף את רות ברניב ולאחר מכירת החברה והעברת הבעלות מידי שרי אריסון, הפך להיות עוזר למנכ"ל. בטרם הגיע לשיכון ובינוי מילא מספר תפקידים באריסון השקעות, שם הכיר את בעלת השליטה ואת נציגתה בדירקטוריון שו"ב.

מיצוי חקירות

1. בפתח²¹² חקירתו ציין כי מונה לתפקיד על ידי **שרי אריסון** באמצעות **אפרת פלד** והמינוי אושר על ידי דירקטוריון שו"ב. מבחינת חובות דיווח הרי שהוא מדווח ישירות לאפרת פלד מנכ"לית אריסון השקעות ואינו עומד בקשר עם בעלת השליטה שרי אריסון. לדבריו, כאשר קיימים אירועים חריגים, הוא מדווח לדירקטוריון החברה ומשוחח עם בעלת השליטה ועם אפרת פלד.
2. עוד הרחיב כי הוא מכהן בדירקטוריון החברות הבנות בקבוצה, כי הוא זכאי למענקים על בסיס ביצועים ומחזיק במניות. במענה לשאלה ביחס לקשר שבין תפקוד החברה לשכרו, השיב כי לו החברה הייתה מפסידה במהלך השנים, וועדת התגמולים בדירקטוריון, אמורה הייתה להחליט אם לדבר יש השלכה על המענקים המגיעים לו.
3. במסגרת תפקידו²¹³ כיו"ר חותם על דוחות כספיים, מקבל את המאזנים לעיונו וחותם על הצהרות מנהלים המובאות לחתימתו. ככל שהדבר נוגע לדיווחים מידיים, החשוד הינו חלק מסבב המנהלים האמור לאשר את הדיווח. החשוד²¹⁴ יושב בישיבות דירקטוריון של החברות בהם הוא מכהן, מתנהל מול מנכ"ל שו"ב ואף מקבל דיווחים על חברת SBI, נוכח היותו דירקטור בחברת האחזקות השולטת על החברה הזרה.
4. ככל שהדבר נוגע לתכניות עבודה²¹⁵, הצוותים השונים מכינים תכניות, איש איש על פי חלקו, לרבות הנחיות לעמידה ביעדים, (גם בתחום הקיימות), העבודה מבוצעת מול מנכ"ל החברה ולאחר מכאן מובאת לאישור הדירקטוריון. לדבריו, בתחילה נושא הקיימות התקבל בצניות אולם כולם "התיישרו" מכיוון שמדובר בחזון בעלת השליטה.
5. באשר לאופן יישום החלטות בנושא הקיימות²¹⁶,²¹⁷ ציין החשוד כי הקוד האתי הינו חלק קטן מהנושא וכי מדובר בתפיסת עולם הוליסטית. החשוד ציין כי הוקמו צוותים לפני כ-6 שנים כדי לעסוק בנושא וכי קיימים פרנטיס בחברה במגוון תחומים על מנת ליישם את המדיניות.
6. באשר לאופן ניהול הביקורת הפנימית²¹⁸ ב-SBI, ציין החשוד כי האמונים על המלאכה הינם **אברהם אדמוני** ו**רונית בירן** הפועלים לפי תכנית שנתית²¹⁹ וסקר סיכונים. תוצרי הביקורת מובאים לעיון הדירקטוריון, (לא ברור אם כוונתו לדירק' שו"ב או SBI תשתיות הישראלית), אולם במסגרת תפקידו לא נחשף לדיווחים בדבר התנהלות לא חוקית בחברה.
7. במענה לשאלה ישירה²²⁰,²²¹ בדבר חובות הדיווח ואופן עריכת הדוחות כספיים, ציין החשוד כי מדובר בחברה המנהלת דוחות כספיים מאוחדים, המקפלים בתוכם את הדוחות אשר מקורם בחברות השונות בקבוצה. מכאן, שכל אירוע חריג באחת מהחברות הבנות או הנכדות, מחייב דיווח של כל מידע אשר חשוב שיהיה בידי המשקיעים. באשר לקיומו של אירוע חריג המצריך דיווח, במהלך כהונתו של החשוד, ציין כי אינו זוכר מידע שכזה.

²¹² חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 33.

²¹³ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 69.

²¹⁴ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 98.

²¹⁵ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 79.

²¹⁶ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 89.

²¹⁷ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 165.

²¹⁸ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 104.

²¹⁹ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 136.

²²⁰ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 128.

²²¹ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 188.

8. כאשר נשאל מפורשות²²² האם יודע או שמע על מקרים של תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, השיב שאינו מכיר מקרים מעין אלה וכי לא נדרש לנושא עת נכנס לתפקידו כיו"ר דירק' שו"ב. עוד הרחיב כי הקוד האתי, שהינו חלק מנושא הקיימות הנוגע לאי ביצוע תשלומי שוחד, הוחל על החברה. כאשר עומת עם העובדה כי חומר החקירה מגלה שהחלת הקוד החלה בשנת 2017, השיב כי הדבר אינו ידוע לו.
9. באשר לביאור החשבונאי²²³ בדוחות הכספיים, מסר החשוד כי הביאור מוכר לו וכי הוסבר לו שמדובר בתשלומים המבוצעים במקומות בהם לא ניתן לשלם אלא במזומן מחד ומאידך מקבלי התשלום אינם נוהגים להוציא חשבוניות כנגד קבלת כספים.
10. באשר לטענה כי לא ניתן לעבוד באפריקה ללא תשלום שוחד, ציין החשוד כי מדובר בטענה שאינה נכונה. באשר לטענה כי תשלום שוחד טבוע ב-DNA של שו"ב והחברה עוד מקדמה דנא, ציין כי אינו מכיר התנהלות מעין זו.
11. ככל שהדבר נוגע לניסיון למכור את החברה²²⁴, ציין החשוד כי התקבלה החלטה בחברה "לפנות מערבה" וכי החברה מאבדת מערכה נוכח היחס מצד שוק ההון, נוכח חוסר הוודאות במדינות עולם שלישי, הסיכונים והפוליטיקה המקומית. כל האמור הביא את החברה לנסות ולחדור לארה"ב ומרכז אמריקה, (קולומביה).
12. באשר לטענה כי בוצע ניסיון למכור את החברה בשנת 2014, ציין כי אינו מכיר את היוזמה. במענה לשאלה²²⁵ האם ניסיון המכירה קשר לתרבות השוחד הקיימת באפריקה השיב בשלילה. כאשר נשאל האם נמסרו לו נתונים כלשהם ע"י **עופר קוטלר** ביחס "לאופן העבודה" באפריקה, השיב בשלילה.
13. כאשר הוצג²²⁶ לחשוד הסרט "בכיכובו" של **רובי לזרוב** ציין כי מדובר בסרט "שנראה רע" וכי טרם צפה בו. לדבריו שמע על קיומו והבהיר כי עו"ד²²⁷ מטעמה של שו"ב והחברה ציינו בפניו שמוטב שלא ייחשף לסרט על מנת שלא "ישבש חקירה". במענה לשאלה, על איזה חקירה מדובר, הבהיר: "**חקירה עתידית שתפתח**".
14. במענה לשאלה ישירה²²⁸ בדבר החשש מחקירה, השיב החשוד כי החברה חששה שתיפתח חקירה פלילית ולא יזמה פניה למשטרה נוכח קיומה של חו"ד מטעמו של משרד ליבאי בנושא.
15. ככל שהדבר נוגע לחובת הדיווח, פנתה החברה לעו"ד וול אברהמי. במקביל, פנתה החברה למשרד עו"ד שוויצרי על מנת שזה ינחה אותם כיצד לפעול.
16. עוד ציין כי בעקבות תביעתו של שי, נוהל דיון²²⁹ בדירקטוריון שו"ב ונקבע שיש להאיץ את תהליכי הבדיקה בשוויץ וקניה כדי להביא לסיום הפרשה. תנאי לקיומו של הליך גישור מוצלח מול שי, היה, לשיטת הדירקטוריון, קבלת כל החומרים המצויים בידי שי "על מנת לחקור את האמת".
17. כאשר הוצגה²³⁰ לחשוד האפשרות, שגילוי קיומם של תשלומי שוחד באפריקה, (וכניסה "לרשימה השחורה" אגב כך), תביא לקריסת החברה, ציין כי הוא אינו חושב שהדבר אפשרי. מנגד, לאחר שעומת עם דבריו של רובי כפי

²²² חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 161.

²²³ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 195.

²²⁴ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 224.

²²⁵ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 235.

²²⁶ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 244.

²²⁷ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 445.

²²⁸ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 453.

²²⁹ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 508.

²³⁰ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 283.

שהובאו בסרטון, השיב: "יכול לקרות זה לא תרחיש דמיוני. תלוי מה העוצמה". בהמשך הבהיר כי אם קיימת רמת ודאות גבוהה לקריסת החברה, הדבר טעון דיווח, כפועל יוצא של ייצוג משפטי וחשבונאי שתקבל החברה במקרה הספציפי.

18. במענה לטענה ישירה²³¹ לפיה שו"ב, החברה והסניפים שילמו ומשלמים במהלך השנים שוחד לעובדי ציבור זרים, השיב כי אינו מכיר את הטענה או התשלומים.

19. במענה לטענה לפיה היה מעורב בתשלומי השוחד, ידע אודותיהם, אישר אותם ולא פעל להפסיקם, הכחיש²³² את המיוחס לו.

20. עוד סיפר²³³ כי בשנת 2015 במסגרת פגישה חברתית של מנהלי הסניפים בישראל, העלו בפניו המנהלים את הקושי להתנהל בהתאם לכללי הציות נוכח המציאות במדינות השונות. לדבריו מסר למנהלים שיש לעבוד רק על פי החוק ואם הדבר לא מסתדר, פעילות החברה באותה מדינה תופסק. בהמשך הבהיר כי מדובר בטענות של עובדים וותיקים, דוגמת **יעקב שושן**.

21. כאשר הוצג²³⁴ לחשוד סרטון בו מתועדת שיחה בין שי סקף ליהודה לוי, ציין כי זה "נראה חמור". עוד הכחיש את הטענה כי ההנהלה הבכירה של הקבוצה מודעת למתרחש ובחרה לעצום עיניים. בהמשך הבהיר כי נראה לו שמדובר "בשיחת חולין עם מדובב מקצועי".

22. כאשר נשאל²³⁵ שאלות בעניין הביאור בדוחות הכספיים, המהלכים שנקט על מנת לברר את תקינות התשלומים, טענות העובדים, הבקרה הפנימית ושאר הנסיבות, התחמק פעם אחר פעם והפנה את האשם למבקרי הפנים, ליועמ"ש ולשאר המעורבים. לגופו של עניין ציין כי בידי **משה הפלינג**, נתונים שעניינם היקף התשלומים ללא קבלות והוא המכריע אם מדובר בנתון מהותי.

23. באשר לקיומן של 2 מערכות הנה"ח ציין כי למד ע"כ עת הוקם בחברה "צוות ריפוי" לאחר הפיכת חקירת המשטרה לגלויה וכי קיומן של המערכות יכול להעיד על "משהו לא תקין" כפי שעולה מדבריו של **יהודה לוי** בסרטון שהוצג לו.

24. עוד מסר כי **מנהלי המדינות ומשה הפלינג** יודעים על קיום המערכות, שכן מדובר בנתונים שהסניפים מבקשים להסתיר מהמדינות בהן הם עובדים²³⁶ ²³⁷. החשוד שב והדגיש כי **משה הפלינג** בעל הידע המקיף ביותר בנושא.

25. באשר לקיומן²³⁸ של קוד אתי, החלתו והחרגת חברות מסוימות מתחולתו, השיב כי הטמעת הקוד החלה עם כניסתו לתפקיד, הדבר התקבל בתחילה בציניות גמורה, **ארנה אנג'ל** אכן נתקלה בקשיים בתחילת הדרך וכי קיימים אחראי קיימות דוגמת **אריק טפירו**.

26. כאשר התבקש להבהיר מדוע תהליך ההטמעה ארך פרק זמן כ"כ משמעותי השיב כי אינו יודע את הסיבה.

²³¹ חקירתו של משה לחמני, 17/7/18, ש' 296.

²³² חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 31.

²³³ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 46.

²³⁴ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 86.

²³⁵ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 105.

²³⁶ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 191.

²³⁷ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 216.

²³⁸ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 282 ואילך.

27. ביחס לקיומו של "תיק תרגיל²³⁹", ציין כי עם הגשת התביעה בנתה החברה את פרויקט "סרנגטי" במהלך חודש 07/17 שעניינו ההתנהלות סביב תביעתו של שי, לרבות הפעולות והדיווחים השונים. היוזמה הגיע מכיוון הנהלת החברה ודירקטוריון החברה אגב עדכון דירקטוריון שו"ב. החשוד עוד הסביר כי מדובר בהערכות לתרחיש קיצון אם כי בחברה לא חשבו כי יש אמת מאחורי תביעתו של שי.

28. במענה לדבריו²⁴⁰ של יהודה אלימלך, מהם עולה כי הנהלת שו"ב מודעת לקיומם של תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, השיב כי הוא "אינו מכיר" את הדברים אולם האמור דורש "תחקור" וכי הוא מטיל ספק בדבריו של יהודה וסבור כי הדברים עליהם מדבר יהודה כלל לא התרחשו. החשוד אף הקפיד לציין כי מכוח היותו יו"ר, הוא חייב "לתת את הטון" וההנחיות המתאימות אולם לא לבצע בדיקות אישיות.

29. במענה לדבריו²⁴¹ של יהודה אלימלך בדבר קיום ישיבות "שוחד" באירופה וקיומן של רשימות מותבים, השיב כי "הדברים חמורים מאוד" וכי איש לא עדכן אותו בנושא.

30. כאשר הוצג²⁴² לחשוד מסמך, המתאר את קיומם של תשלומים ללא קבלות, (פגישה עם מנכ"ל שו"ב ירון קריסי מתאריך מחודש 02/16), ציין כי מדובר בנושא "רגיש" שכן תשלומים אלה יכולים "לגלוש" או להוות כר פורה לפעילויות לא חוקיות.

31. במהלך החקירה²⁴³ הוצגו לחשוד מסמכים אקראיים שהוצאו מהקלסרים שהתקבלו מידי שי סקף, במענה לאמור בהם, השיב החשוד: "אם אכן המותב הינו עובד ציבור קנייתי ושולמו לו תשלומים המכונים "דמי עזרה" הנושא חמור מאוד" וכן "אני אומר שאם זה נכון, זה חמור".

מסמכים

פרוטוקול פגישה חפיפה ליו"ר שו"ב הנכנס, (משה לחמני), מתאריך 8/7/12

1. במסגרת חיפוש שבוצע במחשבו האישי של החשוד רוני פלוך אשר נתפס בביתו ביום מעצרו, אותר מסמך שעניינו פגישה חפיפה שנערכה לחשוד עת נכנס לתפקידו כיו"ר דירקטוריון שו"ב. בפגישה נכחו החשוד, עופר קוטלר מנכ"ל שו"ב ורוני פלוך. נוכח חשיבות המסמך, להלן תוכן המסמך במלואו:

²³⁹ חקירתו של משה לחמני, 18/7/18, ש' 532.

²⁴⁰ חקירתו של משה לחמני, 19/7/18, ש' 40.

²⁴¹ חקירתו של משה לחמני, 19/7/18, ש' 98.

²⁴² חקירתו של משה לחמני, 19/7/18, ש' 158.

²⁴³ חקירתו של משה לחמני, 19/7/18, ש' 347.

20.2.2018 2 חנוכה 8/5/2018 1 ר.כ

תרשומת שיחת הכרות עם משה לחמני הי"ר החדש של שיכון ובינו

תאריך השיחה במשרדו של משה בבית שיכון ובינו 8.7.12

1. בפתיחת השיחה עופר קוטלר תיאר בפני משה את נושא אי עמידת SBI בכול הקשור בקוד האתי ובכלל זה תשלומי שוחד לאנשי ממשל במדינות בהם אנו פועלים. עופר ציין בפניו כי כעת הנושא נופל במשמרת של שניהם מאחר ורזית עזבה. עופר תיאר הקושי בהתנהלות המנוגדת לחוק בישראל ובעולם והסביר את הבעייתיות של הימנעות מהתנהלות כזו אשר אינה מאפשרת פעילות במקומות בהם SBI פועלת. עופר הסביר כי בעבר כול נושא התשלומים הלא רשמיים היה עובר הליך אישור במהלך השנה כאשר בסוף השנה נציג מטעמנו (פאפו) היה בודק מאשר ומביא החומר לשוויץ (בעבר ללונדון) שם היה הי"ר מאשר והחומר היה נגנז או מושמד. כיום אין הליך והנושא עבר לאישורים בע"פ ללא רישום ותייעוד במטה החברה דבר שהוא בעייתי כשלעצמו.
2. עופר יצא לבקשת משה ומשארנו אנוכי ומשה. בפתיחה בקש מידע אישי עלי (גיל, מצב משפתי, השכלה. עבר מקצועי) אשר נמסר לו.
3. בהמשך השיחה התנהלה ברובה סביב האופן בו פועלת החברה ובמיוחד תשלומי שוחד. אי תשלום מס אמת, תיאומי מחירים במכרזים, תשלומים שונים ללא קבלות, מסרתי למשה הסבר ממצה כי אני מאשר בע"פ למנהל המדינה כאשר האישור ניתן לחשב אותה מדינה והוא אשר מנהל רישום לאישור (בעיקר ניגריה). זאת כדי להבטיח מעקב כול שהוא וביטחון שאכן הכספים מועברים לייעודם. הוסבר כי כיום הרוב במזומן כדי למנוע עקבות.
4. הודעתי לו כי בניגוד להנחיות להרחיק מעלי את הנושא ולאור הסכנה כי בגאנה יערכו חקירות בקשר לחשדות הבנק העולמי כלפיו העברתי לשוויץ את כול התיקיות הממוחשבות הקשורות בתשלומי שוחד.
5. משה שאל באם יש דרך לתשלום באמצעות סוכנים הסברתי כי הדבר קיים רק בגואטמאלה מאחר וביתר המדינות המוטבים אינם ששים להיחשף ומעדיפים קשר ישיר. בנוסף המוטבים מתחלפים וכן הסוכנים אינם אמינים. פתרון תשלום ע"י סוכנים אינו מעשי.
6. משה העלה שאלה באם ככול זאת יש פתרון במסגרתו ש"ב תהנה מהתוצאות הטובות של SBI וסכנת העבירה על החוק תורחק ממנה. עייתי שלא עולה בדעתי פתרון מעבר למכירת האחזקות ב SBI ויציאה מפעילות בעייתית זו.
7. בסיכום מסרתי כי אני אפעל ככול בהתאם להנחיות שאקבל ואשמח באם למשה יהיה פתרון שיאפשר פעילות החברה בסביבה העסקית בה SBI פועלת מבלי לעבור על החוק וגם לייצר רווחים.
8. מאחר והשיחה נסבה רובה ככולה על נושא אי עמידת SBI באמות המידה החוקיות ולא נידונה פעילות החברה מסרתי למשה חוברת המתארת את כול הפרויקטים במדינות הפעולה השונות.

רשם רוני ביום 10.7.12

2. נוכח נוסחו של המסמך וקיומה של התייחסות מפורטת מעלה, נדמה כי כל מילה מיותרת. נציין רק כי לשיטת החשוד²⁴⁴, המסמך נוצר על מנת לספק "רשת ביטחון" לחשוד רוני פלוך "העסוק" בביצוע תשלומי שוחד ומבקש לחלק את האחריות למעשיו עם בכירי שו"ב, בצד טענה כי הפגישה המתוארת מעולם לא²⁴⁵ התקיימה.

סיכום ישיבה מתאריך 26/12/16 בנושא "הונאות ותרמיות"

1. מסמך שנתפס במחשבו של החשוד רובי לזרוב, המתעד פגישה בנוכחות החשוד, אשר עניינה "הליקוי" שצף לאור "הסיפור" בקניה. נזכיר כי בחודש 07/16 עזב שי סקף את תפקדו כחשב הסניף ולקח עמו מסמכים אשר בסופו של יום הגיעו אל צוות החקירה. לאחר עזיבתו, טען טענות שונות אשר יש בהן לכאורה כדי לסבך את החברה בביצוע עבירות פליליות.

סיכום ישיבה מתאריך 26 בדצמבר 2016 - SBI עם משה לחמני כולל נושא

← הונאות ותרמיות

²⁴⁴ חקירתו של משה לחמני, 19/7/18, ש" 414.
²⁴⁵ חקירתו של משה לחמני, 19/7/18, ש" 414.

← 5. ליקויים שעלו בדוחות ספטמבר 2016-שוב עלו נושא הסיפור של קניה

והליקוי ש"צף" בעקבותיו ושהנושא נדון בדירקטוריון(שכמובן משה לחמני היה שותף בו) ודובר על כך שבמידה והליקוי לא יטופל זה יעלה לדרגת ליקוי משמעותי

→ כמו כן במהלך הישיבה הועלה גם נושא התשלומים ללא מסמכים ושמדובר

בליקוי משמעותי בדוחות הכספיים ובאפקטיביות הבקרה הפנימית. ארז גם העלה בפני לחמני את הנושא ושחשוב שחברת האם על אף ההתקדמות המשמעותית וכתובת הקודת האתי ותוכנית הציות עדיין מאוד חשוב להמשיך ולדאוג לכך שהחברה תמשיך ותטפל בעניין.

2. כאשר הוצג²⁴⁶ המסמך לחשוד, ציין: "הנושא של קניה אינו זכור לי". עוד מסר כי התקיימו תשלומים במזומן שלא כנגד קבלות והחברה פעלה לצמצמם.

3. יצוין כי בעקבות עזיבתו של שי סקף את קניה אכן עלה ליקוי במסגרת בדיקות ובקורות הגושן/ISOX לעניין אפקטיביות הבקורות הפנימיות, שנערכות בחברה. הליקוי כאמור תועד במסגרת הביקורת של רואה החשבון²⁴⁷. הליקוי, כאמור, מדבר על כך שלא בוצעו גיבויים מספקים לחומרים שלכאורה נלקחו על ידי שי סקף.

סיכום

מהמקובץ לעיל עולה כי המשיב עודכן עם כניסתו לתפקיד אודות מעשיה של שיכון ובינוי בעולם.

המשיב צעד בראש מורם וביצע תפקידו כשהוא מודע לעובדה כי שו"ב, החברה והסניפים עוסקים בביצוע תשלומי שוחד ברחבי העולם, תוך שביקש לנקוט בדרכים המאפשרות פעילות שעניינה המשך תשלום שוחד והנאה מפירותיו מחד והרחקת "סכנת העבירה", (כלשונו), מאידך.

²⁴⁶ חקירתו של משה לחמני, 19/7/18, ש' 199.

²⁴⁷ ראה נייר עבודה שנערך על ידי רואה החשבון BDO מסומן אא 37 30/05/2018 מתוך אא 1 30/04/2018.

במהלך כל חקירותיו לא העמיד החשוד גרסת הגנה סבירה, שעניינה מתן מענה ראוי לראיות אשר הוצגו לו. המשיב נחשף למסמכים המתארים התנהלות "בעייתית" במהלך כל תקופת כהונו בתפקיד, אולם בחר להתגונן באופן פשטני עת טען כי "לא ראה" ולא היה "מודע" למתרחש, אגב הטלת ספק במסמכים השונים.

על אף מודעותו לקיומם של תשלומי שוחד ועל אף מודעותו לכך שדו"חות שו"ב מקפלים בתוכם תוצאות כספיות של חברות בנות הכוללות תשלומי שוחד, לא שונה נוסח הביאור ולא נכלל בדו"חות החברה גילוי לעניין קיומם של תשלומי שוחד ואי העמידה בהוראות החוק.

רזית ברניב

החשודה הינה קודמתו בתפקיד של משה לחמני ומלאה תפקידה כיו"ר דירקטוריון שו"ב בין 05/2007 ועד 05/2012. במהלך תקופת כהונתה תוקן חוק העונשין והוספה העבירה שעניינה איסור תשלום שוחד לעובד ציבור זר. במסגרת תפקידה קיבלה דיווחים ממנכ"ל שו"ב עופר קוטלר, (ואורי שני לפניו).

מיצוי חקירות

1. בפתח חקירתה מסרה²⁴⁸ כי ככל שהיא יודעת לא בוצעו תשלומי שוחד במסגרת שוי"ב וכי במסגרת תפקידה כיהנה²⁴⁹ בדירקטוריון של החברות הבנות בקבוצה. כן הסבירה כי שיכון ובינוי היא חברת האם ותחתיה נמצאת שיכון ובינוי ארצות חוץ, השולטת בחברה הרשומה בשוויץ אשר מתחתיה הסניפים במדינות השונות.
2. בהמשך ציינה כי במסגרת תפקידה דאגה לנהל את אסטרטגיית החברה, ביצעה מעקב על התנהלות החברה, אישרה תכניות עבודה שנתיות והכריעה בנושאי כספים שהובאו לפתחה. כאשר החלה החשודה את התפקיד, מנכ"ל החברה היה **אורי שני**, אשר פינה מקומו בשנת 2008 **לעופר קוטלר**.
3. במסגרת עבודתה ביצעה סיור עבודה בקניה ואוגנדה ונחשפה לדוחות הכספיים המאוחדים של קבוצת שיכון ובינוי²⁵⁰.
4. החשודה הכחישה במסגרת חקירתה כי נחשפה לעבירות פליליות שבוצעו במסגרת החברה, זולת העובדה כי התקבל מסמך מהבנק העולמי אודות חקירה שהם מבקשים לבצע. לשיטתה בשנת 2008 הוטמע בכל החברה קוד אתי על מנת למנוע קיומה של עבירה שעניינה מתן שוחד לעובד ציבור זר.
5. החשודה אף טרחה לציין כי מעולם לא נתקלה בדוחות כספיים של החברות הבנות, מהם עולה כי קיימות הוצאות כספיות לא מוסברות וללא תיעוד²⁵¹.
6. כאשר עומתה עם העובדה כי הרו"ח המבקר, (החשוד **רובי לזרוב**), מסר בעדותו כי חברי הדירקטוריון ידעו על האמור לעיל, הכחישה את המיוחס לה²⁵². במענה לשאלה ישירה, האם היה מדובר בנוהג מקובל, (מתן שוחד), היתממה ומסרה²⁵³:

"...תשובה: אני לא פגשתי את זה מעולם...הניסוח של הקוד האתי לא נבע מאירוע מסויים, אלא נבע מהסדר הכללי, לאורך עשות של נושאים שעשיתי ביחד עם הדקטוריון מאז כניסתי לתפקיד...לא היה משהו מיוחד שהיינו צריכים לעשות בגלל כניסתו של החוק לתוקף. הנורמה היתה נורמה של התנהגות תקינה וחוקית...גם שהייתה הרגשה בסולל בונה ישראל, שאחרים לוקחים להם מכרזים ברכים לא כשרות, המסר היה שתמיד אנחנו פועלים באופן חוקי, גם אם מפסידים מכרזים לאורך הדרך...".

...
"...שאלה: ומה לגבי החברות בחו"ל, שוויץ וכל החברות בארצות שמתחתיה, משם לא הועלו טענות כאלה? תשובה: לא הייתי חשופה לזה, לא הייתי חשופה לדיונים שם. וזה אף פעם לא עלה בדקטוריון סולל בונה ארצות חוץ...".

7. במסגרת החקירה הוצג לחשודה מסמך, שעניינו הדוחות הכספיים המאוחדים של קבוצת שיכון ובינוי לשנת 2009, (מטעם משרד BDO), ממנו עולה כי **קיימים תשלומים אשר כנגדם לא התקבלו קבלות או מסמכים**, כאשר

²⁴⁸ חקירתה של רווית ברניב, 25/2/18, ש' 52.

²⁴⁹ חקירתה של רווית ברניב, 25/2/18, ש' 55.

²⁵⁰ חקירתה של רווית ברניב, 25/2/18, ש' 89.

²⁵¹ חקירתה של רווית ברניב, 25/2/18, ש' 136 ואילך.

²⁵² חקירתה של רווית ברניב, 25/2/18, ש' 148 ואילך.

²⁵³ חקירתה של רווית ברניב, 25/2/18, ש' 117.

תשלומים אלה **אושרו בדיעבד** על ידי הנהלת הקבוצה וכי על הנהלת החברה "לבחון נהליה" בכל הקשור להצטרפות ישראל לאמנת ה-OECD.

8. למראה המסמך מסרה העדה כי "היא לא זוכרת" שראתה את המסמך²⁵⁴. כאשר התבקשה להסביר את חלקו הרלוונטי של המסמך, (שכן המסמך מופנה לדירקטוריון), השיבה "את צריכה לשאול את מי שכתב למה הוא התכוון" וכי "זה לא משהו שאני זוכרת"²⁵⁵...

9. בהמשך שבה והכחישה כל ידיעה אודות תשלומי שוחד או דיווחים הנוגעים לשוחד. לשיטתה קיים מערך ביקורת כספים, עליו היא נשענת כדירקטורית²⁵⁶ וכן טענה כי "אינה זוכרת" דיון סביב הוצאות כספים במזומן שלא כנגד מסמכים ו/או קבלות²⁵⁷.

10. במענה לטענתו²⁵⁸ של יהודה אלימלך, אשר מסר כי התשלומים הנזכרים לעיל מיועדים בין היתר "למתווכים, ללוביסטים ולעובדי ציבור זר" וכי "אני מניח שהם מבינים שחלק מהתשלומים הם שוחד לעובד ציבור זר", השיבה כי "לעולם לא הייתה מאשרת תשלומי שוחד". באשר לטענתו לפיה נכחה בישיבה במסגרתה נדונה סוגיית שוחד לעובד ציבור זר לאחר כניסת החוק לתוקף, הכחישה מעורבותה²⁵⁹.

11. באשר לטענתו של רו"ח רוני לזרוב, כי החברה דרשה להוריד מהדיווחים את הפסקה שתכנה הובא לעיל השיבה: "אני לא זוכרת דרישה של החברה להוריד את הפסקה"²⁶⁰.

12. בהמשך חקירתה סיפרה כי פעלה יחד עם החשוד עופר קוטלר לבדיקת אפשרות מכירת החברה, אולם הכחישה כי המניע מאחורי המכירה, הייתה "העננה" שרבצה על הפעילות באפריקה הקשורה לתרבות הארגונית של תשלומי שוחד²⁶¹.

13. כאשר הוצג לחשודה²⁶² הביאור מדוחות הכספיים של שו"ב, ציינה כי נוסחו של הביאור הוצא מהקשרו וכאשר הבחינה בו בדוחות הכספיים לא חשבה כי התשלומים הנזכרים בו, עניינם תשלומי שוחד אלא תשלומים לגיטימיים במסגרת התנהלותה של החברה, דוגמת תשלומים בפרויקט בו רק התחילו לעבוד ונדרשת הקמת תשתית מתאימה או לחילופין תשלומי כופר כנגד חטיפות עובדי החברה.

14. עוד הכחישה²⁶³ הכרות עם המונח "עמלות" ו/או "תשלומים מיוחדים" ו/או "תשלומים מסייעים".

15. באשר לטענה²⁶⁴ ²⁶⁵ כי לא ניתן לבצע עסקים באפריקה אלא על דרך של תשלום שוחד, מסרה החשודה כי היא לא מכירה את האמירה וממילא אמירה מצד אחרים מנוגד לאופן שבה היא התנהלה במסגרת מילוי התפקיד. כן מסרה כי לעיתים העדיפה להפסיד עסקאות ובלבד שהחברה לא תשלם תשלומים על מנת לזכות במכרזים.

²⁵⁴ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 36 ואילך.

²⁵⁵ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 43 ואילך.

²⁵⁶ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 90 ואילך.

²⁵⁷ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 110 ואילך.

²⁵⁸ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 166 ואילך.

²⁵⁹ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 294 ואילך.

²⁶⁰ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 183 ואילך.

²⁶¹ חקירתה של רווית ברניב, 27/2/18, ש' 268 ואילך.

²⁶² חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 67.

²⁶³ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 113.

²⁶⁴ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 131.

16. במענה לשאלה²⁶⁶ ישירה בנוגע לקיומה של מערכת הנהלת חשבונות כפולה, השיבה כי אינה יודעת במה מדובר וכי אינה יודעת לומר מה היה בגדרי ידיעתם של רואי החשבון המלווים של שו"ב, החברה והסניפים.

17. במענה²⁶⁷ לשאלה מי אישר ביצוע תשלומים ללא קבלות, השיבה כי מעולם לא ראתה את התשלומים הנ"ל וכי מדובר בתפקיד ההנהלה לאשר את התשלומים. בנוסף, מסרה "שאינה יודעת" מה דווח לדירקטוריון SBI ארצות חוץ.

18. במענה לשאלה²⁶⁸ האם התקיימו פגישות משולשות בינה לבין **עופר קוטלר ויהודה אלימלך**, (נוכח קיומם של מסמכים אודות פגישות מעין אלה), השיבה כי אינה זוכרת פגישות, אולם יתכן שהיו ישיבות חד פעמיות סביב נושא מסוים. עוד הבהירה כי נושא קיומם של תשלומים שלא כנגד קבלות לא היווה "אישיו" והיא אינה זוכרת פגישות ספציפיות בנושא.

19. במענה לשאלה²⁶⁹ ביחס לשיהוי בו נקטה החברה עת ביקשה להטמיע קוד אתי בהתנהלותה, השיבה כי מדובר בתהליך ארוך "המתחיל מלמטה" וכי לא מדובר בעיסוקה היחידה של החברה.

20. במענה²⁷⁰ לטענתו של **רובי לזרוב** לפיה קיומם של תשלומים שלא כנגד קבלות הינו בעייתי, מול גרסתה כפי שנמסרה בחקירה כי מדובר בנתון שאינו בעייתי, הסבירה שלו רובי סבר כי מדובר בנושא בעייתי, היה עליו להעלות זאת בדירקטוריון החברה וכי הוא מעולם לא טען כי מדובר בהוצאות שאינן חוקיות. עוד מסרה כי במסגרת מילוי תפקידה הסתמכה על רובי שכן היה עליו להתריע כי מדובר במעשה שאינו חוקי.

21. כאשר הוצג²⁷¹ לחשודה הסרט בכיכובו של רובי, השיבה כי הנראה בו "מזעזע" והוסיפה כי לו הייתה מודעת למתרחש הייתה מונעת זאת.

22. כאשר הוצג²⁷² לחשודה המסמך שעניינו ביקורת שערך מבקר הפנים **אברהם אדמוני** מסרה שאינה זוכרת את המסמך אולם הבדיקה שערך אדמוני, גילתה כי באוגדה בוצעו תשלומי מזומן לגורמים מזוהים, במהלך העסקים הרגיל²⁷³.

23. כאשר הוצג²⁷⁴ לחשודה מסמך החפיפה ליו"ר שו"ב הנכנס **משה לחמני**, ציינה שאינה יכולה להתייחס לתרשומת שיחה שלא לקחה בה חלק. במענה לשאלה האם עודכנה על ידי **רוני פלוך** ביחס להתנהלות החברה בדומה לעדכון שמסר למחליפה משה לחמני, השיבה כי לא עודכנה בנדון על ידי **יהודה או רוני**.

24. במענה לשאלה²⁷⁵ האם מוכרת לה התנהלותו של **משה פפו**, לפיה היו נערכות ישיבות בנושא תשלומי השוחד במדינות שונות בעולם על בסיס שנתי, רשימות השוחד היו מקבלות אישור ולאחר מכן היו המעורבים גונזים או משמידים את החומר, השיבה כי הדבר אינו מוכר לה.

²⁶⁵ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 260.

²⁶⁶ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 171.

²⁶⁷ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 182.

²⁶⁸ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 199.

²⁶⁹ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 284.

²⁷⁰ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 757.

²⁷¹ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 767.

²⁷² חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 998.

²⁷³ ראה בהרחבה לענין זה בגרסת אדמוני לענין הביקורת שבוצעה ללא הגשת שום אסמכתא. וכן מיילים מסומנים אא 48-49 30/05/2018 מתוך שמואל ל 5 20/20/2018.

²⁷⁴ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 1043.

25. במענה לטענה²⁷⁶ כי **ארנה אנג'ל** פוטרה לאחר שחשפה כי החברה משלמת שוחד ברחבי העולם, מסרה כי ארנה פוטרה נוכח התנהגותה הבוטה, העובדה כי היא קיללה את המנהלים הבכירים וכי היא הושארה שנה נוספת בחברה, חרף רצונו של עופר לפטרה, מכיוון שהחשודה "שמרה עליה". אם בכך לא די, בשימוע שנערך לארנה, לדברי החשודה כלל לא עלה דבר קיומם של תשלומי השוחד להם טענה.

26. עוד הוסיפה²⁷⁷ כי ארנה מעולם "לא דפקה לה על השולחן" או אמרה לה כי היא פוטרה בגלל שגילתה את תשלומי השוחד.

27. במענה לטענתה²⁷⁸ של ארנה, לפיה עדכנה את החשודה בדבר קיום תשלומי שוחד, הכחישה החשודה את המיוחס לה וביקשה כי יבוצע עימות ביניהן. עוד ציינה כי אינה זוכרת ישיבה בינה, לבין ארנה, שרי אריסון ואפרת פלד.

28. כאשר הוצג²⁷⁹ לחשודה מסמך ריכוז העמלות שערך **משה פפו** לשנת הכספים 2009 בו פירוט המדינות והמותבים בהם שולם שוחד, ציינה החשודה כי אינה מכירה את המסמך שכן הוא ממוען ל**יהודה אלימלך** ולא אליה.

29. עוד מסרה כי מכוח תפקידה לא הייתה מעורבת בהתנהלות השוטפת וכי היא אינה יודעת להסביר את האמור בו, שכן לא הייתה מעורבת בנושא.

30. כאשר הוצג²⁸⁰ לחשודה דוא"ל אשר נשלח מאת **דן שחם לאלכסנדר ישיש** ובו בקשה לאישור תשלום עמלה, "לגורם בכיר שאמור לעזור" במכרז מסוים, השיבה כי אינה יכולה להתייחס לתכתובות של מנהלים שאינה מכירה.

31. במענה לטענה²⁸¹ ישירה מצדו של **דן לוסיטיגר** בדבר קיומה של פגישה במסגרתה הסביר לחשודה מדוע הוא מסיים את תפקידו, תוך שהזכיר את קיומם של תשלומי שוחד וניהול ספרים כפולים, השיבה כי אינה זוכרת פגישה כמתואר לעיל ולו הייתה מובאת לידיעתה עובדת קיומם של תשלומי שוחד, הייתה פועלת בנדון.

מסמכים

מסמך ליקויים מתאריך 18/8/08 אשר נערך ע"י סמנכ"ל הכספים הממוען למנכ"ל שו"ב והחשודה

²⁷⁵ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, ש' 1069.

²⁷⁶ חקירתה של רווית ברניב, 22/7/18, ש' 27.

²⁷⁷ חקירתה של רווית ברניב, 22/7/18, ש' 422 וכן ש' 456.

²⁷⁸ חקירתה של רווית ברניב, 22/7/18, ש' 532.

²⁷⁹ חקירתה של רווית ברניב, 22/7/18, ש' 78.

²⁸⁰ חקירתה של רווית ברניב, 22/7/18, ש' 232.

²⁸¹ חקירתה של רווית ברניב, 22/7/18, ש' 784.

1. מדובר במסמך שהתקבל במסגרת עדותו של דן לוסטיוגר, סמנכ"ל כספים בשו"ב. עם כניסתו לתפקיד, נחשף לעובדת קיומם של תשלומי שוחד על ידי עובדי חברה, על כן ערך את המסמך.

מאגן מנכ"ל

18.8.08

לכבוד: רדית בר ניב – יו"ר
עופר קוטלר – מנכ"ל

בהמשך לבדיקה הראשונית בנושא אפשרויות העברת דיוונט מארצות חוץ לשיכון ובינוי התנהלות SBI עלו מספר נקודות בעיתיות ביותר שדורשות טיפול והתייחסות. חשוב לציין שכל המידע הובא לדיעת בשיחות בע"פ וחלקו ע"י צדדים שלישיים.

במהלך אסוף המידע בצעתי את הפעולות הבאות:

- 1) סדרת פגישות של ר"ח מנכ"ל חייט ממשד KPMG (מכאל נפגש עם סמנכ"ל הכספים של SBI – משה הפלינג – ואיתי).
- 2) פגישות עם ר"ח של SBI ממשד זיו הפט – ר"ח ארו סופר ור"ח רובי לזרוב.
- 3) פגישות שלי עם סמנכ"ל הכספים של SBI משה הפלינג.
- 4) פגשתי את מנכ"ל SBI יהודה אלימלך בנוגע לדיוונט ובנוגע לנושא התשלומים ללא קבלות.

תמצות העובדות הבעייתיות בהתנהלות SBI כפי שתוארו בפני:

1. נושא ה"תשלומים ללא קבלות"

- א. המדינות העיקריות שבהן קיימת התופעה – נגדיה, אוגנדה, גאנה והמינון קטן יותר בטריטוריות נוספות
- ב. בסבירות גבוה שהפסקת הנהל עלולה לפגוע בהיקפי/רווחי הפעילות
- ג. המוטבים בעקרהם הנם המפקחים אך בהחלט חלק מהסכומים הולך לפקדי ממשל, שרים ולעיתים למפלגות.
- ד. ברוב המקרים התשלום מתבצע באופן ישיר. (אני לא מכיר ולא תואר בפני המנגנון).
- ה. סדר גודל התשלומים הגו מהותי (הנתונים במיליוני דולרים התקבלו מ-SBI):

מיליוני US \$	2007	2006	2005
מחזור מכירות	453	330	318
תשלומים ללא קבלות	15	11	16

נקודות נוספות

1. ביום 21.7.08 פורסם תיקון מס' 99 לחוק העונשין: נוספה לחוק העונשין עבירה של מתן שוחד לעובד ציבור זר בכל גוף שלטוני זר. (סעיף 291א(א)) "הנותן שוחד לעובד ציבור זר בעד פעולה הקשורה בתפקידו, כדי להשיג, להבטיח או לקדם פעילות עסקית או יתרון אחר בנוגע לפעילות עסקית, דינו כדין נותן שוחד לפי סעיף 291"
2. שינוי זה הגו מהותי ביותר ברמת החשיפה לחברה ולהנהלתה.
3. אמנת ה-OECD (מדינת ישראל בתהליך הצטרפות) – קובעת שאיסור פלילי כאמור היא תנאי להצטרפות.
4. אמנות בינלאומיות כגון ה"גלובל קומפקט" (שיזם האו"ם) קוראות לעסקים וחברות לפעול נגד שחיתות בכל צורותיה. כולל סחיטה ושוחד.
5. הקהילה הבינלאומית פועלת מזה מספר שנים באופן זריף על מנת למגר את תופעות השחיתות פרשיות חדשות כגון פרשיות סימנס והבילטון שבעבר אולי היו מטופלות בצורה מסוימת מקבלות משקל כבד ומטופלות בחומדה המכסימלית. (במקרה סימנס פוטרה ההנהלה והחברה תובעת את מנהליה, בהליברטון בכיר הודה במתן שוחד דרך חברת יעוץ לכיכדים בניגריה ונידון למאסר וקנס).

2. כאשר הוצג²⁸² המסמך לחשודה, השיבה כי אינה זוכרת שראתה את המסמך. לדבריה לו רווחיות החברה הייתה נפגעת בגלל הפסקת התנהלות שאינה חוקית, הדבר היה מקודם על ידה חרף הפגיעה ברווח. לדבריה המסמך אשר הוצג לה חלקי ולא ניתן לדעת מי ערכו.

²⁸² חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, שי' 603.

הכנה לפגישה עם עופר קוטלר ורויט ברניב מתאריך 20/8/08

1. מסמך שאותר במחשבו האישי של החשוד יהודה אלימלך, בו נזכרות נקודות לקראת דיון עם עופר קוטלר ורויט ברניב. במסמך קיימים נושאים רבים שהכין החשוד לקראת השיחה ובהם נושא העמלות, האופן שיש להתנהל לאחר תיקון החוק, החלופות השונות לפעולה והסיכון בצד תשלום העמלות. להלן החלק הרלוונטי במסמך:

פגישה עם עופר קוטלר ורויט ברניב, 20.8.2008

נושאים לדיון

1. תיקון 99 לחוק העונשין:

- עמלות – תהליך, סוגים, אשורים, תשלומים.
- עמלות ישירות – חשיפה
- הסכמי ייעוץ – חשיפה, הסרת מסכים
- מאעכרים – חשיפה. הסרת מסכים
- הגבלים עיסקיים
- שוב"א – באור בתשקיף, פרויקטים של שוב"א
- אלטרנטיבות:

- א. הפסקה מיידית/או הדרגתית של הפעילות בתחום (ישיר הסכמי תווך, הגבלים)
 - 1. משמעויות עסקיות (ירידה מיידית בפעילות, רווחיות וכו')
 - 2. הפרת הסכמי תווך, חשיפה לתביעות
 - 3. שיפויים
 - 4. הפעלת קוד אתי
- ב. הקמת מסכים והפסקת המעורבות הישירה
 - 1. משמעויות עסקיות
 - 2. שיפויים
- ג. המשך "פעילות כרגיל"
 - 1. חשיפה לחוק
 - 2. שיפויים

3. כאשר הוצג²⁸³ המסמך לחשודה, השיבה כי אינה זוכרת את הפגישה ואינה זוכרת כי אלימלך שוחח עמה על מאעכרים.

4. עוד מסרה שהיא אינה נהגת לפגוש באלימלך ועופר קוטלר לא דיווח לה על הנושא.

5. תשובתה^{284 285} לא השתנתה, לאחר שהובהר לה כי עורך המסמך אישר קיומה של הפגישה האמורה.

²⁸³ חקירתה של רוויט ברניב, 19/7/18, שי' 400.

²⁸⁴ חקירתה של רוויט ברניב, 19/7/18, שי' 421.

²⁸⁵ חקירתה של רוויט ברניב, 19/7/18, שי' 517.

תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 לחוק העונשין והשלכותיו מתאריך 20/8/08

1. מסמך נוסף אשר אותר במחשבו של החשוד יהודה אלימלך, שעניינו פגישה שנערכה בנוכחות החשודה ועסקה בתיקון חוק העונשין והשלכותיו על פעילות החברה. ניתן לראות כי הצדדים דנים באפשרויות הפעולה השונות נוכח תיקון החוק, לרבות העובדה כי החשודה ביקשה "למסד את התשלומים" במסגרת הסכמי ייעוץ.

תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 לחוק העונשין והשלכותיו על SBI בתאריך 20.8.2008

משתתפים: דרית ברניב, עופר קוטלר, אלימלך יהודה
בישיבה נדון נושא התשלומים המיוחדים (עמלות) והדרכים לבטול/צמצום החשיפה של הנהלת SBI ושוב"א

י.אלימלך תאר את הפעילות הקיימת בנושא ואת תהליך האישורים. ביצוע התשלומים והבקרה.
הנוכחים שאלו שאלות וקבלו פרטים והבהרות. ע.קוטלר ורוית העלו את האפשרות למסד את התשלומים כאמצעות הסכמי ייעוץ, וכתשובה הובהר ע"י י.אלימלך שהסכמי ייעוץ מרחיקים את החשיפה בעיקר להנהלה הבכירה אך מנהלי החברות הכנות עדיין בחשיפה וסביר שהם ידרשו שיפויים מתאימים.
האלטרנטיבה השנייה היא להפסיק את פעילות העמלות בתוך זמן קצר וסביר ולבחון במקביל את ההשפעה של החלטה כזו על הפעילות.

הישיבה הסתיימה כעבור כ 90 דקות ולא התקבלו החלטות בדיון זה. החברה ממשיכה בפעילותה בנושא וללא שינוי.

רשם
י.אלימלך

4. כאשר הוצג²⁸⁶ המסמך לחשודה, השיבה כי אינה זוכרת פגישה כזו וכי יהודה אלימלך לא אמר לה דבר בנוגע לתשלומים מיוחדים.

5. כאשר עומתה עם דבריה כפי שעולים מהמסמך בדבר הצורך "למסד" את התשלומים במסגרת הסכמי עמלות, השיבה כי אינה זוכרת שאמרה את הדברים ואינה יודעת איזה חשיפה מוזכרת במסמך, (החשיפה לחברה לאור קיומם של תשלומי שוחד ותיקון חוק העונשין).

6. החשודה אף כשלה²⁸⁷ מלהסביר את סיכום הישיבה לפיו, "החברה ממשיכה בפעילותה בנושא ללא שינוי".

7. כאשר הוצג²⁸⁸ מסמך ההכנה לפגישה המוזכרת לעיל, לעד אורי שני ציין כי משמעות המסמך עולה על מהכתוב בו ומדובר בפגישה אסטרטגיה בו "שמו את העובדות על השולחן" ודנו "מה לעשות", כאשר בפועל לא התקבלה שום החלטה ולמעשה בחרו באופציה של "חשיפה" חוקית ומתן כתבי שיפוי.

8. העד עמד על גרסתו²⁸⁹ גם לאחר שעיין במסמך הפגישה עצמו.

²⁸⁶ חקירתה של רוית ברניב, 19/7/18, ש' 532 ואילך.

²⁸⁷ חקירתה של רוית ברניב, 19/7/18, ש' 692 ואילך.

²⁸⁸ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 288.

²⁸⁹ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 343.

דף מיומן העבודה של דן לוסטיגר, מתאריך 18/2/09, רישום על שיחה עם החשודה

1. בהמשך למסמך שלעיל המתאר קיומם של ליקויים בהתנהלות של שוי"ב כפי שנערך ע"י סמנכ"ל הכספים דן לוסטיגר, העד אף ערך פגישה עם החשודה במסגרתה בישר לה על הפסקת עבודתו בחברה, נוכח המציאות אליה נחשף, כדלקמן:

18/2/09

שיחה סמוכה עם רנייה

1. מפקד נמנו, קטיגה סלומי. שפויטמני אהלים זר.

2. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

3. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

4. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

5. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

6. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

7. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

8. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

9. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

10. רנייה שמוג המדריך שגד גרמני 08 הוא ילדו

2. כאשר הוצג²⁹⁰ המסמך לחשודה, מסרה כי אינה זוכרת שיחה כמתואר במסמך וכי דן לא טען בפניה על קיומם של תשלומי שוחד. לדבריה, דן עזב את החברה לאחר שההנהלה לא הייתה מרוצה מהתנהלותו המקצועית.

סיכום

מחומר הראיות שנאסף בעניינה של החשודה ומגרסאות המעורבים האחרים, עולה כי החשודה ידעה על קיומם של תשלומי שוחד אשר בוצעו מטעמה של החברה לעובדי ציבור זרים. החשודה עודכנה על ידי החשוד אלימלך, סמנכ"ל הכספים לוסטיגר ואחראיות הקיימות אנג'ל. מעבר לכך, דברי המעורבים האחרים בדבר עדכון החשודה, מגובים במסמכים אשר נתפסו במהלך החקירה, (סיכומי פגישה – יהודה אלימלך / מסמך ליקויים ותרשומת יומן – דן לוסטיגר), ויש בהם כדי לחזק את גרסת המעורבים האחרים המסבכים את החשוד.

מעבר לכך, בדומה לחשודים אחרים, החשודה עסקה במרבית החקירה, בהדיפת טענות שהוטחו בה, תוך התעלמות מוחלטת ממאות הדברים. החשודה הרבתה לטעון כי "אינה זוכרת", "לא שמעה" או "לא ידעה" ונמנעה באופן ממשי להעמיד גרסת הגנה סבירה היכולה להפריך את הנתונים אשר הוצגו לה.

גם ממסמך החפיפה המשמש ראיה חד משמעית כנגד החשודים לחמני, קוטלר ופלוך ניתן ללמוד על קיומה של התנהלות רבת שנים שאינה חוקית גם בתקופת כהונתה של החשודה.

החשודה הייתה מודעת לקיומם של התשלומים ללא אסמכתא המקפלים בתוכם תשלומי שוחד בסניפי החברה במדינות השונות. על אף האמור לעיל, לא נכלל בדו"חות החברה עליהם חתומה בר ניב, כל גילוי לעניין קיומם של תשלומי שוחד ואי העמידה בהוראות החוק. במקום לפעול למניעת התופעה ו/או למתן גילוי מתאים בגינה, בחרה החשודה להמשיך במצב הקיים תוך אי קבלת החלטות לצורך מיגור התופעה.

²⁹⁰ חקירתה של רווית ברניב, 19/7/18, שי 748.

ראובן לזרוב

ראובן לזרוב הינו רו"ח המועסק בפירמת BDO. פירמת BDO הינה משרד רו"ח המבצע את הביקורת החשבונאית של חברת שיכון ובינוי אס. בי. אי. ישראל אשר דוחותיה הכספיים מאחדים בתוכם את דוחותיה של החברה אשר בתורה מאחדת את דו"חות הסניפים והחברות שתחתיה. כל הדו"חות כאמור, בסופו של יום נכללים בדוחות הכספים של שו"ב.

מיצוי חקירות

1. בפתח²⁹¹ חקירתו ציין החשוד כי הינו רו"ח כ-24 שנים ומשמש כשותף בפירמת BDO. במסגרת תפקידו שימש כרו"ח מבקר של החברה הפועלת באפריקה. את פעולת הפיקוח, החל לבצע בשנת 2005 בעוד המשרד מבקר את דוחותיה של החברה שנים רבות.
2. באשר לאופן שבו מחושב²⁹² שכרו, כפונקציה של ביצועים, הרי ששכרו נגזר מהתיקים בהם הוא מטפל ומההוצאות אותן הוא מוציא בטיפול בתיקים. בסוף השנה, לאחר שמתבררים רווחי הפירמה כולה, מחולק הרווח בין השותפים.
3. במענה²⁹³ לשאלה ישירה בדבר אחריותו לחתימת הפירמה על הדוחות הכספיים, השיב כי הוא מחויב לתקינות הדוחות הכספיים באופן שישקפו נכון את הנתונים הכספיים. עוד ציין כי חובתו היא לשמור על מאזן תקין וגילויים בביאורים השונים באופן שיבהירו לקורא נתונים חשובים.
4. כתימוכין²⁹⁴ לדבריו הציג במהלך החקירה ביאור חשבונאי מאחד הדוחות הכספיים וכן מכתב נלווה המדבר על קיומו של ליקוי משמעותי ביחס לקיום תשלומם שלא כנגד חשבוניות. בהמשך הוסיף כי מחזור החברה עומד על סכום הנע בין 1.5 ל 2.2 מיליארד ₪.
5. לענייננו, הביאור שהוצג הוא הביאור בדבר תשלומים ללא אסמכתא שכאמור מופיע הן בדו"חות שו"ב והן בדוחות שיכון ובינוי אס בי איי תשתיות. הביאור כאמור אינו מאזכר את נושא השוחד כלל ועיקר וכל עניינו הוא קיומם של תשלומים מסוימים המבוצעים ללא אסמכתא במדינות בהן פועלת החברה. לגבי ביאור זה קיבלה החברה הערה של "ליקוי משמעותי" שעניינו ליקוי באפקטיביות הבקרה הפנימית (להלן: "בקורות גושן" ו/או ISOX) של החברה בשל הימצאותם של אותם תשלומים ללא קבלות שלא ניתן לבצע בגינם ביקורת שלמה, שכן מעצם היותם ללא אסמכתא אין אפשרות לעקוב אחר תכליתם בנתיב ביקורת מלא. ויודגש כי "ליקוי משמעותי" מובא לידיעת הדירקטוריון ונושאי המשרה בחברה ונדרש לתקנו ככל האפשר באמצעות שיפור תשתית הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.
6. בהמשך פירט כי כל שנה, נפגשים החשוד, **ארז סופר**, **דן מרגלית** ו**דן אטיאס** עם מנכ"ל שו"ב, מפרטים בפניו סוגיות שעלו בדוחות הכספיים לרבות קיומם של תשלומים שלא כנגד קבלות והנושא ידוע לכל הנהלת שיכון ובינוי, לרבות המנכ"ל **ירון קריסי**.

²⁹¹ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 28 ואילך.

²⁹² חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 67.

²⁹³ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 83.

²⁹⁴ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 101.

7. במענה לשאלה ישירה²⁹⁵,²⁹⁶ האם נחשף לתשלומי שוחד בחברה השיב שלא וציין כי הוא מתשאל עובדים שונים ומוודא שלא מבוצעים תשלומים לעובדי ציבור זרים. ביחס לקיומם של "תשלומים ללא קבלות" מסר כי איש לא ציין בפניו שמדובר בתשלומי שוחד וכי ביצע דגימות של תשלומים שונים יחד עם **משה הפלינג והחשבים במדינות השונות**. עוד ציין כי הוא שואל מפורשות באשר לקיומם של תשלומי שוחד ולאחרונה החל גם במשלוח שאלון להפלינג ולעובדים שונים.

8. במענה לשאלה ישירה בדבר חובות הדיווח החלות עליו ציין כי לו היה נחשף לעבירה פלילית, היה מצויף זאת באופן וודאי²⁹⁷.

9. באשר לממשקי העבודה ציין כי עבד מול יהודה אלימלך, רוני פלוך, עופר קולטר, ירון קריסי, דורון בלשר, טל רוז, **משה לחמני, עמית שגב, רונית רוזנצוויג, זאב גולן, ניר זכלינסקי ורוית בר ניב** והוסיף כי כל הגורמים²⁹⁸ שלעיל, ידעו²⁹⁹ כי קיימים תשלומים במזומן שלא התקבלו כנגדם חשבוניות/קבלות. כאמור, אותם תשלומים ללא קבלות מופיעים כביאור חד משמעי בדו"חות החברה, כמו כן, מועלים על ידי רובי לזרוב כרו"ח מבקר של החברה כליקוי משמעותי במסגרת בקרות הגושן בפני הדירקטוריון, לפיכך נהיר וברור שאכן הובאו לידיעת הגורמים לעיל. ויודגש כי לשיטתו אלו הובאו בפני ההנהלה והדירקטוריון כתשלומים שבוצעו ללא קבלות. גם כאשר במסגרת ביקורת שביצע תשאל לגבי הנושא והביא אותו לידיעת הדירקטוריון וההנהלה, לדבריו, לא צוין בפניו שמדובר בתשלומי שוחד³⁰⁰.

10. באשר לטיב יחסיו³⁰¹ עם העובד **שי סקף** מסר כי הם ביחסים טובים והם ערכו יחדיו ביקורות שונות בסניף קניה. עוד הוסיף כי פנה לשי בשאלה, בדבר ידיעתו על מעשים לא חוקיים במסגרת שאלון "הונאות ותרמיות" והנ"ל השיב לו, כי לא ידוע לו על מעשיים לא חוקיים.

11. במענה לטענתו³⁰² של שי, ממנה עולה כי החשוד מודע לעובדת קיומם של תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, השיב כי אינו זוכר שאמר לשי דבר בנושא. לדבריו יתכן וגרסתו של שי נמסרה נוכח רצונו לקבל פיצויים עם עזיבתו את החברה.

12. במענה³⁰³ לשאלה ישירה, השיב כי שוחח עם **עופר קוטלר** על נושא קיומם של תשלומים ללא קבלות.

13. עוד הוסיף כי **משה הפלינג** מקבל מכל המדינות בהם עובדת החברה קבצים, בהם פירוט חשבוניות ותשלומים, לעיתים גם תשלומים במזומן ועל בסיס טבלאות אלו, נשאלות שאלות על ידי העוסקים במלאכה.

14. כן מסר³⁰⁴ כי משרד הרו"ח אשר ביקר את הדוחות של חברת שיכון ובינוי בע"מ, (חברת האם), ידע על קיומו של הביאור בדוחות הכספיים ועל קיומו של הליקוי המשמעותי. בהמשך, הוסיף כי בד"כ הוא עצמאי בהתנהלות אולם כאשר מתעורר קושי, הדבר "עולה למעלה".

²⁹⁵ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 140.

²⁹⁶ חקירתו של רובי לזרוב, 18/11/18, ש' 22, 27.

²⁹⁷ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 156.

²⁹⁸ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 166.

²⁹⁹ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 205.

³⁰⁰ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 140.

³⁰¹ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 192.

³⁰² חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 192.

³⁰³ חקירתו של רובי לזרוב, 22/2/18, ש' 220.

³⁰⁴ חקירתו של רובי לזרוב, 25/2/18, ש' 31.

15. באשר לאופן העבודה מסר כי עבד באופן צמוד **למשה הפלינג ויוסי עובדיה** והרחיב כי בטרם אישור הדוחות הכספיים, נערכו ישיבות במשרדי החברה באירפורט סיטי. ישיבות אלה נערכו לעיתים בנוכחות **עופר קוטלר, דני מרגלית, ארז סופר וירון קריסי**, (בתקופתו). בפגישה גם נוכחו מבקרי הפנים של החברה, מנכ"ל החברה והיועמ"ש. במסגרת הביקורת לקראת הדו"חות הכספיים נתבקשו אנשי המפתח במבוקר (ובכללם, הגורמים המנויים לעיל) למלא שאלונים לעניין העמידה בהוראות חוק ורגולציה.

16. הגורם היחיד בצוות הביקורת שבחן את נושא התשלומים ללא קבלות היה רובי לזרוב. הנושא היה תחת ניהולו הבלעדי, גם כאשר חבר צוות ביקורת תחתיו נתקל במסמך ללא אסמכתא וביקש לברר לגביו, הוא נענה שהנושא נבדק רק על ידי רובי לזרוב ורק בשוויץ מול הפלינג ולא במדינות עצמן כמתבקש.

17. באשר ליחסיו³⁰⁵ עם **משה פפו**, מסר כי משה שימש כחשב ועבר בין המדינות השונות בהם עבדה החברה ומנהלי הסניפים רחשו לו כבוד, עת ביצע ביקורות במדינות השונות. גם ביחס למשה פפו, מסר החשוד כי לא ידע דבר הקשור לקיומם של תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

18. במענה לטענה³⁰⁶ לפיה ידע על קיומו של שוחד ואף תרם להסתרת העובדה, השיב החשוד בשלילה וציין כי פעל להצפת הליקוי בפני דירקטוריון החברה. בהמשך מסר כי לא הורה למי מהגורמים אשר מילאו שאלונים, כיצד להשיב לאמור בהם. עוד ציין כי מעולם³⁰⁷ לא "ייעץ" למי מהגורמים בחברה כיצד יש "לשלם שוחד".

19. באשר לביאור³⁰⁸ הנזכר בדוחות החשבונאים, ציין כי **רונית רוניצוויג**³⁰⁹ ביקשה להוריד את הביאור מהדוחות, אולם החשוד סירב לעשות כן, שכן מדובר בנתון משמעותי.

20. בהמשך³¹⁰ תיאר ביקור בסניף קניה בשנת 2016 לשם עריכת ביקורת חשבונאית בין היתר עם **שי סקף, אוראל שרעבי ויוסי עובדיה**.

21. עוד תיאר החשוד שיחה³¹¹ עם שי, במסגרתה נדונו הנהלים סביב תשלומים ללא קבלות.

22. כאשר נשאל³¹² האם המונח "**טקסים**" מוכר לו, ציין כי זהו מונח היסטורי שעניינו "תשלומים ללא קבלות".

23. עוד סיפר על נוהל שנועד למנוע "ברירת כספים", המחייב 2 חתימות בטרם הוצאת כסף מהקופה. גם היום נדרשות 2 חתימות על מנת להוציא כספים וחתימה³¹³ של מנהל סניף על אסמכתא מהווה אישור ראוי.

24. כאשר הוצג³¹⁴ לחשוד תיעוד חזותי במסגרתו הוא נשמע מייעץ כיצד לשלם שוחד ומציין כי הוא מודע לקיומם של תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, השיב כי הדברים הוצאו מהקשרם וכי שי ביקש לתפור לו תיק. עוד אישר כי מדובר בתיעוד חזותי של פגישה שלו עם שי, במשרדו של שי בקניה.

³⁰⁵ חקירתו של רובי לזרוב, 25/2/18, ש' 60.

³⁰⁶ חקירתו של רובי לזרוב, 25/2/18, ש' 80 ואילך.

³⁰⁷ חקירתו של רובי לזרוב, 25/2/18, ש' 302.

³⁰⁸ חקירתו של רובי לזרוב, 25/2/18, ש' 170.

³⁰⁹ חקירתו של רובי לזרוב, 8/3/18, ש' 109.

³¹⁰ חקירתו של רובי לזרוב, 25/2/18, ש' 188.

³¹¹ חקירתו של רובי לזרוב, 25/2/18, ש' 214.

³¹² חקירתו של רובי לזרוב, 26/2/18, ש' 17.

³¹³ חקירתו של רובי לזרוב, 26/2/18, ש' 56.

³¹⁴ חקירתו של רובי לזרוב, 26/2/18, ש' 106.

25. באשר לפרוטוקול³¹⁵ הדירקטוריון שהוצג לחשוד, ביחס לגובה התשלומים ללא קבלות, בשנת 2009, מסר החשוד כי מדובר ב-1.5% מהמחזור, היינו כ-20 מלש"ח וכי מדובר בסכום מהותי.

26. כאשר עומת³¹⁶ בשנית עם דבריו במסגרת ההקלטה שנמסרה על ידי שי סקף, מסר כי שוחח עם שי במישור חברי, כי לא "ראה שוחד" בחברה וכי ניסה להרשים את שי. חרף האמור בקלטת, מסר החשוד כי לא דיווח על השיחה לאיש³¹⁷.

27. הנחקר עומת עם ניירות עבודה של הפירמה שכללו בתוכם התייחסות לפעילות במערכת ספרים ב', ובכללם אמירות לגבי עמלות שנבדקות באופן מרוכז בשוויץ³¹⁸ ו/או מסמכי הכרת המבוקר וסביבתו לעניין "עמלות – תשלומים ללא קבלות...."³¹⁹. הנחקר לא ידע לספק הסברים מניחים את הדעת לעניין חוסר ההסבר של הקשר בין עמלות לתשלומים ללא קבלות ולעניין הימצאות התשלומים הללו במערכת ספרים ב'³²⁰.

³¹⁵ חקירתו של רובי לזרוב, 28/2/18, ש' 99.

³¹⁶ חקירתו של רובי לזרוב, 28/2/18, ש' 122.

³¹⁷ חקירתו של רובי לזרוב, 28/2/18, ש' 205.

³¹⁸ ראה לדוגמא מסומן אא 5 30/05/2018 מתוך אא 1 30/04/2018.

³¹⁹ ראה לדוגמא מסומן אא 8 30/05/2018 מתוך אא 1 30/04/2018.

³²⁰ חקירת לזרוב מיום 26.11.2018 – תמלול.

מסמכים

בעניינו של החשוד, קיימים עשרות מסמכים אשר אותרו בחומרי המחשב ממשד רוי"ח BDO. נוכח ריבוי המסמכים והעובדה כי חלקם הובאו ו/או יובאו במסגרת הסיכום ביחס לחשודים אחרים, לא מצאנו לנכון להזכירם גם ביחס לחשוד זה.

תיעוד חזותי – הקלטת ווידאו של שיחה בין החשוד לחשוד שי סקף

1. עם הפיכת החקירה לגלויה, מסר שי סקף לידי המשטרה תיעוד חזותי בו נראה החשוד, כשהוא משוחח עם שי, במשרדו של שי בקניה. השיחה תועדה על ידי שי בטלפון הנייד שברשותו, ככל הנראה ללא ידיעתו של החשוד. השיחה נסבה אודות נושאים הנמצאים בלב החקירה. נוכח מובהקות השיחה, רק נציין כי החשוד הציגה "כשיחת סלון לא רצינית"³²¹ להלן חלק מתמלול השיחה:

גבר א'	אבל אתה יודע שיש שוחד
רובי	תקשיב
גבר א'	אתה לא יודע שיש שוחד שנותנים שוחד?
רובי	ברור שאני יודע העניין הוא שהשאלה איך אתם נותנים אותו ולמי אתם נותנים אותו, אותם קבלות אני לא יודע בגלל זה אני גם לא רוצה להכניס את הראש שלי יותר מדי. מה אני עושה? למה אני נוסע ל..זה
רובי	עכשיו אתה שולח לי כל מיני אסמכתאות כאלה שלפעמים זה רשום יעוץ או משהו כזה
גבר א'	כן
רובי	נכון, ואז אני שואל אותך האם זה שולם לעובד ציבור זר?
גבר א'	כן נכון
רובי	אתה אומר לי לא, אני לא מתכוון להיכנס לזה יותר מדי, אני לא רוצה בגדול
רובי	על ידי על ידי המקבל כי לפעמים תשמע לפעמים יכול להיות שהוא מקבל ומעביר את זה לשר אתה מבין?
גבר א'	כן
רובי	זה הכי טוב לעשות את זה ככה
גבר א'	כן
רובי	אם אפשר למצוא איזה מישהו באמצע לתת לו יעוץ שהוא יוציא לך חשבונית ואחר-כך הוא ישבור את הראש עם ה.. זה הכי טוב זה קצת מרחיק, דרך אגב גם זה ה OECD והחוק עונשין מדברים על זה אבל בוא נניח קצת הרחקת קיבלת חשבונית כאילו אני רואה חשבון רואה חשבונית יעוץ על הזין שלי וזו אני הולך להפליג הוא מקבל ממכם הוא מכין את עצמו הוא מקבל ממכם את כל האסמכתאות
רובי	אתה יודע שהלכתי לעופר אני שואל את עופר קוטלר (לא ברור) שאלתי האם ידוע לך מה הס... זה .. אתם אומרים לי לא ידוע לי נכון?
	...
רובי	לא לא רובי שאלה הבאה אני לא זה לא זה חברת הבת שמה יש מנהלים אני לא מתעסק עם הדברים האלה לא ידוע לי כלום שאלה הבאה הוא יודע שהוא מסתלבט עלי אני יודע שהוא מסתלבט עלי
גבר א'	כן
רובי	אני כותב את זה אתה מבין אבל מה אתה יכול לעשות שים אותך בכסא שלי אני יכול עכשיו לעשות בלאגן לפוצץ הכל יכול, אין לי בעיה ככה אני עושה את זה, אבל זה לא מתפקידי, זה מתפקיד היועץ המשפטי שלכם (לא ברור)

³²¹ חקירתו של רובי לזרוב, 18/11/18, שי 99.

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד, עולה כי הינו מודע למתרחש בשו"ב ובחברה ועסק במהלך השנים בהסתרת עובדת קיומם של תשלומי שוחד, עת נתן יד לקיומו של באור בדוחות הכספיים, המנוסח בצורה פתלתלה על מנת למלא אחר חובתו החשבונאית.

החשוד מודה בפה מלא כי הוא מודע לעובדת ביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים ואף התבטא כמי שמבקש לבסס את העברת השוחד באמצעות צד ג', על מנת להרחיק את סכנת העבירה משו"ב והחברה.

החשוד מעולם לא התריע בפני המעורבים, לא חשף את הנושא ולא מילא אחר חובתו המקצועית לבקר את החברה על מעשיה. נדמה, כי שכר הטרחה ו/או הריטיינר שמעבירה החברה למשרדו, עיוור את עיניו, כמו גם החשש לאבד את שו"ב ו/או החברה כלקוחות.

החשוד חתם על חוות דעת חלקה לעניין דוחותיה הכספיים של שיכון ובינוי אס בי איי תשתיות ועל הדוחות בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית בחברה וזאת על אף שידע שהביאור הנכלל בהם מסתיר בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

החשוד כיסה את פעולותיו באמצעות עריכת נהלי ביקורת שונים ומגוונים (כגון: עריכת תשאולים לאנשי מפתח, ביצוע דגימות לתשלומים ללא אסמכתא, העלאת נושא התשלומים בפני ההנהלה והדירקטוריון כליקוי משמועתי בדו"חות, בחינת בקורות מפצות לליקוי זה ועוד) והכל על מנת שבבוא "יום פקודה" יוכל להסתתר מאחורי פעולות אלו כאילו ביצע את נהלי הביקורת הנדרשים.

על אף מודעותו להתנהלות הפלילית של החברה המשיך החשוד בביצוע נהלי הביקורת תוך מידור יתר חברי צוות הביקורת מביצוע נהלים אלו ותוך בחירת מדגם "מתאים" שיביא לתוצאות הרצויות של אי גילוי בדבר תשלומי השוחד.

החשוד מודע לקשר בין הביאור לעניין התשלומים ללא אסמכתא לבין תשלומי השוחד לעובדי ציבור זר. על אף ידיעתו כאמור התעקש להשאיר את הביאור כפי שהוא ולא לכלול בו גילוי אודות התנהלות הפלילית של החברה.

עופר קוטלר

החשוד שימש כמנכ"ל שו"ב בין השנים 2008 ועד 2015, קודמו בתפקיד היה אורי שני ואחריו מונה ירון קריסי. החשוד היה אחראי על התנהלות כל החברות בקבוצה והוא חב בחובת דיווח ליו"ר הדירקטוריון ברניב ו/או משה לחמני. במהלך כהונתו, (על פי חומר הראיות), בוצעו מרבית תשלומי השוחד לעובדי ציבור זרים.

מיצוי חקירות

1. בפתח³²² חקירתו ציין כי מונה לתפקיד על ידי יו"ר הדירקטוריון ברניב, לאחר הליך אישור פנימי. עוד סיפר כי שכרו כולל תשלום חודשי, אופציות במניות ובונוסים לפי תוצאות. ככל שהדבר נוגע לבונוס, הרי שהבונוס חושב לפי 1% מהרווח הנקי של החברה ובאחת השנים הגיע ל-4 מלש"ח. החשוד מסר כי לו החברה הייתה מפסידה, לא היה מקבל בונוס.
2. החשוד מסר כי עם תחילת עבודתו בחברה, קיבל לידיו חברה מנומנמת ופעל "לנערה". עוד מסר כי החל לקדם תפיסה של קיימות נוכח רצונה של בעלת השליטה והבהיר כי החיל בחברה מנגנוני בקרה ופיקוח וכן הליכי פיקוח חשבונאים. החשוד ציין כי נסע בעצמו למדינות השונות על מנת להבהיר את החשיבות שבתקינה החשבונאית.
3. באשר לביקור בקניה³²³, מסר החשוד מיוזמתו, כי בשנת 2013 הגיע לסניף הקנייתי יחד עם צוות והעביר הרצאות בנושא הקיימות. עוד הבהיר כי החל משנת 2010 הסתובבו בעולם צוותים של החברה, במטרה להטמיע שינוי בתהליכים שונים לאור דרישות החוק הישראלי.
4. ככל שהדבר נוגע לפעילות בחו"ל³²⁴ מסר החשוד כי הוא כיהן כיו"ר דירקטוריון חברת SBI ונהג להגיע למטה החברה בשוויץ פעם בשנה לאישור דוחות כספיים. בישראל, כונסו ישיבו בד"כ 4 פעמים בשנה בנוגע לדוחות כספיים, (ככל הנראה כל רבעון-א.ע.). עוד מסר כי בצד הישיבות השונות, נסע פעם בשנה לכל המדינות בהן פועלת החברה לשם אישור התקציב לשנה הבאה.
5. במענה לשאלה ישירה³²⁵, בדבר דיווחים שהעביר בנוגע לעבירות פליליות, ציין כי החברה נבדקה על ידי הבנק העולמי, בגין טענות לשחיתות בגאנה ולאחר סיום הבדיקה, החברה יצאה מהבדיקה ללא פגע. עוד מסר³²⁶ כי לא התקיים נוהג בחברה שעניינו העברת תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים וכי הוא מעולם לא פגש בפוליטיקאים או אישי ציבור בארץ או בעולם.
6. כאשר נשאל³²⁷ האם שמע על התנהלות שאינה חוקית באפריקה או דרום אמריקה, השיב כי תמיד שררה "עננה" בנושא. כאשר התבקש לפרט ציין כי שמע על מקרה לפני 15 שנים בגאנה.
7. במענה לשאלה ישירה בנוגע לקיום תשלומים ללא קבלות, ציין כי הנושא מוכר לו וכי בדיקה שנערכה העלתה כי מדובר בהוצאות לרכישת אוכל, שמירה ועבודות שונות.
8. במענה לטענה³²⁸ ישירה, לפיה קיימות מדינות באפריקה בהן לא ניתן לזכות במכרזים ללא העברת תשלומי שוחד, ציין החשוד כי אינו מכיר את הנושא.

³²² חקירתו של עופר קוטלר, 22/2/18, שי 59.

³²³ חקירתו של עופר קוטלר, 22/2/18, שי 102.

³²⁴ חקירתו של עופר קוטלר, 22/2/18, שי 117.

³²⁵ חקירתו של עופר קוטלר, 22/2/18, שי 157.

³²⁶ חקירתו של עופר קוטלר, 22/2/18, שי 171.

³²⁷ חקירתו של עופר קוטלר, 22/2/18, שי 211.

³²⁸ חקירתו של עופר קוטלר, 25/2/18, שי 29.

9. עוד מסר כי בתקופתו הדבר לא התרחש בשו"ב וממילא לא היה בדנ"א של החברה.

10. החשוד אף הכחיש טענה ישירה, לפיה בתקופתו בוצעו תשלומי שוחד או כי ידע על קיום תשלומי שוחד.

11. כאשר הוצג³²⁹ לחשוד מסמך³³⁰, שעניינו ביקורת הדוחות הכספיים לשנת 2009 ובו מוזכרת עובדת קיומם של תשלומים שלא כנגד חשבונית אשר נערך על ידי פירמת BDO, ציין כי המסמך אינו מוכר לו, אולם הוא מופנה לדירקטוריון ולכן הוא מניח שראה אותו. לדבריו לא מדובר³³¹ בתשלומי שוחד.

12. כאשר נשאל³³² כיצד פעל מכוח תפקידו למנוע קיומם של תשלומי שוחד, השיב כי בשנת 2010 נכתב קוד אתי לחברה, כחלק מהחזון של בעלת החברה וכי מעולם לא עסק במתן שוחד.

13. במענה³³³ לטענה ישירה, מפי **יהודה אלימלך**, לפיה ידע החשוד על קיום תשלומי שוחד, השיב כי אינו יודע להסביר³³⁴ את גרסתו של אלימלך והכחיש ידיעה בדבר קיומה של מערכת הנהלת חשבונות כפולה. החשוד הגדיל לעשות וציין כי הוא הודיע לאלימלך על השינוי החוק והשלכותיו.

14. במענה³³⁵ לטענתו של **דן שחם** לפיה החשוד אישר קיומן של 2 קופות וכי אחת מהן, (ב'), הייתה תחת פיקוחו, הכחיש את הדברים.

15. בהמשך, במסגרת שיחה בע"פ³³⁶, מסר כי בטרם נכנס לתפקידו, שמע כי בחברת סולל בונה ארצות חוץ, שולם שוחד והדבר דווח מידי שנה להנהלת סולל בונה, תוך קיום פגישות בלונדון³³⁷. עוד ציין כי למד **מיהודה אלימלך** כי מדובר בנוהג שהופסק בטרם כניסתו של החשוד לתפקיד והיה נהוג בתקופתו של **עוזי ורדיזר** כמנכ"ל החברה.

16. כאשר לכוונה למכור את החברה³³⁸, מסר החשוד כי בשנת 2010/11 הנושא נבדק והחברה אף פנתה לבנק השקעות על מנת לבחון את האפשרות. לדבריו במסגרת הליך המכירה, סיפר לו אלימלך על קיומן של ישיבות שוחד "סודיות" בלונדון. בסופו של יום, הצעות המחיר שהתקבלו היו נמוכות ממחירה הריאלי של החברה ולאחר התדיינות מול **משה לחמני ואפרת פלד** הוחלט שלא למכור את החברה.

17. בהמשך, בשנת 2014 מסר החשוד כי התקבלה החלטה אסטרטגית להיכנס לפעילות בארה"ב ולהסיט את מוקד הפעילות מאפריקה, שכן קיימת "עננה" מעל הפעילות. עוד תיאר החשוד את הליך ניסיון מכירת החברה, לרבות רכישת חברה אמריקאית.

18. לאחר שהמהלך לא צלח, עזב החשוד את החברה, שכן סבר שיש לסגור את הפעילות באפריקה.

³²⁹ חקירתו של עופר קוטלר, 25/2/18, ש' 41.
³³⁰ חקירתו של עופר קוטלר, 25/2/18, ש' 158.
³³¹ חקירתו של עופר קוטלר, 25/2/18, ש' 99.
³³² חקירתו של עופר קוטלר, 25/2/18, ש' 123.
³³³ חקירתו של עופר קוטלר, 25/2/18, ש' 167.
³³⁴ חקירתו של עופר קוטלר, 26/2/18, ש' 267.
³³⁵ חקירתו של עופר קוטלר, 25/2/18, ש' 200.
³³⁶ חקירתו של עופר קוטלר, 26/2/18, ש' 44.
³³⁷ חקירתו של עופר קוטלר, 26/2/18, ש' 97.
³³⁸ חקירתו של עופר קוטלר, 26/2/18, ש' 123.

19. החשוד אף מסר³³⁹, כי בתקופה בה מילא את התפקיד, ככל הנראה לא הצליח למגר את הנוהג של עבודה תוך ביצוע תשלומים במזומן, אולם סייג דבריו והבהיר כי הוא אינו מתכוון לשוחד³⁴⁰. מנגד ציין³⁴¹ כי "ברור שמה שהיה הוא לא מה שיהיה".

20. כאשר הוצג³⁴² לחשוד הסרטון בכיובו של **רובי לזרוב**, ציין כי הוא "מזועזע"³⁴³. עוד הוסיף כי לו היה יודע את הדברים, היה מפטר את הנוגעים בדבר ומזמין חקירה פנימית. בהמשך ציין כי הוא מודע לקיומן של רשימות שחורות הנערכות על ידי הבנק העולמי, ביחס לחברות שהבנק אינו מוכן לעבוד איתן וכי המשמעות של כניסה לרשימה שחורה, הינה הקטנת היקף העבודות בחברה.

21. כאשר נשאל מפורשות³⁴⁴ ביחס לדברים שהשמיע החשוד לזרוב ביחס אליו, ציין כי מדובר בפגישה שגרתית הנערכת מידי שנה עם רו"ח חיצוני וכי הוא מעולם לא נשאל ביחס לקיומם של תשלומי שוחד, בניגוד לאמור בסרטון. באשר לטענה³⁴⁵ כי הרווחים שגרף לכיסו, מקורם בתשלומי שוחד, השיב כי לא היה מודע לקיומו של שוחד ופעולותיו לא נבעו מכך.

22. באשר לקיום ישיבות בשוויץ³⁴⁶ עם **יהודה אלימלך** ציין החשוד כי מדובר בישיבות אשר התנהלו פעם בשנה, במסגרתן עסקו באסטרטגיה לשנה הבאה תוך בדיקת הרזרבה הכספית של החברה. החשוד ציין כי נהג בשמרנות בהתנהלות הכספית של החברה.

23. כאשר עומת³⁴⁷ עם טענתו של יהודה בדבר נוכחותו בישיבה במסגרתה נקבעו מותבי השוחד, הכחיש את המיוחס לו.

24. באשר לאופן תפקודו³⁴⁸ של סמנכ"ל הכספים **דן לוסטיגר** מסר כי היה מדובר בעובד "חלש" שלא הצליח להשתלב בעבודה ופוטרו על ידו לאחר שהביא מחליף, (**דורון בלשר**).

25. במענה³⁴⁹ לשאלה ישירה, השיב החשוד כי לוסטיגר מעולם לא התריע בפניו על התנהלות שאינה חוקית. באשר לטענתו³⁵⁰ של **דן** לפיה מסר לחשוד את מסמך הליקויים שהכין, הכחיש החשוד את דבריו של דן.

26. באשר לטענתו³⁵¹ של דן בדבר קיום פגישה עם החשוד בתאריך 2/2/9, במסגרתה ציין דן בפני החשוד כי חרף הבטחותיו לא נעשה דבר לתיקון הליקויים עליהם התריע, הכחיש החשוד את הדברים ומסר כי דן פוטר על רקע מקצועי בלבד.

27. בהמשך אף הכחיש³⁵² פגישה, (שלישית במספר), בתאריך 3/2/9 במסגרתה אמר לדן³⁵³ כי המסמך שדן ערך בחזקתו.

³³⁹ חקירתו של עופר קוטלר, 26/2/18, ש' 149.

³⁴⁰ חקירתו של עופר קוטלר, 26/2/18, ש' 173.

³⁴¹ חקירתו של עופר קוטלר, 26/2/18, ש' 193.

³⁴² חקירתו של עופר קוטלר, 27/2/18, ש' 72.

³⁴³ חקירתו של עופר קוטלר, 27/2/18, ש' 240.

³⁴⁴ חקירתו של עופר קוטלר, 27/2/18, ש' 255.

³⁴⁵ חקירתו של עופר קוטלר, 27/2/18, ש' 280.

³⁴⁶ חקירתו של עופר קוטלר, 27/2/18, ש' 401.

³⁴⁷ חקירתו של עופר קוטלר, 27/2/18, ש' 428.

³⁴⁸ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 90.

³⁴⁹ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 120.

³⁵⁰ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 305.

³⁵¹ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 324.

³⁵² חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 333.

28. בהמשך³⁵⁴ עומת החשוד עם טענות העולות ממחברת העבודה של דן, מהן עולה כי ידע על קיומה של מערכת הנהלת חשבונות כפולה וידע כי בניגוד קיימים רווחים בגובה 80 מיליון דולר הרשומים במערכת הכפולה. למשמע הטענה החשוד הכחיש את המיוחס לו.

29. באשר לארנה אנג'ל³⁵⁵ מסר החשוד כי במהלך עבודתה ניסתה העדה לעקוף את שדרת ההנהלה בחברה ולהקים קשר ישיר עם בעלת השליטה. לדבריו לא ניתן היה לעבוד עם ארנה ובסופו של יום היא פוטר. באשר לטענתה³⁵⁶ בדבר התנהלות שאינה חוקית באפריקה, הכחיש החשוד את דבריה.

³⁵³ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 478.

³⁵⁴ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 366.

³⁵⁵ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 516.

³⁵⁶ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, ש' 527.

תרשומת מפגישה בתאריך 15/5/08, (נערך על ידי החשוד יהודה אלימלך)

1. במסגרת החקירה, אותר מסמך בחומרי המחשב אשר נתפסו מידי החשוד אלימלך ובו תיעוד פגישה אשר נערכה בין יהודה אלימלך לעופר קוטלר במסגרתה הסביר אלימלך לחשוד את פעילות החברה בנושא "העמלות" ואף השיב לשאלותיו בנושא. אלימלך מסר כי מדובר בפגישה שהתנהלה עם כניסתו של עופר קוטלר לתפקיד וכי האמור במסמך נכון³⁵⁷. אלימלך אף הבהיר כי מסר מפורשות לקוטלר כי חלק מהעמלות משולמות לעובדי מדינה זרה וכן קוטלר ידע על המתרחש.

תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 והשלכותיו מתאריך 20/8/08, (נערך על ידי החשוד יהודה אלימלך)

1. מסמך נוסף אשר אותר במחשבו של החשוד אלימלך. מעיון במסמך ניתן ללמוד כי החשוד נכח בפגישה שעניינה התיקון לחוק העונשין- האוסר על תשלום שוחד לעובדי ציבור זרים- במסגרתה דנו הצדדים באפשרויות הפעולה השונות. מפאת חשיבות המסמך להלן תכנו:

תרשומת מפגישה בנושא תיקון 102 לחוק העונשין והשלכותיו על SBI בתאריך 20.8.2008

משתתפים: רויט ברניב, עופר קוטלר, אלימלך יהודה.
בישיבה נדון נושא התשלומים המיוחדים (עמלות) והדרכים לבטול/צמצום החשיפה של הנהלת SBI ושוב"א

י.אלימלך תאר את הפעילות הקיימת בנושא ואת תהליך האישורים, ביצוע התשלומים והבקרה. הנוכחים שאלו שאלות וקבלו פרטים והבהרות. ע.קוטלר ורויט העלו את האפשרות למסד את התשלומים באמצעות הסכמי ייעוץ, וכתשובה הובהר ע"י י.אלימלך שהסכמי ייעוץ מרחיקים את החשיפה בעיקר להנהלה הבכירה אך מנהלי החברות הבנות עדיין בחשיפה וסביר שהם ידרשו שיפויים מתאימים. האלטרנטיבה השנייה היא להפסיק את פעילות העמלות בתוך זמן קצר וסביר ולבחון במקביל את ההשפעה של החלטה כזו על הפעילות.

הישיבה הסתיימה כעבור כ 90 דקות ולא התקבלו החלטות בדיון זה. החברה ממשיכה בפעילותה בנושא וללא שינוי.

רשם
י.אלימלך

9. אלימלך מסר כי הביא את הנושא, (תיקון חוק העונשין), לידעה רויט ברניב ועופר קוטלר, נוכח קיומו של ביאור בנוגע לתשלומי כספים שלא כנגד חשבוניות וביקש כי הנושא ייבחן לאור תיקון החוק³⁵⁸.

10. החשוד אלימלך חידד כי הביאור שלעיל עוסק בין היתר בתשלומי שוחד³⁵⁹ וכי הנוכחים בישיבה ידעו כי מדובר בתשלומי שוחד³⁶⁰.

11. אלימלך אף הסביר כי הנוכחים ביקשו למסד את תשלומי השוחד בהסכמי ייעוץ פורמליים וכי הדבר מרחיק אותם אישית מחשיפה אולם משאיר את מנהלי הסניפים, (המשלמים בפועל), בסיכון ולכן מנהלי הסניפים יידרשו כתבי שיפוי³⁶¹.

³⁵⁷ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 551.
³⁵⁸ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 615.
³⁵⁹ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 647.
³⁶⁰ חקירתו של יהודה אלימלך, 8/8/18, ש' 653.

12. כאשר הוצגה³⁶² המסמך לחשוד השיב כי אינו זוכר את הפגישה אולם יש להניח שהתקיימה לבקשת החשוד אלימלך נוכח תיקון החוק.
13. כאשר הוטחה בחשוד העובדה כי במסגרת הפגישה הוסבר לו על קיומם של תשלומי שוחד, הכחיש וציין כי הפגישה כלל לא עסקה בשוחד.
14. כאשר הוצגה³⁶³ לחשוד האמירה המיוחסת לו בדבר הצורך למסד את תשלומי הכספים בהסכמי ייעוץ השיב כי אינו יודע במה מדובר, שכן מדובר בתרשומת שערך החשוד אלימלך לעצמו.
15. כאשר הוצגה³⁶⁴ מסמך ההכנה לפגישה המוזכרת לעיל, לעד **אורי שני** ציין כי משמעות המסמך עולה על הכתוב בו ומדובר בפגישת אסטרטגיה בו "שמו את העובדות על השולחן" ודנו "מה לעשות", כאשר בפועל לא התקבלה שום החלטה ולמעשה בחרו באופציה של "חשיפה" חוקית ומתן כתבי שיפוי.
16. העד עמד על גרסתו³⁶⁵ גם לאחר שעיין במסמך הפגישה עצמו.

פרוטוקול פגישת חפיפה ליו"ר שו"ב הנכנס, (משה לחמני), מתאריך 8/7/12

1. במסגרת חיפוש שבוצע במחשבו האישי של החשוד רוני פלוך, אשר נתפס בביתו ביום מעצרו, אותר מסמך, שעניינו פגישת חפיפה שנערכה ליו"ר דירקטוריון שו"ב הנכנס, משה לחמני, בשנת 2012.
2. בפגישה נכחו לחמני היו"ר הנכנס, עופר קוטלר מנכ"ל שו"ב ורוני פלוך. היות והמסמך הוצג בסיכום זה ביחס לחשודים אחרים, מצאנו לנכון להביא רק את תגובת החשוד למסמך עת הוצג לו בחקירה.
3. כאשר הוצגה³⁶⁶ המסמך לחשוד השיב כי "לא היה בלופ" ואינו יודע מדוע החשוד פלוך רשם את האמור במסמך.

מסמך ליקויים מתאריך 18/8/08 אשר נערך ע"י סמנכ"ל הכספים הממוען לחשוד וליו"ר הדירק' ברניב

³⁶² חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, שי 603.

³⁶³ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, שי 632.

³⁶⁴ עדותו של אורי שני, 16/7/18, שי 288.

³⁶⁵ עדותו של אורי שני, 16/7/18, שי 343.

³⁶⁶ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, שי 714.

1. מסמך שהתקבל במסגרת עדותו של דן לוסיטיגר, סמנכ"ל הכספים של ש"ב. עם כניסתו לתפקיד, נחשף לעובדת קיומם של תשלומי שוחד על ידי עובדי החברה. נוכח האמור, ערך מסמך ליקויים, הממוען לחשוד בו פירט את הטעון תיקון.

הגדל התשלומים

18.8.08

לכבוד: רדית בר ניב - יו"ר
עופר קוטלר - מנכ"ל

בהמשך לבדיקה הראשונית בנושא אפשרויות העברת דיוונט מארצות חוץ לשיכון ובינוי התנהלות SBI עלו מספר נקודות בעיתיות ביותר שדורשות טיפול והתייחסות. חשוב לציין שכל המידע הובא לדיעת בשיחות בע"פ וחלקו ע"י צדדים שלישיים.

במהלך אסוף המידע בצעתי את הפעולות הבאות:

- 1) סדרת פגישות של ר"ח מנכ"ל חייט ממשד KPMG (מכאל נפגש עם סמנכ"ל הכספים של SBI - משה הפלינג - ואיתי).
- 2) פגישות עם ר"ח של SBI ממשד זיו הפט - ר"ח ארו סופר ור"ח רובי לורוב.
- 3) פגישות שלי עם סמנכ"ל הכספים של SBI משה הפלינג.
- 4) פגשתי את מנכ"ל SBI יהודה אלימלך בנוגע לדיוונט ובנוגע לנושא התשלומים ללא קבלות.

תמצות העובדות הבעייתיות בהתנהלות SBI כפי שתוארו בפני:

1. נושא ה"תשלומים ללא קבלות"

- א. המדינות העיקריות שבהן קיימת התופעה - נגדיה, אוגנדה, גאנה והמינן קטן יותר בטריטוריות נוספות
- ב. בסבירות גבוהה שהפסקת הנהל עלולה לפגוע בהיקפי/רווחי הפעילות
- ג. המוטבים בעקדם הנם המפקחים אך בהחלט חלק מהסכומים הולך לפקדי ממשל, שרים ולעיתים למפלגות.
- ד. ברוב המקרים התשלום מתבצע באופן ישיר. (אני לא מכיר ולא תואר בפני המנעון).
- ה. סדר גדול התשלומים הגו מהותי (הנתונים במיליוני דולרים התקבלו מ-SBI):

מיליוני US \$	2007	2006	2005
מחזור מכירות	453	330	318
תשלומים ללא קבלות	15	11	16

נקודות נוספות

1. ביום 21.7.08 פורסם תיקון מס' 99 לחוק העונשין: נוספה לחוק העונשין עבירה של מתן שוחד לעובד ציבור זר בכל גוף שלטוני זר. (סעיף 291א) "הנותן שוחד לעובד ציבור זר בעד פעולה הקשורה בתפקידו, כדי להשיג, להבטיח או לקדם פעילות עסקית או יתרון אחר בנוגע לפעילות עסקית, דינו כדין נותן שוחד לפי סעיף 291"
2. שינוי זה הגו מהותי ביותר ברמת החשיפה לחברה ולהנהלתה.
3. אמנת ה-OECD (מדינת ישראל בתהליך הצטרפות) - קובעת שאיסור פלילי כאמור היא תנאי להצטרפות.
4. אמנות בינלאומיות כגון ה"גלובל קומפקט" (שיזם האו"ם) קוראות לעסקים וחברות לפעול נגד שחיתות בכל צורותיה. כולל סחיטה ושוחד.
5. הקהילה הבינלאומית פועלת מזה מספר שנים באופן זריף על מנת למגר את תופעות השחיתות פרשיות חדשות כגון פרשיות סימנס והבילטון שבעבר אולי היו מטופלות בצורה מסוימת מקבלות משקל כבד ומטופלות בחומדה המכסימלית. (במקרה סימנס פוטרה ההנהלה והחברה תובעת את מנהליה, בהליברטון בכיר הודה במתן שוחד דרך חברת יעוץ לבכירים בניגריה ונידון למאסר וקנס).

2. כאשר הוצג³⁶⁷ המסמך לחשוד השיב כי אינו זוכר שראה את המסמך וכי הוא "מזועזע" לראותו אותו אולם מעולם לא קיבל אותו לידיו. עוד מסר כי נכנס לתפקידו בחודש מאי 2008 והמסמך מתוארך סמוך מאוד למועד בו נכנס לתפקיד וכי לו היה מקבל אותו היה מבצע בדיקות "על מנת למגר" כל נגע במידה וקיים.

3. ביחס לאמור³⁶⁸ בפנית המסמך, (תרשומת בדבר פגישה בין לוסיטיגר והחשוד בתאריך 24/9/08), השיב כי אינו מפרש את המסמך כמו שהציג לו החוקר.

³⁶⁷ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, שי 137.

4. בהמשך לאחר שהוטחו בחשוד אמירות ספציפיות מהמסמך, חזר על טענותיו לפיהן "לא ידעי" "ולא שמעי".
5. כאשר הוצגו³⁶⁹ לחשוד דפים³⁷⁰, ממחברת העבודה של דן, ממנה עולה כי התקיימה פגישה על בסיס המסמך וכי החשוד מודע לקיומה של התנהלות שעניינה תשלומי שוחד, הכחיש החשוד את דבריו של דן.

סיכום

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד עולה כי החשוד ידע על קיומם של תשלומי השוחד המבוצעים מטעמה של החברה.

החשוד עודכן על ידי החשוד אלימלך בדבר תשלומי "עמלות", נכח בישיבות בהם אושרו מותבי השוחד, (לשיטת אלימלך), עודכן על ידי סמנכ"ל הכספים לוסטיגר ואף הבטיח לו כי יטפל בנושא.

בהמשך לקח חלק בפגישת החפיפה ליו"ר שיכון ובינוי הנכנס, שם עודכן היו"ר על מעללי החברה.

עוד עולה מחומר הראיות, כי החשוד דאג לפיטוריו של לוסטיגר לאחר שזה האחרון התריע בפניו על המתרחש בחברה וכי דאג לסלק את סמנכ"ל הקיימות אנג'ל מאותה סיבה.

החשוד אף לקח חלק בניסיון מכירת החברה, תוך שהוא מבקש להסיט פעילותה מאפריקה לארה"ב, נוכח קיומה של "עננה".

החשוד היה מודע לקיומם של התשלומים ללא אסמכתאות המקפלים בתוכם תשלומי שוחד בסניפי החברה במדינות השונות. על אף האמור לעיל, לא נכלל בדו"חות החברה גילוי לעניין קיומם של תשלומי שוחד ואי העמידה בהוראות החוק. במקום לפעול למניעת התופעה ו/או למתן גילוי מתאים בגינה, בחר החשוד להמשיך במצב הקיים תוך אי קבלת החלטות לצורך מיגור התופעה ותוך פיטורי המתריעים בשער לעניין ובכללם לוסטיגר ואנג'ל.

³⁶⁸ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, שי 148.

³⁶⁹ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, שי 353.

³⁷⁰ חקירתו של עופר קוטלר, 19/7/18, שי 424.

ירון קריסי

החשוד כיהן בתפקיד מנכ"ל סולל בונה האחראית על פעילות הבניה של שו"ב בישראל. בשנת 2015 מונה למנכ"ל שו"ב, תפקיד אותו מילא עד סוף שנת 2017, אז הוחלף על ידי יובל דגים.

מיצוי חקירות

1. בפתח חקירתו ציין החשוד כי סיים את עבודתו בחברה שכן לא הסתדר עם יו"ר הדירקטוריון וכי התפקיד לא אתגר אותו מקצועית. במענה לשאלה ישירה,^{371 372} האם עזיבתו הושפעה מחשיפתו להתנהלות שאינה כשרה, השיב בשלילה.
2. באשר לממשקי³⁷³ העבודה ציין כי כל חברה מתנהלת באופן עצמאי והוא כמנכ"ל עובד מול יו"ר החברה. באשר ליחסיו עם החשוד **רוני פלוך**, ציין כי לא קיבל ממנו בקשות לאישור תשלומים, זולת תשלומי בונוסים לעובדים. לו היו מתגלים אי-סדרים בעבודה, היה על רוני לדווח לו.
3. ככל שהדבר נוגע לתביעתו של **שי סקף**, ציין החשוד כי קרא את התביעה ונחשף לטענות³⁷⁴ התובע. עוד ציין כי דירקטוריון^{375 376 377} החברה מינה את משרד עו"ד גורניצקי על מנת לברר את טענותיו של שי. לדבריו מונה צוות אשר ביקר במדינות שונות ולאחר בדיקה גיבש המלצה לפיה יש לפנות לתביעה השוויצרית. כן מונתה חברה חיצונית, (דלויט), לביצוע בדיקה.
4. עוד הוסיף כי **רוני פלוך** הצהיר בפני הדירקטוריון כי "השוחד לא היה ולא נברא"³⁷⁸ וכי הוא, (החשוד), מעולם לא פגש את שי בעצמו.
5. באשר לטענתו של שי, לפיה החשוד הורה על ביצוע תיאום בין תשלומי מזומן שהם למעשה תשלומי שוחד לבין רישומים מחוץ למערכת החשבונאית על מנת לבצע בקרה יעילה, החשוד הכחיש את המיוחס לו.
6. באשר לטענתו³⁷⁹ של שי, בנוגע לאיומים כלפיו לאחר שנחשף לתעשיית השוחד מצידה של החברה, השיב החשוד כי הוא אינו יודע על בסיס מה העלה שי טענה זו וכי האיומים כוונו גם כלפי זוגתו של **דן שחם**.
7. עוד הוסיף כי שלח³⁸⁰ את קב"ט³⁸¹ החברה לקניה לבצע בירור בנושא.
8. באשר לתביעתו³⁸² של **עמוס הזר** ציין כי התביעה מוכרת לו וכי החברה התפשרה עמו מתוך כוונה שלא למשוך הליכים משפטיים. עוד מסר, כי הסכם הפשרה עליו הוחתם עמוס, לא נראה חריג וכל עובד עמו התפשרו נדרש לחתום על הסכם דומה. במענה לטענה^{383 384} ישירה, לפיה מדובר ב- "הסכם שתיקה" השיב החשוד כי הדבר אינו ידוע לו.

³⁷¹ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, שי' 27.
³⁷² חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, שי' 64.
³⁷³ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, שי' 53.
³⁷⁴ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, שי' 56.
³⁷⁵ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, שי' 76.
³⁷⁶ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, שי' 180.
³⁷⁷ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, שי' 37.
³⁷⁸ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, שי' 35.
³⁷⁹ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, שי' 172.
³⁸⁰ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, שי' 87.
³⁸¹ עדותו של דניאל בראונשטיין, 13/6/18, שי' 19.
³⁸² חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, שי' 139.
³⁸³ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, שי' 147.

9. ביחס לנושא הציות³⁸⁵ ³⁸⁶ ציין החשוד כי לכל חברה בקבוצה יש תכנית אכיפה והוא אינו יודע דבר על ביקורת מטעמו של הבנק העולמי וכי הוא אינו מודאג³⁸⁷. עוד ציין כי ביקש מיועמ"ש החברה **חזי קטן** לוודא שכל החומרים שביקש הבנק יועברו כנדרש.
10. בהמשך סיפר³⁸⁸ כי קיימות קופות קטנות בסכומים של אלפי שקלים ויש כספי מזומן המשולמים מהסניפים שכן באפריקה לא לכל אחד יש חשבון בנק.
11. במענה לטענה³⁸⁹ ישירה, לפיה החשוד היה מודע לביצוע התאמות חשבונאיות שתכליתן הסוואת קיומם של תשלומי שוחד, הכחיש החשוד את המיוחס לו וציין כי מעולם לא היה מודע להתנהלות תוך שימוש במערכת הנה"ח כפולה או קיומן של קופות סודיות.
12. במענה לשאלה³⁹⁰ ישירה, האם יתכן מצב בו חברה מחברות הקבוצה מעבירה כספים ישירות לעובדי ציבור זרים, השיב החשוד כי הדבר אינו ידוע לו. עוד ציין כי המונח "תשלומים ללא קבלות" מוכר לו וכי מדובר בתשלומים המשולמים כאשר מבוצעת עבודה במקומות בהם בעלי המקצוע לא מספקים קבלות. הדבר³⁹¹ אף מופיע בדוחות הכספיים שעברו אישור ע"י משרדי הרו"ח BDO ו-KPMG.
13. כאשר עומת³⁹² עם טענת מעורבים אחרים, לפיהם המונח "תשלומים ללא קבלות" הינו מונח מכובס לתשלומי שוחד, מסר כי הדבר אינו ידוע לו ומעולם לא נאמר לו. עוד הבהיר כי לאחר שהנושא קיבל אישור חשבונאי, הדבר לא הדליק אצלו נורה אדומה, נוכח עמדת הרו"ח.
14. כאשר הוצג³⁹³ לחשוד מסמך שכותרתו "הצהרת מנהלים" ובו נוסח מתוקן בכתב יד, השונה מהנוסח המוצג, השיב החשוד כי לא מדובר בכתב ידו וכי לא ביצע כל תיקון במסמך.
15. באשר לטענה³⁹⁴ כי החשוד דרש לבצע תיקון ולהשמיט את המילים "תשלומי שוחד" הכחיש את המיוחס לו.
16. כאשר³⁹⁵ הוצגה לחשוד תכתובת דוא"ל ממנה עולה כי ביקש לשנות את נוסח הקוד האתי, השיב כי המייל מנוסח בלשון רבים, ("הם"), וכי לא מדובר עליו אישית.
17. כאשר הוצגו³⁹⁶ לחשוד "שוברי שוחד" שונים ציין כי הדבר אינו מוכר לו.

³⁸⁴ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, ש' 156.

³⁸⁵ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, ש' 188.

³⁸⁶ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 204.

³⁸⁷ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 177.

³⁸⁸ חקירתו של ירון קריסי, 22/2/18, ש' 202.

³⁸⁹ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 182.

³⁹⁰ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 238.

³⁹¹ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 256.

³⁹² חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 267.

³⁹³ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 318.

³⁹⁴ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 339.

³⁹⁵ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 355.

³⁹⁶ חקירתו של ירון קריסי, 17/7/18, ש' 556.

סיכום

מחומר הראיות שנאסף בעניינו של החשוד, לא ניתן לבסס ידיעתו בדבר קיומם של תשלומי שוחד אשר הועברו לעובדי ציבור זרים.

לא אותרו מסמכים הנושאים הוראות אופרטיביות מטעמו של החשוד, לא בוססה טענתו של שי סקף בדבר הנחייתו של החשוד לביצוע התאמות חשבונאיות ולא בוססה הטענה בדבר הנחייתו להשמטת מונח "השוחד" מהצהרת המנהלים או הקוד האתי.

מעבר לכך, גם אם ניתן היה להוכיח כי הורה על השמטת המונח או החלפתו במונח מכובס אחר, הדבר אינו מלמד על ידיעה אודות קיומם של תשלומים או מתן הוראות אופרטיביות בנושא.

זאת ועוד, לא ניתן לבסס את ידיעת החשוד בדבר העובדה שנושא התשלומים ללא קבלות מקפל בתוכו תשלומי שוחד שהושמטו במסגרת הדיווח הכספי.

יהודה לוי

החשוד הועסק בסולל בונה בין השנים 1996 ועד 2001. בתחילת שנת 2002 עבר לנהל פרויקט בניגריה עד שנת 2010, בהמשך תפקד כמנהל אזור בניגריה עד שנת 2013 אז עזב את החברה. בשנת 2015 חזר לחברה ומלא תפקיד הנדסי בקניה ואוגנדה.

מיצוי חקירות

1. בתחילת³⁹⁷ חקירתו ציין כי אינו יודע דבר על קיומו של שוחד לעובדי ציבור זרים וכי אינו³⁹⁸ מכיר את שי סקף. לאחר מכן תיקן תשובתו³⁹⁹ ומסר כי מדובר בחשב שעבד בחברה, עזב ולאחר מכן תבע⁴⁰⁰ את החברה ונקב בשמו של שי. עוד סיפר⁴⁰¹ כי פגש בשי במשרדו בקניה.
2. לאחר שהוצג⁴⁰² לו הסרטון בכיכובו, ביקש לשוחח עם ב"כ ולאחר השיחה **שמר על זכות השתיקה**. בחקירה מאוחרת⁴⁰³, אישר כי הוא הדמות המופיעה בסרטון ולאחר מכן שב ושמר על זכות השתיקה⁴⁰⁴. גם בחקירתו האחרונה, בוצע ניסיון נוסף להציג לו את הסרטון בכיכובו, אולם החשוד שמר⁴⁰⁵ על זכות השתיקה.

³⁹⁷ חקירתו של יהודה לוי, 27/2/18, שי 42.

³⁹⁸ חקירתו של יהודה לוי, 27/2/18, שי 71.

³⁹⁹ חקירתו של יהודה לוי, 27/2/18, שי 80.

⁴⁰⁰ חקירתו של יהודה לוי, 27/2/18, שי 208.

⁴⁰¹ חקירתו של יהודה לוי, 27/2/18, שי 239.

⁴⁰² חקירתו של יהודה לוי, 27/2/18, שי 316.

⁴⁰³ חקירתו של יהודה לוי, 28/2/18, שי 22.

⁴⁰⁴ חקירתו של יהודה לוי, 4/3/18, שי 45.

⁴⁰⁵ חקירתו של יהודה לוי, 7/3/18, שי 24.

תיעוד חזותי – הקלטת וידאו של שיחה בין החשוד לחשוד שי סקף

1. עם הפיכת החקירה לגלויה, מסר שי סקף לידי המשטרה תיעוד חזותי בו נראה החשוד, כשהוא משוחח עם שי, במשרדו של שי בקניה. השיחה תועדה על ידי שי בטלפון הנייד שברשותו, ככל הנראה ללא ידיעתו של החשוד. השיחה נסבה אודות נושאים הנמצאים בלב החקירה. להלן חלק מתמלול השיחה:

הקומבינות שאנחנו עושים זה לא ברמה שאתה גונב את המזמין (לא ברור) זה לא ברמה שאתה מרמה אותו רמאות של פשע	גבר ב'	
לא אבל נגיד אנחנו	גבר א'	
זה חוכמה של איך לעשות עסקים זה קומבינות של עסקים שזה מקובל, זה קומבינה שאם המזמין תפס אותך לא קרה כלום, אבל בארץ כשאתה גונב ואתה זה.. זה פלילי זה ברמה של פלילים מה..	גבר ב'	

בטח, לא עסקאות בטח זה כך, אני בניגריה הייתי מכין עסקאות, זה היה עובר אישור מנכ"ל ואחר-כך בזמנו היה מורפי היה בא מאשר, לא היינו משלמים עד שזה עובר אישור של מורפי אחר כך זה של קובי כבר הגיע, קובי היה מאשר	גבר ב'	
--	--------	--

אה הבנתי אבל מגלעד שהוא אמר לי שהשוחד שמה שהשמאליות כפי שאתם קוראים להם, פעם קוראים לזה טקסים לא משנה		
(סוגר עיניו ומהנהן עם ראשו פעם אחת לחיוב)		
שהם היו ברמות אדירות		
(שוב עוצם עיניו ומהנהן בראשו לחיוב)		
כאילו (לא ברור) להסתכל פה על		
סכומי עתק, כי שמע הם אוהבים לאכול, הם אוהבים לאכול (מחייך)		

לא אבל אני יודע שמשוויץ הם רוצים כל המנהלים כאילו אנחנו לא יודעים ו.. משחקים אותה ראש קטן		
---	--	--

הם הם שם בוא נגיד הניירת לא מגיעה אליהם אף פעם, הם הם יודעים זהו, הוא לא הוא לא יורד לרזולוציה של איפה וכמה ו..		
---	--	--

סיכום

מחומר הראיות שנאסף בעניינו של החשוד עולה, כי הוא לכאורה מודע לקיומה של תעשיית שוחד מטעם שו"ב והחברה.

לאחר צפייה בתיעוד החזותי אשר הובא לעיל, ניתן להבין כי החשוד אף לקח חלק פעיל בתעשיית השוחד, בתחום המכונה "שמאליות", היינו ניפוח כמויות בפרויקטים, הרחבת תקציב הפרויקט וגניבת הסכומים העודפים לכיס החברה ואישי הציבור השותפים במזימה.

שתיקות החשוד בחקירותיו, מחזקות את הראיות אשר נאספו נגדו.

חרף האמור, מעורבותו הינה באחד מאפיקי החקירה אשר הוחלט שלא להרחיב, נוכח הקושי להוכיח את כמויות חומרי העבודה בפרויקטים, מקור הכסף, אופן המימון, אופן קבלת הפרויקט וכו'.

בנימין ארביט

החשוד עבד בשיכון ובינוי בתפקידים שונים ובין השנים 2009 עד 2018 שימש בתפקיד אחראי אזור מזרח אפריקה. כיום מועסק כיועץ מיוחד. מתוקף תפקידו אחראי על סיוע למנהלי הסניפים, מסייע בפתרון בעיות הנדסיות ומטפל בנושא כ"א וציווד.

מיצוי חקירות

1. בפתח⁴⁰⁶ החקירה הוצגה לחשוד מחברת אשר התקבלה מהחשוד **שי סקף**, המכונה "המחברת של בנו", בה לכאורה מתועדים תשלומי שוחד אשר ביצעה החברה לאישי ציבור זרים. החשוד אישר כי מדובר במחברת שלו וכי כתב היד שלו הוא כתב היד שבמחברת. לדבריו המחברת משמשת כתיעוד לתשלומים שבוצעו לגורמים שונים.
2. עוד הבהיר כי המחברת נגנבה ממנו ולאחר השימוש במחברות נהג להשמידן. לדבריו התיעוד מבוצע במחברת, מכיוון שבמדינות בהן מבוצע התשלום, לא טוב שייוודע הדבר.
3. במענה⁴⁰⁷ לשאלה ישירה בדבר הנזק היכול להיגרם מחשיפת התשלומים, ציין כי קיימים מתווכים, יועצים ומאעכרים אשר מסייעים לחברה על בסיס תשלום ועצם חשיפתם יכולה להסב נזק.
4. לדבריו הוא אינו הגורם המשלם אלא אמון על ביצוע השוואה בין גרסת החשב לתשלום וגרסת מנהל הסניף לתשלום, על מנת לבדוק שלא נגנב כסף מהקופה על ידי העובדים הישראלים. חרף האמור, הכחיש⁴⁰⁸ ביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.
5. לדבריו⁴⁰⁹ שמות אישי הציבור אשר מופיעים במחברת אמורים לייצג את המשרד אשר מולו בוצע התשלום ולא איש הציבור אשר קיבל את התשלום. במענה לשאלה מדוע לא לרשום את סיבת התשלום והטיפול, ציין כי הוא לא יודע מי קיבל את הכסף ומטרת הרישום הינה להסביר את מהות התשלום.
6. בהמשך⁴¹⁰ הסביר כי הסביבה העסקית באפריקה מחייבת ביצוע תשלומים במזומן ממגוון סיבות וכך נוהגת החברה. בנוסף ציין כי הרישומים במחברת משקפים⁴¹¹ לשיטתו תשלומים שבוצעו ע"י חשב סניף ומנהלו.
7. כאשר הוצג⁴¹² ⁴¹³ לחשוד דף ספציפי ובו תיעוד תשלום לעובד ציבור זר, זיהה את איש הציבור והשיב כי התשלום לא בוצע לאיש הציבור אלא למאעכר שעבד מול איש הציבור. החשוד שמר⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ על גרסתו גם כאשר עומת עם רישומים נוספים.
8. באשר⁴¹⁷ לשאלה בנוגע לצורך בביצוע ביקורת, השיב כי מדובר בביקורת על תשלומי מזומן מכיוון שבתשלומים אלה ניתן לגנוב כסף. החשוד⁴¹⁸ החל בביצוע הביקורת מכיוון שהתבקש לעשות כן ע"י **רוני פלוד** וקודם לכן ע"י **יהודה אלימלך**.
9. באשר לאופן הבדיקה⁴¹⁹ החשוד ציין כי הוא לא בודק את תכולת הקופות אלא משווה בין "גרסאות" החשב ומנהל הסניף ביחס לתשלום שבוצע.

⁴⁰⁶ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 23.

⁴⁰⁷ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 49.

⁴⁰⁸ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 76.

⁴⁰⁹ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 81.

⁴¹⁰ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 115.

⁴¹¹ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 124.

⁴¹² חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 151.

⁴¹³ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, שי' 373.

⁴¹⁴ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 165.

⁴¹⁵ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 212.

⁴¹⁶ חקירתו של בנימין ארביט, 8/4/18, שי' 66.

⁴¹⁷ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 250.

⁴¹⁸ חקירתו של בנימין ארביט, 8/4/18, שי' 13.

10. בהמשך, לאחר שהוטחו⁴²⁰ בחשוד נתונים מהמחברת והעובדה כי גרסת ההגנה שהעמיד מגוחכת, ציין כי תוכן המחברת מבוסס על נתונים שהוא מקבל מעובדי החברה השונים וכי אין לו בסיס להניח שעובדיו שילמו שוחד לעובדי ציבור זרים.
11. באשר לדבריו^{421 422} של החשוד **יהודה אלימלך** כי החברה נהגה לשלם סכומי כסף לעובדי ציבור, ציין החשוד כי הדבר בוצע לפני שנת 2008 והוא אף רכש שעון זהב לסגן נשיא ניגריה.
12. באשר לאופן⁴²³ הזכייה במכרזים, לשיטת החשוד החברה זכתה מכיוון שהייתה תחרותית והציעה הצעות כספיות נמוכות. יחד עם זאת, על מנת להסיר חסמים, עושה החברה שימוש במתווכים ומאעכרים.
13. במענה לטענה⁴²⁴ ישירה לפיה החשוד היה האחראי מטעם החברה להיות הגורם המפקח על תשלומי השוחד, השיב כי הוא לא עוסק בביצוע תשלומי שוחד וכי התנהלותו מסתכמת בביצוע בקרה ותיעוד. עוד מסר⁴²⁵ כי **עמוס הדר ושי סקף** שקרנים שכן הם ידעו על קיומם של התשלומים הנזכרים במחברת וכן ציין כי ניהל ישיבות בנוגע לתשלומים עימם.
14. כאשר הוצגו⁴²⁶ לחשוד "שוברי שוחד" הקריא את תכנם בקול וציין כי אינו זוכר ו/או אינו מכיר את דברים.
15. כאשר עומת⁴²⁷ עם המונח **שמאליות** ציין כי מדובר על תשלומי מזומן עוד מתקופת סולל בונה ההיסטורית וכי אין מדובר בשם קוד לניפוח עלויות בפרויקטים.
16. במענה לשאלה האם "שוברי השוחד" הינם מסמכים רשמיים של החברה, השיב כי הוא אינו מכיר את המסמך אולם הוא נראה "בסדר". בהמשך הוסיף כי הוא סבור שהמסמכים הינם "מבית היוצר של שי סקף" וכי החשב אמון על הכנת השוברים^{428 429}.
17. כאשר הוטחה⁴³⁰ בחשוד הטענה כי קיימים מאות "שוברי שוחד" ובחלקם נכתב כי התשלום בוצע באישורו של **דן שחם** ושלו, השיב: "לא הגיוני".
18. עוד הוסיף⁴³¹ כי הסניפים במדינות הפעולה מנהלות 2 מערכות הנהלת חשבונות, כאשר במערכת ב' נרשמים תשלומים המבוצעים במזומן שהחברה מבקשת שלא לחשוף לעיני העובדים המקומיים. באשר לקיומן של 2 קופות מזומנים, ציין כי הדבר אינו מוכר לו.

⁴¹⁹ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 289.

⁴²⁰ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 403.

⁴²¹ חקירתו של בנימין ארביט, 25/3/18, שי' 656.

⁴²² חקירתו של בנימין ארביט, 8/4/18, שי' 144.

⁴²³ חקירתו של בנימין ארביט, 26/3/18, שי' 33.

⁴²⁴ חקירתו של בנימין ארביט, 26/3/18, שי' 103.

⁴²⁵ חקירתו של בנימין ארביט, 26/3/18, שי' 195.

⁴²⁶ חקירתו של בנימין ארביט, 26/3/18, שי' 249.

⁴²⁷ חקירתו של בנימין ארביט, 26/3/18, שי' 297.

⁴²⁸ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, שי' 33.

⁴²⁹ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, שי' 594.

⁴³⁰ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, שי' 98.

⁴³¹ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, שי' 154.

19. במענה לטענתו⁴³² של **שי סקף** לפיה החשוד שוחח עם שי בנושא ההוצאות במזומן ומנע משי לבצע בדיקה של אותן הוצאות מכיוון שזה תפקידו של החשוד, הכחיש החשוד את טענתו של שי. עוד מסר⁴³³ כי אינו יודע על יוזמה של המנכ"ל **ירון קריסי** לביצוע "יישור קו" בנוגע לתשלומים במזומן.
20. כאשר הוצגו⁴³⁴ לחשוד מסמכים שהתקבלו מאת **עמוס הדר** השיב כי אינו מכיר את מבנה המסמך ואינו זוכר את האמור בו, חרף העובדה ששמו מופיע בו. עוד מסר כי אם המסמך התקבל משי, מדובר בזיוף ואם התקבל ממקור אחר, "אז לא". בהמשך הוצג⁴³⁵ לחשוד מסמך נוסף מאותה חוברת, שם זיהה את כתב ידו.
21. באשר לטענותיה⁴³⁷ של **ארנה אנג'ל** בדבר התנהלות שעיקרה תשלומי שוחד באפריקה ציין החשוד כי אינו יודע מה נאמר לארנה, לא נכח בסדנה שהזכירה בעדותה ולכן אינו יכול להגיב על הדברים.
22. באשר לטענותיו⁴³⁸ של **דן לוסיטיג** בדבר קיומם של תשלומי שוחד באפריקה, ציין כי אינו מכיר אותו ואת טענותיו.
23. ככל שהדבר נוגע ל**ביקורת שנערכה על ידי חברת דלויט**, מסר החשוד כי עו"ד ליפסס הציע לו כי יבדוק לו את המחשב על מנת לוודא שאינו מכיל דבר מה "**היכול להפריע במסגרת הבדיקה של דלויט, משהו חשוב**". באותה נשימה ציין כי אינו זוכר אם מסר טל"ס יחד עם המחשב לעו"ד ליפסס. עוד ציין כי לאחר הגשת התביעה מטעמו של **שי סקף**, מונה עו"ד ליפסס לייצגו והאמור לעיל הומלץ על ידו^{439 440 441}.
24. עוד הסביר על נסיבות הטסת מחשב נוסף לארץ, אשר נמסר לרוני פלוך, (דרך עו"ד ליפסס), לאחר שזה האחרון שוחרר ממעצר⁴⁴².
25. כאשר הוטחה בחשוד העובדה כי במחשב ובטלפונים שנתפסו מידיו אותרו מחיקות רבות, ציין כי "פחד" שכן הוא "בתוך העניין הזה". עוד מסר כי הבין שבידי החוקרת מצויה המחברת שלו והוא יידרש לתת הסברים על האמור בה. עוד אמר כי מעשיו בוצעו בידיעת מנהלי החברה והוא מצפה כי מנהליו ייקחו אחריות על הדברים⁴⁴³.
26. לאחר דין ודברים נוסף, ציין כי היה "גורם מיוחד" ביחס לתשלומים שביצעה החברה וכי ידע בזמן אמת על ביצועם. באותה נשימה, הכחיש כי ידע מי הם מותבי התשלום. בהמשך הבהיר בפה מלא כי עד שנת 2006 היה מעורב באופן אישי בתשלומי שוחד לאישי ציבור זרים, שכן לא היה מדובר בעבירה וכך התנהלו הדברים באפריקה. עוד ציין: "**ניגריה בזמן שלי הייתה הרבה יותר מושחתת**"^{444 445 446}.

⁴³² חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, ש' 206.

⁴³³ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, ש' 242.

⁴³⁴ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, ש' 439.

⁴³⁵ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, ש' 479.

⁴³⁶ חקירתו של בנימין ארביט, 27/3/18, ש' 523.

⁴³⁷ חקירתו של בנימין ארביט, 8/4/18, ש' 202.

⁴³⁸ חקירתו של בנימין ארביט, 8/4/18, ש' 240.

⁴³⁹ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 46.

⁴⁴⁰ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 55.

⁴⁴¹ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 79.

⁴⁴² חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 796, 814, 818.

⁴⁴³ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 123.

⁴⁴⁴ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 144, 148-149, 155.

⁴⁴⁵ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 330.

⁴⁴⁶ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 339.

27. כאשר הוצגו לחשוד תכתובות המעלות חשד כי מדובר בשיחות הנוגעות בתשלומי שוחד במדינות שונות, (קניה / טנזניה), ציין כי "אינו זוכר", מדובר "במעאכרים" וכי "לא יודע במה מדובר"^{447 448}.
28. ככל שהדבר נוגע להשמדת מסמכים מסר החשוד כי "שמע" על הצורך להשמיד מסמכים "מיותרים" אולם לא היה מעורב בנושא. לדבריו ההתנהלות הייתה בתקופתם של **דן שחם ושי סקף** בסניף החברה בקניה וכי טענותיו של שי בכתב התביעה שהגיש כנגד החברה אינם מנותקים ותלושים מהמציאות. באשר למעורבותו של **רוני פלוך** ציין כי לא שמע אותו מנחה כאמור⁴⁴⁹.
29. כאשר נשאל בדבר המסמכים שנלקחו על ידי **שי סקף** עת עזב את הסניף מסר כי לא חשש שיש מסמכים נתונים היכולים לסבכו באופן אישי, כי נטילת המסמכים הקשתה על החברה לסגור התחשבויות שונות במערכת ההנה"ח וכי נטילת המסמכים הלחיצה את **דן שחם**⁴⁵⁰.
30. כאשר הוצג לחשוד מסמך שכותרתו "**הגדרת מעורבות/סמכויות של ב. ארביט בניגריה**" העוסק בתשלומי עמלות, ציין החשוד כי "עמלות" אינן בהכרח "תשלומי שוחד". בהמשך הוסיף כי מדובר "בעמלות לעוזרים, לכל מי שאתה רוצה" תוך שציין כי בשנת 2002 לא היה מדובר בתשלומים אסורים. למען הסר ספק הבהיר, כי המונח "עמלות" מקביל "לתשלומים במזומן" וכי מדובר בסכומים שעברו בקרה מכיוון שקל מאוד לגנוב אותם⁴⁵¹.
31. במענה לטענת החשודים **דן שחם, שי קמעו ואלכס ישיש**, לפיה היה החשוד מאשר ביצוע תשלומים במזומן, השיב החשוד כי סה"כ העביר אישורים לביצוע שקיבל מאת החשוד **רוני פלוך**. עוד הוסיף כי אם קיבל פניות לאישור, העבירן לחשוד **פלוך**⁴⁵².
32. כאשר הוטחה בחשוד גרסתו של החשוד **פפו** לפיה פפו היה עורך בקרה על תשלומי מזומן, (שהם תשלומי שוחד), השיב כי ידע אודות הבקרה וכי זה היה תפקידו של פפו, שעה שהחשוד שימוש כמנהל סניף ניגריה. מנגד הכחיש החשוד כי היה הגורם המאשר לביצוע התשלומים וציין כי הדבר מצוי בסמכותו של **פלוך** שהיה המנהל⁴⁵³.

מסמכים

המחברת של בנו

1. במסגרת חקירתו של **שי סקף** מסר מסמכים אשר יש בהם לשיטתו כדי לחזק גרסתו. בין המסמכים אותר מסמך המכונה "המחברת של בנו" אשר מתעד לכאורה תשלומי שוחד אשר בוצעו בפיקוחו ואישורו של החשוד. עוד נבהיר כי צוות החקירה מצא התאמה, (7 התאמות), בין רישומים שונים במחברת, לרישומים בשוברי השוחד ורישומים ביומן של **דן שחם**, עובדה המחזקת לכאורה את המשקל שניתן לתת לתכנה של המחברת. להלן חלקים מהמחברת:

⁴⁴⁷ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 178, 191, 214.

⁴⁴⁸ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 620, 628, 631.

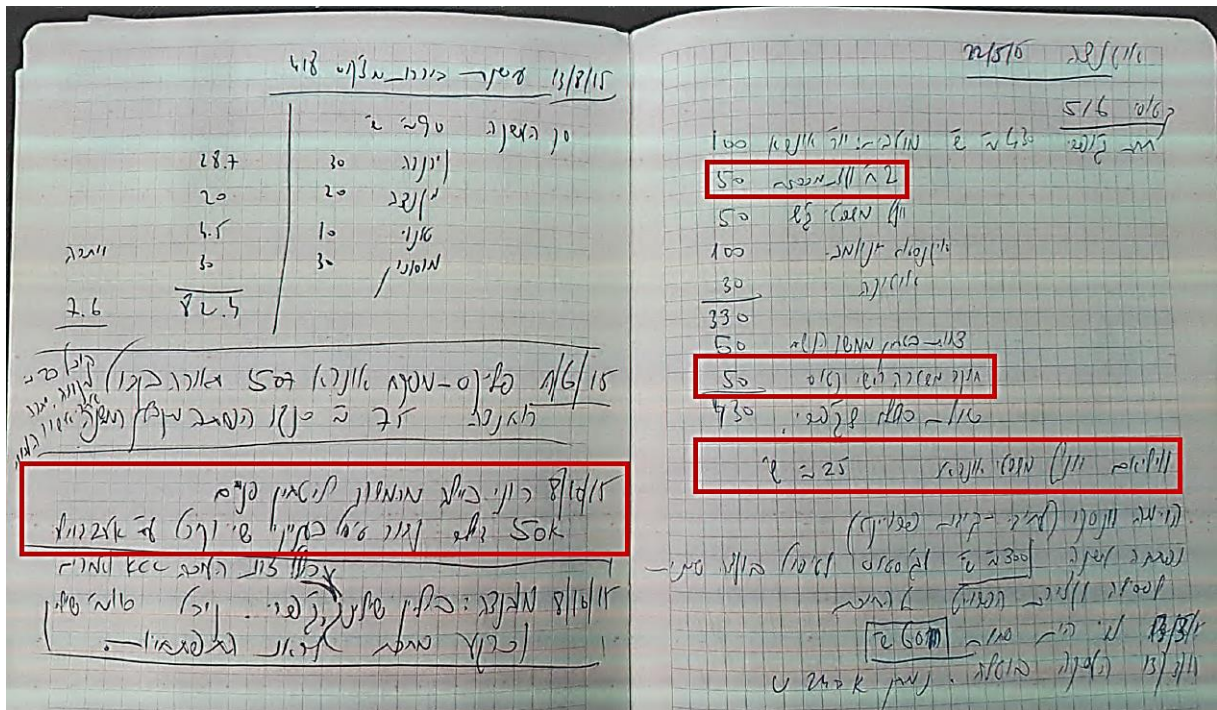
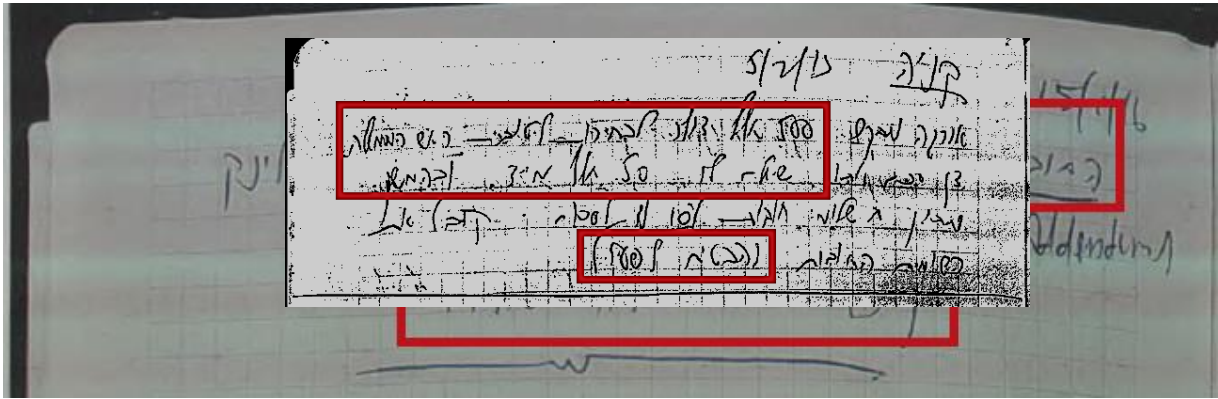
⁴⁴⁹ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 554, 573, 586.

⁴⁵⁰ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 602, 609, 613.

⁴⁵¹ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 741, 746.

⁴⁵² חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 860.

⁴⁵³ חקירתו של בנימין ארביט, 22/11/18, ש' 869.

סיכום

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד, עולה כי הוא משמש כבורג מרכזי בתעשיית השוחד המאפיינת את התנהלות שו"ב והחברה בעסקיה באפריקה.

החשוד, שימש כגורם מפקח על ביצוע תשלומי שוחד והיה גורם מאשר לחלק מהתשלומים.

החשוד אישר כי שעה שכיהן בסניף ניגריה, בטרם נכנס האיסור החוקי לתוקף, עסק במשך שנים בעברת תשלומי שוחד לאישי ציבור ניגרים.

החשוד אף אישר כי המחברת המתעדת את תשלומי השוחד, כתובה בכתב ידו וכי נהג להשמיד מחברות קודמות.

גרסתו לפיה רשם במחברת את שמו של איש הציבור כאינדיקציה למשרד אשר מולו התנהלה החברה באמצעות מאעכר מגוחכת ונעדרת כל היגיון בסיסי.

גם טענתו לפיה "ביצע בקרה" על תשלומי מזומן מבלי לבדוק את קופת המזומנים אלא על בסיס "שמיעת גרסאות" החשב ומנהל הסניף, אינה מתיישבת עם כללי ביקורת בסיסיים ונועדה על מנת לנסות ולהסביר את האמור במחברת לאחר שזו לא הושמדה והתגלגלה לידי היחידה החוקרת.

החשוד אף אישר כי החברה נהגה לשלם שוחד עד שנת 2008 וכי החברה מעסיקה כיום מאעכרים על מנת להתיר תסבוכות מול משרדי הממשלה השונים.

גרסתו לפיה "לא ידע על קיום תשלומי שוחד", נוכח האמור במחברת בכתב ידו, חסרת כל היגיון פנימי.

נראה כי החשוד היה מודע לקיומם של התשלומים ללא אסמכתאות וידע אודות תשלומים למאעכרים ו/או יועצים בסניפי החברה במדינות השונות וזאת לצורך "פתיחת דלתות" עבור החברה. החשוד לא דאג ליידע את סמנכ"ל הכספים ו/או מנכ"ל אס בי איי לעניין אותם תשלומים ו/או אופיים זאת למרות שניתן להבין בבירור שאותם מאעכרים שימשו לפתיחת דלתות אל מול מוסדות השלטון במדינות השונות לצורך קידום עסקי החברה.

משה הפלינג

החשוד משמש בתפקיד סמנכ"ל הכספים של חברת SBI החל משנת 2003 והוא אחראי מכוח תפקידו על ההתנהלות הכספית של SBI וסניפיה בעולם. החשוד נדרש לעסוק במימון הפרויקטים, ניהול עודפי הכספים, השקעות כספים, קבלת דיווחים חודשיים, דיווחים בנוגע לחובות וכו'.

מיצוי חקירות

1. בפתח חקירתו⁴⁵⁴ מיהר החשוד להכחיש את כל המיוחס לו והסביר כי יתייחס רק כאשר יוצגו לו ראיות הקושרות אותו לחשדות השונים. עוד⁴⁵⁵ מסר כי היה מודע לקיומם של תשלומי מזומן ללא קבלות אולם אם הכסף עבר לאישי ציבור, הרי שהוא לא היה מודע לכך וממילא⁴⁵⁶ לאחר כניסת "החוק" לתוקף קבוצת שו"ב פעלה להפסיק פעילות מעין זו.
2. באשר לנהלי העבודה⁴⁵⁷ מול משרדי הרו"ח ציין החשוד כי עיקר העבודה מבוצעת מול חשב החברה **יוסי עובדיה** ע"י החשוד **רובי לזרוב**. באשר לביצוע בקרה על הסניפים⁴⁵⁸, ציין החשוד כי איש לא בודק את הוצאות הסניפים והוא כמנהל כספים נעדר ממשק עבודה מול הסניפים השונים.
3. כאשר נשאל⁴⁵⁹ ביחס לקיומן של "עמלות" ציין כי הוא אינו עורך טבלאות ואינו זוכר הוצאה המכונה "עמלות". כאשר נשאל באשר לקיומה של כרטיסת "סולביט" השיב כי מדובר בחברת המימון של SBI וכי מדובר בחברה מפוקחת, עוד ציין כי אינו מכיר מערכת הנה"ח כפולה, ("סולביט א" / "סולביט ב").
4. ככל שהדבר נוגע לאחריות⁴⁶⁰ לקבלת דיווחים כספיים מהסניפים השונים, ציין החשוד כי מדובר בתפקידו של החשב **יוסי עובדיה** המסתייע **במיקי מדינה ושי בנט**, יחד עם זאת החשוד מקבל דיווח חודשי מכל סניף.
5. ככל שהדבר נוגע לביאור⁴⁶¹ מס' 32 בדוחות הכספיים ציין החשוד כי מדובר בביאור הדוחות של שיכון ובינוי בעוד בדוחות של SBI מדובר בנוסח שונה מהביאור שהוצג לו. בשונה מהביאור של שו"ב הרי בביאור של SBI לא נכתב, לגרסת החשוד כי ההוצאות קיבלו את אישור בעלי המניות והוא לא אישר את ההוצאות הנזכרות בביאור.
6. במענה לטענה⁴⁶² העולה מחומר החקירה, לפיה ההוצאות שלא כנגד חשבונות קיבלו את אישור הנהלת הכספים בשוויץ, הכחיש את המיוחס לו.
7. במענה לטענתו⁴⁶³ של **עמוס הדר** בדבר משיכת כספי מזומן ורישומים במאזן פיקטיבי המכונה "סולביט 2", ציין החשוד כי "אינו יודע על מה מדובר".
8. עוד הוסיף החשוד כי **יוסי עובדיה** עוסק בכל ההתנהלות החשבונאית והוא, (החשוד), אינו עוסק באיחוד הדוחות הכספיים.
9. במענה⁴⁶⁴ לשאלה ישירה בדבר תשלום כספי שוחד, ציין החשוד כי הדבר היה נהוג בשנות ה-80 אולם מדובר בנוהל שהופסק לפני שנים רבות וממילא חברת שו"ב הנהיגה קוד אתי וערכה ישיבות ותכניות אכיפה רלוונטיות החל משנת 2010 לערך.

⁴⁵⁴ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 23.

⁴⁵⁵ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 62.

⁴⁵⁶ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 90.

⁴⁵⁷ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 61.

⁴⁵⁸ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 340.

⁴⁵⁹ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 76.

⁴⁶⁰ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 126.

⁴⁶¹ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 162.

⁴⁶² חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 184.

⁴⁶³ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 189.

10. במענה⁴⁶⁵ לטענה ישירה לפיה כל הליך ביצוע תשלומי מזומן שלא כנגד קבלות היה מבוצע מהנהלת החברה בשוויץ, הכחיש החשוד את המיוחס לו וציין כי אינו מכיר פרקטיקה של נקיטה בשמות קוד של מותבים או תשלומי שוחד בהיקפים גדולים מהסניפים.
11. כאשר הוצגו לחשוד "שוברי שוחד" ציין כי מדובר במסמכים שלא מגיעים להנהלת החשבונות בשוויץ וכי מדובר בניירת פנימית של הסניף הרלוונטי.
12. עוד⁴⁶⁶ הבהיר כי מנוהלת מערכת הנהלת חשבונות כפולה, שכן הסניפים מבקשים להסוות את שכר העובדים הישראלים מפני הגורמים המקומיים במדינה, כאשר מערכת ב' מתעדת את התשלומים אשר לא התקבלו כנגדם קבלות.
13. באשר לטענתו⁴⁶⁷ של **רובי לזרוב** לפיה החשוד ידע על קיום תשלומי שוחד ובוחר להתעלם מהם הכחיש את המיוחס לו.
14. עוד הכחיש⁴⁶⁸ את הטענה לפיה **רובי לזרוב** היה מבצע בדיקה מול החשוד באשר לאישור "הוצאות יועצים במזומן". בהמשך⁴⁶⁹ ציין כי לראשונה "ישב" עם רובי על נושא התשלומים לקראת הדוחות הכספיים של שנת 2016 וכי בתקופת עבודתו של **משה פפו** בחברה, משה נכח בישיבות.
15. באשר לטענה⁴⁷⁰ כי החשוד היה מקבל **מזן שחם** אסמכתאות להוצאות במזומן שלא התקבלו כנגדם חשבונות וכי ההתנהלות ביחס להוצאות אלה בוצעה בין החשוד ל**רובי לזרוב**, הכחיש את המיוחס לו.
16. באשר לטענתו⁴⁷¹ של **יהודה אלימלך** בדבר קיומה של תרבות שוחד במסגרתה שיחדו סניפי החברה השונים אישי ציבור באפריקה, ציין החשוד כי הוא "לא יכול להתייחס" וכי אינו זוכר מה התרחש בחברה "בשנות האלפיים".
17. עוד⁴⁷² מסר כי בעבר התנהלו ישיבות לאישור תשלומי מזומן אולם בהמשך הליך האישור הועבר משוויץ להנהלות הסניפים.
18. כאשר הוצג⁴⁷³ לחשוד הסרטון בכיובו של החשוד **רובי לזרוב** ציין כי אינו מכיר את הדברים עליהם דיבר החשוד, אינו מכיר את המציאות המתוארת בסרטון, לא שמע מרובי על השיחה, לא ידע על אופן רישום השוחד, לגרסתו השיחה לא מלמדת על מודעותו וכי שי סקף, לשיטתו, שקרן.
19. כאשר עומת⁴⁷⁵ עם הטענה לפיה **רובי לזרוב** מציין בסרטון כי הציע לחשוד לעגן את תשלום השוחד בהסכמי ייעוץ, השיב כי שוחח עם רובי על הוצאות במזומן שלא התקבלו כנגדן קבלות ולא על תשלומי שוחד לאישי ציבור זרים.

⁴⁶⁴ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 486.
⁴⁶⁵ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 526.
⁴⁶⁶ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 557.
⁴⁶⁷ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 625.
⁴⁶⁸ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 748.
⁴⁶⁹ חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, שי 30.
⁴⁷⁰ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 744.
⁴⁷¹ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 813.
⁴⁷² חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 162.
⁴⁷³ חקירתו של משה הפלינג, 18/7/18, שי 819.
⁴⁷⁴ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 153.
⁴⁷⁵ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 199.

20. במענה⁴⁷⁷ לשאלה באיזה סניפים קיימים תשלומים ללא קבלות, השיב כי הדבר נפוץ בניגריה, קניה, אוגנדה וגאנה.
21. במענה⁴⁷⁸ לטענתה של **רונית רוזנצוויג** לפיה פנתה לחשוד עת ביקשה לקבל הבהרות ביחס לקיומם של תשלומים ללא קבלות, השיב כי אינו יודע מדוע רונית פנתה דווקא אליו.
22. כאשר⁴⁷⁹ הוצג לחשוד מסמך שערך **אברהם אדמוני** מבקר הפנים של החברה, בו הצביע על ליקוי ביחס לקיומם של תשלומים שלא כנגד קבלות, השיב כי אינו מודע לדבר וכי ויתכן שהדבר טופל במקביל על ידי פפו עד שנת 2008, אולם לא על ידו.
23. במענה לטענתו של אדמוני כי **משמנים את המערכות** באפריקה, השיב שיתכן והתקיימו תשלומים כאלה בשנת 2008.
24. כאשר הוצג⁴⁸⁰ לחשוד מסמך שנערך על ידי **דן לוסיטיגר** השיב כי מדובר בישיבה משנת 2007. כאשר הובהר לחשוד כי מדובר על פגישה לאחר כניסת החוק לתוקף, השיב כי אם המסמך מתעד תשלומים, אז בוצעו תשלומים. כאשר לאמירה במסמך כי מדובר "בשרים ומפלגות" השיב כי מדובר בנתון שביקש לקבל מהמדינות.
25. כאשר הוצג⁴⁸¹ לחשוד מסמך שנתפס במחשבו של **יהודה אלימלך** המתעד ישיבה שנערכה לקראת כניסת החוק לתוקף, ציין כי אינו יודע מה כוונתו של אלימלך בכותבו את המסמך, אינו יודע מהם "הסכמי ייעוץ", אינו זוכר שהחברה עבדה עם מאעכרים וכי הדבר לא הובא לידיעתו.
26. כאשר הוצג⁴⁸² לחשוד "מסמך הליקויים" אשר נערך על ידי **דן לוסיטיגר** המלמד לכאורה על נתונים שנאספו בין היתר על ידי שיחות עם החשוד, ציין כי הוא אינו מקור הנתונים במסמך וכי הנתונים המובאים בו היו בתחום סמכותו של **משה פפו**.
27. כאשר לטענה⁴⁸³ כי בדירקטוריון **שיכון ובינוי** ידעו על קיומם של תשלומי שוחד, ציין כי אינו לוקח חלק בישיבות. עוד הכחיש⁴⁸⁴ כי תשלומי המזומן יצאו בשלב מסוים מהחברה בשוויץ.
28. כאשר לטענתו⁴⁸⁵ של **משה לחמני** בדבר ידיעתו של החשוד בנוגע להיקפים של תשלומי המזומן ציין כי לחמני מעולם לא שוחח עמו וכי חרף העובדה שהנתונים היו בשליטתו איש מעולם לא ביקש ממנו לבצע בדיקה.
29. כאשר הוצג⁴⁸⁶ לחשוד מסמך החפיפה שערך **רוני פלוד**, השיב כי מהמסמך עולה תיאור של התנהלות שאינה חוקית אולם החברה אינה משלמת שוחד. בהמשך⁴⁸⁷ לאחר שעומת עם רכיבים שונים הנזכרים במסמך, ציין כי אין חובה שהאמור במסמך "יעבור דרכו" וכי מטרתו היא לקבל 2 חתימות על כל תשלום ולא מעבר.

⁴⁷⁶ חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, שי 285.

⁴⁷⁷ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 116.

⁴⁷⁸ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 118.

⁴⁷⁹ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 212.

⁴⁸⁰ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 244.

⁴⁸¹ חקירתו של משה הפלינג, 19/7/18, שי 309.

⁴⁸² חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, שי 132.

⁴⁸³ חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, שי 262.

⁴⁸⁴ חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, שי 270.

⁴⁸⁵ חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, שי 317.

⁴⁸⁶ חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, שי 332.

30. עוד נציין⁴⁸⁸ כי **אביטל פולק** מנהלת הבקרה בחברה, מסרה כי כל אימת שביקשה לשאול שאלות בנושא התנהלות החברה, נחסמה על ידי החשוד. מנגד **יעקב שושן** עובד לשעבר, מסר כי למד⁴⁸⁹ מהחשוד על קיום תשלומי שוחד בניגריה.

מסמכים

מסמך שאלון לאנשי מפתח במבוקר מיום 19.3.2009

1. במענה לשאלון אנשי מפתח עליו עונה משה הפלינג בשנת 2009 הוא משיב לשאלה לעניין ידיעה אודות מעשים בלתי חוקיים או להנחיות רגולציה רלוונטית בתשובה שהנושא "בעייתני". יש במסמך שלהלן להעיד על הבעייתיות שיש סביב נושא ביצוע מעשים אשר אינם עומדים בהנחיות חוק ורגולציה אותם הפלינג מכיר בשנת 2009 לאחר כניסת החוק לתוקף.

⁴⁸⁷ חקירתו של משה הפלינג, 23/7/18, ש' 437.

⁴⁸⁸ עדותה של אביטל פולק, 16/7/18, ש' 177.

⁴⁸⁹ עדותו של יעקב שושן, 9/8/18, עמ' 9 למעלה.

הנחיות: נדרש לראיין אנשי מפתח בכל יחידת מבוקרת משמעותית בשלב תכנון הביקורת ולהשלים מסמך זה בכל ראיין.

נדרש לחתותיחט לסיכונים שיווחו במסגרת מודל הערכת חסיכונים (או SRA למיישמי COMPASS-3). מומלץ כי הראיונות יבוצעו עיי עובד צוות ביקורת בכיר.

לחלו אנשי מפתח אותם קיימת חובה לראיין:

1. נציג וועדת ביקורת או גוף מקביל לפי העניין.
2. מנהל כללי.
3. איש כספים בכיר (מנהל כספים או חשב).
4. יועץ משפטי.
5. מבקר פנים.

עובדים נוספים שיש לראיין מכפוף לשיקול דעת:

1. עובד תפעול בכיר.
2. עובד הנחלת השבונות.
3. אחרים לפי העניין.

הישות: 3/3/2009 תאריך הדו"חות חכספיים: 31/12/2008

שם המראיין: ע"ה רמילי
תפקיד: מנהל חשבונות
תאריך הראיין: 19/3/2009

1. האם ידוע על מעשים בלתי חוקיים או שלא בחתאם להנחיות ורגולציה רלוונטיות?

סיכום

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינו של המשיב ומגרסאות שאר המעורבים, עולה כי המשיב היה מודע לקיומם של תשלומים ואף לקח חלק באישורם וביצע מעקב אחריהם. גרסת הגנתו, כפי שהעלה בשלושת חקירותיו, כולה היתממות אחת גדולה, תוך התעלמות מחובותיו כמנהל הכספים של החברה.

העובדה כי אחרים מסבכים אותו בעבירה, (יהודה אלימלך / טל רז / רונית רוזנצוויג / יוסי עובדיה), אף מגדילה את האבסורד שבגרסתו לפיה "לא ידע", "לא שמע" ו-"לא בדק". המשיב הועסק בתפקידו, על מנת לפקח על ההתנהלות הכספית של החברה ועשה כן במשך שנים. טענתו לפיה לא ידע דבר, אף נסתרת במסמכים ובגרסתו של לוסיטיגר.

אם בכך לא די, הרי שההיגיון והשכל הישר, אינם מאפשרים קיומם של תשלומי שוחד מסניפי החברה, הקשורים ומחוברים בטבורם לקופת החברה השוויצרית, מבלי שזה האמון על הקופה יודע ומאשר את קיומם. יתרה מזאת, גם החשוד לזרוב, בגרסתו ובסרט הווידאו בו תועד, מסבך את החשוד.

החשוד היה מודע לקיומם של התשלומים ללא אסמכתאות המקפלים בתוכם תשלומי שוחד בסניפי החברה במדינות השונות, החשוד לא דיווח אודות התשלומים בדיווחיה הכספיים של החברה המאוחדים בדוחות חברות האם.

יוסי עובדיה

החשוד החל לעבוד בחברה בשנת 1996, בשנת 2004 עבר להתגורר בשוויץ ומאז ועד היום ממלא את תפקיד החשב ב-SBI.

מיצוי חקירות

1. בפתח⁴⁹⁰ חקירתו ציין כי הוא אינו מעורב בביצוע העבירות המיוחסות לו וכי עם קבלתו לעבודה עודכן על ידי **משה פפו**, כי הוא, (משה), אחראי על נושא ההוצאות במזומן שלא כנגד חשבוניות.
2. עם עזיבתו של משה פפו את העבודה הועברה האחריות ל**משה הפלינג** והוא מעולם לא עסק בנושא. החשוד אף הבהיר⁴⁹¹ כי הוא מגיע לסניפים ובודק את כל ההתנהלות הכספית זולת תשלומים ללא קבלות, לאחר מכן מגיע הפלינג ובודק תשלומי המזומן.
3. החשוד ציין כי **ראה** את הפלינג עוסק בקבלת אישורי ההנהלה של הסניפים באשר להוצאות אשר נזכרו בביאור וכי כאשר⁴⁹² הפלינג התבקש לחתום על הדוחות הכספיים הוא התחמק מלעשות כן בתואנה כי יש "בעיה בישראל". לבסוף ציין⁴⁹³ כי משה אחראי עליו מקצועית וניהולית וכי הוא נוהג לקבל עדכונים **מרונית רוזנצוויג** ביחס ללוחות זמנים ונתונים אחרים, אולם לא יפעל ללא קבלת אישור מהפלינג.
4. עוד מסר⁴⁹⁴ כי פעם בשנה, **רובי לזרוב** הגיע לשם ביצוע ביקורת על הנושא בדלתיים סגורות כאשר החשוד מודר מההליך.
5. באשר לטענתו⁴⁹⁵ של **משה הפלינג** כי הנושא היה בתחום אחרותו של החשוד, מסר החשוד כי משה משקר⁴⁹⁶ וכי משה ניהל את כל האופרציה, זאת מכיוון שמנהל כספים אינו יכול להתגונן בטענה של "לא ראיתי" ו/או "לא שמעתי".
6. באשר לסמכויותיו⁴⁹⁷ ותחום עבודתו מסר כי תפקידו לאחד את הדוחות הכספיים, לבדוק את הדוחות בדיקה אנליטית, איתור סטיות ויישום תקינה חשבונאית, הוא אף מכין את הדוח המאוחד והביאורים השונים. עוד⁴⁹⁸ מסר כי הביאור נשוא החקירה נמצא בדוח תחת "עלות עבודה" וכי הוא לא בודק את הסעיף מכיוון שהונחה לא לעסוק בו.
7. באשר לטענתו⁴⁹⁹ של **יהודה אלימלך** ממנה עולה כי החשוד היה אחראי על הביקורת בסניפים ביחס לתשלומים שלא כנגד קבלות, הכחיש את המיוחס לו. אולם בהמשך⁵⁰⁰ ציין כי פעם בשנה הוא נוסע לשני סניפים לשם ביצוע בקרה ומעבר על המאזן. באשר לטענתו⁵⁰¹ של אלימלך כי החברה שילמה שוחד במהלך השנים, הכחיש את המיוחס לו.

⁴⁹⁰ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 56.

⁴⁹¹ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 631.

⁴⁹² חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 290.

⁴⁹³ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 363.

⁴⁹⁴ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 70.

⁴⁹⁵ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 88.

⁴⁹⁶ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 331.

⁴⁹⁷ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 104.

⁴⁹⁸ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 143.

⁴⁹⁹ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 113.

⁵⁰⁰ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 175.

⁵⁰¹ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 647.

8. עוד⁵⁰² ציין כי בעבר נתקל בכרטסות אשר תעדו תשלומים במזומן, אולם כל אימת שעיין בכרטסת, החשב הרלוונטי מנע ממנו וציין כי "זה לא בשבילי". באופן ספציפי נתקל בכרטסת של סניף ניגריה, אז נאמר לו כאמור לעיל על ידי **גלעד לוי** החשב.
9. כאשר הוצגו⁵⁰³ לחשוד **שוברי שוחד** ציין כי מסמכים המתעדים משיכות מזומן מוכרים לו, אולם אסמכתאות השוחד עצמן אינו מוכרות לו. כן פירט על קיומה של מערכת ב', אשר בה נרשמות הוצאות שכר של הישראלים וכן הוצאות במזומן שלא התקבלו כנגדן קבלות.
10. במענה⁵⁰⁴ לשאלה ישירה באשר למונח **עמלות** השיב כי מדובר במונח המתאר הוצאות ללא קבלות וכי מדובר במונח דומה למונחים "טקס" ו/או "שמאליות".
11. באשר לטענתו⁵⁰⁵ של **אדז ניר** לפיה בסניף קניה שולמו תשלומי שוחד לעובדי ציבור בין בשנים 2012 עד 2016, ציין כי אם הדברים נכונים, "צריך לתלות אותו".
12. כאשר הוצג⁵⁰⁶ לחשוד מסמך הליקויים שהוכן על ידי **דן לוסטיגר** ציין כי אינו יודע על מה מדובר מכיוון שדן לא שוחח עמו בנושא. נבהיר כי **יעקוב שושן** אשר הועסק בחברה, מסר כי למד⁵⁰⁷ מהחשוד על תשלומים שתכליתם זירוז פירעון תשלומים מהמדינות בעבור פרויקטים אשר בוצעו.

סיכום

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד, אינו מלמד על מעורבותו בביצוע תשלומי השוחד או על ידיעה מקיפה בנושא. גרסתו בחקירה מפנה את האחריות אל מנהלו, סמנכ"ל הכספים משה הפלינג וגרסתו מסבכת את הפלינג כמו גם את רו"ח רובי לזרוב.

⁵⁰² חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 243.

⁵⁰³ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 464.

⁵⁰⁴ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 549.

⁵⁰⁵ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 642.

⁵⁰⁶ חקירתו של יוסי עובדיה, 8/8/18, ש' 661.

⁵⁰⁷ עדותו של יעקב שושן, 9/8/18, עמ' 4 פסקה אחרונה.

גרסתו אמנם מיתממת מעת לעת, אולם לא אותרו ראיות המלמדות כי המשיב ידע על קיומה של תעשיית שוחד ולקח בה חלק. מנגד, כן אותרו ראיות כי תעשיית השוחד הייתה בבחינת ידע כללי, על כן לא ניתן לקבוע כי המשיב לא ידע דבר, אלא ככל הנראה בחר להתעלם מנורות אזהרה במהלך עבודתו בחברה.

אחריות החשוד הינה איחוד הדוחות הכספיים, החשוד מאחד את מערכות הכספים, הן מערכת א' והן מערכת ב' אשר בה כלולים התשלומים החשודים. ידיעתו הכללית לעניין תשלומי המזומן והסיכון הכרוך בהם בעצם העבודה במדינות אפריקה, ביחד עם ידיעתו כי דוחות אלה מאוחדים לתוך דוחות החברה האם הציבורית, מעלים כי היה על החשוד לבצע בדיקה מקיפה ואמתית של התשלומים על מנת שאלו יוכלו בדו"חות הכספיים המאוחדים תוך גילוי נאות לעניין פשרם.

משה פפו

החשוד שימש כחשב חברת סולל בונה ארצות חוף והיה אחראי על איחוד הדוחות הכספיים של החברות השונות במדינות הפעולה. החשוד מילא את התפקיד החל משנת 1980 ועד שנת 2012. נבחר כי מדובר בחשוד מבוגר מאוד, (כבן 80 שנים), הנעזר במכשיר שמיעה.

מיצוי חקירות

1. בפתח⁵⁰⁸ חקירתו השנייה, (הראשונה הייתה קצרה ולא ממצה), ציין החשוד כי הוא מבוגר וסובל ממחלות שונות. עוד ציין כי הוא מבקש לשמור על זכות השתיקה, אולם אם יוצגו לו מסמכים שאינו מכיר ישיב לשאלות.
2. בהמשך⁵⁰⁹ מסר כי ידע על קיומם של תשלומים במזומן אשר אושרו על ידי מנהלי הסניפים ומנהלי החשבונות השונים. החשוד ציין כי עיקר ממשקי עבודתו היו מול **רוני פלוך, יהודה אלימלך ומשה הפלינג**. לדבריו מקובל לשלם תשלומים שונים באפריקה במזומן שכן ביבשת קיימים אנשים ללא תעודות זהות או חשבונות בנק.
3. בהמשך⁵¹⁰ הבהיר כי הוא נעדר זכות חתימה וכי מעולם לא ביצע תשלום בעצמו, אלא ביקר דוחות כספיים רבעוניים על מנת לראות שהתשלומים מאושרים על ידי מנהל החשבונות ומנהל הסניף. אם היה מדובר בתשלום גדול, היה צורך לקבל את אישורו של מנהל SBI אשר ישב בשוויץ. לעיתים גם נדרש אישורו של **בנימין ארביט**.
4. כאשר הוטחה⁵¹¹ בחשוד אמירה לפיה עד שנת 2010 שולמו בחברה תשלומי שוחד, ציין החשוד כי הוא שומר על זכות השתיקה.
5. כאשר הוטחה⁵¹² בחשוד אמירתו המפורשת של החשוד **יהודה אלימלך** ציין כי הוא "רוצה" לשמור על זכות השתיקה ובאותה נשימה מסר שלא ידע שהתשלומים הם תשלומי שוחד.
6. כאשר החשוד נשאל⁵¹³ על תוכן האישורים ביחס לתשלומים במזומן, ציין כי ברגע שראה אישור של מנהל הסניף הדבר "סיפק" אותו וכי אינו יודע "מה היה כתוב" בשוברים.
7. כאשר עומת⁵¹⁴ עם שמו של אחת ממוטבי השוחד, (Edwin Lwanya), ציין כי הוא רואה את המסמך לראשונה וככל הנראה מדובר במתווך. כאשר נשאל מפורשות על אופן התשלום, מסר לחוקר שצריך לשאול את **יהודה אלימלך או משה הפלינג**.
8. כאשר לטענתו⁵¹⁵ של **יהודה אלימלך** לפיה היו מתקיימות ישיבות שוחד בשוויץ שלאחריהן היו מסמכי השוחד מושמדים על מנת למנוע דליפת מידע, השיב כי הוא היה מראה את מסמכי האישור ל**אלימלך** ואם לא היו אישורים, אלימלך היה מאשר תשלומים במסגרת הישיבה בשוויץ.
9. כאשר לידיעתו בדבר טיב התשלומים, מסר שהוא שומר על זכות השתיקה. עוד מסר כי פעל בהתאם להוראות מנהליו, **אלימלך והפלינג**.
10. כאשר נשאל⁵¹⁶ לפרש המונח "עמלות", שמר על זכות השתיקה.
11. כאשר⁵¹⁷ נשאל לפרש המונח "טקסים", השיב כזה כנראה התשלומים במזומן.

⁵⁰⁸ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 21.

⁵⁰⁹ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 43.

⁵¹⁰ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 63.

⁵¹¹ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 78.

⁵¹² חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 86.

⁵¹³ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 109.

⁵¹⁴ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 128.

⁵¹⁵ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 199.

⁵¹⁶ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 220.

⁵¹⁷ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, שי' 255.

12. כאשר הוצג⁵¹⁸ לחשוד מסמך החפיפה ליו"ר הדירקטוריון הנכנס **משה לחמני** ובו אזכור על הישיבות בשוויץ שנערכו בנוכחות החשוד, אישר החשוד את דבר קיום הישיבות, אישר כי עסק בתשלומים במזומן אולם מסר: **"אני כבר אמרתי, בעיני זה לא היה כספי שוחד"**.

13. כאשר⁵¹⁹ הוטחה בחשוד הקביעה, לפיה ידע על קיומם של תשלומי השוחד ובוחר לא לעשות דבר, שמר על זכות השתיקה ומסר כי היה על הנהלת החברה ליידע אותו על השינוי בחוק העונשין ולבקש ממנו להחליט האם הוא מתפטר מתפקידו או ממשיך בעבודה.

14. עוד מסר שהוא אינו חושב שהייתה עליו חובה לדווח לרשויות החוק כי נחשף לקיומם של תשלומים בעייתיים. לבסוף "נשבר" ומסר⁵²⁰:

"ש: אני אומר לך שאתה ידעת שזה כספי שוחד למה לא דיווחת למישהו על כך? ת: למי אני אגיד ליהודה אלימלך הוא לא יודע שזה שוחד מה שהוא כותב במסמך שהראית לי הוא ידע? הוא ידע. אני ידעתי תשלומים, תשלומים מיוחדים, ידעתי הכול ואני בדקתי שהמנהל אישר. ש: אז אתה ראש קטן, יודע שזה שוחד אבל אם מנהל אישר זה בסדר? : קראתי מה שקראתי. אני זכות שתיקה לא רוצה יותר מזה..."

15. כאשר הוטחה⁵²¹ בחשוד גרסתו של החשוד **אברהם אדמוני** לפיה מערכת ב' מתעדת תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים, אישור החשוד כי המערכת מתעדת תשלומים במזומן וכי ביצע בדיקות בנוגע לתשלומים אולם הסתייג מהקביעה כי מדובר בתשלומי שוחד.

16. כאשר הוצגו לחשוד **שוברי שוחד** והוטחה בו העובדה כי ביצע בדיקה שתכליתה היה לוודא כי הכסף מגיע למותבים השונים וכי קיימת התאמה בתשלומים השונים, השיב:

"...אתה אפילו מורה לאלכסנדר ישיש להעביר לך את שמות הגורמים להם יש לשלם שוחד, תגובתך? ת: אבל לא יותר מהסכום הזה, אני רק רציתי לקבל את שמות המוטבים הנוספים. זה מה שאני חשבתי יכול להיות בתום לב, לא צריך בשביל זה להביא אדם בן 83 ולהגיד לו שהוא שאם כשהיו מנהלים שקיבלו הרבה כסף על זה. זה לא נראה לי הגיוני שפפו אשם בהכול. אני חושב שאני בכלל לא אשם בכלום..."

מסמכים

נוהל יועצים

1. במסגרת החקירה, אותר מסמך שעניינו "נוהל יועצים" שערך החשוד, לשיטת החשוד יהודה אלימלך, שעניינו הסדרת אופן ביצוע אישור התשלומים "המיוחדים" של החברה, תוך קביעת מנגנון אישור, גורמים מוסמכים, נהלי רישום התשלום, נהלי העברת כסף ונהלים ביחס לכינוי שיש להעניק ליועץ. להלן חלק מתכנון של המסמך:

⁵¹⁸ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 240.

⁵¹⁹ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 300.

⁵²⁰ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 317.

⁵²¹ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 358.

2012/18

מאת: **יהודה אלימלך**

אל: מנהלי החברות/סניפים, מנהלי כספים וחשבים

אחריות ביצוע: **משה פפו**

הקודות עיקריות בנושא יעצים

יועצים שאינם מוכנים לעבוד עם חוזים ו/ או חשבוניות וקבלות, יקבלו את התשלום במזומן והעסקה תירשם במערכת המקבילה.

מבנה מספר רישון אחיד יהיה כלהלן:
שלוש ספרות הראשונות יגדירו את מספר העסקה על פי סדר כרונולוגי
שלושת הספרות הנוספות יצינו את שם היעץ וכינוי
שלושת הספרות הבאות יגדירו את שם הפרויקט
שתי הספרות הנוספות יגדירו את סוג היעץ
הספרה האחרונה תגדיר את צורת התשלום.

2. כאשר הוצג⁵²² המסמך לחשוד, ציין כי הוא "לא עבד בחברה הזו", (ככל הנראה כוונתו ל-SBI), ויתכן שעורך המסמך רצה שהאמור בו יהיה תחת תחום אחריותו. לאחר מכן בחר לשמור על זכות השתיקה אולם באותה נשימה הבהיר כי תפקידו היה לבדוק את "התשלומים ליועצים".

3. כאשר הוטחה⁵²³ בחשוד הטענה כי הוא ערך את המסמך, הכחיש את המיוחס לו ומסר כי במידה והוא ערך אותו, הרי שאלימלך הכתיב לו את תכנו. בהמשך שב ושמר על זכות התיק ומסר כי ממילא בשנת 2005 "היה מותר לשלם עמלות".

מסמך סיכום עמלות לשנת 2009

1. במסגרת החיפוש בחומרי המחשב של החשוד **יהודה אלימלך**, אותרה חוברת אשר הוכנה על ידי החשוד, שעניינה ריכוז העמלות השונות אשר שולמו במדינות בהן עובדת החברה. נדמה, כי במקרה זה אין טוב ממראה עיניים. להלן מס' מקטעים מהחוברת:

⁵²² חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 152.

⁵²³ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 171.

07/03/2010 15:47

עמלות 2009

תוכן העיניים

מכתב למנכ"ל החברה	1
ריכוז תשלומי עמלות 2009 בהשואה לשנים קודמות	2
ניתוח הוצאות עמלה לעומת ההכנסות מעבודה	3
ריכוז עמלות לפי ארצות פעולה ולפי צורת התשלום	4
ריכוז תשלומי עמלה - אוגנדה	5
ריכוז תשלומי עמלה - קניה	6
ריכוז תשלומי עמלה - חוף השינהב	7
ריכוז תשלומי עמלה - גאנה	8
ריכוז תשלומי עמלה - גואטמלה	9
ריכוז תשלומי עמלה - ניגריה	10

ריכוז וערך : פפו משה

גירות עבודה סתם 2009
7/3/10 13:52
ריכוז 2009
באלפי דולר
גירות עבודה 2
ניתוח הוצאות עמלה לפי ארצות פעולה

פרויקט מוטב	אישור	פרטים	יתרת פתיחה	חובה	זכות	סגירה
812	700 - חברי בית הנבחרים והסנס	687-בד-700-812 2.00 %	1,877,577	10,300,000	8,422,423	0
812	700 - חברי בית הנבחרים והסנס	701-בד-700-812 1.50 %			0	
812	700 - חברי בית הנבחרים והסנס	731-בד-700-812 1.00 %		50,000,000	41,583,076	-8,416,924
812	8140 - שרת תעבורה - אליסון מזאקה	867-בד-8140-812 1.00 %	500,000		-500,000	0
943	171 - סגן הנשיא (אטיקו אבובקר)	355-בד-171-943 3.00 %	11,389,771	10,000,000		1,389,771
943	176 - ג'מילו - נציג מן הנשיא	350-בד-176-943 2.00 %	3,931,031	1,000,000		2,931,031
943	201 - דניאל - חשב כמותי, פינס	701-ק-201-843 4.71 %		32,000,000	33,000,000	1,000,000
943	8430 - שרת אוצר - אסמן	599-בד-8430-943 1.00 %	0			0

2. כאשר הוצג⁵²⁴ המסמך לחשוד, השיב⁵²⁵ כי מדובר בעמלות שהחברה שילמה בשנת 2007-2008 ובאשר לטיב התשלומים "צריך לשאול את יהודה". כאשר החשוד נשאל באשר לסיבת התשלום, השיב: "תשאל את יהודה. זה עדיין היה כשר פחות או יותר".

3. לאחר⁵²⁶ מכן, כאשר עומת החשוד עם הטענה כי מדובר במסמך שתכליתו מעקב אחר תשלומי השוחד, ציין החשוד "אתה אמרת שוחד" וכן "אני בדקתי לפי מה שכתוב בעמוד 4 אני עומד מאחורי המסמך שכתבתי

⁵²⁴ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 267.
⁵²⁵ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 443.
⁵²⁶ חקירתו של משה פפו, 19/7/18, ש' 283.

בדו"ח...ח...זה אתה מפרש ככה, כשאני כתבתי את הדוח הזה ב 2010 אם כתבו לי לשלם למישהו איש ציבור או לא איש ציבור אני בדקתי שיש אישורים...".

4. כאשר החשוד נשאל מי אישר את ביצוע התשלומים הנקובים במסמך ציין⁵²⁷ כי התשלומים אושרו ע"י יהודה אלימלך, מנהלי החברות ויתכן שגם עופר קוטלר.

5. נדמה שלאמור המובא והאמור לעיל, כל מילה בנושא מיותרת.

סיכום

מחומר הראיות שנאסף בעניינו של החשוד, עולה כי הוא לקח חלק עיקרי בביצוע ואישור תשלומי שוחד בשנות עבודתו בחברה. החשוד היה אמון על ביצוע בקרות לכספים המשולמים תוך בדיקת העובדה כי התשלומים עברו מהחברה למוותבים שנקבעו.

החשוד אף הכין מסמך המפרט את העמלות בשנת 2009 ואישר את תכנו.

החשוד נמנע במהלך החקירה מלנקוט במונח "שוחד" תוך גלגול האחריות על מנהליו הפלינג ואלימלך אולם בחר להעמיד גרסת הגנה מביכה, לפיה תפקידו היה לבדוק את תקינות התשלומים מבלי לברר את המותבים השונים. גרסתו נסתרת בדבריו שלו וממילא המסמכים שהכין מדברים בעד עצמם.

החשוד היה מודע לקיומם של התשלומים ללא אסמכתאות, כינה אותם עמלות והכין את החומרים לקראת האישור של אותם תשלומים לעובדי ציבור. החשוד שימש חשב בחברה וידע שאותם תשלומים מקבלים שמות של תשלומי יועצים ו/או עמלות שלא באו לידי ביטוי באופיים האמיתי הבלתי חוקי בדוחות הכספיים.

⁵²⁷ חקירתו של משה פפר, 19/7/18, ש' 445.

עמית שגב

החשוד עובד בחברה כ-28 שנים, במהלך 7 השנים האחרונות ממלא תפקיד משנה למנכ"ל, בתחילה תחת עופר קוטלר, לאחר מכן ירון קריסי ובמועד החקירה תחת יובל דגים. עוד מילא תפקיד כדירקטור בחברת האחזקות המחזיקה בחברת SBI וכן בחברות אחרות.

מיצוי חקירות

1. בפתח⁵²⁸ חקירתו הכחיש החשוד את המיוחס לו וציין כי מעולם לא פנו אליו לקבלת אישור לביצוע תשלומי שוחד, הוא מצדו מעולם לא ביצע תשלום ומכוח תפקידו פעל לוודא כי לא מבוצעים תשלומי שוחד.
2. במענה⁵²⁹ לשאלה בדבר סמכויותיו ציין כי אינו מעורב בפעילות של החברה השווצרית, זולת אישורי תכניות עבודה שנתיות, מעקב על ביצוע תכניות העבודה ואישור הדוחות הכספיים. עוד ציין כי ביקר בסניפים באפריקה במסגרת תפקידו.
3. במענה⁵³⁰ לשאלה ישירה, בדבר ידיעתו ביחס לקיום תשלומי שוחד באפריקה, השיב כי הדבר אינו ידוע לו.
4. ככל שהדבר נוגע לתביעה⁵³¹ שהגיש **שי סקף** ציין החשוד כי שי תבע את החברה והעלה שורת טענות חמורות ביותר על התנהלות שאינה תקינה. לדבריו, חרף הדברים שמסרו עובדי SBI, לפיהם טענותיו של שי ריקות מתוכן, החליטה הנהלת החברה על ביצוע בדיקה בשוויץ והעברת טענותיו של שי לתביעה השוויצרית. עוד⁵³² ציין כי זולת כתב התביעה לא ראה את המסמכים עליהם היא נסמכת, בעצת ב"כ.
5. במענה⁵³³ לטענה בדבר קיומה של קופה בכל סניף וסניף ממנה היו מבוצעים תשלומי שוחד, השיב שהוא לא מאמין כי קיימת כזו קופה ולדבריו מדובר בטענה שאינה נכונה.
6. כאשר עומת עם גרסתו של **יהודה אלימלך** בדבר קיומם של תשלומי שוחד, השיב כי אינו מודע לדבר וממילא הדבר בניגוד לנהלי החברה.
7. במענה לטענה כי הוא ידע על המתרחש, הכחיש באופן גורף את המיוחס לו.
8. באשר לקיום⁵³⁴ תשלומי מזומן שלא כנגד קבלות, השיב כי לעיתים מקבל התשלום אינו מוכן להפיק קבלה ובנוסף שכר העובדים משולם במזומן. לדברי החשוד מדובר בתשלומים בהיקף ניכר, נוכח דיווחים שקיבל בדירקטוריון ממנהלי הסניפים.
9. במענה⁵³⁵ לטענתו של החשוד **רובי לזרוב** בדבר ידיעתו של החשוד על קיום תשלומים במזומן, אישר החשוד כי אכן היה מודע לקיומם, אולם רק ככל שהדבר נוגע לתשלומים לגיטימיים. לדבריו הוא יודע שמדובר בתשלומים חוקיים מכיוון שקיבל את אישור הנהלת החברה, היינו את אישורם של **משה הפלינג, בנו ארביט ורוני פלוך**.

⁵²⁸ חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 31.

⁵²⁹ חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 48.

⁵³⁰ חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 61.

⁵³¹ חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 80.

⁵³² חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 114.

⁵³³ חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 220.

⁵³⁴ חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 360.

⁵³⁵ חקירתו של עמית שגב, 22/2/18, שי 405.

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינו של המשיב, לא אותרה מעורבותו בתעשיית השוחד אשר נוהלה בשו"ב.

השווד לקח חלק בשיחות עם מנהלי SBI בכל הנוגע לקיומן של מערכת ספרים ב' הכוללת בתוכה תשלומים כאלה ואחרים שאינם מופיעים במערכת הספרים המקומית בסניפים. הוא ידע על קיומם של תשלומי מזומן שבוצעו ללא אסמכתא ועל הסיכון שתשלומים אלו מקפל בתוכו.

יחד עם זאת, לא אותרו מסמכים היכולים להעיד על מעורבותו או למצער מודעותו למתרחש.

החשודים אלימלך ולזרוב אמנם מזכירים את שמו של החשוד כמי שידע על המתרחש, אולם זולת גרסאותיהם אין ראיות נוספות המחזקות את החשדות כנגד החשוד.

יחזקאל (חזי) קטן

החשוד החל עבודתו בשו"ב בשנת 2006 ושימש כיועמ"ש החברה עד שנת 2018.

מיצוי חקירות

1. בפתח⁵³⁶ החקירה הכחיש את המיוחס לו והבהיר כי לא כיהן כדירקטור באף אחת מהחברות אולם נכח בישיבות הדירקטוריון של החברות הרשומות בישראל. במענה לשאלה ישירה, השיב כי השתתף בישיבות מכוח היותו מזכיר החברה וכן מכוח היותו יועמ"ש החברה.
2. עוד מסר כי בצד העסקתו כיועמ"ש החברה, כיהן **כקצין ציות** החל משנת 2011 ועד לשנת 2017, עת סיים עבודתו בחברה. מבחינת אחריות, במסגרת תפקידו כקצין ציות, היה אמון על זיהוי סיכונים, הכנת תכניות אכיפה והטעמה של הקוד האתי בחברה⁵³⁷.
3. במענה לשאלה ישירה בדבר **קיומה של פעילות לא חוקית** ב-SBI, השיב החשוד כי אינו מודע להתנהלות מעין זו. עוד ציין כי האיסור על מתן שוחד לעובד ציבור זר מוכר לו ואינו "רלוונטי" לחברה שכן כלל מכרזי החברה באפריקה התקבלו ובוצעו כדין^{538 539}.
4. במענה לשאלה ישירה, מה הייתה מעורבותו של החשוד ביצירתו של **קוד אתי**, ציין כי בתחילה העבודה בוצעה במחלק קיימות, בפיקוחה של **ארנה אנג'ל**. התוצר שהניבה מחלקת קיימות לא מצא חן בעיני החשוד, אשר החל לטפל בנושא בעצמו והקוד האתי פורסם בסביבות השנים 2009-2010 ותכנון הועבר לעובדים^{540 541 542 543}.
5. ביחס לממשק העבודה מול **ארנה** ציין כי הסתדר עמה, אולם היא הצליחה "להרגיז אותו עד אובדן עשתונות" במסגרת וויכוח על נושא איזוטרי כלשהו. עוד מסר כי נוכח הגדרת תפקידה, כי כלל לא הייתה מופקדת על סוגיית הקוד האתי וכי התלוננה בפניו שהיא מתקשה להטמיע את ערכי הקיימות במדינות רחוקות, נוכח מיעוט פגישות עם העובדים באותן מדינות⁵⁴⁴.
6. כאשר נשאל אודות **פעולות ספציפיות** שבוצעו ביחס לעובדי SBI, בשונה מעובדי שו"ב, ציין כי אינו יודע לבדל את הפעולות שבוצעו ביחס ל-SBI, אולם הקוד הוצג בפורומים של עובדי החברה, מונו נאמני אתיקה, הוקם קו חם לקבלת תלונות ובוצעו הדרכות. חרף האמור, לא ידע להצביע בוודאות על סמן המלמד על הטמעתו בפועל ב-SBI⁵⁴⁵.
7. במענה לשאלה ישירה, בדבר **קשיים שהוערמו על הטמעת הקוד האתי**, מסר כי אינו זוכר משהו מיוחד, זולת העובדה כי מדובר בתהליך אשר אורך זמן. כאשר נשאל מפורשות האם נתקל בהתנגדות או ניסיון לעכב את החלת הקוד, השיב בשליליה⁵⁴⁶.

⁵³⁶ חקירתו של חזי קטן, 28/2/18, ש' 46.

⁵³⁷ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, ש' 25.

⁵³⁸ חקירתו של חזי קטן, 28/2/18, ש' 105.

⁵³⁹ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, ש' 48, 53, 57.

⁵⁴⁰ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, ש' 97.

⁵⁴¹ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, ש' 124.

⁵⁴² חקירתו של חזי קטן, 27/11/18, ש' 25.

⁵⁴³ חקירתו של חזי קטן, 27/11/18, ש' 58.

⁵⁴⁴ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, ש' 281.

⁵⁴⁵ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, ש' 139.

⁵⁴⁶ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, ש' 169.

8. כאשר עומת החשוד עם טענתו עובדי החברה, לפיה הקוד האתי הוטמע בתקופה מאוחרת מאוד, השיב כי מדובר באמירות שאינן נכונות, שיתכן ומתייחסות לתכנית למניעת "שוחד ושחיתות". כאשר התבקש לפרט אודות התכנית, ציין כי הוביל את הטמעתה החל מתחילת שנת 2012, בין היתר נוכח הצורך לעשות כן בתחום ני"ע, לאור תיקון חוק ני"ע. ההטמעה של התכנית, החלה בחברת SBI, בשנת 2014⁵⁴⁷ 548.
9. כאשר עומת ישירות עם דבריו של **דורון בלשר** סמנכ"ל הכספים באותה עת, מהם עולה כי בשנת 2011 עוד לא היה קוד אתני לקבוצת שו"ב, השיב כי הקוד האתי פורסם עוד קודם לכן, אולם יתכן ונפלה טעות בתאריכים שמסר עד כה⁵⁴⁹.
10. באשר לשאלה בדבר קיומם של **תשלומים שלא כנגד קבלות**, ציין החשוד כי הדבר מוכר לו, אולם מדובר בנושא הקיים זה שנים במדינות בהם הגורמים עמם עובדים אינם מוכנים להנפיק קבלות כנגד תשלום. לדבריו מדובר בנושא מוכר שעלה בהליכי הביקורת השונים אשר נוהלו בחברה.
11. עוד הוסיף כי החל משנת 2011 התנהלו ישיבות שונות בחברה, שתכליתן התמודדות עם מניעת תשלומי שוחד והנושא אף עלה במסגרת דיונים בנושא הקוד האתי. במענה לשאלה ישירה, מדוע הדיונים בנושא תשלומי שוחד החלו רק בשנת 2011 ולא קודם לכן, השיב כי מדובר בדינמיקה בחברה וכי הדרישה הגיעה מגורמים ממונים שונים⁵⁵⁰ 551.
12. במענה לטענה ישירה מצידה של **רונית בירן**, לפיה פנתה אליו והלינה על איטיות הטמעת הקוד האתי, השיב שאינו זוכר שיחה קונקרטיה בנושא⁵⁵².
13. במענה לטענה לפיה, עובדים מסוימים דרשו **כתבי שיפוי** עם הטמעת הקוד האתי, השיב כי הנושא אינו מוכר לו. בהמשך הבהיר כי הוא עוסק בין היתר בניסוח כתבי שיפוי, אולם אינו זוכר כתבי שיפוי כאמור לעיל⁵⁵³.
14. במענה לשאלה ישירה, האם המונח "**שמאליות**" ו/או "**טקסים**" מוכר לו, השיב שלא⁵⁵⁴.
15. במענה לשאלה ישירה, האם נכח **בישיבה במסגרתה הסביר החשוד אלימלך** בנושא "עמלות", השיב שלא⁵⁵⁵.
16. במענה לטענתו הישירה של החשוד **אלימלך** לפיה החברה שילמה שוחד במהלך שנים ולאחר כניסת האיסור החוקי לתוקף כונסה ישיבה בנוכחותו, בנוכחות אלימלך, בנוכחות **עופר קוטלר** ובנוכחות **רוית ברניב**, במסגרתה נדונו דרכי הפעולה, הכחיש את האמור. בהמשך חזר בו ותיאר ישיבה במסגרתה אישר **אלימלך** כי לא משולמים תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים⁵⁵⁶ 557.

⁵⁴⁷ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 198, 212.

⁵⁴⁸ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 217, 237.

⁵⁴⁹ חקירתו של חזי קטן, 27/11/18, שי 194, 222.

⁵⁵⁰ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 70.

⁵⁵¹ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 80.

⁵⁵² חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 300.

⁵⁵³ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 305.

⁵⁵⁴ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 316.

⁵⁵⁵ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 320.

⁵⁵⁶ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 337.

⁵⁵⁷ חקירתו של חזי קטן, 27/11/18, שי 263.

17. במענה לטענה נוספת של **אלימלך** לפיה החשוד ערך תזכיר כלשהו עם כניסת האיסור החוקי לתוקף וכי נכח בדיון שעניינו קביעת מדיניות מסודרת נוכח האמור, כמו גם אפשרות מכירת החברה ויישום הקוד האתי, השיב החשוד כי אינו זוכר ישיבה כזו וכי אפשרות מכירת SBI עלתה מספר פעמים במהלך השנים⁵⁵⁸.
18. במענה לטענה שלישית לפיה נכח בישיבה במסגרתה הסביר החשוד **אלימלך** את הסביבה העסקית בה עובדת החברה, כמו גם העובדה שהחברה משלמת שוחד, השיב החשוד שאינו זוכר ישיבה במסגרתה שוחחו עמו על תשלומי שוחד⁵⁵⁹.
19. במענה לטענתה של **ארנה אנג'ל** לפיה היה החשוד מודע לקיומם של תשלומי שוחד, שכן הנושא נדון בישיבות בנושא הקוד האתי בנוכחותו, הכחיש החשוד את המיוחס לו⁵⁶⁰.
20. כאשר הוצג⁵⁶¹ לחשוד **פרוטוקול דירקטוריון של חברת SBI**, ביחס לשנת הכספים 2009 שם נכתב כי מדובר על 1.5% מהמחזור הכספי, ציין כי למיטב זכרונו מדובר בהיקפי תשלום קטנים יותר, של מיליוני שקלים בודדים.
21. במענה לשאלה ישירה, האם שאל את החשוד **רוני פלוך** בדבר ביצוע תשלומי שוחד או האם מבוצעים תשלומים בעייתיים או לא חוקיים, מסר כי אינו זוכר את השאלה המפורשת, אולם מסר כי קיבל תשובה שלילית⁵⁶².
22. במענה לטענתו של **העד דן לוסיטיגר** לפיה פגש בחשוד בשנת 2009 ופירט בפניו את החששות אשר התעוררו אצלו בנוגע למהות תשלומי המזומן אשר מבוצעים על ידי החברה, הכחיש את הנטען, מסר שאינו זוכר פגישה כזו ולו הדבר היה מתעורר, היה מנחה את דן לבדוק את הנושא⁵⁶³.
23. באשר לתביעתו של החשוד **שי סקף** מסר כי קיבל אותה בשנת 2017, ככל הנראה ממשדד קומיסר והורה כי יכונס דירקטוריון החברה וכי יחל הליך בדיקת טענותיו של התובע. עוד עסק בסוגיה האם יש לדווח בנושא לרשויות בישראל או בכלל וכיצד יש לפעול ביחס לחובות הדיווח של הרשות לני"ע⁵⁶⁴.
24. כאשר הוצג⁵⁶⁵ לחשוד סרטון הווידאו בכיכובו של **רובי לזרוב** השיב החשוד "כי אינו יודע מה להגיד", שכן לזרוב מעולם לא אמר לו דבר בנושא.
25. כאשר הוטח בו כי דבריו של החשוד לזרוב רלוונטיים לתקופת עבודתו של החשוד בחברה, חזר על גרסתו.

סיכום

חומר הראיות שנאסף בעניינו של החשוד אינו קושר אותו לביצוע ו/או ידיעה בדבר תשלומי שוחד וזולת דבריו של החשוד לזרוב בסרטון הווידאו, לא אותרו ראיות המלמדות על ידיעתו למתרחש. עוד נבהיר כי גרסתו פתלתלה ומתחמקת, אולם אין בה לבדה כדי לסבכו בעבירות.

⁵⁵⁸ חקירתו של חזי קטן, 27/11/18, שי 313.

⁵⁵⁹ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 344.

⁵⁶⁰ חקירתו של חזי קטן, 27/11/18, שי 442.

⁵⁶¹ חקירתו של חזי קטן, 28/2/18, שי 204.

⁵⁶² חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 402.

⁵⁶³ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 423.

⁵⁶⁴ חקירתו של חזי קטן, 21/11/18, שי 443.

⁵⁶⁵ חקירתו של חזי קטן, 28/2/18, שי 264.

אפרת פלד

החשודה שימשה כנציגת הבעלים בדירקטוריון שו"ב מכוח היותה מנהלת עסקיה של בעלת השליטה בישראל. החשודה כיהנה אף כדירקטוריות בחברת אריסון השקעות, אשר החזיקה במניות הרוב בשיכון ובינוי. חומר הראיות מגלה, כי החשודה שימשה כצינור המידע שבין שיכון ובינוי לבעלת השליטה, שרי אריסון.

מיצוי חקירות

1. בפתח⁵⁶⁶ חקירתה ציינה כי מכוח תפקידה כמנכ"ל כאריסון השקעות נהגה לדווח לבעלת השליטה אודות ההתנהלות בשיכון ובינוי במסגרת ישיבה שנערכה פעם בחודש/חודשיים.
2. לגופו⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ של עניין ציינה כי הוחל קוד אתי לכל החברות בקבוצה זולת חברת RED וחברת SBI נוכח האילוצים הספציפיים של מדינות הפעולה השונות. עוד הרחיבה⁵⁷⁰ כי בסופו של יום קיבלה דיווח כי הקוד האתי הוטמע בכל המדינות אולם אינה יודעת מתי בדיוק. לדבריה⁵⁷¹ דרשה כי במסגרת הליך הטמעת הקוד האתי, יוכנס איסור בדבר ביצוע תשלומי שוחד ומתן מתנות.
3. כחיזוק⁵⁷² לגרסתה מסרה כי החברה נמנעה מלקחת חלק במכרזים שונים בתחום האנרגיה, בין השנים 2008 – 2010 שכן השתתפות⁵⁷³ במכרזים "נגדה את עקרונות החברה" וכי החברה אינה מוכנה להתנהל באמצעים שאינם חוקיים.
4. באשר למעורבותה של **שרי אריסון** מסרה⁵⁷⁴ החשוד כי הונחתה ע"י בעלת השליטה לעבוד בצורה התואמת את החוק. בהקשר זה ציינה⁵⁷⁵ כי לאחר עזיבתה של **ארנה אנג'ל** החלה ארנה לכתוב פוסטים ברשתות החברתיות בגנות החברה. עוד מסרה כי למדה מארנה כי הנהלת החברה לא מתייחס אליה, שכן **רוית ברניב ועופר קוטלר** לא הצליחו להגיע עם ארנה למתודולוגיית עבודה משותפת.
5. עוד הרחיבה⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ כי לעיתים היו מגיעות פניות אנונימיות לתיבת הדוא"ל של **שרי אריסון** אשר היו נקראות ומטופלות ע"י העוזרים האישיים של שרי. לדבריה שיחות שהתעוררו בעקבות המיילים נסבו סביב העובדה כי יש לעבוד בצורה תקינה ובהתאם לחוק.
6. החשודה אף הבהירה⁵⁷⁸ כי בעלת השליטה הייתה מודעת לקיומו של ביאור בדוחות הכספיים בנוגע לתשלומים במזומן שלא כנגד קבלות שכן הנושא נדון בישיבה בנוכחות החשודה, **שרי אריסון ורוית ברניב**, אם כי הנושא לא היה מרכז הישיבה.

⁵⁶⁶ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 15.

⁵⁶⁷ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 82.

⁵⁶⁸ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 54.

⁵⁶⁹ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 52.

⁵⁷⁰ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 72.

⁵⁷¹ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 108.

⁵⁷² חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 146.

⁵⁷³ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 72.

⁵⁷⁴ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 187.

⁵⁷⁵ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 215.

⁵⁷⁶ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 242.

⁵⁷⁷ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 269.

⁵⁷⁸ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 299.

7. החשוד אישרה⁵⁷⁹ קיומה של פגישה אישית בין שרי אריסון ואנג'ל ולאחר מכן פגישה בנוכחות ארנה אנג'ל, רויט ברניב ושרי אריסון. במסגרת הפגישה המרובעת ארנה העלתה את העובדה כי היא נתקלת בקשיים בהטמעת הקוד האתי והתנהגותה מול הנהלת הקבוצה. החשודה הכחישה⁵⁸⁰ כי למדה מארנה על קיומם של תשלומי שוחד באוגנדה ומסרה כי כעסה כאשר ארנה פנתה ישירות לשרי אריסון.
8. באשר לתביעה שהגיש שי סקף מסרה⁵⁸¹ כי הדבר "תפס אותה בהפתעה"⁵⁸² בעת ששהתה בחו"ל וכי ביקשה שתבוצע פניה לרגולטור השוויצרי לבדוק את הנושא. עוד מסרה כי לאחר סיום הבדיקה בקניה, יש לבצע בדיקה במדינות אחרות. בנוסף מסרה⁵⁸³ כי למיטב ידיעתה "עמלות" הינן תשלומים לגיטימיים שבוצעו על ידי החברה.
9. כמו כן הסבירה⁵⁸⁴ כי מאז הגשת התביעה מטעמו של שי, ישיבות הדירקטוריון חוסות בחיסיון עו"ד-לקוח ותיעודן אוחסנו אצל עורכי הדין במשרד וכי החלו דיונים⁵⁸⁵ בדירקטוריון החברה כיצד יש להתמודד עם התביעה, לרבות פניה לרשויות בשוויץ.
10. במענה⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ לשאלה ישירה בדבר תשובותיו של רוני פלוך בדירקטוריון החברה לאחר שנשאל האם הוא מעביר תשלומי שוחד כלשהם ציינה כי הדבר "הדליק אצלה נורה אדומה" ולכן פעלה לעריכת בדיקה בלתי תלויה על ידי גוף חיצוני לחברה.
11. באשר לניסיונות למכור את החברה, אישרה⁵⁸⁹ כי היה ניסיון שכן החברה הפכה ללא תחרותית ביחס לחברות הסיניות וכי "העננה" שרבצה על אפריקה, אינה קשורה לתשלומי שוחד, אלא ליכולת הכללית לזכות⁵⁹⁰ במכרזים באופן חוקי.
12. כאשר הוצג⁵⁹¹ לחשודה מסמך החפיפה ביחס ליו"ר הדירקטוריון הנכנס משה לחמני, השיבה כי אינה יודע כיצד להגיב. עוד לא ידעה להסביר את האמירות המובאות בו אל מול גרסתה ביחס להתנהלות התואמת את ערכי הקיימות.
13. החשודה אף ציינה כי היא "בפה פעור"⁵⁹² וכי לא הייתה מודעת ולדעתה גם חברי הדירקטוריון לא היו מודעים לנושא.
14. במענה⁵⁹³ לטענתו של יהודה אלימלך לפיה החשודה מודעות לקיומם של תשלומי שוחד, השיבה כי אינה יודעת להסביר את מסקנותיו של יהודה וכי הנחיותיה היו לעבוד בצורה מסודרת וחוקית. בהמשך מסרה כי יהודה משקר.

⁵⁷⁹ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 320.

⁵⁸⁰ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 1005.

⁵⁸¹ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 120.

⁵⁸² חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 743.

⁵⁸³ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 404.

⁵⁸⁴ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 624.

⁵⁸⁵ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 717.

⁵⁸⁶ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 396.

⁵⁸⁷ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 567.

⁵⁸⁸ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 598.

⁵⁸⁹ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 545.

⁵⁹⁰ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 909.

⁵⁹¹ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 565.

⁵⁹² חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 1068.

⁵⁹³ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 744.

15. במענה⁵⁹⁴ לטענתו של **מודי קרת**, (נציג אריסון השקעות בעבר וקודמה בתפקיד), לפיה ידעה על קיומם של תשלומי שוחד, השיבה כי מדובר בשקר וכי ידעה⁵⁹⁵ על קיומם של תשלומים⁵⁹⁶ שלא כנגד קבלות אולם לא ידעה על קיומם של תשלומי שוחד. מנגד בחקירתה הראשונה⁵⁹⁷ מסרה כי ישבה עם מס' אנשים ביניהם מודי ולמדה מהם את התחום בטרם החלה לעבוד.
16. באשר לטענתו⁵⁹⁸ של **אורי שני** לפיה ביקש למכור את החברה במסגרת כהונתו שכן החברה מתנהלת בצורה שאינה חוקית, ציינה שהיא אינה מכירה את הנושא וכאשר היא נכנסה לתפקיד הדגישה את החובה לעבוד בהתאם לחוק.
17. כאשר עומתה⁵⁹⁹ עם העובדה כי אורי שני מוסר שהחשודה ידעה על קיומם של תשלומי שוחד השיבה: **"אני לא זוכרת...אני לא זוכר דבר כמו מכירת החברה אפילו קרוב לזה"**.
18. נבהיר כי אורי שני אף ציין כי הוא זוכר⁶⁰⁰ ⁶⁰¹, (לאחר שהוצג לו מסמך), ישיבה במסגרתה דנו בתחילת היישום הקוד האתי ומנגד מתן כתב שיפוי למנהלים השונים, נוכח האיסורים הקבועים בקוד האתי.
19. העד מסר כי הדרישה לשיפוי המנהלים הגיעה מהחשוד **יהודה אלימלך** וכי החשודה נכחה בישיבה. עוד ציין⁶⁰² כי המנכ"ל באותה עת **עוזי ורדיזר** ערך ישיבות עם **שרי אריסון** והחשודה, במסגרתן הן עודכנו בנושא.
20. באשר לקיומם של תשלומים שלא כנגד קבלות, השיבה⁶⁰³ כי קיימים פרויקטים באפריקה במסגרתם לא ניתן לקבל קבלות בעבור תשלומים, בין היתר בגין הוצאות שעניינן החזקת מחנה, חברות שמירה וכו'. עוד ציינה כי אינה זוכרת את היקף התשלומים וכי לא נערך דיון על הוצאות אלה.

⁵⁹⁴ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 795.
⁵⁹⁵ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 849.
⁵⁹⁶ חקירתה של אפרת פלד, 16/8/18, ש' 868.
⁵⁹⁷ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 274.
⁵⁹⁸ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 961.
⁵⁹⁹ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 972.
⁶⁰⁰ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 227.
⁶⁰¹ עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 247.
⁶⁰² עדותו של אורי שני, 16/7/18, ש' 260.
⁶⁰³ חקירתה של אפרת פלד, 12/8/18, ש' 516.

תיעוד פגישה מתאריך 26/2/06 בנושא עמלות

1. במהלך בדיקת חומרי המחשב אשר נתפס מידי החשוד **יהודה אלימלך** אותר המסמך המובא להלן אשר נערך על ידי אלימלך. באשר לטיבו המלא של המסמך וגרסת אלימלך בנושא ראה הפרק הרלוונטי לעיל. נבהיר רק כי החשוד אישר כי במסגרת פגישה זו, הסביר לנוכחים בדבר קיומן של "עמלות". נוכח חשיבותו מובא המסמך שוב, כדלקמן:

תרשומת מפגישה בנושא SBI בתאריך 26.2.2006

משתתפים: אורי שני, ש.אריסון, אפרת פלד, ניר זכלינסקי, י.שושן, מ.הפלינג
מקום: חדר ישיבות של אורי שני

סקירה: י.אלימלך סקר את פעילות החברה בעזרת מצגת.

י.שושן ו מ.הפלינג עזבו את חדר הישיבות

עמלות: ש.אריסון שאלה לגבי נושא העמלות, י.אלימלך תאר את התהליך.

לא התקבלו החלטות בדיון זה. החברה ממשיכה בפעילותה כרגיל.

רשם

י.אלימלך

2. כאשר הוצג⁶⁰⁴ המסמך לחשודה, השיבה כי בחברה משולמות עמלות שונות בארץ ובאולם ומסרה כי אינה יודעת אם בעלת השליטה אריסון, באמת שאלה את המתואר במסמכים.

3. מסרה כי יתכן והיא שאלה שאלות מכוח תפקידה כדירקטורית והוסיפה⁶⁰⁵ כי היא מעריכה שאכן הפגישה התקיימת ובמסגרתה הוצגה להם הפעילות העסקית של SBI אולם יהודה אינו דובר אמת והיא לא ידעה על קיומו של שוחד.

⁶⁰⁴ חקירת של אפרת פלד, 12/8/18, שי 1046.

⁶⁰⁵ חקירת של אפרת פלד, 16/8/18, שי 776.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינה של החשודה מלמד כי ידעה על קיומם של תשלומי שוחד ואף התעלמה מכך. גרסתה בחקירה, לפיה לא ידעה דבר, נסתרת בגרסאותיהם של יהודה אלימלך, מודי קרת, אורי שני ומסמך הפגישה אשר נתפס במחשבו של החשוד אלימלך.

אם בכך לא די, הרי שזולת הכחשתה ביחס לדברי שאר המעורבים, החשודה לא סיפקה הסבר מניח את הדעת לטיבה של הפגישה, לאמור במסמך החפיפה ליו"ר הדירקטוריון הנכנס, לטענות שאר המעורבים ולהתנהלותה כדירקטורית ונציגת בעלת השליטה.

החשודה היתה מודעת לקיומם של התשלומים ללא אסמכתאות. למרות הכחשותיה כי הביאור לעניין התשלומים ללא אסמכתאות אינו מקפל בתוכו תשלומי שוחד, ביצעה החשודה קישור ברור בין ההתראות שהתקבלו מעובדים וגורמים אנונימיים לגבי קיומו של השוחד ולבין הביאור עצמו על אף האמור לעיל, לא נכלל בדו"חות החברה גילוי לעניין קיומם של תשלומי שוחד ואי העמידה בהוראות החוק וזאת כשהחשודה מאשרת דוחות אלה כחברת דירקטוריון במהלך כל השנים. במקום לפעול למניעת התופעה ו/או למתן גילוי מתאים בגינה, בחרה החשודה להמשיך במצב הקיים תוך אי קבלת החלטות לצורך מיגור התופעה.

שי סקף

החשוד שימש כחשב הסניף בקניה לאחר עזיבתו של עמוס הדר, החל משנת 2012 ועד 07/2016. בתחילת החקירה התייצב במשרדי היחידה החוקרת וסיפר כי בשנת 2016 נחשף לתעשיית השוחד בחברה לאחר שנדרש לבצע התאמות חשבונאיות מסוימות. כתימוכין לגרסתו, מסר מסמכים רבים וכן 2 סרטי וידאו בהם נראים עובדים בחברה כשהם מתבטאים בנושא.

עם התפתחות החקירה, הוברר כי החשוד לא סיפר את מלוא המידע הידוע לו והתעורר חשד כי הוא מחביא מסמכים שלא מסר לצוות החקירה. נוכח האמור הוחלט לחקרו כחשוד. **נבהיר כי הסיכום מתייחס לדבריו כפי שנמסרו תחת אזהרה, מכיוון שרק אלה, יכולים לשמש כנגדו.** עוד נבהיר כי כל אימת שהחשוד נתקל בשאלה שאינה נוחה לו, בחר לשמור על זכות השתיקה.

מיצוי חקירות

1. בפתח חקירתו סירב לפרט אודות נכסיו.
2. בהמשך מסר כי התבקש לבצע בקרה על ידי החשוד **דן שחם** על תשלומי המזומן, כך שתבוצע התאמה בין "המחברת של בנו", (ראה לעיל בפרק העוסק בחשוד **בנימין ארביט**), לקלסרים המכילים את "שוברי השוחד". במענה לשאלה היכן הוחזקו הקלסרים, מסר כי הקלסרים והמחברת של בנו נלקחו לביתו שבקניה, לאור הוראתו של **דן שחם**^{606 607 608}.
3. בהמשך תיאר את הליך החפיפה שביצע עם החשוד **עמוס הדר**, (החשב היוצא), ומסר כי החפיפה הייתה שטחית ביותר ונגעה רק במאזני הסניף. עוד הבהיר כי גם עם **אלכס ישיש** המנהל, בוצעה חפיפה קצרה ואלכס לא שיתף אותו בקיומם של תשלומים במזומן^{609 610}.
4. החשוד שב וחזר על גרסתו לפיה למד על קיומו של שוחד עת התבקש לבצע התאמה חשבונאית עליה סיפר בעדויותיו. עוד מסר כי לא התבקש על ידי **דן שחם** להשמיד מסמכים במעמד זה. עוד מסר כי עמוס הדר השמיד מסמכים כאשר עזב את התפקיד. בחקירה מאוחרת מסר כי **דן שחם** הורה לו להשמיד מסמכים, לאחר סיום ההתאמה החשבונאית^{611 612 613 614 615}.
5. החשוד סיפר כי כאשר החל "לפשפש" בהתנהלות החשבונאית בסניף איתר תשלומי מזומן בהיקף ניכר. כאשר שאל לפשר הסכומים מסר לו החשוד **אלכס ישיש** כי יסביר לו את הנושא "לאחר שיכנס לתפקיד". בהמשך נכח חלקית בשיחה בין **אלכס ישיש לעמוס הדר** בנושא.

⁶⁰⁶ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 54.
⁶⁰⁷ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 72.
⁶⁰⁸ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 80.
⁶⁰⁹ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 132.
⁶¹⁰ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 160.
⁶¹¹ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 173.
⁶¹² חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 219.
⁶¹³ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 226.
⁶¹⁴ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 559.
⁶¹⁵ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 565.

6. כאשר הוצגה לחשוד כתבה מערוץ "כאן" במסגרתה הושמעה הקלטה שהוקלטה על פי החשד במעמד השיחה שלעיל והתבקשה תגובתו, השיב החשוד כי התגובה מטעמו, אשר הובאה בסיומה של הכתבה, נמסרה על ידי משרד עו"ד אשר ייצג אותו, כי מדובר בתגובה חלקית וכי התריע בפני מנהל הכספים **משה הפלינג** ומנהל הסניף **ישיש** בנושא התשלומים^{616 617}.
7. במענה לטענתו של **עמוס הדר** לפיה הסביר האחרון לחשוד על קיומו של שוחד, מסר החשוד כי מדובר בשקר. כאשר נשאל על קיומן של "מערכות א' וב'" הפנה לתשובותיו בעדויותיו הקודמות ומסר "אין דבר כזה". כאשר נשאל בנוגע לידיעתו ביחס לשמות המותבים לשוחד או תכנם של הוואוצ'רים שמסר לצוות החקירה, מסר כי הוא נעדר ידיעה בנושא^{618 619 620 621 622}.
8. במענה לשאלה בנוגע לסרט בו "מככב" **רוני לזרוב** השיב החשוד כי הסרטון מתחיל "באמצע" השיחה של השניים מכיוון שמדובר בצילום שאינו מתוכנן. החשוד אף מסר תשובה דומה ביחס לסרטון בו "מככב" יהודה לוי. כאשר עומת עם שמות קבצי הווידאו, אשר אינם תואמים את הדמויות המופיעות בסרטים, ציין כי לא בחר את השמות ואולי מדובר במעשיו של **ברק כלב**, (עו"ד שייצג אותו בתביעה האזרחית כנגד שו"ב והחברה). בהמשך הכחיש קיומן של הקלטות או סרטים נוספים^{623 624 625 626 627}.
9. כאשר נשאל האם היה מעורב בביצוע תשלומים לגורמים ברשות המיסים הקניינית, (שלא במהלך העסקים הרגיל), הכחיש את המיוחס לו. במענה לטענה לפיה, מעיון בסרטון עם רוני, עולה כי החשוד מודע לקיומה של תעשיית שוחד נוכח השאלות שהוא מציג בסרטון, השיב החשוד כי מדובר "בקשקוש אחד גדול" וכי התבטא באופן זה על מנת לראות כיצד רוני יגיב^{628 629 630 631}.
10. במענה לטענתו של **מיקי מדינה** לפיה הטלפון הסלולרי שהיה ברשות החשוד והינו קניינה של החברה לא הוחזר, הפנה את החוקר לגרסתו כפי שהובאה בהודעותיו הקודמות. עוד מסר כי הוא אינו נוהג להקליט שיחות, לפיכך השיחות שמסר לצוות החקירה הן תוצאה של הקלטה מזדמנת ולא שגרתית^{632 633}.
11. ככל שהדבר נוגע לשיחות שהיו בין החשוד ל**רוני פלוך**, מסר כי רוני הביע תקווה שהחשוד "לא שמר אצלו מסמכים" וחבל שהוא "לא שומר אמונים לחברה". עוד הוסיף כי **מיקי מדינה** הביע דאגה בדבר מחשב החשוד לכאורה השאיר אצלו. במענה לטענה לפיה החשוד החזיר לחברה מחשב עם דיסק קשיח "נקי", הכחיש את המיוחס לו^{634 635 636}.

⁶¹⁶ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 237.
⁶¹⁷ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 260.
⁶¹⁸ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 273.
⁶¹⁹ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 296.
⁶²⁰ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 335.
⁶²¹ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 340.
⁶²² חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 40.
⁶²³ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 368.
⁶²⁴ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 384.
⁶²⁵ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 395.
⁶²⁶ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 421.
⁶²⁷ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 198.
⁶²⁸ חקירתו של שי סקף, 5/11/18, שי 460.
⁶²⁹ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 251.
⁶³⁰ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 303.
⁶³¹ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 322.
⁶³² חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 499.
⁶³³ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 510.
⁶³⁴ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 571.
⁶³⁵ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 582.

12. במענה לטענה ישירה לפיה בבסיס נטילת "שוברי השוחד" מהחברה עמדה הכוונה "להחזיק את החברה בביצים" הכחיש את המיוחס לו וטען כי ביצע זאת שכן התבקש להשמיד את המסמכים ומדובר בעבירה על פי הדין⁶³⁷.

13. בהמשך סיפר, כי בהתאם לבקשת החברה הטיס לישראל תוך שימוש ב-DHL ארגזים המכילים מסמכים אשר יועדו לעיניו של מנהל משאבי האנוש ומיען את החבילה לכתובת מגוריו. לדבריו מדובר בהתנהלות תקינה ולעיתים החשוד **ארז ניר** נהג בצורה דומה.

14. כאשר הוצג לחשוד שובר משלוח של חברת DHL ובו מטען במשקל של כ-25 ק"ג, השיב כי יתכן ומדובר בשובר "שבוצעו בו תיקונים", כי יתכן ומדובר במשלוח פרטי שביצע וכי לא מדובר בחומר "שגנב" מהחברה שכן מועד קבלת החבילה בארץ חופף למועד בו אמור היה להיות בארץ בחופשה מתוכננת, (החשוד אף מסר מסמך בנושא)
643 642 641 640 639 638

15. כאשר הושמעה לחשוד הקלטת **שיחת החפיה**, (שהובאה בחלקה בכתבה בערוץ "כאן"), בנוכחות **עמוס הדר** ו**אלכס ישיש** ציין כי אינו יודע "לאיזה אנשים שילמו", (כפי שנשמע בקלטת), וממילא מדובר בתקופה שקדמה להעסקתו בחברה. כן הכחיש כי הוא נשמע מדבר על "סולביט א' או ב". עוד מסר כי במהלך שנת 2012 העלה בפני הנהלת החברה, (**אלכס ישיש**), וגורמי הנה"ח, (**משה הפלינג / יוסי עובדיה**), כי קיימים פערים חשבונאיים^{646 645 644}.

16. כאשר עומת עם הטענה לפיה מודעותו לתעשיית השוחד עולה מהאמור בהקלטה הכחיש את המיוחס לו וציין כי מדובר בשיחה שעניינה "דם רע" בין **עמוס הדר לאלכס ישיש**⁶⁴⁷.

17. במענה לטענתו של **דניאל בראונשטיין** קב"ט שו"ב לפיה החשוד הבריא לארץ מסמכים, הכחיש את המיוחס לו. כן שלל טענת הקב"ט בדבר ביצוע הונאה בכספים המיועדים לרשות המיסים הקניינית. כאשר עומת עם טענת **החברה** לפי החשוד הוליד אותם שולל, הפטיר החשוד: "שתטען". באשר לטענה כי ביצע העברה לא מאושרת של \$60,000 לחשבון בנק בהודו, הכחיש את המיוחס לו^{650 649 648}.

18. במענה לטענתו של **הקב"ט** לפיה החשוד אסף מסמכים שונים וצילם יומני כניסה בסניף קניה, הכחיש את המיוחס לו וציין כי ניהל "מעקב" שתכליתו בקרה על עובדים וספקים. עוד הכחיש כי הטיס ארצה 5 ארגזי מסמכים בהיחבא והבהיר כי הטיס מסמכים שונים בהתאם לבקשותיהם של **זאב גולן ודן שחם**^{652 651}.

⁶³⁶ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 609.

⁶³⁷ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 651.

⁶³⁸ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 692.

⁶³⁹ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 701.

⁶⁴⁰ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 710.

⁶⁴¹ חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 796.

⁶⁴² חקירתו של שי סקף, 6/11/18, שי 815.

⁶⁴³ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 99.

⁶⁴⁴ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 26.

⁶⁴⁵ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 51.

⁶⁴⁶ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 75.

⁶⁴⁷ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 151.

⁶⁴⁸ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 252.

⁶⁴⁹ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 260.

⁶⁵⁰ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 273, 278.

⁶⁵¹ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 296.

⁶⁵² חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 307.

19. במענה לטענתו של **זיו רז**, (חברו של החשוד), לפיה החשוד העביר לו מזוודת "טרוליי" עם הגעתו ארצה, הכחיש את המיוחס ל⁶⁵³. במענה לטענה לפיה החשוד מסר לזיו כי אסף במהלך השנים הקלטות ומסמכים רבים המפלילים את עובדי החברה, הכחיש את המיוחס ל^{654 655}.
20. במענה לטענתו של **דן שחם** לפיה היה זה החשוד אשר הדפיס את "שוברי השוחד" הכחיש את המיוחס לו. החשוד אף הכחיש כי ביצע גזירות כלשהן במסמכים שמסר או כי נדרשות 2 חתימות על מנת להוציא כסף מקופת הסניף. לבסוף הסכים ואישר כי הוצאת כספים דורשת 2 חתימות ככל שהדבר נוגע למשיכת כספים מהבנק להבדיל מקופת הסניף ^{656 657 658 659}.
21. במענה לטענתו של **בנימין ארביט** לפיה החשוד ידע על תעשיית השוחד בחברה וכי ביצע את התשלומים בפועל לאחר קבלת אישורו של דן שחם, הכחיש את המיוחס לו. עוד הכחיש כי "עבר" על תשלומי השוחד עם ארביט וכי קיבל את אישורו לביצועם⁶⁶⁰.
22. במענה לטענתו של **ארז ניר** לפיה היה זה החשוד שהדפיס את שוברי השוחד, שכן זהו תפקידו של חשב הסניף, הכחיש החשוד את המיוחס לו. בהמשך הבהיר כי הכין "וואוצ'רים" שלא נגעו לתשלומי מזומן ללא אסמכתאות אלא כאלה שהופקו ממערכת הנה"ח שבסניף⁶⁶¹.
23. כאשר הושמעה לחשוד שיחה בינו לבין **דן שחם** השיב כי פחד מהחברה שכן היה נתון להאשמות שווא מצידה. החשוד אף הכחיש את טענתו העובדת **ג'אנט** הנשמעת בהקלטה לפיה החשוד נהג לצלם בסניף^{662 663}.
24. כאשר הושמעה לחשוד שיחה נוספת בינו לבין **דן שחם** מסר כי החברה "העלילה עליו עלילות" ולא שילמה את משכורתו. בהמשך שב והכחיש מעורבותו בתעשיית השוחד⁶⁶⁴.
25. כאשר הושמעה לחשוד שיחה שלישית בינו לבין **דן שחם** בבית קפה בחולון ציין כי היה נתון לאיומים מצדו של דן וכי אינו יודע להסביר את אזכורו של **גלעד לוי** בשיחה. עוד הכחיש כי החזיר את המחשב של החברה כשהוא "ריק". בהמשך הרבה החשוד לציין כי "אינו יודע" או "אינו זוכר" ביחס למרבית השאלות אשר הופנו אליו⁶⁶⁵.
26. כאשר הושמעה לחשוד הקלטת שיחת טלפון בינו לבין **רוני פלוך** והוא נדרש להתייחס לדבריו לפיהם "עשו למותב טובה וחילקו בעבורו את האתנן" ציין כי מדובר בהעברת תשלום לרשות המיסים ופיצולו בשנת 2015. בהמשך הכחיש כי השמיד מסמכים כלשהם⁶⁶⁷.

⁶⁵³ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 316.

⁶⁵⁴ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 316.

⁶⁵⁵ חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 188.

⁶⁵⁶ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 397.

⁶⁵⁷ חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 88.

⁶⁵⁸ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 408.

⁶⁵⁹ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 454.

⁶⁶⁰ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 412.

⁶⁶¹ חקירתו של שי סקף, 7/11/18, שי 435.

⁶⁶² חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 218.

⁶⁶³ חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 241.

⁶⁶⁴ חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 308, 299.

⁶⁶⁵ חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 434, 395.

⁶⁶⁶ חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 473, 441.

⁶⁶⁷ חקירתו של שי סקף, 12/11/18, שי 531, 507.

27. בהמשך הוטחו בחשוד טענות הנוגעות למחיקות אשר ביצע לכאורה בטלפון הנייד אשר בבעלותו. במענה לכל האמור, הכחיש החשוד את המיוחס לו וטען כי המכשיר עבר איפוס עת בוצע בו תיקון טכני לפני כשנה⁶⁶⁸.

סיכום

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד עולה כי היה מעורב בתעשיית השוחד אשר נוהלה בחברה.

מסקנה זו אינה עולה דווקא מחקירותיו השונות אלא מראיות חיצוניות לגרסתו. נזכר כי במהלך חקירתו עשה החשוד כל שביכולתו על מנת לטשטש מעורבותו ולמזער חלקו תוך שהרבה לטעון "שאינו זוכר" ו-"אינו יודע" תוך שמירה על זכות השתיקה.

נזכיר כי החשודים ארז ניר, בנימין ארביט, דן שחם, עמוס הדר ורוני פלוך מסרו גרסאות אשר יש בהן כדי לסבך את החשוד.

עוד נזכיר את שיחת החפיפה אשר נערכה בנוכחות החשוד, במסגרתה הובהר לחשוד דבר קיומם של תשלומי שוחד ואת גרסת החשב עמוס הדר אשר חפף את החשוד עם כניסתו לתפקיד.

כל זאת, בצד השיחות של החשוד עם רוני פלוך שם הוא נשמע משוחח על "אתנן", "מותב" והשמדת מסמכים, כמו גם שיחותיו עם דן שחם בטלפון ובבית הקפה בחולון.

במנותק מכל האמור לעיל, סבור צוות החקירה כי איפוס הטלפון הנייד של החשוד, 10 דקות בטרם פגישתו עם החוקרים, (אשר הגיעו לביתו לעכבו), יש בו כדי להקים עבירה אשר עניינה שיבוש מהלכי חקירה או משפט. במיוחד נוכח הממצאים אשר שוחזרו מהמכשיר.

נזכיר כי שחזור המכשיר העלה כי מחיקתו בוצעה כ-10 דקות בטרם נתפס בידי השוטרים ובעת השחזור התגלה כי ככל הנראה קיימות הקלטות נוספות ו/או מסמכים שלא אותרו במכשיר ולא נמסרו לצוות החקירה.

כחשב בחברת הבת כלל החשוד את תשלומי השוחד ששולמו ללא אסמכתאות ברישומי מערכת ב' שאוחדה לדו"חות הכספיים של חברות האם ונכללה בדו"חות החברה הציבורית. החשוד היה מודע ולקח חלק בתיעוד השוחד במערכות ובכך כלל פרט מטעה לעניין אופיים של תשלומי השוחד.

⁶⁶⁸ חקירתו של שי סקף, 13/11/18, שי 172.

שרי אריסון

החשודה החזיקה עד 07/2018 ב-47% ממניות חברת שיכון ובינוי בע"מ, דרך בעלותה בחברת אריסון השקעות ונחשבה לבעלת השליטה. מספר חודשים לאחר הפיכת החקירה לגלויה, מכרה את אחזקותיה בחברה לנתי סיידוף בהנחה של 250 מלש"ח בתמורה לאי ביצוע בדיקת נאותות לחברה.

1. בפתח החקירה ציינה החשודה כי היא "בשוק" והכחישה מעורבות או ידיעה בדבר תשלומי שוחד. לשיטתה עבדה כל חייה על מנת להטמיע ערכים בחברות אשר בבעלותה ומסרה שאין לקבל גרסאות מעורבים אחרים "אשר פוטרו מהחברה", (ארנה אנג'ל / שי סקף).

2. בהמשך הרחיבה כי למדה על תביעתו של שי סקף לאחר שיחה עם אפרת פלד שמסרה כי הנושא נדון בדירקטוריון. עוד מסרה כי באופן שגרתי היא נוהגת להתעדכן בנעשה בחברה דרך אפרת פלד ולעיתים יו"ר הדירקטוריון משה לחמני ^{671 670 669}.

3. במענה לשאלה ישירה, מסרה כי התקבלו אצלה הודעות אנונימיות בדבר אי סדרים בחברה, אשר נעדרו פרטים קונקרטים. חרף האמור ישבה עם יו"ר הדירקטוריון ובקשה כי ייעשה משהו בנושא. לדבריה ארנה אנג'ל פנתה אליה וסיפרה לה על "התנהלות לא תקינה".

4. בהמשך נערכה ישיבה בנוכחות החשודה, ארנה אנג'ל, רות ברניב ואפרת פלד במהלכה ארנה לא חזרה על דבריה. החשודה מסרה כי לאחר פיטוריה של ארנה מסרה לה ארנה בשיחת טלפון כי "כולם אצלה מושחתים" ^{675 674 673 672}.

5. באשר למכירת החברה לאחר הפיכת החקירה לגלויה, מסרה כי נוצר משבר אמון מול החברה ומאוד הפריע לה הקישור של שמה ותמונתה למונח "שוחד". עוד מסרה כי האמור, בשילוב העובדה שיתכן ויש "ניצוץ" של אמת בדברים, מפריע לה מאוד ⁶⁷⁶.

6. במענה לטענה כי בטרם רכשה את החברה שררה בחברה "תרבות של שוחד", מסרה כי נכנסה לחברה רק בשנת 1999 עת ירשה את חלקו של אביה ז"ל, לאחר מכן רכשה את מלוא השליטה בשנת 2006 ⁶⁷⁷.

7. במענה לטענתו של אורי שני לפיה החברה התנהלה בצורה שאינה חוקית לרבות ביצוע תשלומי שוחד, מסרה שאינה מודעת לטענה. עוד מסרה כי "בתחילת הדרך" ניהלה שיחה עם הנהלת החברה הבכירה, אז נאמר לה "שקשה לעבוד באפריקה" וכי "עובדים אחרת באפריקה", אולם היא אינה זוכרת מי אמר זאת ^{678 679 680}.

⁶⁶⁹ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 16, 21.

⁶⁷⁰ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 41, 72.

⁶⁷¹ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 290.

⁶⁷² חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 103, 107, 117.

⁶⁷³ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 124.

⁶⁷⁴ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 427, 478.

⁶⁷⁵ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 1039.

⁶⁷⁶ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 163.

⁶⁷⁷ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 336.

⁶⁷⁸ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 362.

⁶⁷⁹ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 395.

⁶⁸⁰ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 464.

8. לאחר האמור לעיל, נשאלה החשודה מספר שאלות בנושא ולבסוף השיבה כי במהלך שנותיה בחברה, מסר לה **עופר קוטלר** כי אם החברה תעבוד בהתאם לקוד אתי שיונהג בה, החברה תאבד מכרזים. כאשר התבקשה לבהיר את דבריו של עופר, מסרה:

"אני מבינה שהוא רוצה... רוצה להתנהל לא "בקוד האתי", אני משערת אז שזה "לשלם למשהו".

אני משערת אבל לא מוכנה לדבר כזה"^{681 682}.

9. במענה לטענתו של **אורי שני** לפיה ביקש למכור את החברה נוכח קיומם של תשלומי שוחד, השיבה שיתכן והיה רעיון למכור את החברה, אולם היא סברה שיש הזדמנות לעשות "דברים טובים" באפריקה וממילא שני לא הזכיר את קיומו של השוחד. כן ציינה כי לו אורי שני היה אדם ערכי, היה עליו "לנער" אותה^{683 684}.

10. כאשר הוצג לחשודה **מסמך החפיפה** בו מוזכרים **משה לחמני, עופר קוטלר ורוני פלוך** מסרה כי מדובר בדברים חמורים מאוד בהנחה ותוכן המסמך נכון. לאחר מכן מסרה כי אם האמור נכון, הרי שהיא נכשלה באמון שנתנה בעובדי החברה⁶⁸⁵.

11. במענה לטענתו של **יהודה אלימלך** לפיה החברה עסקה בין היתר בביצוע תשלומי שוחד, מסרה שהתנהלות החברה אינה משקפת את דרכה. כאשר עומתה החשודה עם אמירה נוספת של אלימלך הנוגעת לתרבות השוחד, מסרה כי לא עמדה בקשר עם החשוד ולו הייתה מודעת לדבר, הייתה פועלת מיידית לשינויו. לבסוף כאשר הוטח בחשודה המונח "עמלות" שהינו למעשה תשלומי שוחד, מסרה כי "לא שמעה על הנושא"^{686 687}.

12. במענה לטענתו של **יהודה אלימלך** לפיה דירקטוריון החברה ידע אודות קיומה של תרבות השוחד, מסרה כי מדובר בדבר "חמור"⁶⁸⁸.

13. כאשר הוצג לחשודה מסמך שערך **יהודה אלימלך** המתעד פגישה, (משנת 2006), במסגרתה הוסבר **לחשודה** אודות "עמלות" בצירוף גרסתו של אלימלך לפיה הוסבר לחשודה על קיומם של תשלומי שוחד, השיבה כי אינה נוהגת לקחת חלק בפגישות מעין אלה, כי מדובר "בשקר" ו-"לא היה דבר כזה". כאשר עומתה עם סיכום הישיבה, ממנו עולה כי "החברה ממשיכה בפעילותה כרגיל" והתבקשה לספק גרסתה, מסרה: **"אני לא יודעת. אין תגובה..."**^{689 690 691}.

14. במענה לטענתו של **מודי קרת** לפיה **אחיה** של החשודה מכר לה את חלקו, מכיוון שידע על קיומם של תשלומי שוחד, עובדה אשר העמידה אותו בסכנה נוכח היותו אזרח אמריקאי, מסרה החשודה כי מדובר "בשקר חד משמעתי". עוד הכחישה כי קנתה את חלקו של אחיה בחברה נוכח החשש כי בנק ישראל ייטול ממנו את היתר השליטה בבנק הפועלים נוכח מעורבותו בשוחד במסגרת שיכון ובינוי^{692 693}.

⁶⁸¹ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 499.

⁶⁸² חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 708.

⁶⁸³ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 434, 447, 452.

⁶⁸⁴ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 898.

⁶⁸⁵ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 570, 600.

⁶⁸⁶ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 630, 640.

⁶⁸⁷ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 757.

⁶⁸⁸ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 741.

⁶⁸⁹ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 779, 782, 809, 822.

⁶⁹⁰ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 854.

⁶⁹¹ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 879.

⁶⁹² חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 685, 690.

⁶⁹³ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 724.

15. במענה לטענתו של **עופר קוטלר** בדבר ניסיון למכור את החברה נוכח קיומה של "עננה" מעל הפעילות באפריקה מסרה כי החברה לא נמכרה שכן היא סברה שיש לה "שליחות באפריקה" וכי ירידה בהיקף הפעילות לא הטרידה אותה שכן בקשה שהדברים יבוצעו "בצורה ערכית וישרה"⁶⁹⁴.

16. כאשר הוצגה לחשודה **שוברי שוחד** המתעדים אישורים להעברות כספים לאישי ציבור שונים בקניה, פרצה בבכי⁶⁹⁵.

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינה של החשודה עולה, כי בשנת 2006, בטרם חוקק הסעיף האוסר על ביצוע תשלומי שוחד לעובד ציבור זר תודרכה החשודה אודות "התשלומים" אשר מבצעת החברה, (גרסת החשוד אלימלך).

נבהיר כי מחד אין סיבה לפקפק בגרסתו של אלימלך המגובה במסמך אשר נכתב בזמן אמת והיה בעצמו מנהל בכיר בחברה אולם מנגד, שאר הנוכחים בפגישה, (למעט ניר זכלינסקי), מכחישים את תכנה.

עוד נבהיר, כי החשודה ידעה ככל הנראה על אופן ההתנהלות באפריקה, נוכח דבריו של המנכ"ל קוטלר בנושא כמו גם גרסתה הנוקבת של ארנה אנג'ל.

צוות החקירה סבור כי הראיות אשר נאספו בעניינה של החשודה, מלמדים על מודעותה למתרחש.

בתקופת כהונתם של הדירקטורים מטעמה ובפרט אפרת פלד, אושרו הדוחות הכספיים וזאת ללא מתן הגילוי הנדרש לעניין תשלומי השוחד במסגרת פעילות החברה באפריקה.

⁶⁹⁴ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 909, 922.
⁶⁹⁵ חקירתה של שרי אריסון, 12/8/18, ש' 1023, 1033.

שיכון ובינוי בע"מ

1. לאחר שנסקרו החשודים שלעיל המהווים לשיטת צוות החקירה את שדרת הנהלת החברה, מצאנו לנכון לציין את הברור מאליו, היינו להתייחס במספר מילים לאחריותה של חברת שיכון ובינוי בע"מ, למעשי עובדיה והאורגנים שבה.

2. אחריות תאגיד מוגדרת בסעיף 23(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 שזה לשונו :

”

(א) תאגיד יישא באחריות פלילית-

(1) ...

(2) לעבירה המצריכה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות, אם, בנסיבות העניין ולאור תפקידו של האדם, סמכותו ואחריותו בניהול עניני התאגיד, יש לראות במעשה שבו עבר את העבירה, ובמחשבתו הפלילית או ברשלנותו, את מעשהו ומחשבתו או רשלנותו של התאגיד.

(ב) ...

”

3. כבר נאמר לא אחת, כי חברה הינה אישיות משפטית מופשטת, יצירת החוק אשר פועלת על ידי עובדיה ואנשים מטעמה או כלשון ביהמ"ש העליון בע"פ 99/14 מדינת נ' מליסרון ואח', (עמ' 55 לפס"ד – פסקה קיב ואילך):

”חברה אינה מבצעת את פעולותיה בעצמה במובן ה"פיסי"... החברה אינה מחליטה על השקעות, אינה חותמת בפועל על דוחות, אינה מעסיקה ומפטר עובדים ואינה מבצעת כל פעולה השמורה לבני אנוש... לשם כך קיימים עובדיה ואנשים הפועלים מטעמה, בין בכירים ובין שאינם, אשר מבצעים באופן יומיומי מגוון של פעולות אשר עיקר מטרתן, בימים כתיקונם להשיא את רווחי החברה... כאשר הפרט מבצע פעולה מסוימת במסגרת פעולתו בתאגיד, ישנה קשת של מצבים בהם ביצוע הפעולה על-ידו מצדיק הטלת אחריות אישית... מכאן תורת האורגנים... אשר "מציגה את האורגן כ'פניו האנושיות' של התאגיד... שנועדה להעניק לתאגיד תו אופי אנושי המאפשר להטיל עליו – כתאגיד – אחריות אישית בפלילים...", (ההדגשות שלי-א.ע.).

4. נוכח האמור ניתן לקבוע כי חברה תישא באחריות במישור הפלילי, (או לכל היותר תישא בחשד לביצוע עבירה פלילית), בגין מעשים שביצע בשמה גורם המשמש כאורגן בחברה. המבחנים להגדרת "עובד" כ-"אורגן" הינם חלופיים: המבחן הארגוני והמבחן הפונקציונלי, (ראה דברי ביהמ"ש העליון בעמ' 59 בפס"ד שלעיל).

5. עוד נקבע כי מיקומו של העובד מבחינה היררכית בארגון אינו עומד לבדו ויש לתת את הדעת על הפונקציה שמילא העובד בחברה, או כלשון ביהמ"ש, (עמ' 59):

”...העובדה שמדובר במבחנים חלופיים מובלטת במיוחד בנוגע למבחן הפונקציונלי... מהותו של מבחן זה בייחוס מעשיו של פלוני לחברה נוכח הפונקציה אותה ביצע בחברה "יהא מעמדו ההירארכי של הפועל בחברה אשר יהא"... שלילת אחריות החברה בפלילים איך כיוון שפלוני אשר ביצע את הפעולה, מטעמה של החברה ולמענה, עשה כן מבלי שהוצב מבחינה פורמלית במעלה ההיררכיה התאגידית, משוללת היגיון וסותרת את התכלית המונחת בסיסה של תורת האורגנים...", (ההדגשות שלי-א.ע.).

6. לסיכום נקודה זו נבהיר, כי בצד המבחנים לבחינת זהותו של אורגן, נקבעו בפסיקה מבחני משנה: הראשון האם האחריות למעשה הרלוונטי לא הוצאה מאחריותו של התאגיד מכוח חקיקה, השני האם פעולת האורגן נעשתה במסגרת מילוי תפקידו והשלישי האם הפעולה הייתה לטובת התאגיד.
7. ומן הכלל אל הפרט. מקריאת המקובץ לעיל עולה, כי ניתן לחייב את חברת שיכון ובינוי בע"מ וכן את החברות הבנות ו/או הנכדות אשר בבעלותה, בכל פעולה אשר בוצעה על ידי אחד מהאורגנים בחברה ובלבד שהפעולה נעשתה במסגרת מילוי התפקיד, הייתה במטרה להיטיב עם התאגיד ואין חריג חוקי לקיומה של אחריות מצדו של התאגיד.
8. מבלי להיכנס לבחינת "מי הוא אורגן", ניתן לומר כבר כעת כי מנכ"ל החברה – עופר קוטלר ומנכ"לי חברת SBI – רוני פלוך ויהודה אלימלך הינם אורגנים. עוד ניתן לומר, כי מנהל סניף קניה – דן שחם עונה גם הוא להגדרת אורגן.
9. לפיכך, לכל הפחות, ניתן לייחס לחברה אחריות מכוח מעשיהם של הנזכרים לעיל.
10. מחומר הראיות שנאסף במסגרת החקירה עולה כי החברה והחברות אשר בבעלות החברה שילמו שוחד במדינות אפריקה, במשך שנים **באופן מכוון ומאורגן** והדבר היה בבחינת תרבות ארגונית.
11. עוד עולה כי תשלומי השוחד בוצעו **כמדיניות** מטעמה של החברה אשר יושמה מנימוקים שונים כגון: הקושי לעבוד באפריקה, העובדה כי ללא תשלום שוחד תיווצר תחרות שאינה הוגנת עם חברות סיניות והעובדה "שכך נהוג לעשות עסקים".
12. עוד הוברר כי **בכירי החברה** והנזכרים לעיל ביניהם, ניהלו ישיבות שונות במקומות שונים בעולם במסגרתן נקבעו מותבי השוחד והתשלומים שיש לשלם, כי החברה ועובדיה נהגו להשמיד מסמכים בנוגע לתשלומים השונים וכי הנקובים מעלה ידעו כי תשלומי השוחד הוסתרו בסעיפים שונים בדוחות הכספיים.
13. בצד כל האמור לעיל, יש אף לתת את הדעת לפעולותיהם של יו"ר הדירקטוריון **משה לחמני ורוית ברניב**, אשר הוצבו בראש הפירמידה ולכל הפחות **ידעו** על הנעשה מחד אולם לא פעלו להפסיק את קיומם של תשלומי השוחד מאידך.
14. אם בכך לא די הרי שעולה מחומר הראיות, כי הליך הטמעת המנגנונים האמורים למנוע קיומם של תשלומים אסורים, (תחום הקיימות), הואט על מנת של לסכל את פעילות החברה בתחום, (ראה עניין כתבי השיפוי, הקוד האתי, פיטוריה של ארנה אנגיל וכו').
15. בנוסף, ניתן לראות כי פעולת האורגנים ועובדי החברה הייתה **מאורגנת** כחלק ממדיניות כללית שתכליתה העלאת שורת הרווח התאגידית והסבת רווחים ובנוסחים לכל הנוגעים בדבר. לפיכך, אף לא עומדת לחברה טענת ההגנה לפיה האורגנים פעלו שלא בהתאם להנחיות החברה.
16. **לסיכום כל האמור לעיל, סבור צוות החקירה כי מעשי האורגנים השונים ועובדי החברה, אשר נסקרו בצורה פרטנית בסיכום עד כה, יכולים להיזקף לחובתה של החברה והחברות שבבעלותה, כך שהחברה תחוב באחריות פלילית אישית בדומה לאחריות האישית של מי מהחשודים השונים.**

עיקר הממצאים – חשודי משנה

ארז ניר

החשוד שימש כמנהל אדמניסטרטיבי של סניף קניה בין השנים 2012 עד 2016. החשוד היה אחראי מכוח תפקידו על כ"א הישראלי בסניף, על נושא הדיור, התנהלות בנוגע לרכבים, אבטחה, איכות סביבה, אחזקה וכו'.

1. בפתח⁶⁹⁶ חקירתו ציין כי **דן שחם** היה הממונה עליו ובמהלך עבודתו חשב הסניף היה **שי סקף**. עוד ציין כי במסגרת תפקידו החזיק קופה קטנה, בדומה למנהל הסניף בעוד לחשב הסניף הייתה כספת.
2. במענה⁶⁹⁷ לשאלה ישירה השיב כי כל מי שעובד באפריקה יודע כי קיימים תשלומים לא חוקיים במדינות השונות. עוד הרחיב כי לעיתים אין מנוס מביצוע תשלומים קטנים לשוטר שעוצר ברחוב, או על מנת לקדם נושא כזה או אחר במשרדי ממשלה.
3. כאשר הוצג⁶⁹⁸ לחשוד **שובר שוחד** ועליו רישום בכתב יד, אישר כי מדובר בחתימתו אולם לא זכר את המקרה המוזכר במסמך, (תשלום למשרד העבודה הקנייתי). כאשר עומת עם פרטי השובר, (תשלום של 8,000 דולר), השיב כי המקרה "לא מצלצל" לו אבל הוא מבין שמדובר בתשלום שוחד לעובד ציבורי זר.
4. באשר למבנה של שוברי השוחד, ציין כי מדובר בטופס סטנדרטי שהיה בסניף, את הטופס הכין **שי סקף**, אח"כ הוראת התשלום במסמך הייתה עוברת לקבלת חתימות מהמורשים. בטופס שהוצג לחשוד, הוא זיהה את חתימתו של דן שחם.
5. כאשר הוצג⁶⁹⁹ לחשוד שובר נוסף, (העוסק בתחום איכות הסביבה – איש ציבור בשם "פאלה פאלה"), ציין כי היה מדובר בגורם "שעזר" לחברה כאשר התעוררו בעיות. עוד ציין כי הוגשה נגדם תביעה ואיש הציבור "ג'ישר" בינם לבין המקומיים. הכסף הועבר לאיש הציבור, על מנת "שישלים למקומיים". עוד ציין כי במקרים אחרים איש הציבור קיבל כסף מהחברה, אבל "במקרה הזה", מדובר בכסף שהיה אמור לעבור לתושבים המקומיים.

מחומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד עולה כי היה מעורב בביצוע תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים וכי היה מודע להתנהלות של הסניף בקניה. עוד אישר את חתימתו וכתב ידו על מסמכים שהוצגו לו, כמו גם העובדה כי שיטת "הוואצ'רים" הייתה נהוגה בסניף.

החשוד הינו איש תפעול בחברה. על אף מעורבותו בתשלומי השוחד, ממצאי החקירה העלו כי הוא לא היה מעורב באישור אותם תשלומים ו/או ידע על ההיבטים הכספיים והדיווחיים בדו"חות המקומיים ו/או המאוחדים של החברה.

⁶⁹⁶ חקירתו של ניר ארז, 31/5/18, ש' 30.

⁶⁹⁷ חקירתו של ניר ארז, 31/5/18, ש' 62.

⁶⁹⁸ חקירתו של ניר ארז, 31/5/18, ש' 85.

⁶⁹⁹ חקירתו של ניר ארז, 31/5/18, ש' 109.

עזריה לוי

החשוד שימש כמנהל סניף גוואטמאלה בין השנים 10/1999 ועד סוף שנת 2009. החל מאותה שנה ועד היום ממלא את תפקיד אחראי אמריקה הלטינית בחברה. במנותק מתיק החקירה, נבהיר כי מתנהלת חקירה בגוואטמאלה בעניינה של החברה, כאשר **קיים צו מעצר בינלאומי כנגד החשוד**, (על פי האמור בעיתונות).

1. החשוד מסר בחקירתו כי במסגרת עבודתו במדינה עסקה החברה בבניית כבישים, פרויקט טיהור מים ובמהלך העבודה התחלפו מספר נשיאים. החשוד סיפר בחקירתו כיצד זכתה החברה במכרזים לעבודה והבהיר כי לעיתים חלו התייקרויות בחוזים השונים.
2. אישר כי החברה העסיקה לעיתים יועצים שונים, לוביסטים וגורמים שעזרו בגבית תשלומים. כאשר העסיקו יועצים, (החשוד נקב בשמו של אחד), התשלום היה כנגד חשבונית. ציין כי העסיקו "איש קשר" במשרדי הממשלה השונים, אשר קיבל "שברי אחוזים" עבור סיוע.
3. הכחיש ידיעה או ביצוע תשלומי שוחד.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של המשיב, אינו מלמד על מעורבותו בנושאים אשר נחקרו בגדרי תיק זה.

החקירה התמקדה במדינות אפריקה על כן לא רוכזו מאמצים חקירתיים בבדיקת ו/או הפרכת גרסתו. החשוד הכחיש את המיוחס לו, אולם ניתן להבין בין השורות כי החשוד "טמן ידו בצלחת". חרף האמור, אין בידי צוות החקירה ראיות ממשיות לגיבוי הדברים.

נזכיר כי מתנהלת חקירה פנימית בגוואטמאלה, במסגרתה, על פי האמור במידע גלוי, הוצא צו מעצר בינלאומי כנגד החשוד.

משה אונגר

החשוד עבד בשיכון ובינוי כ-18 שנים, ניהל את סניף קולומביה, ניהל את הפעילות הקבלנית בקולומביה, עבד בסניף בגוואטמלה ועבד במטה החברה.

1. במסגרת חקירתו הסביר על אופן התנהלות הפרויקטים השונים לרבות מיזמי בניה בקניה. עוד הסביר על דוחות העבודה המנוהלים במסגרת הבניה וציין כי במסגרת העבודה היו המנהלים בשטח מדווחים על עבודה שלא בוצעה, (לדוגמא דיווח על חפירת 5 מטרים, כאשר בפועל נחפרו 4 מטרים), והדיווח המנופח היה מתורגם לכסף.
2. החשוד הוסיף והבהיר כי נוהל מעקב על ניפוחי העבודות וכי קיימת טבלה הסוכמת את ההפרשים, (החשוד מסר דיסק קשיח שנמצא בידי צוות החקירה במסגרת חקירתו). החשוד למעשה הבהיר במסגרת חקירתו את "שיטת השמאליות".
3. כאשר הוצגו לחשוד שוברי שוחד בנושאים אותם תיאר, השיב שהיה "בחור צעיר" אשר פעל בהתאם להנחיית מנהלי החברה וממילא כולם התנהלות באופן הזה. עוד הוסיף כי בתקופת עבודתו בסניף הקנייתי, ההנחיה לנפח את הכמויות הגיעה מהנהלת הסניף.
4. כאשר למעורבותה של שו"ב בגוואטמלה ציין החשוד כי החברה שיחדה את מרבית חברי הקונגרס על מנת להעביר חוק אשר הטיב עם החברה ואפשר זכייתה בפרויקט לסלילת כביש ברצועה הצפונית במדינה. החשוד אף הפנה לעזריה לוי כמי שניהל את האופרציה.
5. בנוסף לחקירותיו כאמור נוספו מספר אינדיקציות לידיעותיו לגבי ההתנהלות השוחדית של החברה גם בשנים מאוחרות יותר, 2016 – 2017, בהן שימש מנהל הסניף בקולומביה ו/או בשנים 2009-2012 בהן שימש מנהל הביצוע בגוואטמלה⁷⁰⁰.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של המשיב מעלה כי היה מעורב בניפוח כמויות והיקפי עבודה במסגרת עבודתו בסניף קניה. כתימוכין לדבריו מסר דיסק קשיח המכיל טבלאות שונות ממדינות שונות בעולם האמורות לבסס טענותיו. עוד מסר כי החברה שילמה שוחד באמריקה הלטינית ותירץ מעשיו בעובדה כי היה עובד צעיר, אשר מילא אחר הנחיות הממונים עליו.

האינדיקציות שאותרו לעניין מודעותו להתנהלות השוחדית בשנים מאוחרות בהן שימש בתפקידי מפתח בחברה בהן היווה גורם מאשר לאותם תשלומים מצביעות על מודעותו לכך שהתשלומים הללו נכללים בדו"חות הכספיים של החברה ואינם מדווחים בהתאם לאופיים האמיתי במסגרת הדו"חות הכספיים.

בחקירותיו ניתן גם למצוא פרטי יצירת קשר של גורמי מפתח בגוואטמלה.

⁷⁰⁰ ראה מסומנים מג 07/10/2018 מתוך הגר טמיר 04/03/2018 וכן מג 17/09/2018 מתוך הגר טמיר 04/03/2018 1.

שי קמעו

החשוד עבד בחוף השנהב בין השנים 1995 עד 2001, לאחר מכן שימש כעוזרו של מנהל אגף תפעול עד שנת 2007 ולאחר מכן ניהל את סניף אוגנדה עד שנת 2013.

1. החשוד ציין בחקירתו כי עזב את החברה בשנת 2013 והקים חברה מתחרה, אז זכה להתנכלות מצידה של החברה אשר באה לידי ביטוי בהגשת תלונה לאינטרפול כנגדו. בהמשך נשללה כניסתו לאוגנדה והוא שוב לישראל.
2. בהמשך הבהיר כי החליט לעזוב את העבודה שכן זוגתו חזרה עם הילדים ארצה אולם נשואיו עליו על שירטון והם התגרשו.
3. באשר לתשלומי מזומן ציין כי התקיימו כאלה אשר בוצעו מהסניף עד לגובה של 50,000 דולר.
4. הכחיש כי התקיימו בתקופתו תשלומי שוחד.
5. כאשר הוצגו לחשוד מסמכים ביחס להתנהלות בסניף בניהולו, הכחיש כי ידע על התנהלות שאינה חוקית.

מחומר הראיות שנאסף בעניינו של החשוד עולה כי היה מעורב ככל הנראה בביצוע תשלומי שוחד באוגנדה, אולם מדינת זו לא נכללה בגדרי החקירה.

עוד עולה מעדותו של בנימין ארביט ועדותו של החשוד עצמו, כי החשוד עזב את החברה בטריקת דלת, תוך השמעת טענות הדדיות בין הצדדים.

נבהיר כי בנימין ארביט מוסר בחקירתו כי החברה פעלה, (ככל הנראה תוך תשלום שוחד – שכן הדבר עולה מהמחברת של בנו), לשלילת הדרכון הדיפלומטי של החשוד.

רונית רוזנצוויג

החשודה ממלא תפקידה כחשבת שיכון ובינוי והחל משנת 2007 חברה בהנהלת החברה.

1. החשודה אחראית על איחוד הדוחות הכספיים ועריכת דוח כספי מאוחד, אחראית על הדוחות לרשות המיסים, מכינה חומרים לדירקטוריון החברה ואחראית על 11 עובדים. החשודה מכהנת כדירקטורית בחברות השונות בשו"ב בתחום הזכינות.
2. החשודה ציינה כי אחוז הרווח בפעילות באפריקה גבוה יותר מהפעילות בארץ, שכן החברה פועלת לאורך כל "שרשרת הערך" ללא קבלני משנת אשר "גוזרים קופון" במהלך העבודה. עוד ציינה כי הסיכון באפריקה מביא לרווחיות גדולה יותר.
3. ככל שהדבר נוגע להתנהלות מול SBI, הרי שעבדה מול החשודים **משה הפלינג, יוסי עובדיה** והעד **מיקי מדינה**. החשודה לקחה חלק בישיבות הדירקטוריון בהם אושרו הדוחות הכספיים של שיכון ובינוי והחברות הבנות.
4. הכחישה ידיעה או מעורבות בעבירות שוחד. ציינה כי ביררה מול **משה הפלינג** מה פשר תשלומים ללא קבלות אשר נכללו תחת "עלות המכר" ומשה השיב לה כי מדובר בתשלומים למבשלות באתרי הבניה או גורמים אחרים שלא יכולים לצייד את המשלם בחשבונית. עוד ציינה כי התשלומים מאושרים על ידי המנהלים הרלוונטיים.
5. אישרה קיומו של ליקוי מהותי במסגרת הביאור בדוחות הכספיים.
6. טענה כי לא פעלה להבהיר את היקף התשלומים וכי הקוד האתי ותכניות האכיפה בתחום אחריותה של המחלקה המשפטית.
7. לא הכירה את התביעה של **שי סקף**, זולת מה שלמדה מהתקשורת.
8. לאחר שהוצג לה הסרטון של **רובי לזרוב**, מסרה כי התנהל דיון בדבר הסרה הודית של הביאור מהדוחות הכספיים.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינה של החשודה אינו מלמד על ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד או כי החשודה לקחה חלק בביצועם. החשודה חידדה כי קיבלה הבהרות בנוגע לתשלומים מהחשוד **משה הפלינג**, עובדה המקעקעת את גרסתו, לפיה לא ידע דבר וכי ההתנהלות בנושא הייתה באחריותו של **יוסי עובדיה**.

במסגרת החקירה לא אותרו מסמכים מהם ניתן ללמוד על מעורבותה ולא הוכח כי היה זה באחריותה לדאוג לתכניות אכיפה, ניסוח קוד אתי או לפעול לתיקון הליקוי החשבונאי.

רונית בירן

החשודה משמשת כמבקרת הפנים של שיכון ובינוי וכל החברות הבנות זולת SBI.

1. החשודה מסרה בחקירה כי היא כפופה ליו"ר דירקטוריון החברה ומתוקף תפקידה מכינה תכנית עבודה רב שנתית אשר ממנה נגזרת התכנית השנתית.
2. עוד מסרה כי החשוד **אברהם אדמוני** אחראי על ביקורת הפנים של חברת SBI והוא אינו כפוף אליה, אבל היא מנחה אותו מקצועית וכי היא לא מבצעת את הביקורת בעצמה אלא נסמכת על עבודתו של אדמוני.
3. ציינה כי מעולם לא נחשפה לקיומו של שוחד בחברה.
4. ציינה כי התשלומים במזומן עוסקים בעיקר במפרעות לעובדים שאין להם חשבונות בנק וכי מעולם לא ערכה ביקורת על הסכומים המשולמים.
5. ציינה כי העלתה בפני **חזי קטן** את העובדה כי הטמעת הקוד האתי לוקחת תקופה ארוכה מידי. הוא מצדו השיב לה, כי שכר לשם כך את פרופ' אסא כשר. לאחר מכן השיבה כי אינה יודעת מדוע ההטעמה ארכה זמן כה רב.
6. מחקירותיהם של אדמוני ובירן עולה שאכן קיימת "כפיפות רופפת"⁷⁰¹ בין השניים. יחד עם זאת, אדמוני עובד בהתאם למסגרת התכנית השנתית עליה אמונה בירן, ועדת הביקורת ויו"ר הדירקטוריון. בירן לוקחת חלק בישיבות ועדות הביקורת של SBI ומודעת לכל הביקורות וההנחיות לביצוע ביקורת שמוכתבות לאדמוני ו/או מוצעות על ידו. אדמוני מעביר לידי בירן את כל דו"חות הביקורת אותם הוא כותב במהלך עבודתו, לרבות דו"חות ביקורת שנכתבים עקב תלונות, כאלה ואחרות, לרבות עניין התנהלות החברה ועובדיה בכל הקשור לטוהר המידות. יוער כי תלונות שכאלה נבדקו ונבחנו על ידי אדמוני לאורך השנים והובאו בפני בירן וועדת הביקורת.
7. בשנת 2012 במסגרת חקירה שבוצעה על ידי הבנק העולמי שאלה בירן את קוטלר במפורש לעניין קיומם של תשלומים בלתי חוקיים ונענתה על ידו בשלילה. רונית לא טרחה לברר את הנושא לעומק או להמליץ לוועדת הביקורת ו/או לאדמוני לבחון את הנושא ו/או לבצע ביקורת מקיפה במדינות הפעילות.
8. אדמוני, מאידך, ציין בחקירתו שלא ביצע את הביקורת על התשלומים ללא אסמכתאות **שכן נתבקש שלא לבצע אותה על ידי מהמנכ"ל החברה דאז עמוס סלומון**.
9. זאת ועוד, ממצאי החקירה העלו כי במסגרת ביקורת שביצע אדמוני אגב תלונה אנונימית לעניין שוחד ושחיתות באוגנדה הוגשו לוועדת הביקורת ולבירן תוצאות ביקורת לפיהן לא נעשתה חריגה מכללי המותר. יודגש כי מסקנות אלו נכתבו על ידי אדמוני מהזיכרון בלבד **ולא הומצאו כל אסמכתאות על מנת לאשש את מסקנותיו**. **עובדה זו הובאה לידיעת בירן ולידיעת ועדת הביקורת בהתאם**.
10. בנוסף ציין אדמוני שלפני מספר שנים התבקש על ידי בירן לבצע ביקורת אודות התשלומים ללא אסמכתאות ואולם, הנושא הורד מהפרק על ידי המנכ"ל דאז, קוטלר, מה שעורר את מורת רוחה של בירן. לעניין זה ציין אדמוני שהוא לא היה צריך שקוטלר יוריד את הבדיקה מהפרק כדי להבין שזה מה שהוכתב על ידי ההנהלה.

⁷⁰¹ חקירתו של אברהם אדמוני 18/7/18 ש' 48.

11. מעקב ביקורת אחר יישום תכנית האכיפה בנושא שוחד ושחיתות לעניין SBI שנערך בשנת 2015 העלה כי לא נערכו הדרכות ולא נעשתה הטמעה אמתית של הקוד האתי ותכניות האכיפה. בירן אף המליצה בשנת 2015 על ביצוע שאלון פוזיטיבי לעניין התשלומים לא אסמכתא ועל דיווח במידה והתשלומים מגיעים לגורמי ממשל. בעניין זה לא עקבה אחר יישום המלצותיה ואינה יודעת לומר האם יושמו אם לאו.

12. יוער כי רואי החשבון של החברה העלו את נושא התשלומים ללא אסמכתאות כליקוי משמעותי במסגרת ישיבות הדירקטוריון ו/או ישיבות ועדות הביקורת של אס בי איי ישראל בהן נכחה בירן.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינה של החשודה, אינו מלמד על מעורבות בביצוע תשלומי שוחד, ואולם, לאורך השנים עמדו לעיניה של בירן מספר "דגלים אדומים" המצביעים על כך שיש לבחון את היקף התופעה ולמצער את נכונות קיומה.

דגלים אלו באו לידי ביטוי במודעותה הכללית לאופייה של העבודה מול גורמי ממשל במדינות אפריקה, במודעותה לקיומם של תשלומים שאין בגינם אסמכתא במדינות אלו, בתלונות אנונימיות של עובדים שנבדקו ונבחנו על ידי אדמוני באופן שמעלה שאלות אודות אמינותן, בשאלות ובבדיקות שנתבקשו על ידי הבנק העולמי ובשאלות שהעלתה בנושא אפרופו אותן בדיקות, במודעותה לכך שעופר קוטלר והנהלה "ממסמסים" בדיקות שהיא ממליצה עליהם וממאנים לבחון את הנושא, במודעותה לאי יישום תכנית האכיפה במדינות אלו ועוד.

כל אלו מצביעים מחד על חשד שקינן בה לעצם קיום התופעה ומאידך עלה מחדלה מלפעול לברר אותה לעומק ו/או למצער להתעקש להביאה בפני הדירקטוריון והמנכ"ל לבחינה מקיפה.

אברהם אדמוני ז"ל

החשוד משמש כמבקר הפנים של חברת SBI.

1. החשוד ציין בחקירתו כי הוא נוסע אחת לשנה לכל אחת מהמדינות בהן פועלת החברה, בודק את התנהלות הסניף, עורך דוח ביקורת ומעביר אותו להתייחסות המבוקרים. לאחר מכן עורך דוח סופי, המועבר אחר כבוד לגורמי ההנהלה וועדת הביקורת של החברה.
 2. החשוד ציין כי הוא כפוף לוועדת הביקורת של SBI ובאופן רופף לרונית בירן, כאשר תכנית העבודה השנתית היא המנחה אותו בעבודתו. בנוסף תיתכן סיטואציה בו הוא מונחה על ידי וועדת הביקורת לבדוק נושא מסוים.
 3. במענה לשאלה ישירה, בדבר הבקרה המבוצעת על תשלומי המזומן, מסר החשוד כי הונחה עם כניסתו לתפקיד שלא לבקר את הנושא ומאז לא עסק בו שכן הדבר בתחום אחריותו של חשב החברה.
 4. עוד הבהיר כי התבקש שלא לעסוק בתשלומים במזומן שלא התקבלו כנגדם קבלות וציין כי לעיתים העבודה באפריקה דורשת התנהלות במזומן.
 5. החשוד אישר כי שמע ברמת הרכילות על קיומם של תשלומי שוחד באפריקה, אולם אין לו ידיעה קונקרטית בנושא. עוד הבהיר כי לעיתים לא ניתן לעבוד במדינת מסוימת או לגבות תשלומים המגיעים לחברה מבלי לשלם תשלומי מזומן כדי לקדם את הנושא. **כן אמר כי ציפית ההנהלה הייתה, שהנושא לא ייבדק**, שכן החברה לא רצתה להיחשף.
 6. לאחר שהחשוד עיין במסמכיו של **דן לוסטיגר**, ציין כי למד מהתרשומת שתשלומי המזומן מבוקרים על ידי מנכ"ל שו"ב, מנכ"ל SBI וסמנכ"ל הכספים הפלינג. עוד ציין כי הנושא נבדק ע"י **משה פפו**.
 7. החשוד ציין כי טענתו של **יהודה אלימלך** בדבר תשלומי השוחד אינן מוכרת לו והכחיש שיחה עם **שי סקף** בנושא שוחד.
 8. במסגרת הביקורות שביצע החשוד עלו טענות של גורמים שונים אודות התנהלות בלתי חוקית של החברה בכל הנוגע לטוהר המידות. הנחקר ביצע בדיקה אחת בשנת 2011, לבדיקה אין אסמכתאות שכן לטענתו נשדד ומסמכים אלו נגנבו עם מחשבו בקניה. לא היה לנחקר הסבר הגיוני לסיבה בגינה לא שב ודרש אסמכתאות למסקנותיו לפיהן החברה באוגנדה עמדה בדרישות החוק. בנוסף ציין כי היה לו ברור שללא תשלומי שוחד לא ניתן לעבוד באפריקה.
 9. זאת ועוד ציין כי אין לו מושג האם סכומי התשלומים הללו מהותיים ואם הדבר נבדק.
 10. במענה לשאלה קונקרטית לעניין ידיעתו וחוסר ההתרעה בעניין כלפי ההנהלה ציין כדלקמן:
- "שאלה: אתה מבקר הפנים של SBI, כמו שאמרת ידעת שמשולם שוחד באפריקה, לא סביר בעיניך להעלות/לבדוק/להתריע בפני גורם כלשהו בחברה/בדירקטוריון? תשובה: אין כל גורם כלשהו בחברה שלא ידע על זה. הדוגמא של עופר שהוריד את קונית בירן מהבדיקה זה אומר הכל."

מחומר הראיות עולה כי החשוד הונחה עם כניסתו לתפקיד שלא לבקר את תחום תשלומי המזומן שכן הדבר נמצא בתחום האחריות של גורמים אחרים בחברה. גרסתו אינה מתיישבת במדויק עם גרסת מבקרת הפנים של שו"ב,

(רונית בירן), אולם לא אותרו מסמכים, עדים או נתונים אחרים היכולים ללמד כי החשוד ידע על קיומה של תעשיית שוחד ממוסדת ברמה המעשית, להבדיל משיחות מסדרון ורכילות.

אדמוני שהיה אמון על הביקורת בחברה והבין באופן שאינו משתמע לשני פנים מה הסיבה בגינה לא נתבקש לבדוק לעומק את נושא התשלומים ללא אסמכתא. למרות שידע שהנושא לא מקבל ביאור נאות בדו"חות החברה, הבין שאותם תשלומים ללא אסמכתאות מקפלים בתוכם את תשלומי השוחד, לא פעל להתריע בפני ההנהלה, לקיים ביקורת ראויה בנושא, לבאר את התופעה מהחברות שתחת ביקורתו.

באשר לגרסתו של שי, בדבר שיחה עם החשוד, הרי שמדובר בגרסאות סותרות ואין בחומר הראיות, ראיה היכולה להביא להעדפת גרסה אחת על פני האחרת.

טל רז

החשוד ממלא תפקידו כסמנכ"ל כספים בשו"ב החל משנת 2013.

1. החשוד הכחיש את המיחוס לו ומסר כי מעולם לא נתקל במונח שוחד במהלך עבודתו בחברה, זולת עם הפיכת החקירה לגלויה בחודש 02/18. עוד הבהיר כי עם כניסתו לתפקיד, הבין כי קיים בדוחות הכספיים ביאור העוסק

בקיומם של תשלומים ללא קבלות. כאשר בירר בנושא, נמסר לו על ידי רוני פלוך וחזי קטן כי הביאור הוכנס לדוחות הכספיים "בשיתוף הרשות לני"ע".

2. החשוד ציין שהביאור לעניין תשלומים ללא אסמכתאות/קבלות הינו ביאור חריג ומהותי.
3. החשוד נשאל לעניין קיומו של "ליקוי משמעותי" חוזר ונשנה לעניין אותם תשלומים ללא אסמכתא אשר לא הפך ל"חולשה מהותית" בהתאם להוראות ה- ISOX, גושן והנחיות רשות ניירות ערך בדבר סממנים לקיומה של חולשה מהותית באפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה.
4. יובהר כי קיומו של אותו ליקוי משמעותי בבקרה הפנימית של החברה (ליקוי מעצם קיומם של תשלומים ללא קבלות ומעצם העובדה שאין אפשרות להתנהל באותן מדינות בלי תשלומים כגון אלו) הובא לידיעת הדירקטוריון בלבד ולא קיבל ביטוי בחוות הדעת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית שכן לא הפך לחולשה מהותית. לעניין זה השיב החשוד כי הסתמך על תשובת רואה החשבון המבקר (BDO) לפיה אין חובה שהליקוי יהפוך לחולשה גם לאחר 8 ו-10 שנים כאשר לא ניתן לתקנו.
5. לעניין אי קיומה של בדיקה כמותית של סכומי המזומן ללא אסמכתאות, ציין שהסתמך על אמירות המטה בשוויץ לפיהן סכומי התשלומים ללא קבלות אינם מהותיים כמותית.
6. כאשר ביקש לקבל הבהרות הוסבר לו כי מדובר בתשלומים שעניינם מתן תנאי מחיה לעובדים כאשר עובדים בשטח. עוד מסר כי מבחינה ניהולית קיים ניתוק בין שיכון ובינוי לחברות הבנות בקבוצה.
7. החשוד נשאל לעניין אי הדיווח בגין תביעה כספית בבית הדין לעבודה אותה הגיש שי סקף לאחר שפוטר מעבודתו כחשב החברה בקניה. ויובהר כי במסגרת התביעה גולל סקף את כל סיפור השוחד והבאתו בפני גורמים בכירים בחברה כולל רואי החשבון המבקרים.
8. שאלת הצורך בגילוי ו/או ביצוע הפרשה בגין התביעה בפרט בכל הקשור לגילוי לעניין התנהלות השוחדית של החברה צריכה להתברר הן בהיבט המשפטי (דיווח מיידי ו/או דיווח לרשויות) והן בהיבט החשבונאי בהתאם להוראות IAS37 העוסק בהתחייבויות תלויות. לעניין זה טען החשוד כי הנושא נבחן הן אל מול יועציה המשפטיים⁷⁰² והן אל מול רואי החשבון של החברה.
9. הוראות IAS37 קובעות שיש לתת גילוי בגין להתחייבות בגין תביעה אלא אם האפשרות להתממשותה קלושה. משהוצגו לחשוד מסמכים המעידים על כך שרואי החשבון לא יכלו להסתמך על חוות הדעת המשפטיות לצורך השאלה החשבונאית, שכן המסמכים המשפטיים נקטו בלשון לפיה ה"הסתברות לא גבוהה מאוד" (שהיא איננה הסתברות קלושה)⁷⁰³, הודה שאכן חוות הדעת המשפטיות לא היו רלוונטיות לגילוי החשבונאי ולפיכך נדרש על ידי רואי החשבון להבין את מהותיות ההשפעה של התביעה על דו"חות שו"ב.

⁷⁰² אברמי וול – חו"ד לעניין הצורך בדיווח מיידי ודוד ליבאי חו"ד לעניין הצורך בדיווח לרשויות האכיפה אודות התביעה בבית הדין לעבודה.

⁷⁰³ ראה מסמך מסומן 327 טו מתוך קלסר ראיות מחשב 3.

10. החשוד ציין שהיה עליו לחץ גדול מצד חזי קטן, עמית שגב וירון קריסי שלא לתת גילוי בדבר התביעה למרות שלא היתה לו תובנה שלמה לעניין מהותיות ההשפעה של התביעה על הדו"חות הכספיים.
11. החשוד נע בחקירתו בין טענה לפיה מסמך המהותיות בדק רק את ההשפעה לגבי קניה (למרות שכתב התביעה של סקף מציין שהשוחד ניתן בכמה מדינות במזרח אפריקה), לבין מסמך שבדק השפעה של עבודת החברה מול הבנק העולמי באופן כללי. בסופו של יום טען החשוד בעצמו שלא הסתמך על אותו מסמך שבדק את מהותיות התביעה שכן ההשפעה לא "נבחנה באופן רציני". לפיכך, לשיטתו, מסמך המהותיות לא עמד לבדו אלא נתמך בהצהרותיו של רוני פלוך לעניין אי אמיתות החשדות.
12. משהוטח בחשוד שהוא נסמך על הצהרות אחד החשודים/הנתבעים המרכזיים בתביעת סקף (רוני פלוך) טען שעשה זאת בעצת פיני רובין. זאת ועוד הוסיף החשוד וטען שפלוך בעצמו "לא אהב" לתת את ההצהרות הללו (לעניין אי אמיתות תביעת סקף) ואף קיבל לכך גיבוי מעמית שגב וירון קריסי.
13. משהובאו בפניו אמירותיו של רוני פלוך בפני רואי החשבון⁷⁰⁴ בישיבה שנערכה באוגוסט 2017 (עובר למועד פרסום דו"חות Q2) לפיהן לא שילמו שוחד במיליונים ו"מה שאצלנו פורנוגרפיה שם טבעי" ציין שמוזר שהדבר לא הדליק דגל אדום לרואה החשבון.
14. **בנוסף הבהיר כי בשלב מסוים "נפל לו האסימון" בנוגע לקיומם של תשלומי שוחד, עת נכח בישיבת דירקטוריון שם נשאל החשוד רוני פאלוך האם שילם שספים לגורמים כלשהם ופלוך השיב כי בעצת ב"כ הוא אינו משיב לשאלה.**
15. בהמשך ניסה החשוד למקד את צוות החקירה באשר לפרוטוקול הספציפי אליו התכוון והבהיר כי בישיבה נכחו נציגים ממשד גורניצקי אשר תעדו את חלקה של הישיבה בה נאמרו הדברים. יובהר כי בחינת הפרוטוקולים של החברה העלתה כי ככה"נ הדיון בעניין זה התבצע בחודש דצמבר 2017. לפיכך, ככל שבשלב זה אכן התחזקו חשדותיו של רז, אין להם רלוונטיות לאי הדיווח אודות התביעה ברבעונים שתיים ושלוש לשנת 2017. בדו"ח השנתי 2017, נראה כי הנושא קיבל גילוי מלא.
16. עוד סיפר כי החברה הכין "תיק תרגיל" כהכנה לממצאים שליליים את יתקבלו כאלה מצד חברת דלויט או שמא יתעורר צורך להגיב עיתונאית על כתבה שתתפרסם בנושא. לדבריו היוזמה לקיומו של התיק, הייתה של המנכ"ל יובל דגים (שנכנס לתפקיד בדצמבר 2017), וחילק את תחומי האחריות לעניין זה בין המעורבים.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד, מלמד כי החשוד חשד בשלב מסוים כי בחברה מבוצעים תשלומי שוחד במזומן במדינות אפריקה השונות.

חשדו התחזק נוכח תשובתו של החשוד פלוך בישיבת הדירקטוריון. עוד עולה כי החשוד היה מודע לקיומם של תשלומי מזומן, אותם לא בדק בעצמו אלא הסתמך על תשובות המנהלים בחברות השונות ורואי החשבון המבקרים. החשוד לא מסר הסבר מניח את הדעת לכך שלא ביקש מחברת SBI ומהחשב שלה כימות מלא של כל סכומי התשלומים ללא קבלות על מנת לוודא שאכן אינם מהותיים כפי שמוצהר בדו"חות עליהם הוא חתום.

⁷⁰⁴ ראה מסמך מסומן 327 ו-1 מתך קלסר ראיות מחשב 3.

זאת ועוד, החשוד לא בחן באופן שלם את מהותיות התביעה של סקף וקבע על סמך הצהרה של פלוך (שנתנה לדבריו שלא ברצון מלא) שאין אמת באמור בכתב התביעה.

נבחר כי לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. עוד לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם. זאת ועוד למרות הדגלים האדומים שהוצבו בפניו החשוד לא חקר ובדק אודות היקף התשלומים ו/או מהותיותם הכמותית והאיכותית בדוחות שו"ב.

דורון בלשר

החשוד שימש כסמנכ"ל כספים בשיכון ובינוי בין השנים 2009 עד 2012.

1. החשוד מסר בחקירתו כי לא מלא תפקיד בחברת SBI שכן דוחותיה הכספיים מאוחדים לדוחות של שיכון ובינוי. עוד ציין כי אינו זוכר שיחות על האיסור למתן שוחד לעובד ציבור זר, אולם בשנת 2012 החל בחברה הליך של הרחבת הקוד האתי והטמעת ערכי "ציות".

2. במענה לשאלה ישירה השיב כי אינו יודע על מתן שוחד במסגרת החברה אולם לקראת 2012 התעורר אצל החשוד חשד כי החברה זוכה במכרזים בצורה שאינה לגיטימית, כאשר הרושם התקבל אצל החשוד נוכח התנהגותו של **רוני פלוך**. עוד הבהיר כי התרשם מרוני שהוא נוהג לעגל פינות שכן "שורת הרווח היא שקובעת".
3. ביחס לחשוד **רוני לזרוב** ציין כי הוא נהג להתנהל מול **יהודה אלימלך**, **רוני פלוך** ו**משה הפלינג**.
4. באשר לביאור שעניינו תשלומי מזומן שלא כנגד קבלות השיב כי מדובר על 1% מהתשלומים המבוצעים וכי על פי מנהלי המדינות, החשבים, רו"ח והמבקר הרלוונטי מדובר בתשלומים המבוצעים לגורמים שאינם יכולים להנפיק קבלה. באשר לקיומו של הביאור בדוחות הכספיים, השיב כי נוסחו מוכר לרשות לני"ע.
5. במענה לטענתו של **יהודה אלימלך** לפיה החשוד ידע על קיומם של תשלומי שוחד, השיב החשוד כי לא ידע על קיומם. לאחר מכן הוסיף כי איטיות הטמעת הקוד האתי והחילופים שבוצעו בין **יהודה אלימלך** ל**רוני פלוך** היו הסיבה לעזיבתו.

חומר הראיות בעניינו של החשוד, אינו מלמד על מעורבות בביצוע תשלומי השוחד או ידיעה אודותיהם. זולת גרסתו של **יהודה אלימלך**, לא אותרו ראיות תומכות בנושא. החשוד החל לחשוד בהתנהלות החברה עם כניסתו של **רוני פלוך** לתפקיד מנכ"ל SBI. החשוד אף הבהיר כי הקוד האתי הוטמע באיטיות בחברה.

על אף חשדו אודות הקשר בין התשלומים ללא אסמכתא לתשלומים בלתי חוקיים ובכללם תשלומי שוחד נמנע החשוד מלברר אודות אופיים האמיתי של התשלומים, נמנע מלהעלות את חששו זה בפני ועדת הביקורת של חברת שיכון ובינוי אס בי איי ישראל, נמנע מלבחון את כימותם ומהותיותם בדו"חות.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. עוד לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם.

גיר זכלינסקי

החשוד מכהן כדירקטור בחברה שיכון ובינוי החל משנת 2006. החשוד הינו הדירקטור היחיד המכהן גם בחברת הבת של שיכון ובינוי שיכון ובינוי אס בי איי ישראל.

1. בפתח חקירתו ציין כי למד על קיומן של תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים מתביעתו של **שי סקף**.

2. עוד ציין כי למד על קיומו של ביאור בדוחות הכספיים החל משנת 2006 שעניינו תשלומים אשר בוצעו במזומן שלא כנגד קבלות. עם כניסתו לתפקיד פנה לברר מה פשר הביאור ולמד מיהודה אלימלך ועוזי ורדיזר כי מדובר בתשלומים שלא ניתן לקבל בעבורם קבלות נוכח טיבם, כגון תשלומי כופר על עובדים שנחטפים ותשלומי אבטחה.
3. שנה לאחר מכן שאל החשוד אותן שאלות וקיבל תשובה זהה ממנכ"ל החברה אורי שני. שני עוד ציין כי התשלומים נבדקים על ידי רו"ח ממשרד BDO והבדיקה המבוצעת מניחה את דעתו של שני. בהמשך ציין החשוד שהחל להוביל את הליך הטמעת הקוד האתי בחברה, לרבות הקמת וועדת קיימות. בהמשך עבר הנושא לטיפולו של חזי קטן.
4. עוד סיפר על דיון שנוהל ביחס לקשר שבין תשלומי שוחד כפי שנטענו בתביעה של שי סקף אל מול הביאור העקבי בדוחות הכספיים. החשוד הבהיר כי עד לרגע חקירתו, עמדתם של עורכי הדין, לרבות עו"ד פני רונין היא שאין תשלומי שוחד. בהמשך הבהיר כי שאל באופן מפורש את מנהלי SBI יהודה אלימלך ורוני פלוך האם משולם שוחד וקיבל תשובה שלילית.
5. כאשר הוצג לחשוד תיעוד של פגישה משנת 2006, במסגרתה נכח החשוד, עובדים נוספים ובעלת השליטה שרי אריסון ובה ניתנו הסברים אודות תשלומי "עמלות", השיב החשוד כי הפגישה אינה מוכרת לו וכי בעלת השליטה נהגה להגיע לפגישות פעמים מעטות ואם מדובר על עמלות שהן למעשה תשלומי שוחד, ניתן להבין כי בעלת השליטה נכחה כדי להבין "על מה מדובר".
6. נבהיר כי לשיטת⁷⁰⁵ אורי שני יתכן והחשוד ידע על קיום התשלומים.
7. כשנשאל מדוע אדמוני לא התבקש לבחון את הנושא מעולם, ציין כי התקבלו דיווחים אודות בדיקות התשלומים ללא אסמכתאות מהרו"ח המבקר ונשאלו שאלות כל אימת שהנושא הליקוי המשמעותי בגין תשלומים אלו עלה בדירקטוריון. יודגש כי הדירקטור יוסי אלשיך ציין בחקירתו שהביע את חשדו לעניין תשלומי שוחד בפני החשוד ונענה בתגובה כי הנושא נבחן ונבדק.
8. לשיטתו של החשוד במסגרת הדו"ח השנתי 2017 אכן עלו סוגיות קשות בשאלת הימנעות רואה החשבון מלבצע ביקורת אגב הפתיחה בחקירת המשטרה. אולם, הבעייתיות היתה חוסר המידע ולא חוסר רצון מצד החברה למוסרו. לפיכך, חוות הדעת השלילית היתה במסגרת החולשה המהותית באפקטיביות הבקורות ולא היתה הימנעות של רואה החשבון ממתן חו"ד על הדו"חות הכספיים.
9. בהמשך הדברים כשהוצג לו שוב מסמך הפגישה עם יהודה אלימלך ביחד עם אמירותיו של יהודה אלימלך לעניין מודעות הנוכחים בישיבה להצהרות לעניין השוחד הודה שהובהר לו עם כניסתו לתפקיד שאכן קיימת פעילות שוחדית במדינות ובסניפי החברה באפריקה. לפיכך, פעל באופן מידי למיגור התופעה והכנסת סטנדרטים של קיימות ואכיפה בנושא שוחד ושחיתות. בנוסף דאג לבחון שהתשלומים ללא אסמכתאות מצטמצמים משנה לשנה והצהיר שמבחינתו קיימת אפס סבלנות לעניין פעילויות בלתי חוקיות בהיבט זה.
10. החשוד הדגיש כי שב ושאל לגבי הטיפול בליקוי המשמעותי וצמצומו תוך בחינת יישום בקורות מפצות לשם מניעתו⁷⁰⁶. בנוסף ציין שלא ראה באי עמידת החברה בנושא הקיימות קשר ישיר לאי עמידה בדרישות החוק

⁷⁰⁵ עדותו של אורי שני, 16/7/18, 175.

לעניין השוחד והשחיתות שכן מחד נושא הקיימות הוא רחב מאוד ומקפל בתוכו מגוון רחב של משמעויות מעבר לנושא הצר של השוחד ושחיתות. כמו כן, לשיטתו, סביר ומקובל שתכניות אכיפה בנושא שוחד ושחיתות שנכתבו לצורך נושא זה תיושמה לאורך שנים וייקח זמן רב להטמיע אותן באופן מלא.

11. עוד ציין כי יוסף אלשך⁷⁰⁷ מוסר כי שיתף את החשוד, בחשדותיו שלו בדבר קיומם של תשלומי שוחד, אולם החשוד ציין בפניו שאין שוחד וכי הנושא בבדיקה.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. עוד עולה כי החשוד טרח, שאל ובדק אודות טיבו של הביאור המופיע בדוחות הכספיים ולא נמצאו ראיות לסתור גרסתו. נוכחותו בישיבה במסגרתה הסביר אלימלך אודות "תשלומי עמלות" בתקופה שלפני התיקון לחוק העונשין לעניין שוחד לעובד ציבור זר, אינה מספיקה כדי להציגו כמי שידע ועצם עיניו, במיוחד נוכח העובדה כי גרסתו בדבר בירורים שערך בנוגע לביאור בדוחות הכספיים, לא נסתרה.

עיקר הממצאים – חשודי משנה דירקטוריון שו"ב

עידו שטרן

החשוד משמש עו"ד פנימי של חברת אריסון השקעות, כיהן כדירקטור בשו"ב החל משנת 2011, וחבר בוועדת ממשל תאגידי.

⁷⁰⁶ ראה מסומן מג 1 18/11/18 מתוך עודד אררה 2 21/8/18 המהווה דוגמא לשאלות של זכלינסקי בדיונים. כמו כן ראה הודעת א25 קרן קיבוצי 26/11/18 גיליון 4.
⁷⁰⁷ חקירתו של יוסף אלשך, 26/11/18.

1. בפתח חקירתו ציין כי בסמוך להגעתו לדירקטוריון שוי"ב הובהר לו שהחברה פועלת במדינות מסוימות ומשלמת לכפריים תמורת פרוטקשן ולא מתקבלות קבלות בגין תשלומים אלו. עוד הדגיש כי נאמר לו שלא נעשתה בעניין זה שום פעולה המנוגדת לחוק⁷⁰⁸.
2. הנושא הועלה בקשר לבדיקה של הבנק העולמי שבוצעה באותה שעה בשל חשד למעשים בלתי חוקיים וטענות לשוחד ושחיתות באותן מדינות בהן נתבקשה הבדיקה. תוצאות הבדיקה היו שלא קיימות בעיות ציות בחברה ואולם נתגלו פערים בכל הנוגע לממשל תאגידי שעל החברה ליישם⁷⁰⁹.
3. החשוד הבהיר כי הוא מכיר את השמועה לפיה באפריקה נוהגים לפעול באמצעות מתן שוחד. משעומת עם הדגלים האדומים שעמדו לעניו ובכללם הידיעה הכללית והשמועות לפיהן חברות פועלות באפריקה באמצעות מתן שוחד, הידיעה שקיימים תשלומים ללא אסמכתא באותן מדינות אלו, חריגותו של הביאור שקיים בדו"חות החברה, בדיקת הבנק העולמי בחשד לשוחד ושחיתות ועוד, ציין בתגובה שכל אימת ששאל וחקר בנושא נאמר לו שהמדיניות בחברה היא אפס סובלנות לשוחד ושחיתות ולאי ציות לחוק⁷¹⁰. בנוסף ציין כי ביקש לתת לנושא קדימות, שיהיה אחראי ציות במשרה מלאה, קיבל דיווחים מחזי קטן (גם במענה לשאלות ישירות שלו) אודות ההתקדמות ביישום הקוד האתי ותכניות האכיפה, היה מודע לכך שהחברה נוקטת בסקרי סיכונים ומקיימת הדרכות ונהלים בנושא⁷¹¹.
4. לשיטתו, לאחר תביעת שי סקף ביקש הדירקטוריון מהחברה לנהל הליך בדיקה מקיף ולא הסתפק בהכחשה של החברה לגבי הטענות שנטענו בתביעה בכל הנוגע להתנהלות השוחזית⁷¹². הוא לא זכר שפלוך בחר לשתוק במענה לשאלה ישירה לעניין תשלומי השוחד וציין שהוצג בפניו נייר מסודר לעניין אי מהותיות החשיפה בכל הנוגע לתביעת שי סקף⁷¹³.
5. במהלך חקירתו ציין כי מספר חודשים לפני פרוץ החקירה התקבל בתיבת הדואר שלו מייל המייחס לחברה תשלומי שוחד בגאנה (ככה"נ כוונתו למייל שנשלח על ידי משה סורזון⁷¹⁴), לעניין זה ציין שהעביר את המייל לבדיקת היועמ"ש שאמון על ביצוע הבדיקות בנושאים אלו.
6. החשוד הוסיף כי במהלך הביקורת השנתית היה בחו"ל ולא נכח בדיונים עצמם אולם הציג בפניו את הקשיים בביצוע הביקורת בשל הקושי בקבלת נתונים מחלק מהעובדים. הא הדגיש כי לא נאמר לו שחומרים שהיו צריכים להביא בפני רואי החשבון במסגרת הביקורת, הושמדו⁷¹⁵.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. אכן הועלו בפני החשוד הדגלים האדומים המחייבים בדיקה נאותה של נושא התשלומים לאשורו. לעניינו עולה כי, החשוד שאל ובדק אודות טיבו של הביאור המופיע בדוחות הכספיים ולא נמצאו ראיות לסתור גרסתו לפיה לא ידע שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

⁷⁰⁸ הודעה 16 א עידו שטרן 27/11/18 גיליון 3.

⁷⁰⁹ הודעה 16 א עידו שטרן 27/11/18 גיליון 3.

⁷¹⁰ הודעה 16 א עידו שטרן 27/11/18 גיליון 4.

⁷¹¹ הודעה 16 א עידו שטרן 27/11/18 גיליון 5-6.

⁷¹² הודעה 16 א עידו שטרן 27/11/18 גיליון 7.

⁷¹³ הודעה 16 א עידו שטרן 27/11/18 גיליון 10.

⁷¹⁴ מסומן אא 13 27/5/18 מתוך אורן מ 20/2/18.

⁷¹⁵ הודעה 16 א עידו שטרן 27/11/18 גיליון 11.

יוסי אלשיך

החשוד שימש דירקטור חיצוני בשו"ב, חבר בוועדת הביקורת ובוועדה לבחינת הדו"חות הכספיים, בין השנים 2008 – 2017.

1. בפתח חקירתו ציין כי הוסבר לדירקטוריון לגבי הביאור כי במדינות אפריקה משולמים תשלומי מזומן לספקים ועובדים מסוימים שאין להם חשבונות בנק. לעניין זה ציין כי שאל ווידא שנערכת בדיקה של אותם תשלומים על

ידי רואי החשבון של BDO בישראל ובשוויץ והסתמך על בדיקתם בלבד. החשוד הכחיש כל ידיעה אודות התנהלות שוחדית בשיכון ובינוי⁷¹⁶.

2. מאידך, ציין החשוד כי ידע על כך שנהוגה במדינות אפריקה התנהלות שוחדית מהיכרותו את פעילותן של חברות אחרות ואף ציין שבשנים שלפני כניסת התיקון לחוק העונשין (לעניין שוחד לעובד ציבור זר) לתוקף, תשלומים כגון אלו הוכרו כהוצאה לצרכי מס. זאת ועוד, החשוד ציין כי היה מודע לכך שאורנה אנגיל לא מצליחה ליישם ולעמוד ביעדי הקיימות שמוצבים בדירקטוריון⁷¹⁷.

3. החשוד לא שאל במפורש האם התשלומים ללא אסמכתאות מהווים תשלומי שוחד והסתפק בתשובות המבקרת הפנימית והרו"ח. אין לחשוד הסבר מדוע לא שאל לעניין השוחד באופן מפורש⁷¹⁸.

4. כשנשאל כיצד בחן את הערכות החברה לפיהן התשלומים באותה מתכונת (ללא אסמכתא/קבלה) אינם מהווים חשיפה מהותית לחברה, ציין כי קיים בחברה קוד אתי והצהרות מצד ההנהלה. לטענתו הצהרות אלו מתורגמות למנהל תאגידי במסגרתו נבחן הציות בכל החברות הבנות. קצין הציות בודק את הנושא ומעלה אותו בפני הועדות השונות במידה וקיימים כשלים ביישומן⁷¹⁹.

5. בנוסף, ציין כי לא העלה על דעתו שמי שמתנהל על פי קוד אתי יישלם שוחד, שכן מתקיימות תכניות אכיפה נגד שוחד ושחיתות, הנושא נבחן על ידי הבנק העולמי ונדון בישיבות הדירקטוריון⁷²⁰.

6. החשוד ציין כי לא חשב שהליקוי המשמעותי לעניין אותם תשלומים ללא אסמכתא צריך להפוך לחולשה מהותית שכן שאין דרך אחרת לשלם לעובדים במדינות אפריקה שלא מחזיקים בחשבונות בנק⁷²¹.

7. לעניין יישום תכנית האכיפה ציין כי ידע שבאפריקה קשה יותר לממש את תכניות האכיפה, אולם לא הסביר מדוע דווקא במדינות אלו היישום קשה יותר. לשיטתו, תשובתה של מבקרת הפנים שהיישום וההטמעה באפריקה נמצא בתהליך והתשובות שקיבל לגבי הביקורת שנערכה לגבי אותם תשלומי מזומן הניחו את דעתו⁷²².

8. החשוד הוסיף וטען ש"דיברו" על כך שמשולמות עמלות למתווכים באפריקה לשם ניצול קשריהם שם, אולם לא ייחס את הנושא לתשלום שוחד לעובד ציבור זר⁷²³.

9. החשוד טען ששיתף את זכלינסקי בחשד שהיה לו לעניין תשלומי השוחד ונענה בתגובה שהנושא נבחן ונבדק⁷²⁴. טענתו זו מוכחשת על ידי זכלינסקי.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. למרות ידיעתו כי קיימים תשלומים למתווכים באפריקה שמתבצעים במזומן, ידיעתו כי בחברות אחרות

⁷¹⁶ הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 3.

⁷¹⁷ הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 5 וגיליון 8 בהתאמה.

⁷¹⁸ הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 11.

⁷¹⁹ הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 4.

⁷²⁰ הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 12.

⁷²¹ ראה הסבר לעניין לקויים וחולשות בבקרה הפנימית במסגרת חקירות הרו"ח. הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 5-6.

⁷²² הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 13.

⁷²³ הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 15.

⁷²⁴ הודעה 19 א יוסף אלשיך 26/11/18 גיליון 16.

נוהגים לשלם שוחד בפעילות באפריקה, ידיעתו אודות הבדיקות השונות של הבנק העולמי, היכרותו עם הביאור ועם ביצוע התשלומים במזומן הסתפק החשוד בתשובות שקיבל מהנהלה ומבקרי הפנים. יחד עם זאת, החשוד שאל ובדק אודות טיבו של הביאור המופיע בדוחות הכספיים ולא נמצאו ראיות לסתור גרסתו לפיה לא ידע שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

אירית אייזקסון

החשודה כיהנה כדירקטורית בשו"ב בין השנים 2004-2016. עד שנת 2011 כיהנה כחברה גם בוועדה לבחינת הדו"חות ובוועדת הביקורת. בשנת 2011 ועדות אלו פוצלו ממליאת הדירקטוריון והחשודה לא כיהנה כחברה בהן עקב הדרישה לרוב של דח"צים.

1. החשודה ציינה כי מונתה לדירקטוריון על ידי שרי אריסון ושהשתיים נמצאות ביחסי ידידות⁷²⁵.

⁷²⁵ הודעה 20 אירית אייזקסון 27/11/18 גיליון 2.

2. החשודה הדגישה שביושבה בדירקטוריון של חברת האחזקות (שו"ב) הסתמכה על אמירות הרו"ח המבקרים של חברות הבנות ועל מבקרת הפנים אשר העלו לחברת האחזקות נושאים ספציפיים על פי מידת חומרתם⁷²⁶.
3. החשודה ציינה שבשנת 2013 רווחיות זרוע התשתיות בחו"ל שרוכזה תחת חברת SBI ירדה, וזאת לשיטתה בשל כניסת הסינים לשוק באפריקה. מאידך ציינה כי חברת הבת מהותית בדו"חות הקבוצה וכן שהרווחיות באפריקה היתה רווחית יותר מאשר במקומות אחרים וזאת בשל מורכבות הפרויקטים, מוניטין החברה, חוסר הרצון של חברות אירופאיות לעבוד במדינות אלו בשל אי היציבות הפוליטית ועוד⁷²⁷.
4. במענה לשאלה ישירה לעניין התנהלות SBI בזכייה במכרזים באפריקה ציינה החשודה כי מעולם לא שמעה על פעילות מפוקפקת בנושא וכן שהוטמע קוד אתי בחברה⁷²⁸.
5. החשודה טענה שאינה זוכרת את הביאור לעניין תשלומים ללא קבלות בדו"חות ושלא בחנה כל סעיף וסעיף בדו"חות שו"ב. לשיטתה אם הנושא לא מוצף כליקוי או חולשה מהותית אז היא לא צריכה להתייחס אליו. משהוצג לה שהנושא אכן הוצף כליקוי חוזר וקיים ב-SBI השיבה שאינה מכירה את הנושא.
6. לטענתה, נחשפה לבדיקת הבנק העולמי בדרום אמריקה כבר בשנת 2016. יובהר כי הגילוי לעניין זה מופיע **לראשונה** בדו"ח השנתי של החברה לשנת 2017. על פי הפירוט בדו"ח הדירקטוריון המצורף לדו"חות לשנת 2017 נעשו פניות של הבנק העולמי בין השנים 2014 – 2015 לקבלת חומרים ובשנת 2016 הומצא לחברה מכתב פנייה המודיע על כוונת הבנק העולמי לבצע הליך של ביקורת בקשר עם פרויקטים של SBI בגואטמלה⁷²⁹.
7. יובהר כי בשונה מגרסתה של החשודה, לטענת ארז סופר הנושא **לא הובא** לידיעת רואי החשבון המבקרים⁷³⁰. כך בדומה טען טל רז כי הנושא **לא** הובא לידיעתו ו/או לידיעת הדירקטוריון⁷³¹. בהתאם לאמור לעיל נרשמה בדו"ח אפקטיביות הבקרה הפנימית בשו"ב לשנת 2017 חולשה מהותית בגין כך שהנושא לא נדון בדירקטוריון ולא זוהה תיעוד באשר לבחינת הצורך או היעדר הצורך במתן גילוי בנושא זה בדו"חות התאגיד⁷³².
8. לטענת טל רז וארז סופר החולשה המהותית היא מעצם חוסר זרימת המידע מהנהלת החברות מטה כלפי ההנהלות והדירקטוריון של שו"ב, זאת בשל העובדה שעמית שגב, חזי קטן ועופר קוטלר ידעו על כך ולא העלו זאת בפני הדירקטוריון. מאידך, אמירה זו של החשודה לפיה היא ידעה על הבדיקה בגואטמלה סותרת מכל וכל את טענותיהם. מהודעתה עולה כי הנושא אכן הובא בפניה (בהיותה חברה במליאת הדירקטוריון הכללית).
9. לענייננו נראה כי הגילוי לעניין בדיקת הבנק העולמי הובא בדו"ח השנתי כחולשה באפקטיביות הבקרות בנושא זרימת המידע על מנת להכשיר את אי הדיון בנושא במסגרת ישיבות הדירקטוריון של החברה, בעוד שבפועל עולה שהמידע אכן זרם ולמרות זאת לא נדון בדירקטוריון.
10. מבלי לקבוע מסמרות לעניין מהותיות והצורך בדיווח לגבי דרישת המסמכים מהבנק העולמי, דבריה של החשודה מעלים כי הנושא הובא לידיעתה בשנת 2016, הוסבר לה שהבנק העולמי בודק את הגופים הממומנים שלו ושיועברו אליו המסמכים בהתאם.

⁷²⁶ הודעה 20 אירית אייזקסון 27/11/18 גיליון 2.

⁷²⁷ הודעה 20 אירית אייזקסון 27/11/18 גיליון 4-5.

⁷²⁸ הודעה 20 אירית אייזקסון 27/11/18 גיליון 5.

⁷²⁹ דו"ח שנתי 2017 מסומן אא 4 3/7/18 בעמוד 404.

⁷³⁰ תמלול הודעת ארז סופר חקירה 19538 בעמוד 108.

⁷³¹ תמלול הודעת טל רז חקירה 19541 בעמוד 196.

⁷³² דו"ח שנתי 2017 בעמוד 454.

11. כשנשאלה באופן ישיר אודות שיחותיה עם אורנה אנג'ל בעניין תשלומי השוחד הכחישה החשודה שאורנה אנג'ל הציפה בפניה את העובדה שמפטרים אותה כי "דוצים להמשיך לשחד בשקט". מאידך ציינה החשודה כי אורנה הלינה בפניה שלא נותנים לה לקדם ולהגשים מבחנה אישית את החזון שלה בחברה. עוד ציינה החשודה כי בדיווחיה של אורנה לדירקטוריון לעניין הקושי ביישום הקוד האתי מעולם לא ציינה שהנושא קשור בשוחד⁷³³. באופן כללי הכחישה החשודה כל מודעות לתשלומי שוחד ו/או לכך שמישהו דיווח לה על כך.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינה של החשודה אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. החשודה טוענת שלא הכירה את הביאור ושהסיכון הטמון בחובו לא הוצף בפניה על ידי רואי החשבון המבקרים. החשודה אינה חברה בוועדות ביקורת ו/או בוועדות לאישור דו"חות כספיים. לענייננו, לא נמצאו ראיות לסתור גרסתה לפיה לא ידעה שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

טל עצמון

החשוד כיהן כדירקטור בשו"ב, חבר בוועדת ממשל תאגידי בין השנים 2007-2017.

1. עם הצגת הביאור בפניו, טען החשוד כי הוסבר לו שבמדינות אפריקה חלק מהתשלומים כגון תשלומי אבטחה ומזון משולמים שלא כנגד חשבוניות או קבלות בשל העובדה שאין דרך אחרת להתחשבן עם נותני שירותים מקומיים. בנוסף, ציין, הניח דעתו שהתשלומים הינם חוקיים ומבוצעים בצורה זו מכורח התנאים במדינות הפעילות. לשיטתו לא עלה לא חשש ולו הקטן שהתשלומים מיועדים לדברים בלתי חוקיים⁷³⁴. החשוד הוסיף

⁷³³ הודעה 20 אירית אייזקסון 27/11/18 גיליון 8.

⁷³⁴ הודעה 22 א טל עצמון 25/11/18 גיליון 4.

וטען שמדי תקופה מתקבלות כל החלשות בתחום הציות, מתקבלים דו"חות ביקורת, מתבצע סקר סיכונים וההתקדמות בפתרון החולשות מתועדת ונמצאת במעקב.

2. משנשאל לגבי כימות הסכומים ובחינת מהותיותם טען שאינו זוכר שקיבל נייר עבודה בנושא. כמו כן, ציין כי הנושא נבחן בכל שדרת הניהול והביקורת שמתחת לדירקטוריון⁷³⁵.
3. החשוד טען כי התוודע לקיומן של שתי מערכות ספרים רק לאחר תביעת סקף, הבין שמדובר במערכת מקבילה ולא ידע להסביר את הצורך בקיומה של מערכת ספרים נוספת, שכן טרם הספיק לבחון ולקבל תשובות בנושא בשל התפוצות הפרשה ואי היכולת לחקור עקב החשש לשיבוש⁷³⁶.
4. לעניין תביעת סקף ציין כי לא הסתפקו באמירות גורמי המפתח בחברה לפיהן דבריו של סקף הם "עורבא פרח", ולאחר התייעצות מקיפה מול פיני רובין פנו משרד עורכי דין שוויצרי ודלוייט העולמית לביצוע בדיקה מקיפה של טענות אלה⁷³⁷.
5. כשנשאל לעניין הפיכת הליקוי המשמעותי לחולשה מהותית ציין כי מדובר בניואנסים חשבונאיים שלא עלתה או הוצפה כסוגיה בפניו⁷³⁸.
6. החשוד לא הכיר את טענותיה של אנגיל לעניין הקשיים ואי העמידה ביעדי הקיימות. לשיטתו הקוד האתי הוטמע בחברה בקצב סביר והקדים את זמנו לעומת אחרים. כשהוצג לו מסמך של פלוך שמורה למנהל סניף שלא להעביר את הקוד למקומיים⁷³⁹ ציין כי הדבר נעשה בניגוד להוראות הדירקטוריון להנחיל את הקוד האתי בכל המדינות. החשוד הופתע כשהוצגו לו מסמכים המעידים על כך שרק בשנים מאוחרות 2016 - 2017 מאוחרות מאוד מתחילים פעם ראשונה ליישם קוד אתי במדינות הפעילות באפריקה⁷⁴⁰. הנחקר ציין שאכן העיכוב היישום והטמעת תכנית האכיפה והקוד אינו כמצופה אולם אינו סבור כי נבע מסיבה עקרונית⁷⁴¹.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. החשוד שאל ובדק אודות טיבו של הביאור המופיע בדוחות הכספיים, לשיטתו לא עלה לו כל חשש שמדובר בתשלומים לא חוקיים ולא נמצאו ראיות לסתור גרסתו לפיה לא ידע שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

חקי הראל

החשוד כיהן כדירקטור בשו"ב, חבר בוועדת בחינת הדו"חות הכספיים וקיימות בין השנים 2012-2017.

1. החשוד ציין כי אינו מכיר את הביאור. יחד עם זאת הדגיש כי הסוגיה אכן הוגדרה כליקוי ב-SOX וכי הדירקטוריון נדרש אליה בכל תקופה דיווח במסגרת הדיונים בשותפות רואי החשבון החיצוניים והיועצים

⁷³⁵ הודעה א22 טל עצמון 25/11/18 גיליון 5.

⁷³⁶ הודעה א22 טל עצמון 25/11/18 גיליון 5-6.

⁷³⁷ הודעה א22 טל עצמון 25/11/18 גיליון 7.

⁷³⁸ הודעה א22 טל עצמון 25/11/18 גיליון 7-8.

⁷³⁹ אא_15_17/06/2018 מתוך ארון מ_2_20/02/2018.

⁷⁴⁰ אא_16_17/06/2018 מתוך ארון מ_2_20/02/2018 וכן אא_11_17/05/2018 מתוך אא_1_30/04/2018.

⁷⁴¹ הודעה א22 טל עצמון 25/11/18 גיליון 29.

המשפטיים. החשוד ציין כי נועצו בנושא זה מול קרן קיבוצי (שנתנה שירותים לעניין יישום ה-SOX בחברה) לעניין הצורך בריפוי הליקוי במקביל להחלת תכנית ממשל תאגידי ציות ואכיפה.⁷⁴²

2. עוד הדגיש כי הנהלת SBI הצהירה, מפעם לפעם, לעניין תשלומי המזומן ולעניין אופן הפיקוח על כך שהתשלום אינו משולם כשוחד. תגובת נציגי SBI (הפלינג ופלוד) לעניין זה היתה שהתשלומים משמשים לאבטחת מקומות מרוחקים, דמי חסות, רכישת חלקי חילוף וכו'.⁷⁴³

3. במענה לשאלה מדוע חשד שהתשלומים משולמים כשוחד השיב שבתחום התשתיות בישראל תמיד יש חשד כזה ולפיכך שאל את כל השאלות על מנת להניח את דעתו שלא מדובר בפעילות בלתי חוקית.⁷⁴⁴

4. החשוד ציין כי אינו זוכר אם קיים כימות מספרי לסכום התשלומים ללא קבלות ואינו זוכר מה הוצג על ידי רואי החשבון לעניין מהותיות הסכומים. בנושא זה הדגיש כי מאחר ונאמר לו שהתשלומים אינם מהותיים וצינו את השימוש שלהם לא ראה צורך נוסף לחקור לעניין היקפם.⁷⁴⁵

5. בנוסף הדגיש החשוד כי היתה התעקשות להטמיע את תכנית האכיפה ב-SBI, הועלו שאלות בוועדות הכספים לעניין העמידה בהוראות החוק, לעניין השקיפות של פעילות החברה כלפי הרו"ח המבקר ועוד. כמו כן והתקבלו מהרו"ח המבקר תשובות לפיהן הבדיקות שמבוצעות אגב הליקוי הקיים מניחות את דעתו. זאת ועוד, ציין כי במסגרת ההסתכמות שלו, על הרו"ח המבקר, על מבקרי הפנים, המעקב אחר התהליכים שמנסים ליישם וההתעקשות לצמצום התשלומים במזומן היה המיטב שיכל לעשות.⁷⁴⁶

6. יוער כי בניגוד לגרסתו של החשוד לפיה אדמוני בדק את נושא התשלומים ללא קבלות, ציין אדמוני כי קיבל הנחיה שלא לבחון את השלומים הללו. בתגובה להצגת טענה זו השיב כי זכר שאכן נערכה ביקורת על התשלומים על ידי אדמוני וכי ממילא אדמוני לא ציין בפני ועדת הביקורת כי הונחה שלא לבדוק את התשלומים הללו.⁷⁴⁷

7. החשוד הדגיש כי ידע אודות ההטמעה האיטית של תכנית האכיפה במדינות הפעילות של SBI, אולם הדגיש כי קיבל הסברים מחזי קטן לפיהם בשל הריחוק ריחוק הסניפים והפיזור הגיאוגרפי הטמעת התכנית קשה יותר ליישום.⁷⁴⁸

8. החשוד ציין כי לאחר תביעת שי סקף, פלוד הובא לדירקטוריון ונשאל ישירות לגבי הטענות בתביעה וענה בשלילה מוחלטת. לשיטתו גם התביעה לא היוותה בפניו נורה אדומה שכן מבחינתו הליקויים מטופלים מיושמת תכנית אכיפה (על אף העיכוב), וכן התקבלו תשובות ממבקרת הפנים מחזי קטן ומגורמי מפתח ב-SBI.⁷⁴⁹

9. החשוד הבהיר כי העלה בפני הדירקטוריון את הצורך בפניה למשטרה לדווח על התביעה. אולם בהמשך לדבריו התקבלה חו"ד של עו"ד ליבאי לפיה אין צורך לפנות לרשויות החוק בנושא. במקביל נעשתה פניה לעו"ד

⁷⁴² ראה הודעה 25 א קרן קיבוצי 26/11/18.

⁷⁴³ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 3.

⁷⁴⁴ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 4.

⁷⁴⁵ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 6.

⁷⁴⁶ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 6.

⁷⁴⁷ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 10.

⁷⁴⁸ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 7.

⁷⁴⁹ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 13.

שוויצרי לצורך פניה לתביעה בשוויץ ונשכרה חברת ביקורת בלתי תלויה (דלויט שוויץ). לאחר נקיטת פעולות אלו לשיטתו, המשיכו בדירקטוריון לעקוב אחר התהליכים עד לפרוץ החקירה על ידי משטרת ישראל⁷⁵⁰.

10. לעניין זה הוסיף כי כאשר פני רובין צפה בחלק מחומרי התביעה וציין שחלקם "לא נעימים" ביקש לקבל את התמלילים שלהם ופני רובין נמנע מלהעביר אותם לדירקטוריון. בהתאם לתחושתו של החשוד פני רובין התחמק מלמסור את התמלילים. אולם, לשיטתו מאחר והחומרים הועברו לבדיקת דלויט שוויץ הוא הניח דעתו הנושא נבחן על ידם⁷⁵¹.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. החשוד שאל ובדק אודות טיבו של הביאור המופיע בדוחות הכספיים ולא נמצאו ראיות לסתור גרסתו לפיה לא ידע שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

שלום שמחון

החשוד כיהן כדירקטור (בלתי תלוי) בשו"ב משנת 2013 ועד למועד החקירה, חבר בוועדות ביקורת, בחינת דו"חות כספיים וקיימות.

1. בהתייחסו לביאור ציין כי הוסבר לדירקטוריון על ידי רואי החשבון ומנהלי הכספים שמדובר בתשלומים לגורמים במדינות הפעילות שלא ניתן לשלם להם בדרך אחרת. ציין כי התחיל את עבודתו בשיכון ובינוי בסדנא בת שלושה ימים, שהועברה על ידי עפר קוטלר, במסגרתה הודגש כי מבחינת החברה יש אפס סבלונות לנושא שוחד ושחיתות⁷⁵².

⁷⁵⁰ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 13.

⁷⁵¹ הודעה 26 א יצחק הראל 26/11/18 גיליון 14.

⁷⁵² הודעה 28 א שלום שמחון 27/11/18 גיליון 3.

2. החשוד ציין כי אינו מכיר ולא מאמין שקיימת פעילות בשתי מערכות ספרים (מערכת ספרים א' ו- ב')⁷⁵³.
3. הוא ציין שלא ידע להבחין בין ליקוי משמעותי לחולשה מהותית. יחד עם זאת הבהיר כי נושא החולשה המהותית עלה בדיוני ועדת הביקורת מפעם לפעם⁷⁵⁴.
4. החשוד סיפר כי במסגרת תכניות העבודה בחן הדירקטוריון את נושא הטמעת הקוד האתי. הוא לא ידע לציין כיצד נבחן הנושא אולם הדגיש כי המנהלים הונחו לבצע יישום מלא. עוד ציין כי שאל מפורשות את פלוך כיצד החברה זוכה במכרזים ונענה באופן נחרץ שהדברים נעשים באפס סובלנות לשחיתות⁷⁵⁵.
5. עוד טען כי מבחינת הדיווחים שקיבל (כולל מ – SBI) נושא הקוד האתי הוטמע בכל שרשרת האחזקות בחברות הבנות⁷⁵⁶.
6. החשוד טען כי הכיר את כתב התביעה של שי סקף וממועד הגשתה פעלו בדירקטוריון לפי הנחיות פני רובין ומשרדו (גם לעניין הצורך בקבלת/עיון בחומרי התביעה עצמם). מבחינתו התביעה היתה לא אמינה ולמרות זאת פעל יחד עם החברה לפי הנחיות וגיבוי ייעוץ משפטי ומקצועי⁷⁵⁷.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. החשוד שאל ובדק אודות טיבו של הביאור המופיע בדוחות הכספיים ולא נמצאו ראיות לסתור גרסתו לפיה לא ידע שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

לילי איילון

- החשודה מכהנת כדירקטורית בשו"ב ממרץ 2017, חברה בוועדות הביקורת, בחינת הדו"חות הכספיים, ממשל תאגידי ותגמול.
1. החשודה הכחישה ידיעה אודות תשלומי שוחד במדינות אפריקה בהן פועלת החברה. היא ציינה כי אינה מכירה את המלל המדויק של הביאור שכן הוא נכלל במסגרת דו"חות כספיים שפורסמו עובר למועד מנויה. מאידך ציינה כי היה ידוע לה שחלק מהעובדה במדינות אפריקה שולמו סכומים במזומן שלא כנגד קבלות בסכום לא מהותי. כמו כן הכירה שהנושא היווה ליקוי משמעותי מבחינת ה-SOX⁷⁵⁸.
 2. החשודה ציינה שלא מדובר בביאור חריג שכן הוא נובע מאופי פעילותה של החברה והוא צריך להיכלל בדו"חות בגלל שאין אסמכתאות לתשלומים אלו. לגבי דו"חות 2016 היא לא זוכרת שהוצגו סכומים וכימות לעניין

⁷⁵³ הודעה 28 שלום שמחון 27/11/18 גיליון 4.

⁷⁵⁴ הודעה 28 שלום שמחון 27/11/18 גיליון 4.

⁷⁵⁵ הודעה 28 שלום שמחון 27/11/18 גיליון 7.

⁷⁵⁶ הודעה 28 שלום שמחון 27/11/18 גיליון 6.

⁷⁵⁷ הודעה 28 שלום שמחון 27/11/18 גיליון 9-10.

⁷⁵⁸ הודעה 33 לילי איילון 28/11/18 גיליון 6.

התשלומים ללא קבלות והביאור בגינם אולם הניחה דעתה מאחר ונכתב בדו"ח הכספי שאין חשיפה משמעותית, הנושא קיבל ביטוי בדירקטוריון כליקוי משמעותי ונבדק על ידי רואה החשבון ויועציה החברה לעניין הבקורות שיש לנקוט⁷⁵⁹.

3. החשודה ידעה שהליקוי המשמעותי חוזר על עצמו ונגזר מאופי פעילותה של החברה. היא ציינה כי הליקוי לא הפך לחולשה מהותית מאחר וניתן היה לטפל בו באמצעות בקורות מפצות באופן בו המספרים יוצגו בדו"חות בצורה נאותה⁷⁶⁰.

4. במענה לשאלה לעניין ישיבת דירקטוריון בה נשאל פלוך לעניין השוחד התעקשה החשודה וטענה לחיסיון עורך דין לקוח. זאת ועוד ציינה כי לא ניתן דיווח אודות תביעת סקף ב – Q2 ו-Q3 לשנת 2017 לאחר שהתקיימה היוועצות עם עורכי הדין לעניין אי הצורך בדיווח⁷⁶¹.

החשודה שימשה דירקטורית בחברה ממרץ 2017 ולא הכירה לעומק, לטענתה, את הביאור ואת העובדה שהנושא מהווה ליקוי משמעותי שחוזר על עצמו במשך שנים. חומר הראיות אשר נאסף בעניינה אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. החשודה שאלה ובדקה אודות טיבו של הביאור המופיע בדוחות הכספיים ולא נמצאו ראיות לסתור גרסתה לפיה לא ידעה שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

ישראל (איזי) תפוחי

החשוד כיהן כדירקטור בשו"ב, חבר בוועדת כספים, ביקורת מאזן ומשאבי אנוש בין אוגוסט 2007 ועד מרץ 2012.

1. לשיטתו של תפוחי הביאור הוסבר לדירקטוריון כהוצאות קופה קטנה ו/או שכר לעובדים בהיקפים קטנים, במדינות אפריקה, בהן לא היה ניתן להעביר לאותם עובדים כספים באמצעות חשבון בנק⁷⁶².

2. תפוחי הכחיש מודעות לניהול ספרים במערכת ספרים ב'. כמו כן הדגיש שכחבר דירקטוריון וחבר ועדת ביקורת של שו"ב בשונה מועדות הביקורת של שיכון ובינוי אס. בי. איי ישראל דו"חות הביקורת שהועלו והבאו בפני

⁷⁵⁹ הודעה 33 לילי איילון 28/11/18 גיליון 6.

⁷⁶⁰ הודעה 33 לילי איילון 28/11/18 גיליון 8.

⁷⁶¹ הודעה 33 לילי איילון 28/11/18 גיליון 9.

⁷⁶² הודעה 34 ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 2.

הדירקטורים היו כאלה שעוסקים בהיבטים של אחזקות ופחות בהיבטים פנימיים הקשורים לאס בי איי ישראל וחברות הבנות שלה⁷⁶³.

3. במענה לשאלה לעניין כימות הביאור ו/או בחינתו בהיבט האיכותי ציין תפוחי שהסתמך על המנגנון השלם של גורמי הבקרה בדרגים הנמוכים שהיו מעלים בפניו דגלים אדומים במידה והיו כאלה. במענה לשאלה האם ידע שהנושא הועלה על ידי הרו"ח המבקרים כליקוי משמעותי חוזר (גם בשנים העוקבות לאחר פיטורי מהחברה) ציין שלו היה יודע זאת היה מבקש בדיקה מקיפה של הנושא תוך דיון מעמיק מול מבקרי הפנים ורו"ח מבקרים של חברות הבת והנכדה⁷⁶⁴.

4. משהוצג לחשוד מסמך המצביע על הקשר הישיר שביצעו הרו"ח המבקרים בין הביאור על התשלומים לבין ההוראות הרלוונטיות אמנת ה-OECD לעניין שוחד ושחיתות טען שלא ידע על הקשר הזה וטען שלו היה מגיע לידיעתו מסמך כזה היה בא "**בטענה גדולה מאוד**" לרו"ח המבקרים⁷⁶⁵.

5. משהוצגו לתפוחי מסמכים המעידים על ידיעתם של **גורמים שונים בשדרת ההנהלה הבכירה ויו"ר הדירקטוריון** הדגיש שהדבר מנוגד לחוק שהיה לעצור אותו מיידית ולהוציא לגביו דיווח מייד⁷⁶⁶.

6. בעניין זה הוא הדגיש כי לשיטתו קיים הבדל מהותי בין אותם גורמים (בשדרת ההנהלה וכן יו"ר הדירקטוריון) המעורים יותר בניהול היומיומי של החברה לבין יתר חברי הדירקטוריון שמעורב בהחלטות האסטרטגית במסגרת הישיבות הספורות בהן הוא נוכח. זאת ועוד הדגיש תפוחי כי בשונה מיתר הדירקטוריון אותם גורמים בהנהלה הבכירה מתוגמלים על בסיסו של הרווח שנוצר כתוצאה מפעילות זו ולכן האינטרס שלהם הוא לנקוט בה ולמעשה להסתירה מיתר הדירקטורים. בהקשר זה בעניין הפעולות שהוא עצמו היה צריך לנקוט כדירקטור ציין כדלקמן⁷⁶⁷:

"אני רק בא ואומר שאם מסתכלים על ההיגיון של המבנה נראה לי יותר סביר שמישהו שחשוב לו איזה אחוזים מהרווח הוא מקבל היה לו קצת יותר ידע בעניינים הללו. אולי לא הייתי דירקטור מספיק זהיר אבל זה משהו אחר."

וכן⁷⁶⁸:

"ת. זה קרימינלי. אם הדרך היחידה שאתה יכול לעבוד באפריקה זה לתת שוחד אל תעבוד שמה.

ש. אז למה ממשיכים לעבוד?

ת. אני לא מאשים אף אחד אבל הרווחיות שם כנראה היתה משמעותית."

7. זאת ועוד, הדגיש כי מבחינת החברה והפעולות הנדרשות ממנה למיגור התופעה, אין הבדל בין המועדים שלפני כניסת התיקון לחוק העונשין לעניין שוחד לעובד ציבור זר ולאחריו. זאת ועוד, הדגיש כי בדיעבד⁷⁶⁹: **"צריך להיות נאיבי לא לבדוק את זה"**.

⁷⁶³ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 3-2.

⁷⁶⁴ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 6.

⁷⁶⁵ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 8.

⁷⁶⁶ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 6.

⁷⁶⁷ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 7.

⁷⁶⁸ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 10.

⁷⁶⁹ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 11.

8. כשנשאל באופן כללי האם היה מדווח באם עובד החברה היה מציג בפניו טענות לפיהן משולמים בחברות הבנות תשלומי שוחד לעובדי ציבור ציין⁷⁷⁰:

“בעניים שלי זה היה נחשב רציני ואני לא יודע את כל הפרטים אבל אני חושב שהייתי מבקש מיידית לדווח על זה, אולי לוקח שבוע שבועיים לבדוק את זה ומייד אחרי זה מדווח שיש את ההאשמות.”

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. לא נמצאו ראיות לסתור גרסתו לפיה לא ידע שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

שמואל ברקוביץ'

החשוד כיהן כדירקטור בשו"ב, חבר בוועדת כספים, ביקורת מאזן וקיימות בין השנים 1996 – 2013.

1. החשוד מונה לדירקטור בשיכון ובינוי מכח הסכם עם קבוצת האריסון שמקנה לאגודה השיתופית ניר שיתופי שמחזיקה כ- 4% בשו"ב ייצוג אחד דירקטוריון.

2. החשוד מכחיש ידיעה אודות תשלומי שוחד בחו"ל. וציין שאם מישהו יודע משהו אודות תשלומי השוחד הם האנשים המעורבים בניהול החברות שפועלות בחו"ל ולא הדירקטוריון⁷⁷¹.

⁷⁷⁰ הודעה 34 א ישראל תפוחי 29/04/2018 גיליון 13.
⁷⁷¹ הודעה 35 א שמואל ברקוביץ' 29/04/2019, גיליון 3.

3. כשצוינה בפני החשוד המילה "עמלות" ציין כי ניתן לתרגם את המילה עמלות לשוחד⁷⁷². בהמשך הדברים כשעומת עם העובדה שזו המילה ה"מכובסת" ששימשה את החברה בכל הנוגע לתשלומים אלו ציין שהדיונים בנושא זה לא נעשו בדירקטוריון אלא בחדרי חדרים ומעולם לא היה שותף לשיחות במסגרתן עלה נושא תשלומי השוחד באפריקה⁷⁷³.
4. החשוד לא ידע למנות את הבקורות הפנימיות שבוצעו אודות התשלומים הללו ואינו יודע אם כומתו. החשוד הדגיש כי לא ידע שנאמר לאברהם אדמוני לא לבדוק את התשלומים הללו⁷⁷⁴.
5. משהוצגו לו המסמכים המעידים על תשלומי השוחד הדגיש שלא היה מודע לשיחות אלו שנעשו כפי שעולה מהן בחדרי חדרים, במסגרת פורומים סגורים שכללו נציגי דירקטוריון ומנכ"לי החברות⁷⁷⁵.

חומר הראיות אשר נאסף בעניינו של החשוד אינו מבסס ידיעה בדבר קיומם של תשלומי שוחד ו/או מעורבות בביצועם. לא נמצאו ראיות לסתור גרסתו לפיה לא ידע שהביאור מקפל בתוכו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים.

עיקר הממצאים – חשודי משנה רו"ח מבקרים BDO

ארו סופר

החשוד מכהן כשותף מנהל בפירמת רו"ח BDO זיו האפט החל משנת 2012. בין השנים 2003 - 2005 שימש כשותף הביקורת של חברת שיכון ובינוי אס. בי. איי. והיה השותף האחראי על ביצוע הביקורת של החברה בישראל. החל משנת 2006 ועד למינויו כשותף מנהל בפירמה שימש כראש אשכל פיננסים בפירמה.

⁷⁷² הודעה א35 שמואל ברקוביץ' 29/04/2019, גיליון 5.

⁷⁷² הודעה א35 שמואל ברקוביץ' 29/04/2019, גיליון 5.

⁷⁷³ הודעה א35 שמואל ברקוביץ' 29/04/2019, גיליון 8.

⁷⁷⁴ הודעה א35 שמואל ברקוביץ' 29/04/2019, גיליון 6.

⁷⁷⁵ הודעה א35 שמואל ברקוביץ' 29/04/2019, גיליון 12.

1. החשוד ציין כי מעולם לא ראה בעיניו שמתבצע תשלום שוחד בחברה. יחד עם זאת, הבהיר כי "בעולם הישן", שלפני החלת התיקון לחוק העונשין לעניין שוחד לעובדי ציבור זרים ידע שהיו תשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים⁷⁷⁶.
2. החשוד ציין כי הביקורת שמתבצעת על ידי BDO ישראל היא על חברת האחזקות הישראלית (שיכון ובינוי אס. בי. איי. ישראל). עוד הדגיש, כי המשרד מבצע פעולות ביקורת גם בחברות הבנות ובסניפים במדינות הפעילות וזאת על מנת לתת חו"ד על החברה הישראלית⁷⁷⁷.
3. כשנשאל לגבי שיכון ובינוי אס. בי. איי. ספציפית ציין כי גם לגביה, בתקופה שלפני כניסת התיקון לחוק העונשין לתוקף היו שמועות ואנשים "דיברו" במשרד על כך שזאת הדרך לעבוד כשמדברים על מדינות אפריקה ומאחר והם עובדים שם באמצעות תשלומי מזומן יתכן ותשלומים אלו משמשים לשוחד⁷⁷⁸.
4. לעניין הביאור ציין כי קיבל אותו בירושה ממבקרי החברה שקדמו לו⁷⁷⁹. עוד ציין כי הביאור טומן בחובו סיכון למעילות והונאות והן לקיומם של תשלומים בלתי חוקיים ומעשים פליליים. לטענתו נושא הביאור עלה בפני המנכ"ל קוטלר גם בכל הקשור לסיכון לתשלומי שוחד בחברה⁷⁸⁰. לאחר מכן כשנשאל לעניין חריגות הביאור ציין כי הביאור חריג ולא הכיר ביאור שכזה בחברות אחרות⁷⁸¹.
5. החשוד הוסיף וציין כי משזיהו עניין זה כחשיפה, בפרט לאור פעילות החברה במדינות מזרח אפריקה, קיימו דיון פנימי בפירמה, בנוכחות שותפים המטפלים בחברות שיש להן חשיפה דומה לתשלומים כגון אלו ובנוכחות אבי עז שותף מתודולוגיית הביקורת בחברה. לעניין זה אומצה בפירמה תכנית ביקורת המבוססת על תקן אמריקאי AU317 העוסק במניעת שוחד ושחיתות (בשנים אלו טרם אומצה מתודולוגיית ביקורת לעניין זה בישראל). על פי הוראות התקן כללה הביקורת בנושא בדיקות מדגמיות ותשאולים של גורמי מפתח בחברה בנושא⁷⁸².
6. החשוד ציין בהודעתו כי החברה הסתירה מפניו את העובדה כי מחלקת ה-INT של הבנק העולמי ביקשה לפתוח בביקורת על פעילות החברה בגואטמלה בשנת 2016. לעניין זה ציין כי גילה את זה בפברואר 2018 במסגרת הביקורת על הדו"חות הכספיים לשנת 2017.
7. במסגרת זו שאל את טל רז האם ידע על הביקורת והנ"ל הדגיש בפניו שלא ידע בעצמו אודות הבדיקה ושהנושא אף לא הובא לידיעת הדירקטוריון⁷⁸³. יודגש, כי אמירותיו שלו של טל רז נסתרות בגרסתה של הדירקטורית אירית אייזקסון שטענה כי שמעה אודות הבדיקה כבר בשנת 2016⁷⁸⁴.
8. לגבי קיומן של שתי מערכות ספרים ציין החשוד כי הוא מכיר את הנושא אולם בהיבט של עריכת התאמה בין דו"חות חברה אחת לחברה אחרת בהתאם לכללי הדיווח החלות עליהן⁷⁸⁵.

⁷⁷⁶ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 21.

⁷⁷⁷ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 23.

⁷⁷⁸ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 25.

⁷⁷⁹ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 26.

⁷⁸⁰ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 84-85.

⁷⁸¹ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 117.

⁷⁸² תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 133-134.

⁷⁸³ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 105-109.

⁷⁸⁴ הודעת אירית אייזקסון גיליון 7 שורה 20.

⁷⁸⁵ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 124-125.

9. משהוצג לחשוד "מסמך לוסטיגר"⁷⁸⁶ המאזכר את שמו כאחד מרואי החשבון שהכירו את נושא תשלומי המזומן לעובדי הציבור ולא חיו אתו בשלום והמשיכו מכח האינרציה, הכחיש את המיחוס לו וטען שאינו זוכר פגישה שכזו⁷⁸⁷. יובהר כי לוסטיגר ציין בהודעתו כי אכן שוחח על כך, בין היתר עם ארז סופר, והני"ל הבין שמדובר בשוחד⁷⁸⁸.

10. החשוד עומת עם ניירות עבודה של הפירמה שכללו בתוכם התייחסות לפעילות במערכת ספרים ב', ובכללם אמירות לגבי עמלות שנבדקות באופן מרוכז בשוויץ⁷⁸⁹ ואו מסמכי הכרת המבוקר וסביבתו לעניין "עמלות – תשלומים ללא קבלות...."⁷⁹⁰. החשוד טען שאינו רואה ניירות עבודה אולם לא ידע לספק הסברים מניחים את הדעת לעניין הקשר בין עמלות לתשלומים ללא קבלות ולעניין סיום המשפט לעניין העמלות במספר נקודות "....", ללא הסבר⁷⁹¹.

11. כשהוצג לו נייר עבודה במסגרתו צוין כי שליחת בקשות אישורי יתרה שכן זה עלול לפגוע בחברה ציין כי אמירה כגון זו בנייר עבודה היא אמירה מוזרה. זאת ועוד, הוא לא סיפק הסברים לצורך בבחינת המשך התקשרות לביצוע ביקורת על החברה בשל כניסת הוראות ה- OECD לתוקף משנת 2010 והשלכותיו על אי עמידה בהוראות החוק⁷⁹².

12. החשוד הדגיש שקיומו של שוחד מ"הדולר הראשון" הוא מהותי מבחינת החברה⁷⁹³. מאידך ציין כי גם לאחר תביעת סקף לא התקבלו אצלו ראיות לכך שקיים שוחד בחברה. משהוצג בפניו פרוטוקול דיון בישיבה שנערכה באוגוסט 2017 (עובר למועד פרסום דו"חות Q2) ואמירות פלוך לפיהן לא שילמו שוחד במיליונים ו"מה שאצלנו פורנוגרפיה שם טבעי", ציין כי הוא מבין את הטענה שהיתה אמורה להידלק לו נורה אדומה כרואה חשבון ברגע שרוני אמר דברים אלו אולם בפועל הוא הבין את הדברים אחרת בפרט לאור הכחשותיו החוזרות של פלוך⁷⁹⁴.

13. החשוד מכיר את המונח "טקסים" בהקשר של אישור תשלומים ללא אסמכתא/קבלה, הוא ציין שכשהוא היה עורך את הביקורת (לפני כניסת תיקון החוק לתוקף) לא היו נשאלות שאלות לעניין ייעודו של התשלום, לאחר כניסת החוק לתוקף ובתקופה שהתיק היה תחת ניהולו של רובי כשותף הנושא היה נבחן רק על ידי רובי⁷⁹⁵. החשוד הבהיר כי הוא "לא זוכר" אם נתקל במסגרת הביקורת אחר תשלום ללא אסמכתא בתשלום החשוד כשוחד⁷⁹⁶.

⁷⁸⁶ גיא גמליאל 1 6.3.18

⁷⁸⁷ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 237.

⁷⁸⁸ הודעת דן לוסטיגר 17.7.18 גיליון 6.

⁷⁸⁹ ראה לדוגמא מסומן אא 5 30/05/2018 מתוך אא 1 30/04/2018.

⁷⁹⁰ ראה לדוגמא מסומן אא 8 30/05/2018 מתוך אא 1 30/04/2018.

⁷⁹¹ חקירת לזרוב מיום 26.11.2018 – תמלול.

⁷⁹² אבישי ש 6 26/4/18.

⁷⁹³ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 501-502.

⁷⁹⁴ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 509-510.

⁷⁹⁵ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 293.

⁷⁹⁶ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 330-331.

14. החשוד טען שאינו שוחה במטריה לעניין הוראות הגילוי על פי IAS 37 והסתמך על עצות המחלקה המקצועית, צוות הביקורת, הייעוץ המשפטי ורואי החשבון של חברת האם לעניין שאלת הצורך בדיווח אודות תביעת שי סקף בדו"חות הרבעוניים⁷⁹⁷.

החשוד שימש כשותף המנהל בתיק בתקופה בה השוחד היה ב-DNA של החברה. לאחר תקופה המשיך ללוות את התיק הן בהיותו ראש אשכול פיננסים והן בהיותו שותף מנהל בפירמה. הליווי כלל השתתפות ישיבות שונות, בפרט בהחלטות לעניין אופן יישום הביקורת לאור היכרותו ומודעותו לסיכון בהמשך ההתנהלות השוחדית של החברה באפריקה.

כשותף המנהל שהעביר לרובי לזרוב את מושכות הביקורת הכיר את המונח "טקסים" כמונח המכוון לאישור אותם תשלומי המזומן.

החשוד ישב בישיבות מול לוסטיגר בהן ציין כי הוא מכיר את התופעה וממשיך בהתנהלותו הרגילה מכח האינרציה.

החשוד לא מסר הסבר מניח את הדעת לניירות העבודה הכוללים הסברים על מערכת ספרים ב' ועל קיומם של תשלומי "עמלות" בתוכה.

החשוד ציין מחד ששוחד בחברה מהותי איכותית מהשקל הראשון ומאידך התעלם מהערותיו של פלוך לעניין העובדה שלא שילמו מיליונים.

לא אותרו מסמכים שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעותי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. עוד לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם.

ואולם, בנסיבות המתוארות ולאור הדגלים האדומים שהוצבו בפני החשוד ובכללם היכרותו עם "הרכילות" לגבי נושא השוחד, היכרותו עם המילה "טקסים" המשמשת לבדיקת התשלומים ללא אסמכתאות, הישיבות שלו בדיונים בהם הנושא עולה בפרט מול לוסטיגר, ידיעתו על כך שרק רובי מבצע את הבדיקה בשוויץ ומעורבותו בבדיקת התביעה של שי סקף שגוללה את סיפור השוחד היה מצופה שיורה על ביצוע חקירה ודרישה נרחבת יותר הן בהיבט הכמותי והן בהיבט האיכותי של התשלומים.

אהוד (אודי) גרינברג

החשוד משמש שותף במחלקה המקצועית בפירמת BDO משנת 2008. במהלך השנים החשוד תמך מבחינה מקצועית בשאלות חשבונאיות מקצועיות שעלו בנוגע להתנהלות הכספית של החברה אולם לא היה חלק מצוות הביקורת בתיק ולא ייעץ בנוגע לאן עריכת הביקורת בתיק. בפרט ייעץ החשוד בהיבט המקצועי בכל הקשור ליצירת הפרשה ו/או מתן גילוי בכל הנוגע לתביעת שי סקף משנת 2017, בהתאם לתקן החשבונאי IAS37.

1. החשוד הדגיש בחקירתו שכל הקשר שלו עם שיכון ובינוי אס. בי. איי. ישראל היה בנוגע לסוגיות חשבונאיות מקצועיות שעלו. הוא לא בחן ו/או בדק את נושא התשלומים ללא אסמכתאות שכן מדובר בשאלה הקשורה בביקורת ובתקני ביקורת בשונה מתקני חשבונאות עליהם אמונה המחלקה המקצועית בפירמה⁷⁹⁸.

⁷⁹⁷ תמלול הודעת ארז סופר 19538 גיליון 476-473.

2. לעניין זה הדגיש החשוד כי נכנס לתיק ביתר שאת בכל הקשור לשאלת ההפרשה או הגילוי בגין תביעת העובד שי סקף. לעניין זה ציין כי מאחר והתביעה היתה בכלל בדיני עבודה מבחינתו עדיין לא היתה קיימת תביעה בכל הקשור לנושא השוחד.
3. תקן חשבונאות IAS37⁷⁹⁹ עוסק ביישומם של קריטריונים מתאימים להכרה ולבסיסי מדידה להפרשות, התחייבויות תלויות ולנכסים תלויים וכן הגילוי והביאור המתאימים בגינם.
- א. לעניין זה התחייבות תלויה הינה מחויבות אפשרית בנובעת מאירועי עבר. עפ"י סעיף 15 לתקן במקרים נדירים בהם יש מחלוקת לעניין קרות אירועים מהעבר (כמו בתביעה משפטית) יש לקבוע האם קיימת מחויבות בהווה בעקבות אירועים אלו.
- ב. כאשר "יותר סביר מאשר לא" (More likely than not) שקיימת מחויבות בהווה על הישות להכיר בהפרשה, כאשר יותר סביר שלא קיימת מחויבות בהווה על הישות לתת גילוי בלבד אלא אם כן האפשרות לתזרים שלילי בגין אותה התחייבות קלושה.
- ג. עפ"י תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע 2010⁸⁰⁰, במצבים בהם ההתחייבות או ההפסד האפשרי המרבי עלולים להעמיד בספק את המשך פעילות התאגיד במתכונת הקיימת, אזי גם במצב בו האפשרות לתזרים שלילי בגין ההתחייבות היא קלושה יש לתת גילוי/תיאור תמציתי לעניין אותה התביעה.
4. לעניין השאלה החשבונאית האם יש לתת גילוי בדו"חות החשוד ציין כי מאחר ולא הוגשה תביעה בנושא השוחד אלא תביעה בהיבט של דיני עבודה בלבד הנושא נבחן לאור מהותיותו על הדו"חות ולא לאור השאלה האם סיכויי התביעה קלושים אם לאו שכן מאחר ואין תביעה כלל לא נוצרה מחויבות בהווה. החשוד ציין שהחברה אמרה שגם אם הדברים שבתביעה בדיני עבודה נכונים אזי השפעתם על הדו"חות תהיה נמוכה שכן הם נוגעים לקניה בלבד⁸⁰¹.
5. החשוד טען שגורמים בחברה ובכללם פלוך הכחישו מכל וכל את נכונות הדברים שמופיעים בכתב התביעה וכן ציינו שאין להם השפעה מהותית על הדו"חות. הדגיש שמבחינתו אמירותיו של פלוך לגבי "פורנוגרפיה" לא גרמו לחשוב שניתן שוחד באפריקה. לזיכרונו דבריו של פלוך היו נחרצים לכך שלא ניתן שוחד במדינות. בדיעבד ציין כי ניתן להבין את אמירותיו של פלוך ככאלה המעידות על קיומם של תשלומים בעייתיים אולם לשיטתו אז הבין שהוא מדבר על תשלומי מזומן ללא אסמכתא ולא תשלומי שוחד לעובד ציבור זר⁸⁰².
6. במענה לשאלת היכרותו עם מערכת כספים א' ו- ב' החשוד הזכיר בחקירתו כי החברה נועצה עמו בנושא של מטבע פעילות נושא זה עלה. כאמור לעיל, בשיחה שנוטרה בטלפון של פלוך עולה כי החשוד לקח חלק בייעוץ כשנושא מערכת ב' הועלה בשיחה. יודגש כי אין הסבר ממצה באותה שיחה לנחיצותה של אותה מערכת ב' ו/או

⁷⁹⁸ תמלול הודעת אהוד גרינברג 19545 גיליון 11.

⁷⁹⁹ אא 1 3/7/18.

⁸⁰⁰ אא 2 3/7/18.

⁸⁰¹ תמלול הודעת אהוד גרינברג 19545 גיליון 28.

⁸⁰² תמלול הודעת אהוד גרינברג 19545 גיליון 216.

לקיומם של תשלומי שוחד בתוכה. יחד עם זאת, ניתן להבין בתוכן השיחה שאותם רישומים המבוצעים בתוך המערכת עלולים לייצר לחברה חשיפה משפטית אותה הדגיש גרינברג בפני הנוכחים⁸⁰³.

החשוד שימש יועץ מקצועי בסוגיות חשבונאיות שעלו אגב ביצוע הביקורת בחברת א.ס. בי. איי. ישראל. החשוד לא לקח חלק בביצוע הביקורת ו/או בבחינת התשלומים ללא אסמכתא בשנים הרלוונטיות. לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעתי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומה.

דן אטיאס

החשוד מכהן כשותף מנהל אשכל נדל"ן ב-BDO. בשנת 2016 שימש שותף מלווה בתיק שיכון ובינוי אס בי איי ישראל, ברבעונים Q2 ו-Q3 לשנת 2017 היה אמון על עריכת הביקורת לעניין בדיקת הצורך בגילוי/הפרשה בגין תביעת סקף ובדו"ח השנתי שימש שותף הביקורת בתיק, במקומו של רובי לזרוב שעה שהאחרון נחקר כחשוד בפרשה שבנדון.

1. החשוד ציין שלמעט שנת 2017 לא היווה חלק מצוות הביקורת האינטגרלי בתיק ולא עסק בסוגיות הקשורות לביקורת ו/או חיווי דעת על דו"חותיה הכספיים של שיכון ובינוי אס בי איי ישראל. לטענתו, גם בשנת 2016 כאשר היה שותף מלווה בתיק עלו סוגיות בנושאים אחרים וסוגיית התשלומים ללא אסמכתא לא עלתה ולא

⁸⁰³ הודעת אודי גרינברג 14/10/18 גיליון 11.

נבחנה על ידו⁸⁰⁴. כאשר הסוגיה עלתה כליקוי משמעותי בבקורות ה-SOX הניח דעתו שקיימים נהלים לבחינת התשלומים על ידי רובי לזרוב⁸⁰⁵.

2. החשוד ציין שבשנת 2017 בהיותו שותף הביקורת בתיק הבין שלא היו נהלים מסודרים. בראיון שערך עם מוסא נחלא במסגרת הביקורת ציין בפניו האחרון כי לא קיימת רשימת מסמכים פנימית המעידה על התשלומים ללא קבלות מהם ניתן לדגום. משהבין ממוסא שלא קיים נוהל אמיתי לעניין בחינת אותם תשלומים והתיעוד בגין אותם תשלומים מושמד, מיד דיווח על כך לדירקטוריון ושקל הימנעות ממתן חו"ד בתיק⁸⁰⁶.

3. במסגרת שקילת ההימנעות נועץ המשרד בעורכי דין לעניין המשך ביצוע הביקורת. בעצת עורכי הדין נבחנו אפשרויות נוספות לביצוע הליך הביקורת חלף הימנעות. במסגרת זו נערכו ישיבות בשיתוף דירקטוריון החברה שהאיץ לבצע בדיקה מחודשת של הנושא תוך שליחת נציגים לבקר במדינות הפעולה. במסגרת הביקורת במדינות הפעולה התקבלו הנהלים המלאים לביצוע הבקורות אודות התשלומים⁸⁰⁷, התקבלו הצהרות של חשבי המדינות ושל אנשי מפתח שלא התבצעו תשלומי שוחד באותן המדינות ופורטו ייעודי התשלומים (תשלומי פרוטקשיין)⁸⁰⁸. על מנת "לגדר" את הסכום עליו התקבלו הצהרות הוגדלה הדגימה של יתר התשלומים שהיו בגינם אסמכתאות ולא נמצא ממצא הקושר תשלומים אלו לשוחד⁸⁰⁹.

4. במסגרת תכתובות ווטסאפ בין החשוד לרובי לזרוב⁸¹⁰ העביר לזרוב לחשוד כתבה על שוחד בחברת טבע וכתב שעל פי הכתבה "פעם ראשונה מתייחסים לרואה חשבון" בנושא זה. יוער כי המסרון נשלח בהמשך לשיחה אודות שיכון ובינוי ובמהלך התקופה בה משמש החשוד כשותף מלווה בתיק. במענה להצגת המסרון כאמור ציין החשוד שאינו מבין את פשר המסרון ושב וטען שלא נאמר לו על ידי אף אחד לגבי תשלומי שוחד בהקשר לחברה⁸¹¹.

5. במענה לשאלה ישירה מדוע בשנת 2017, כאשר הסתבר לו שלא בוצעה ביקורת נאותה בשנים קודמות, לא בחן גם את שנת 2016 טען כי הנושא היה בחקירה ולכן ההנחיה היועצים המשפטיים היתה שלא לבצע ביקורת לשנים אחרות. עוד ציין החשוד כי ממילא הגיעו למסקנה שבשנת 2017 קיימת חולשה בבקורות ולכן לא היה טעם לבחון אחרות⁸¹².

6. לעניין בחינת הצורך בגילוי אודות תביעת שי סקף טען החשוד כי החברה עמדה על כך שמדובר בסחטנות של עובד ולכן לא רצתה לתת דיווח בנושא. לצורך קבלת החלטה לעניין הדיווח התקיימה היוועצות כוללת בשיתוף יועצים משפטיים, תוך הסתמכות על הצהרות פלוך בנושא. החשוד ציין כי ברבעונים היתה הסתמכות על הצהרות החברה לעניין השפעת התממשות התביעה על המצב הכספי ואילו בדו"ח השנתי נערך מסמך מבסס

⁸⁰⁴ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 98.

⁸⁰⁵ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 115-117.

⁸⁰⁶ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 63-64.

⁸⁰⁷ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 105-106.

⁸⁰⁸ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 87-88.

⁸⁰⁹ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 342-345.

⁸¹⁰ א.ש. 17/4/18.

⁸¹¹ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 178.

⁸¹² תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 101-102.

אודות ההשפעה אפשרית של התממשות התביעה⁸¹³. משהוצגו לו אמירותיו של פלוך במסגרת ישיבותיו עם צוות הביקורת בתיק לפיהן לא שילמו שוחד במיליונים ו"מה שאצלנו פורנוגרפיה שם טבעי" טען שהבין מאמירות פלוך שאם היה תשלום ללא אסמכתא הוא היה בגין אירוח שולי⁸¹⁴.

החשוד שימש שותף ביקורת בתיק רק בשנת 2017 בשל נסיבות חקירתו של לזרוב.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומה.

החלטתו שלא להימנע ממתן חוו"ד בשנת 2017 לאור העובדה שלא ניתן היה לבצע ביקורת נאותה תמוהה ביותר ונהיר כי היתה לאחר שהחברה האיצה ושכנעה שאין צורך להימנע בחוו"ד. יחד עם זאת, ההחלטה התקבלה לאחר היוועצות אל מול יועצים משפטיים ועל דעת הצוות החשבונאי בכללותו (BDO ו-KPMG).

זאת ועוד, ההחלטה התקבלה לאחר שבוצעו נהלי ביקורת חלופיים בהתאם להוראות היועצים המקצועיים. הדו"חות השנתיים פרשו גילוי מלא לעניין התביעה והשפעותיה וכן ניתנה הערה של "חולשה מהותית" בבקרה הפנימית ובדו"ח על אפקטיביות הבקרה הפנימית בחברה.

עלא ראס

החשוד החל לעבוד בפירמת BDO ישראל בשנת 2011 כמתמחה, עבד בצוות הביקורת בתיק שיכון ובינוי אס. בי איי. ישראל בשנת 2012, בשנת 2015 מונה למנכ"ר ושימש מנהל צוות הביקורת בתיק.

1. החשוד ציין כי במסגרת עבודתו, במהלך השנים, ביצע ביקורת בחלק ממדינות הפעילות באפריקה. כמו כן ציין כי ההתנהלות שלו היתה יותר מול החשב יוסי עובדיה בעוד שרובי לזרוב שותף הביקורת היה מתנהל מול משה הפלינג מנהל הכספים⁸¹⁵.

2. הנחקר ביקש להבדיל בין הביקורת בכללותה לבין הביקורת אודות התשלומים ללא אסמכתאות. לעניין זה ציין כי מלבד פעולות טכניות כלליות לא ביצע בפועל את הביקורת לגבי אותם תשלומים ולא היתה לו נגיעה אליהם.

⁸¹³ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 265-268.

⁸¹⁴ תמלול הודעת דן אטיאס 19537 גיליון 19 וגיליון 317.

⁸¹⁵ עלא ראס, חקירה 19544 קובץ 4012 עמוד 30.

לטענתו רובי לזרוב היה הגורם היחידי שביצע את הביקורת על אותם תשלומים⁸¹⁶. יודגש כי גרסתו לעניין זה תואמת גרסאות חברי צוות ביקורת נוספים ובכללם יוסי גורביץ⁸¹⁷ ומנסור מוהאנד⁸¹⁸.

3. במסגרת הפעולות הטכניות נתבקש על ידי רובי לחפש במאזני הבוחן את המילה "יועצים" ולהביא את הנתונים לבחינתו של לזרוב⁸¹⁹. בנוסף נתבקש באופן טכני להעתיק תוצאות של דגימה שביצע רובי מכתב יד לאקסל. במסגרת הדגימה ראה שנשאלה השאלה האם מדובר בשוחד לעובד ציבור זר⁸²⁰.

4. ציין כי שוחח עם לזרוב על הביאור והחשש היה שיתכן והתשלומים מקפלים בתוכם פעילות בלתי חוקית ולכן בוצעו נהלי הדגימה ונשאלו השאלות בדגימה⁸²¹.

5. החשוד לא ידע להסביר את הקשר בין עמלות למערכת ב' כפי שהיא מופיעה בניירות העבודה של הפירמה ושוב ייחס את הבדיקות של נושא התשלומים ללא אסמכתא לרובי לזרוב בלבד⁸²².

6. משהוצגו לו מיילים של אותם שלח לזרוב שכותרתם יתרות לפי מדינות⁸²³ טען שזאת היתה כוונתו בפעולות הטכניות שביצע לגבי בדיקת התשלומים ללא אסמכתא. לשיטתו מדובר בכרטסת SOLEB בתוכה חיפש לבקשת רובי את המילה יועצים וזאת ככה"נ מערכת ב'.

7. החשוד לא ידע גם במקרה זה להסביר למה אותן יתרות בגין יועצים נרשמת במערכת ב'. זאת ועוד, במסגרת המייל ציין החשוד בפני לזרוב כי אלו דברים שניתן יהיה לקבל תשובה לגביהם רק בשוויץ. כשנשאל לפשר האמירה שאלו דברים שניתן לברר רק בשוויץ השיב שכתב זאת מאחר ובאופן הסטורי נתונים אלו נבדקים רק בשוויץ על ידי רובי⁸²⁴.

החשוד ביצע ביקורות בסניפים ובמדינות וידע שהגורם היחיד שבודק את התשלומים ללא אסמכתא הוא רובי לזרוב. למרות שלא ידע להסביר את פשר הרישום של הוצאות יועצים ו/או עמלות בתוך מערכת ספרים ב' טען שלא היה מודע ו/או חשד כי במסגרת רישומים אלו מקופלים תשלומים של שוחד לעובדי ציבור זרים. לא אותרו ממצאים שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעותי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. עוד לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם.

⁸¹⁶ עלא ראס, חקירה 19544 קובץ 4012 עמוד 37.

⁸¹⁷ הודעה 12א יוסי גורביץ גיליון 3.

⁸¹⁸ הודעה 05א מנסור מוהאנד גיליון 5.

⁸¹⁹ עלא ראס, חקירה 19544 קובץ 4012 עמוד 40 ועמוד 169.

⁸²⁰ עלא ראס, חקירה 19544 קובץ 4012 עמוד 46-48.

⁸²¹ עלא ראס, חקירה 19544 קובץ 4012 עמוד 62.

⁸²² ראה למשל עלא ראס, חקירה 19544 קובץ 4012 עמוד 84-88.

⁸²³ קלטר ראיות מחשב 3 מסומנים 328-334.

⁸²⁴ עלא ראס, חקירה 19544 קובץ 4012 עמוד 170-180.

אבי עוז

החשוד כיהן כשותף מתודולוגיה בפירמת BDO עד ינואר 2017. שותף המתודולוגיה בפירמה אמון על כל נושא מתודולוגיית הביקורת ולמעשה מהווה גורם מקצועי לעניין תקני הביקורת⁸²⁵.

1. החשוד ציין כי במסגרת תפקידו כשותף מתודולוגיה הופנו אליו, במהלך השנים, סוגיות שונות בכל הקשור לביקורת בשיכון ובינוי אס. בי. איי. ישראל. במסגרת הביקורת על דו"חות 2017 שימש החשוד שותף מלווה בתיק. בנוסף היה החשוד שותף לישיבות ועדת היגוי שהוקמה בפירמה (BDO) לעניין תביעת שי סקף. זאת ועוד, לאחר פתיחת החקירה הגלויה היה שותף לישיבות בפירמה לעניין השלכות החקירה ובחינת אי התלות של הפירמה בביצוע הביקורת בחברה⁸²⁶.

2. לפני תביעת סקף לא היתה לחשוד נגיעה בתיק (מלבד דיונים לגבי "מטבע אינפלציוני"). יחד עם זאת, ציין כי הכיר את ביאור 32 וכי סביב מועד התיקון לחוק העונשין לעניין שוחד לעובד ציבור זר התכנסה ישיבה בפירמה בה התבקש להתייחס למשמעויות החוק על עבודת הפירמה. בהיעדר תקינה ישראלית⁸²⁷ הפנה החשוד לתקנים האמריקאים בנושא ובכללם AU316 ו-AU317 העוסקים בתוכניות ביקורת לעניין עמידה בהוראות חוק

⁸²⁵ זאת בשונה משותף במחלקה מקצועית האמון על כל נושא הדיווח הכספי הפיננסי אשר מהווה גורם מקצועי לעניין תקני החשבונאות.

⁸²⁶ תמלול הודעת אבי עוז חקירה 19585 עמוד 8-9

⁸²⁷ תקן ביקורת 123 העוסק בהתייחסות להוראות חוק ורגולציה במסגרת ביקורת על הדו"חות כספיים תוקן בספטמבר 2017.

ורגולציה. במקביל לאורך השנים נכנסה הבקרה הפנימית בחברה וניתן ליקוי משמעותי לגבי התשלומים המפורטים בביאור⁸²⁸.

3. החשוד הדגיש שחברה שפועלת באמצעות תשלומי מזומן ללא אסמכתאות מגבירה אתה סיכון בשל אי היכולת לדעת מה השימוש הסופי בכסף. הוא ציין כי בשונה משנים קודמות בביקורת לשנת 2017, בוצע ברור ספציפי אל מול ההנהלה העובדים לעניין ייעוד התשלומים ללא אסמכתאות, תוך קבלת נייר מהחברה לעניין כלל התשלומים שנעשו במזומן והצהרה בעניין ייעוד התשלומים. זאת ועוד, הורחב המדגם ביחס לכלל ההוצאות תוך ביצוע בדיקת שלמות לתשלומים שאינם במזומן⁸²⁹.

4. בהצגת ניר עבודה לעניין בדיקת התשלומים ללא אסמכתא על ידי לזרוב⁸³⁰ ציין החשוד כי הנייר אינו מספק בדיקה נאותה שכן אינו מפרט את מהות התשלום ואת הגורם המאשר⁸³¹. משהוצגו לו ניירות עבודה המהווים שאלונים לעניין עמידה בהוראות חוק ורגולציה⁸³² עם תשובות של הפלינג לכך שהנושא "בעייתני" ו/או שקיימות "תהיות לגבי קניה" ציין שהיה מצפה לראות המשך ברור בנושא ולא ידע לומר מה הבירור הנוסף שבוצע בעניין זה. לעניין מסמך לוסטיגר ציין שלא ראה אותו מעולם ושכלל המסמך מלא בשגיאות ולפיכך מעיד על המקצועיות של כותבו.

5. לעניין תביעת סקף ציין כי היא היוותה אינדיקציה ראשונה לקפיצת מדרגה לעניין הסיכון שאותם תשלומים אכן מהווים שוחד. יחד עם זאת, הדגיש כי להבנתם, באותה העת, אותה תביעה היתה "סחטנית". כשנשאל מדוע לא ביקשו את החומר מעורכי הדין של התובע שהציעו להעבירו אליהם⁸³³ ציין כי לא נחשף להצעה זו וממילא לא הובן שמדובר בתיעוד בצורת סרטון. זאת ועוד, ציין כי מאחר ומדובר בדו"חות סקירה לא התבצע טיפול ספציפי בכל הנוגע להשפעה הצפויה מאותה תביעה שהיתה בשלביה הראשוניים.

לאורך השנים שימש החשוד מתודולוגיה ובמסגרת זו נתן הנחיות מקצועיות לעניין תקני הביקורת. החשוד כיהן כשותף מלווה בתיק בשנת 2017 בשל נסיבות חקירתו של לזרוב.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעתי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומה.

החלטתו שלא להימנע ממתן חו"ד בשנתי לאור העובדה תמוהה ביותר ונהיר כי היתה לאחר שהחברה האיצה ושכנעה שאין צורך להימנע בחו"ד. יחד עם זאת, ההחלטה התקבלה לאחר היוועצות אל מול יועצים משפטיים ועל דעת הצוות החשבונאי בכללותו (BDO ו-KPMG).

⁸²⁸ תמלול הודעת אבי עוז חקירה 19585 עמודים 15-17.

⁸²⁹ תמלול הודעת אבי עוז חקירה 19585 105-106.

⁸³⁰ מסומן אא 25 30.5.18 מתוך אא 1 30.4.18.

⁸³¹ תמלול הודעת אבי עוז חקירה 19585 עמוד 109.

⁸³² אא 1 4/11/18 מתוך אא 1 8/10/18 וכן מג 3 13/11/18 מתוך צבא 1 13/7/18.

⁸³³ ראה מסמך מסומן קלסר ראיות מחשב 3 מסומן 189.

זאת ועוד, הדו"חות השנתיים פרסו גילוי מלא לעניין התביעה והשפעותיה וכן ניתנה הערה של "חולשה מהותית" בבקרה הפנימית ובדו"ח על אפקטיביות הבקרה הפנימית בחברה.

דן מרגלית

החשוד מכהן כיו"ר פירמת BDO ישראל החל משנת 2012.

1. החשוד לא לקח חלק בביקורת בתיק אולם היה שותף לישיבות שנתיות מול מנהלי ודירקטוריון אס. בי. איי. ישראל⁸³⁴.
2. בעצת פיני רובין עם הגעת תביעת שי סקף, ביקש מלזרוב שלא תהיה לו נגיעה בביקורת לעניין בחינת התביעה⁸³⁵. עוד הדגיש לעניין זה כי הייעוץ המשפטי שהתקבל היה שלא לקבל את החומרים של התביעה כל מנת שלא להיכנס לוויכוח שבין העובד לחברה⁸³⁶.
3. לגבי ניירות העבודה של BDO בהם מצויים המונחים עמלות ותשלומים ללא אסמכתא אמירות לגבי עמלות שנבדקות באופן מרוכז בשוויץ ו/או מסמכי הכרת המבוקר וסביבתו לעניין "עמלות – תשלומים ללא קבלות...." ציין שלא כך צריכים להיראות ניירות עבודה⁸³⁷. כך בנוסף ציין לגבי הסרטון של רובי במסגרתו מציע רובי לשלם את התשלומים דרך "מתווכים" והשיב שזו לא עמדת הפירמה וששותף בפירמה שלו לא אמור לתת ייעוץ כזה כשמדובר בתשלומי שוחד⁸³⁸.

⁸³⁴ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 19-20.

⁸³⁵ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 22.

⁸³⁶ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 98-100.

⁸³⁷ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 76-78.

⁸³⁸ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 131.

4. החשוד הדגיש כי במידה והיה יודע שקיים שוחד בחברה היה עוצר את הביקורת ולא חותם על הדו"חות⁸³⁹. לשיטתו גם החשד לשוחד מהווה נורת אזהרה שמחייבת ישיבת אקזקוטיבה בפירמה לצורך דיון ובחינת הנושא⁸⁴⁰. בעניין זה ציין החשוד שאמרתיו של פלוך בכך "שלא שילמו מיליונים" היא אכן בעייתית, זאת מאחר ותשלומי שוחד הינם מהותיים ללא קשר למהותיותם הכמותית⁸⁴¹.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעתי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. לענייננו, לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם.

⁸³⁹ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 198-199.

⁸⁴⁰ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 203.

⁸⁴¹ תמלול הודעת דן מרגלית 19539 גיליון 215-216.

עיקר הממצאים – חשודי משנה רו"ח מבקרים KPMG

אשר אדרי

החשוד שימש שותף הביקורת בתיק שיכון ובינוי בע"מ החל משנת 2007 ועד לשנת 2013. הביקורת על חברת שיכון ובינוי אס. בי איי. ישראל (חברת הבת המאוחדת בדו"חות שו"ב) נסמכת על הביקורת שנעשת על ידי צוות הביקורת של BDO. עיקר ההסתמכות מתבססת על מכתבי נוחות שמתקבלים ממבקרי חברת הבת אודות נאותות הדיווח הכספי ועל הוראות תקן ביקורת 9 העוסק בהסתמכות רואה החשבון של חברת האם על עבודת מבקרי חברת הבת.

1. תקן ביקורת 9 של לשכת רואה החשבון בישראל דן בסוגיית מידת אחריות שנוטל על עצמו המבקר של החברה האם לגבי עבודתם וחוות דעתם של מבקרי חברות הבנות.

א. סעיף 13א לתקן מציין את הנהלים שעל רואה החשבון של חברת האם לנקוט על מנת למלא את חובותיו לביקורת הדו"חות המאוחדים של חברת האם. הסעיף מציין כי על המבקר להניח דעתו לעניין אי התלות של רואה החשבון של החברות הבנות, להניח דעתו שמבקרי החברות הבנות נקטו נהלי ביקורת הדרושים לעריכת ביקורת נאותה, תוך פנייה ישירה אליהם וציון העובדה כי הדו"חות המבוקרים על ידם יכללו בדו"חות המאוחדים אותם הוא מבקר וכי הוא עומד לסמוך על חוות דעתם לצורך כך.

ב. סעיף 13ג לתקן קובע כי בהיעדר נסיבות מיוחדות אין זה מחובתו של המבקר האם לדרוש באמיתותן של העובדות כפי שנמסרו על ידי רו"ח חברת הבת.

ג. סעיף 13ד קובע כי במידה ולא יוכל מבקר האם להניח דעתו כי מבקרי הבת נקטו בביקורת נאותה יהיה עליו להרחיב את הבדיקות ולעשות בדיקות נוספות לאלו שנעשו על ידי מבקרי הבת.

2. החשוד הדגיש כי, עם קבלת התיק לידיו ביקש לבחון את הביאור ואת נושא התשלומים ללא קבלות. ציין שעשה זאת לא בשל החשד שמדובר בתשלומי שוחד לעובדי ציבור זרים אלא בשל העובדה שמדובר בנוהל שאינו תקין, בפרט בכל הנוגע לחברה ציבורית, שאין אסמכתא על התשלומים המתבצעים⁸⁴².

3. ההקשר בין התשלומים הללו לבין שוחד לעובד ציבור זר הוצף על ידי BDO לאחר חקיקת החוק ובהקשר של כניסת תקנות ה-OECD בנושא⁸⁴³.

4. עוד ציין כי ביסס את ביקורתו על תקן ביקורת 9, כאמור לעיל, תוך הסתמכות על המצגים שהתקבלו מ-BDO ובכללם העובדה שנעשת ביקורת כמעט מלאה על אותם תשלומים הכוללת תשאולים ובחינה שלא מדובר בתשלומים לעובדי ציבור זרים⁸⁴⁴.

⁸⁴² תמלול הודעת אשר אדרי 19589, גיליון 32.

⁸⁴³ תמלול הודעת אשר אדרי 19589, גיליון 37.

⁸⁴⁴ תמלול הודעת אשר אדרי 19589, גיליון 14.

5. החשוד שב והדגיש כי במסגרת הביקורת בוצע מעבר על ניירות עבודה (שחשב שהם חשובים לצורך ביצוע הביקורת), קיים בירורים ותשאולים לעניין ציות להוראות חוק ורגולציה⁸⁴⁵, גם אם לא היה נייר עבודה ספציפי שמכמת את התשלומים ללא קבלות קיבל את ההבנה שמדובר בסכום שאינו מהותי, עוד הבין שהסכומים נבחנו ונדגמים במדגמים גדולים (קרוב ל- 100% מהתשלומים)⁸⁴⁶. זאת ועוד, נושא התשלומים ללא קבלות הוצף כליקוי משמעותי שהובא לידיעת בקרת העל בחברה (הדירקטוריון וועדת הביקורת). החשוד הדגיש כי הניח דעתו שקיימות בקרות מפצות לעניין אותו ליקוי (כגון חתימה של 2 גורמים לאישור ביצוע התשלום)⁸⁴⁷.

6. החשוד הכחיש היכרות או ידיעה לעניין הכתוב במכתב לוסטיגר⁸⁴⁸.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעותי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. לענייננו, לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם. יחד עם זאת, נראה כי בענייננו מתקיימות "נסיבות מיוחדות" כמשמעותן בתקן ביקורת 9 (לעניין הסתכמות על ביקורת שבוצעה על ידי מבקרים אחרים בחברות בנות) לפיהן היה מצופה מרואה החשבון של חברת האם לבצע דרישה וחקירה מעמיקה ונרחבות יותר בדבר אמיתות העובדות כפי שנמסרו לו בכל הנוגע למהותיותם האיכותית והכמותית של אותם תשלומי ללא אסמכתאות.

⁸⁴⁵ תמלול הודעת אשר אדרי 19589, גיליון 109.

⁸⁴⁶ תמלול הודעת אשר אדרי 19589, גיליון 112.

⁸⁴⁷ תמלול הודעת אשר אדרי 19589, גיליון 42.

⁸⁴⁸ תמלול הודעת אשר אדרי 19589, גיליון 77.

איתי כורם

החשוד מכהן כשותף הביקורת בפירמת רו"ח סומך חייקין KPMG, בתיק שיכון ובינוי בע"מ, החל משנת 2014. הביקורת בחברה הציבורית על חברת שיכון ובינוי אס. בי איי. ישראל נסמכת, כאמור, על הביקורת שנעשית על ידי צוות הביקורת של BDO.

1. החשוד ציין לגבי הביאור בדו"חות כי הוא אכן מדווח לוועדת הביקורת במשך שנים. החשוד הבין ממבקר BDO שעליהם הסתמך ומהחברה שמדובר בתשלומים אשר לא היה ניתן להימנע מהם באותם מקומות נידחים בהם עבדה החברה. עוד הוסיף הנחקר שלא היו לו חשדות שהחברה לא עובדת שלא על פי החוק עד לתביעת סקף. מעבר לכך ציין כי עד שנת 2018 לא היה תקן ספציפי המחייב התייחסות רו"ח לסימני אזהרה העולים לעניין פעילות בלתי חוקית⁸⁴⁹.

2. החשוד ציין שלא ראה או ביקש כימות לתשלומים ללא קבלות. יחד עם זאת, הבין מ-BDO שמדובר במילוני דולרים בשנה. לטענתו הוסבר להם שמנהלים את התשלומים ויש תהליך של רישום התשלום ואישורו על ידי שני מנהלים⁸⁵⁰.

3. החשוד ציין שכיוון שמדובר בליקוי משמעותי ביצעו כנהל ביקורת בכל שנה תשאול לגבי אותם תשלומים⁸⁵¹. בחנו ניירות עבודה המתעדים תהליכי דגימה על אותם תשלומים⁸⁵², עברו על מזכרי סיכום בעניין זה שנערכו על ידי BDO⁸⁵³ ועוד⁸⁵⁴. זאת ועד לשיטתו מאחר והליקוי לא ניתן לריפוי נעשית בקרה על התשלומים שמהווה פיצוי על הליקוי⁸⁵⁵.

4. לגבי בחינת הצורך במתן גילוי לתביעת שי סקף בהתאם לתקן חשבונאות IAS 37 ציין כי במסגרת סקירת הדו"חות ברבעונים לא היתה אפשרות לבחון השפעה כמותית של סיפור השוחד המגולל בתביעה לעניין זה הסתמכו על הצהרת מנהלי החברה (לא רק רוני פלוך) לפיה ההשפעה אינה משמעותית, על פי המתבקש במסגרת הסקירה ברבעונים⁸⁵⁶.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעותי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. לעניינו, לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם.

יחד עם זאת, נראה כי בעניינו מתקיימות "נסיבות מיוחדות" כמשמעותן בתקן ביקורת 9 (לעניין הסתכמות על ביקורת שבוצעה על ידי מבקרים אחרים בחברות בנות) לפיהן היה מצופה מרואה החשבון של חברת האם לבצע דרישה וחקירה מעמיקה ונרחבות יותר בדבר אמיתות העובדות כפי שנמסרו לו בכל הנוגע למהותיותם האיכותית והכמותית של אותם תשלומי ללא אסמכתאות.

⁸⁴⁹ תמלול הודעת איתי כורם 19551 גיליון 41-42.

⁸⁵⁰ תמלול הודעת איתי כורם 19551 גיליון 46.

⁸⁵¹ תמלול הודעת איתי כורם 19551 גיליון 48.

⁸⁵² תמלול הודעת איתי כורם 19551 גיליון 55.

⁸⁵³ תמלול הודעת איתי כורם 19551 גיליון 78.

⁸⁵⁴ ראה קלסר ראיות מחשב 3 מסומן 111-113.

⁸⁵⁵ תמלול הודעת איתי כורם 19557 גיליון 159-161.

⁸⁵⁶ תמלול הודעת איתי כורם 19551 גיליון 138 וכן גיליון 261.

החשוד מכהן כמנהל המחלקה המקצועית ב-KPMG החל משנת 2011.

1. החשוד הדגיש בפתח דבריו כי לא היווה חלק מצוות הביקורת בתיק שוי"ב. אולם הסביר כי הוא מלווה את שיכון ובינוי ומייעץ בנושאים הקשורים בדיווח הכספי מהבחינה החשבונאית⁸⁵⁷. החשוד הדגיש כי עניין התשלומים ללא אסמכתאות הוא עניין שאכן דורש בדיקה אולם אינו יודע מה הבדיקה וכיצד נבדק כיוון שלא היה חבר בצוות הביקורת⁸⁵⁸. ממילא הוא הדגיש, מי שהיה אמור לבחון ולבדוק את הנושא היו רואי החשבון של SBI⁸⁵⁹. מבחינת רואה החשבון של KPMG ציין שקיימים נהלי הסתמכות שלמיטב הבנתו עליהם בוססה הביקורת⁸⁶⁰.
2. החשוד הוסיף וטען כי הוא מודע לכך שצוות הביקורת מכיר את הביאור ואת הסיכון הגלום בו ומטפל בנושא בתקשורת אל מול צוות הביקורת של החברה (BDO)⁸⁶¹. לשיטתו מבקרי שוי"ב (KPMG) לא צריכים לערוך דגימות בנושא זה אלא להסתמך ולהבין את נהלי הביקורת ש-BDO נקטו לעניין זה⁸⁶².
3. החשוד לא זכר האם שוחח על נושא התשלומים ללא אסמכתא עובר למועד תביעת שי סקף⁸⁶³. החשוד ציין כי הוא הבין מדורון אהרון ומאיתי כורס שסיכויי התביעה קלושים וסמך עליהם כצוות ביקורת שידעו לשקול את השיקולים הנכונים לעניין הגילוי בכל הנוגע לתביעה⁸⁶⁴.
4. כשהוצג לו מסמך⁸⁶⁵ לפיו טל רז וחזי קטן לא יכלו להגיד שסיכויי ההתממשות קלושים ציין כי בשבוע שנותר בין מועד אמירות אלו למועד הדיווח היו אמורים השניים לבסס את זה שסיכויי התביעה קלושים אחרת היה צריך לתת גילוי⁸⁶⁶. לעניין זה הוסיף וציין הנחקר כי לזיכרונו האמירה מצד החברה היתה שסיכויי קרות האירוע קלושים וגם אם קרו הם אינם מהותיים שכן העובד שהה בקניה והסכומים לעניין זה בקניה מוגבלים ולא מהותיים⁸⁶⁷.
5. לסיכום ציין החשוד כי יתכן והיה מקבל החלטה אחרת לעניין הגילוי בגין התביעה (כלומר היה מתעקש כן לדווח אודות התביעה ברבעונים). זאת ועוד, ציין כי הוא מבין את התעקשות החברה ברצונה להימנע מגילוי⁸⁶⁸. אולם, לשיטתו ההחלטה התקבלה באופן מקצועי⁸⁶⁹ ומתוך הבנה שבאותה נקודת זמן לא היה בסיס מאחורי העובדות שפורטו כתב התביעה.

⁸⁵⁷ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 8-10.
⁸⁵⁸ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 14.
⁸⁵⁹ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 19.
⁸⁶⁰ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 25.
⁸⁶¹ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 35-36.
⁸⁶² תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 38-39.
⁸⁶³ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 54-55.
⁸⁶⁴ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 98-99.
⁸⁶⁵ מסומן 238-242 מתוך קלסר ראיות מחשב 3.
⁸⁶⁶ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 129-132.
⁸⁶⁷ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 105.
⁸⁶⁸ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 143-144.
⁸⁶⁹ תמלול הודעת דן ויטאן 19549 גיליון 141.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעותי לפיו החשוד גרם במפגיע לכך שלא יהיה דיווח אודות תביעתו של סקף.

ממצאי החקירה העלו כי צוות הביקורת היה זה שהגיע למסקנה לעניין אי הדיווח בגין התביעה. מסקנתו של צוות הביקורת התבססה על מצגי החברה ומצגי רואי החשבון של חברת הבת (BDO). לענייננו, בהליך הסקירה בדו"חות הרבעוניים צוות הביקורת הסתמך על הצהרות ההנהלה לעניין אמיתות התביעה ומהותיות השפעתה על הדו"חות.

דורון אהרון

החשוד משמש מנהל צוות הביקורת של תיק שו"ב ב-KPMG החל משנת 2010.

1. בפתח חקירתו הדגיש החשוד כי במסגרת תפקידו כמנהל הביקורת בתיק תחת אשר אדרי ולאחר מכן תחת איתי כורס. חברות הבניה בקבוצה בוקרו על ידי צוותי ביקורת אחרים ב-KPMG ואילו SBI בוקרה על ידי BDO. בעניין זה ציין כי בין יתר הסוגיות שעלו מ-BDO היה הנושא של תשלומים ללא קבלות⁸⁷⁰.
2. החשוד הבהיר שעם כניסתו לביקורת בחברה אשר אדרי הפנה אותו לסעיף של "תשלומים ללא קבלות" בדו"חות החברה והסביר שהוא נוצר ונרשם כתוצאה מנוהג מקובל באפריקה לשלם במזומן. במסגרת זו התבקש החשוד לתשאל את רובי לזרוב לעניין הבקורות שמבוצעות על הסעיף זה⁸⁷¹.
3. מאחר והבין שזהו הנוהג המקובל באפריקה, לא ראה לנכון להעמיק בבדיקה⁸⁷². החשוד לא בחן בדק או הכיר חברות נוספות עם ביאור דומה ולא הנחה את BDO כיצד לפעול בנושא⁸⁷³. מבחינתו הכיר את הנושא כעובדה מוגמרת המוכרת להנהלה ולשותפים מעליו ומתחתיו ולכן לא ראה לנכון להציף אותו⁸⁷⁴.
4. החשוד הדגיש כי לא היה לו חשד קונקרטי לתשלומים לעובד ציבור זר ולאי ציות לחוק אולם, מעצם ההתנהלות בביצוע תשלום ללא אסמכתא היה סיכון לכן ניתן הביאור וננקטו הנהלים בגינו. לשיטתו, אין זה מתפקידו לבדוק אם חברה עוברת על החוק, הוא אינו "חוקר" והדרך שלו לבקר את החברה היא ביצוע תשאולים, תוך הסתמכות על עבודת הביקורת של BDO בנושא⁸⁷⁵.
5. לגבי הביקורת על הדו"ח הכספי השנתי 2017 ציין החשוד כי בעקבות גל המעצרים נערכו דיונים במסגרתם התגלה שהבקורות שתוארו לעניין תשלומים אלו לא בוצעו בפועל במהלך השנים. החשוד ציין כי מבחינתו לא עלה חשד לשוחד לגבי שנים קודמות ולכן לא ניתן גילוי לגביהן⁸⁷⁶.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעתי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. לענייננו, לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם.

טל זהרני

החשוד שימש מנהל צוות הביקורת של תיק שו"ב ב-KPMG עד שנת 2010.

- ⁸⁷⁰ תמלול הודעת דורון אהרון 19587 עמוד 16-17.
- ⁸⁷¹ תמלול הודעת דורון אהרון 19587 עמוד 24.
- ⁸⁷² תמלול הודעת דורון אהרון 19587 עמוד 27-28.
- ⁸⁷³ תמלול הודעת דורון אהרון 19587 עמוד 26.
- ⁸⁷⁴ תמלול הודעת דורון אהרון 19587 עמוד 43.
- ⁸⁷⁵ תמלול הודעת דורון אהרון 19587 עמוד 88.
- ⁸⁷⁶ תמלול הודעת דורון אהרון 19587 עמוד 234.

1. החשוד ציין כי דו"חות שנת 2010 היו תחת ניהולו של דורון אהרון ומשנה זו ואילך מונה לשותף ב- KPMG ולא היה לו קשר לניהול תיק הביקורת בחברת שוי"ב. זאת ועוד הדגיש את הפעולות שביצע במסגרת ההסתמכות על עבודת BDO תחת ההוראות של תקן ביקורת 9⁸⁷⁷.
2. ציין כי קיבל תיאור מ-BDO לגבי התשלומים ללא אסמכתא והצורך בשימוש בהם במדינות לא מפותחות. זאת ועוד, הבין שקיים נוהל מסודר שעוקב אחר התשלומים ומוודא שאין במסגרתם התנהלות לא נאותה ו/או לא חוקית⁸⁷⁸.
3. החשוד הדגיש שלא נחשף לשוחד במסגרת פעילות החברה לא לפני כניסת החוק לתוקף ולא לאחריו⁸⁷⁹.
4. החשוד הכחיש כל ידיעה אודות "מכתב לוסטיגר"⁸⁸⁰.

לא אותרו מסמכים המפריכים לחלוטין את גרסתו, או כאלה שעל סמכם ניתן לבסס ממצא חד משמעי לפיו החשוד לקח חלק "בתעשיית השוחד" או לכל הפחות בחר לעצום את עיניו נוכח קיומה. לענייננו, לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם.

מיכאל חייט

החשוד עבד במחלקת המיסים בסומך חייקין KPMG בין השנים 2002 – 2008. בשנת 2008 שימש מנג'ר בכיר במחלקת המס.

⁸⁷⁷ תמלול הודעת טל זהרני 19590 גיליון 29-28.

⁸⁷⁸ תמלול הודעת טל זהרני 19590 גיליון 23.

⁸⁷⁹ תמלול הודעת טל זהרני 19590 גיליון 39.

⁸⁸⁰ תמלול הודעת טל זהרני 19590 גיליון 54.

1. החשוד ציין כי, עבד על תיק שיכון ובינוי במסגרת תפקידו במחלקת המיסים, בין היתר, ביצע עבודה לעניין השלכות המס בחלוקת דיבידנד משויץ לישראל. הוא הדגיש כי בנושא זה בחן רק היבטים מיסויים של חלוקת הדיבידנד והחבות בישראל בעקבות חלוקתו⁸⁸¹.
2. החשוד שב והדגיש כי לא ידע כלום אודות תשלומי שוחד ששולמו במדינות הפעולה וממילא הנושא לא היה חלק מחוות דעתו שעסקה בעניין חבות המס בחלוקת הדיבידנד בישראל⁸⁸².
3. כשהוצג לו מסמך לוסטיגר בו מתוארות פגישות עם רואה החשבון מ-KPMG ובכללם מיכאל חייט בהן נדון נושא התשלומים ללא קבלות שמשלמים גן לעובדי ציבור זרים ציין כי אנו זוכר שנושא כזה נדון בפגישה. החשוד מציין כי לוסטיגר ככה"נ מתייחס לדברים ששמע מאנשי בתוך החברה ולא ממנו⁸⁸³. יוער כי מהודעתו של לוסטיגר עולה כי כששוחח עם חייט על נושא התשלומים ללא אסמכתא היה ברור לו שמדובר בתשלום שוחד⁸⁸⁴.
4. החשוד שב והכחיש כל מעורבות בשיחות כגון אלו. ככלל ציין שהוא אינו רואה החשבון של החברה, לא בחן את דוחותיה ולא שאל ממה מורכבות הכנסותיה⁸⁸⁵.

החשוד נתן שירותי מס בלבד ולא ערך ביקורת ו/או בחן את דוחותיה הכספיים של החברה.

אכן במסמך לוסטיגר מוזכר החשוד כמי שהשתתף בדיונים אודות תשלומים אלו. יחד עם זאת, הדיונים הללו נערכו בסמוך לפני או אחרי כניסת החוק לתוקף כאשר, השירות שנתן החשוד היה בכל הנוגע לסוגיות המס הנובעות מהתשלומים בישראל ולא לשאלת אופי ההכנסות וההכרה בהן במדינות הפעולה.

לא ניתן לקבוע כי החשוד בהתנהלותו, לקח חלק בהסתרת התשלומים ו/או עצם עיניו לעניין הצורך בדיווח אודות קיומם, בפרט לאור העובדה שנתן חו"ד מסויית בלבד, שאינה קשורה לביקורת על הדיווח הכספי ובתקופת התפר בה שימש לוסטיגר סמנכ"ל הכספים בחברה.

⁸⁸¹ תמלול הודעת מיכאל חייט 19550, גיליון 13-15.

⁸⁸² תמלול הודעת מיכאל חייט 19550, גיליון 18-19.

⁸⁸³ תמלול הודעת מיכאל חייט 19550, גיליון 45.

⁸⁸⁴ הודעת דן לוסטיגר 17/7/18 בגיליון 6.

⁸⁸⁵ תמלול הודעת מיכאל חייט 19550, גיליון 47.

מסקנות

להלן מסקנות היחידה החוקרת ביחס לחשודים נשוא פרשה זו לאחר קבלת בקשת פרקליט המדינה, (מתאריך 16/4/19), לקבל עמדת משטרת ישראל לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה ביחס לחשודים השונים.

• ביחס לחשוד יהודה אלימלך סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. השמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד רוני פלוך סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. השמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד אלכסנדר ישיש סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. השמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד זן שחם סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן :

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. השמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד משה לחמני סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן :

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. השמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשודה ריית ברניב סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין בעבירות כדלקמן :

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
5. פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד ראובן לזרוב סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן :

1. מתן שוחד לעובד ציבור זר, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. קשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. השמדת ראיה, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד **עופר קוטלר** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. **קשירת קשר לפשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. **רישום כוזב במסמכי תאגיד**, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. **שיבוש מהלכי משפט**, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. **השמדת ראיה**, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. **איסור הלבנת הון**, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד **ירון קריסי** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

• ביחס לחשוד **יהודה לוי** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

• ביחס לחשוד **בנימין ארביט** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. **קשירת קשר לפשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. **רישום כוזב במסמכי תאגיד**, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. **שיבוש מהלכי משפט**, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. **השמדת ראיה**, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. **איסור הלבנת הון**, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד **משה הפלינג** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. **קשירת קשר לפשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. **רישום כוזב במסמכי תאגיד**, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. **איסור הלבנת הון**, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
5. **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד **יוסי עובדיה** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

• ביחס לחשוד **משה פפו** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. **קשירת קשר לפשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. **רישום כוזב במסמכי תאגיד**, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד **עמית שגב** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

• ביחס לחשוד **יחזקאל קטן** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

• ביחס לחשודה **אפרת פלד** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין בעבירות כדלקמן:

1. **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. **קשירת קשר לפשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. **רישום כוזב במסמכי תאגיד**, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. **איסור הלבנת הון**, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
5. **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשוד **שי סקף** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין בעבירות כדלקמן:

1. **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
2. **קשירת קשר לפשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. **רישום כוזב במסמכי תאגיד**, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
4. **שיבוש מהלכי משפט**, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
5. **השמדת ראיה**, עבירה לפי סעיף 242 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
6. **איסור הלבנת הון**, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
7. **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

• ביחס לחשודה **שרי אריסון** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין בעבירות כדלקמן:

- **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
- **קשירת קשר לפשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
- **איסור הלבנת הון**, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
- **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.

- ביחס לחברת **שיכון ובינוי בע"מ** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין בעבירות כדלקמן:

1. **מתן שוחד לעובד ציבור זר**, עבירה לפי סעיף 291א. לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.
 2. **שיבוש מהלכי משפט**, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
 3. **איסור הלבנת הון**, עבירה לפי סעי' 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000.
 4. **פרט מטעה בכוונה להטעות משקיע סביר**, עבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968.
- ביחס לחשוד **אריז ניר** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין, אולם נוכח גרסתו, מעמדו וחלקו בביצוע העבירות, נמליץ לסגור התיק נגדו נוכח קיומן של נסיבות שאינן מתאימות להעמדה לדין, ("אין עניין לציבור").
 - ביחס לחשוד **עזריה לוי** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
 - ביחס לחשוד **משה אונגר** סבור צוות החקירה כי נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין, אולם נוכח גרסתו, מעמדו וחלקו בביצוע העבירות, נמליץ לסגור התיק נגדו נוכח קיומן של נסיבות שאינן מתאימות להעמדה לדין, ("אין עניין לציבור").
 - ביחס לחשוד **שי קמעו** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
 - ביחס לחשודה **רונית רוזנצוויג** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת ויש לסגור את התיק נגדה מחוסר ראיות מספיקות.
 - ביחס לחשודה **רונית בירן** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין ויש לסגור את התיק נגדה מחוסר ראיות מספיקות.
 - ביחס לחשוד **אברהם אדמוני ז"ל** סבור צוות החקירה שיש לסגור את התיק נגדו.
 - ביחס לחשוד **טל רז** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
 - ביחס לחשוד **דורון בלשר** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
 - ביחס לחשוד **ניר זכלינסקי** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
 - ביחס לחשוד **עידו שטרן** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

- ביחס לחשוד **יוסי אלשייך** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **אירית אייזקסון** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין ויש לסגור את התיק נגדה מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **טל עצמון** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **יצחק חקי הראל** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **שלום שמחון** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **לילי איילון** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין ויש לסגור את התיק נגדה מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **ישראל (איזי) תפוחי** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין ויש לסגור את התיק נגדה מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **שמואל ברקוביץ** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתה לדין ויש לסגור את התיק נגדה מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **ארז סופר** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **אהוד (אודי) גרינברג** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **דן אטיאס** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **עלא ראס** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **אבי עוז** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **דן מרגלית** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

- ביחס לחשוד **אשר אדרי** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **איתי כורם** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **דני ויטאן** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **דורון אהרון** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **טל זהרני** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.
- ביחס לחשוד **מיכאל חיאט** סבור צוות החקירה כי לא נתגבשה תשתית מספקת להעמדתו לדין ויש לסגור את התיק נגדו מחוסר ראיות מספיקות.

צווי האזנת סתר

נשוא הצו	מספר צו
יהודה אלימלך	25398-01-18 18682-2-18
רוני פאלוך	25424-01-18 18661-2-18
אלכס ישיש	25409-01-18 18668-2-18

צווי חיפוש

הערות	תאריך	נשוא הצו	מספר צו	מס"ד
	03/01/2018	שיכון ובינוי ואח'	מ"י 5994/01/18	1
	03/01/2018	רוני פלוך, ת.ז. 051988376	מ"י 6004/01/18	2
	03/01/2018	עמוס הדר, ת.ז. 01417567	מ"י 6007/01/18	3
	23/01/2018	אלכסנדר ישיש, 304003403	מ"י 52006/01/18	4
	03/01/2018	משה פפו, ת"ז 56408151	מ"י 6009/01/18	5
	03/01/2018	אלכסנדר ישיש, 304003403	מ"י 6001/01/18	6
	03/01/2018	יהודה אלימלך, ת.ז. 062363072	מ"י 5998/01/18	7
	23/01/2018	משה פפו, ת"ז 56408151	מ"י 51998/01/18	8
	28/03/2018	רוית בר ניב, ת"ז 058314139	מ"י 6226/03/18	9
	23/01/2018	יהודה אלימלך, ת.ז. 062363072	מ"י 52012/01/18	10
	23/01/2018	עמוס הדר, ת.ז. 01417567	מ"י 51992/01/18	11
	23/01/2018	רוני פלוך, ת.ז. 051988376	מ"י 51984/01/18	12
	23/01/2018	שיכון ובינוי ואח'	מ"י 51974/01/18	13
	13/02/2018	משה פפו, ת"ז 56408151	מ"י 26567/02/18	14
	22/02/2018	עופר קוטלר, ת.ז. 054010475	מ"י 53347/02/18	15
	22/02/2018	ירון קריסי, ת"ז 022015317	מ"י 53353/02/18	16
צו חדירה לטלפון נייד	27/02/2018	אברהם אדמוני, ת"ז 001327063	מ"י 62844/02/18	17
צו חדירה לטלפון נייד	27/02/2018	עמית שגב, ת.ז. 053524112	מ"י 62419/02/18	18
	22/02/2018	עמית שגב, ת.ז. 053524112	מ"י 53338/02/18	19
צו חדירה לטלפון נייד	28/02/2018	יהודה לוי, ת"ז 28682219	מ"י 60474/02/18	20
צו חדירה לטלפון נייד	07/03/2018	עזריה לוי, ת"ז 005489844	מ"י 9053/03/18	21
	26/03/2018	בנימין ארביט, ת"ז 030133839	מ"י 54825/03/18	22
צו חדירה לטלפון נייד	25/02/2018	רוית בר ניב, ת"ז 058314139	מ"י 57288/02/18	23
צו חדירה לחומר מחשב	26/03/2018	שי סקף, ת.ז. 56652902	מ"י 54610/03/18	24
צו חדירה לחומר מחשב	29/04/2018	בנימין ארביט, ת"ז 030133839	מ"י 52643/04/18	25
צו חדירה לחומר מחשב	26/03/2018	בנימין ארביט, ת"ז 030133839	מ"י 54603/03/18	26
צו חדירה לחומר מחשב	26/03/2018	משה אונגר, ת"ז 024684441	מ"י 54615/03/18	27
	22/02/2018	ראובן לזרוב, ת.ז. 024676272	מ"י 53329/02/18	28
צו חדירה לחומר מחשב	07/05/2018	משה אונגר, ת"ז 024684441	מ"י 12627/05/18	29
צו חדירה לחומר מחשב	07/05/2018	משרד רו"ח BDO	מ"י 12634/05/18	30

צו חדירה לחומר מחשב	09/05/2018	אלכסנדר ישיש, 304003403	מ"י 18787/05/18	31
	05/07/2018	עופר קוטלר, ת.ז. 054010475	מ"י 19456/7/18	32
	09/07/2018	משה לחמני, ת"ז 069376911	מ"י 19467/7/18	33
הרחבת צו החיפוש כך שיכלול גם את הרשות לני"ע	15/07/2018	משה לחמני, ת"ז 069376911	מ"י 19467/7/18	34
	14/06/2018	דניאל בראונשטיין, ת"ז 38241030	מ"י 32610/06/18	35
חדירה לחומר מחשב	04/10/2018	רוני פלוך, ת.ז. 051988376	מ"י 7541/10/18	36
חדירה לחומר מחשב	25/10/2018	רוני פלוך, ת.ז. 051988376	מ"י 61837/10/18	37
	31/10/2018	סיגל כץ, ת.ז. 059080846	מ"י 73218/10/18	38
	31/10/2018	רוני פלוך, ת.ז. 051988376	מ"י 73209/10/18	39
	31/10/2018	שי סקף, ת.ז. 56652902	מ"י 73223/10/18	40
	27/11/2018	אדוארד סקף, ת.ז. 27066885	מ"י 62025/11/18	41
	02/12/2018	רוני פלוך, ת.ז. 051988376	מ"י 439/12/18	42
	02/12/2018	סיגל כץ, ת.ז. 059080846	מ"י 449/12/18	43

צווי המצאת מסמכים

הערות	תאריך	נשוא הצו	מספר צו	מס' ד"
	09/01/2018	שיכון ובינוי ואח'	מ"י 18538/01/18	1
צו לעו"ד ירון ליפס	25/02/2018		מ"י 56818/02/18	2
צו לכבי השי' בדימי גרסטל	26/02/2018		מ"י 56809/02/18	3
צו שגוי	25/02/2018	משרד רו"ח KPMG	מ"י 56812/02/18	4
	25/02/2018	משרד רו"ח ברייטמן אלמגור	מ"י 56832/02/18	5
לצו להנהלת בתי המשפט	25/02/2018		מ"י 56825/02/18	6
	28/02/2018	משרד רו"ח KPMG	מ"י 62433/02/18	7
	07/05/2018	משרד רו"ח BDO	מ"י 12642/05/18	8
	27/11/2018	שי סקף, ת.ז. 56652902	מ"י 62014/11/18	9

נספח ב' – תפיסות כלכליות נכון ליום עריכת הסיכום

גורם	תפיסה	שווי בש"ח	היקף תפיסה ועבירה
<p>שיכון ובינוי (ע"פ הסכם)</p> <p>בימ"ש 55437-02-18</p> <p>תוקף ההסכם אושר ב- 25.2.18 . תוקפו ל- 180 יום עד 24.8.18</p> <p>ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ליום 20.2.19 ההסכם הוארך ל- 90 יום עד ליום 21.5.19</p>	<p>250,000,000 ₪ הועברו לקרן החילוט במסגרת הסכם עם שיכון ובינוי</p>	250,000,000	<p>סה"כ תפיסה: 250,000,000 ₪</p>
<p>אלכסנדר ישיש (ע"פ הסכם)</p> <p>בימ"ש 3760-03-18</p> <p>תוקף ההסכם אושר ב- 4.3.18 . תוקפו ל- 180 יום עד 31.8.18</p> <p>ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ליום 27.2.19 ההסכם הוארך בשנה (במסגרתו שוחררה פוליסה במגדל) עד ליום 27.2.20</p> <p>כעבור 180 יום ב- 26.8.19 תוגש הארכה נוספת ב- 180 יום בהסכמה עד ליום 27.2.20</p>	<p>תיק ניירות ערך בבנק פועלים סניף ככר פריז חיפה חשבון 192867</p> <p>תיק ניירות ערך בבנק פועלים סניף ככר פריז חיפה חשבון 328386</p> <p>גוש 6632, חלקה 468, תת 32 חלקה</p> <p>גוש 10426, חלקה 391, תת חלקה 26</p> <p>מגדל ביטוח - שוחררה</p> <p>הראל קרן פנסיה</p> <p>הראל קרן השתלמות</p>	<p>414,225</p> <p>527,029</p> <p>4,000,000</p> <p>1,200,000</p> <p>140,091</p> <p>574,715</p> <p>135,741</p>	<p>שוחררה פוליסת ביטוח במגדל בסך 140,091 ₪.</p> <p>יתרה: 6,851,710</p> <p>סה"כ תפיסה: 6,991,801 ₪</p>
<p>יהודה אלימלך (ע"פ הסכם)</p> <p>בימ"ש 10050-03-18</p> <p>תוקף ההסכם אושר ב- 6.3.18 . תוקפו ל- 180 יום עד 2.9.18</p> <p>ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ליום</p>	<p>450,000 ₪ הועברו לקרן החילוט – שוחרר 100,000 ש"ח</p> <p>גוש 7228, חלקה 84</p> <p>פסגות פיצויים + קצבה</p> <p>עמיתים קרנות הפנסיה הותיקות- נתיב</p>	<p>450,000</p> <p>15,000,000</p> <p>768,002</p> <p>1,939,198</p>	<p>שוחררו 100,000 ₪ מהמזומן התפוסים בקרן החילוט</p> <p>יתרה: 18,057,200 ש"ח</p> <p>סה"כ תפיסה: 18,157,200 ₪</p>

			<p>1.3.19 ההסכם הוארך ב-180 יום (במסגרתו שוחררו 100,000 ₪ מכספי המזומן בקרן החילוט) עד ליום 28.8.19</p>
<p>סה"כ תפיסה: 13,382,510 ₪</p> <p>בהארכת הסדר ב- 1.3.19 שוחררו 237,000 ש"ח</p> <p>יתרה: 13,145,510 ש"ח</p>	737,000	737,000 ₪ הועברו לקרן החילוט – שוחררו 237,000 ₪ מהסכום	<p>משה פפו (ע"פ הסכם)</p> <p>בימ"ש 39499-02-18</p> <p>תוקף ההסכם אושר ב- 6.3.18 תוקפו ל- 180 יום עד 2.9.18</p> <p>ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ליום 1.3.19</p> <p>ההסכם הוארך בשנה (במסגרתו שוחררו 237,000 ש"ח) עד ליום 1.3.20</p> <p>כעבור 180 יום ב- 28.8.19 תוגש בהסכמה הארכה נוספת ב- 180 יום עד ליום 1.3.20</p>
	1,374,703	תיק ניירות ערך בבנק פועלים סניף רמת השרון חשבון 661391	
	1,050,000	גוש 7149, חלקה 198, תת 8 חלקה	
	3,500,000	גוש 6416, חלקה 441,442,445,446	
	4,000,000	גוש 6632, חלקה 483, תת 33 חלקה	
	2,600,000	גוש 10768, חלקה 140, תת חלקה 12	
	120,807	הלמן אלדובי קופת גמל	
	4,000,000	גוש 6442, חלקה 446 – שוחררה חלקה של האישה בנכס	<p>רובי לזרוב (ע"פ הסכם)</p> <p>בימ"ש 56810-02-18</p> <p>תוקף ההסכם אושר ב- 8.3.18 תוקפו ל- 180 יום עד 4.9.18</p> <p>ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ליום 3.3.19</p> <p>במסגרת הארכה שוחררה קרן השתלמות במיטב דש וההסכם הוארך ב- 180 יום עד ליום 30.8.19</p>
	3,000,000	גוש 6446, חלקה 19, דירה 8	
	3,000,000	גוש 6446, חלקה 19, דירה 36	
	500,000	גוש 6155, חלקה 440	
	161,967	מיטב דש קרן השתלמות - שוחררה	
	59,044	מנורה מבטחים קרן השתלמות	
	1,173,909	הראל פיצויים ותגמולים	
	611,245	הראל פנסיה	
	3,374	עמיתים קרנות הפנסיה הותיקות	
	100,000	100,000 ₪ הועברו לקרן	עזריה לוי
			סה"כ תפיסה: 5,330,775 ₪

<p>בהארכה הסדר ב- 7.3.19 - שוחררה קרן השתלמות אי בי אי בסך 280,775 ש"ח</p> <p>יתרה: 5,050,000</p>		החילוט	(ע"פ הסכמ)
	750,000	חלקו בגוש 7079, חלקה 20, תת חלקה 20	בימ"ש 23807-03-18
	1,200,000	גוש 7148, חלקה 36, תת חלקה 20	תוקף ההסכם אושר ב- 12.3.18. תוקפו ל- 180 יום עד 8.9.18
	500,000	גוש 15307, חלקה 43	ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ל- 7.3.19.
	2,500,000	גוש 6715, חלקה 253, תת חלקה 53	במסגרת הארכה שוחררה קרן ההשתלמות. ההסכם הוארך ב-180 יום עד ליום 3.9.19 .
280,775	אי בי אי קרן השתלמות - שוחרר		
<p>סה"כ תפיסה: 12,389,726 ₪</p> <p>בהארכת הסדר (9/18) - שוחררו 215,000 ₪ מזומן מקרן החילוט</p> <p>בהארכת הסדר (3/19) - שוחררו 217,791 ש"ח</p> <p>יתרה: 11,956,935 ש"ח</p>	432,791	432,791 ₪ הועברו לקרן החילוט - שוחרר מחצית	רוני פלוח (ע"פ הסכמ)
	2,928,738	מניות שכו"ב בנאמנות תמיר פישמן	בימ"ש 40937-03-18
	1,432,048	תיק ניירות ערך בבנק מזרחי סניף 78 תל אביב חשבון 78-114861	תוקף ההסכם אושר ב- 25.3.18. תוקפו ל- 180 יום עד 21.9.18
	2,900,000	גוש 10797, חלקה 97, תת חלקה 3	ההסכם הוארך (במסגרתו שוחררו מחצית מהמזומנים בקרן החילוט) ב- 180 יום נוספים עד ליום 20.3.19
	3,550,000	גוש 10797, חלקה 97, תת חלקה 4	ההסכם הוארך עד ליום 16.9.19
	275,149	כלל ביטוח קצבה ותגמולים	
	158,552	כלל פנסיה וגמל פיצויים ותגמולים	
	41,174	פסגות גמל ופנסיה תגמולים וקצבה	
	37,227	ביטוח הראל	
	378,232	הפניקס תגמולים	
255,815	הפניקס פיצויים		
<p>סה"כ תפיסה: 6,571,146 ש"ח</p>	3,000,000	גוש 6962 חלקה 42 תת חלקה 3	עמוס הדר שוחררה התפיסה
	3,000,000	גוש 6433, חלקה 416	
	18,942	אלטשולר קרן השתלמות	
	363,217	אלטשולר קופת גמל	
	188,987	מגדל הדר עמוס	
סה"כ תפיסה: 22,600,119 ₪	1,000,000	מזומן שהועבר לקרן החילוט	רוית ברניב (הסכמ)

<p>בהארכת הסכם (10/18) - שוחררה קרן פנסיה בסך של 1,024,403 ₪ במגדל</p> <p>בהארכת הסכם מיום 11.2.19 - שוחררו קרנות ההשתלמות בילין לפידות-525,184 ₪</p> <p>יתרה: 21,050,532 ש"ח</p>	2,999,162	קרן פנסיה וביטוח במגדל	<p>בימ"ש 17382-04-18</p> <p>תוקף ההסכם אושר ב- 16.4.18 תוקפו ל- 180 יום עד 14.10.18</p> <p>ההסכם הוארך ב- 120 יום נוספים (במסגרתו שוחררה קרן פנסיה במגדל) עד ליום 11.2.19</p> <p>ההסכם הוארך ב- 4 חודשים נוספים (במסגרתו שוחררו קרנות השתלמות בילין לפידות) עד ליום 11.6.19</p>
	1,631,791	תמלוגים ופיצויים בחברת פניקס	
	525,185	קרן השתלמות בילין לפידות	
	143,981	קרן פנסיה בעמיתים - מבטחים	
	6,000,000	2 נכסי מקרקעין בגוש 6154, חלקה 365, תת חלקה 3, 4	
	300,000	נכס מקרקעין בגוש 8133, חלקה 11	
10,000,000	נכס מקרקעין בגוש 6623, חלקה 562		
<p>היקף עבירה : כ- 60 מש"ח</p>	351,175	סך של 351,175 ₪ הועבר לקרן החילוט (שווה ערך בש"ח, בדולרים ובליש"ט)	<p>עופר קוטלר (הסכם)</p> <p>בימ"ש 68940-03-18</p>
<p>סה"כ תפיסה: 30,634,024 ₪</p> <p>בהסכם הארכה (9/18) - שוחרר 1 מש"ח שוחרר מני"ע שהועברו ליח' החילוט</p> <p>בהסכם הארכה ב-23.1.19 - שוחרר 3.7 מש"ח מני"ע שהועברו ליח' החילוט</p> <p>יתרה: 25,934,024 ש"ח</p>	7,648,825	ניירות ערך בבנק הפועלים	<p>תוקף ההסכם אושר ב- 29.3.18 תוקפו ל- 180 יום עד 25.9.18</p> <p>ההסכם הוארך ב-120 יום נוספים עד ל- 23.1.19</p> <p>ההסכם הוארך בשנה (במסגרתו שוחררו 3.7 מש"ח מני"ע) עד ליום 23.1.20</p> <p>כעבור 180 יום ב- 22.7.19 תוגש הארכה נוספת ב- 180 יום בהסכמה עד ליום 23.1.20</p>
	5,279,795	קרן השתלמות וקופת גמל בילין לפידות	
	2,636,354	פיצויים ותגמולים בכלל ביטוח	
	10,000,000	שלושה נכסי מקרקעין בגוש 6160 חלקה 101 תת חלקות 9-11	
	1,600,000	נכס מקרקעין בגוש 12742 חלקה 135	
1,500,000	נכס מקרקעין בגוש 6133, חלקות 492-494		
1,617,875	מניות שיכון ובינוי המוחזקות בבית ההשקעות תמיר פישמן		
<p>היקף עבירה : מעל 20 מיליון ש"ח</p>	0	מזומן בסך של 22,000 ש"ח הועבר לקרן החילוט להבטחת שווי ירידת ערך	<p>בנימין ארביט (הסכם)</p>
<p>סה"כ תפיסה: 5,954,046.05 ש"ח</p>	170,000	רכב מסוג מזדה, מ.ר. 30217901, שנת 2018	<p>בימ"ש 17382-04-18</p>

		(פוליסת ביטוח משועבדת לטובת המדינה)	תוקף ההסכם אושר ב- 11.4.18 תוקפו ל- 180 יום עד 8.10.18
	2,500,000	נכס מקרקעין בגוש 10592 חלקה 143	
	313,988	מניות חברת שיכון ובינוי המוחזקות בנאמנות במיטב דש	
	804,403	קרן פנסיה וקרן השתלמות במנורה מבטחים	ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ליום 6.4.19
	1,470,308	קרן פנסיה בעמיתים – נתיב	ההסכם הוארך ב- 180 יום נוספים עד ליום 3.10.19
	592,556	בטוח מנהלים במגדל ביטוח	
	102,791.05	הראל ביטוח	
	2,600,000	גוש 6360, חלקה 242, תת חלקה 52, דירה ברחוב אריה בארון 1, פתח תקווה, בשווי מוערך של 2,600,000 ש"ח. אין משכנתה.	דן שחם (ע"פ הסכם) בימ"ש 32894-06-18
סה"כ תפיסה: 6,642,207 ש"ח	3,875,665	בית בבנייה ביישוב מתן במסגרת קבוצת רכישה. שווי מוערך 3,875,665 ש"ח.	תוקף ההסכם אושר ב- 15.6.18 תוקפו ל- 180 יום עד ליום 12.12.18
	166,542	27,302 מניות שיכון ובינוי, במיטב דש, על שם דן שחם, בשווי 166,542 ש"ח.	ההסדר הוארך ב- 180 יום עד ליום 10.6.19
	22,263	בטוח במגדל חברה לביטוח	גלעד משני
סה"כ תפיסה: 194,148 ש"ח	171,885	חשבון 389641, בסניף בילינסון, בבנק הפועלים	שוחרר ע"פ החלטת רמ"פ א'
	1,519,754	ניירות ערך, מנוהלים ע"י יח' החילוט (מחשבון בנק מספר 10180/64, סניף 685, בבנק לאומי)	משה הפלינג (ע"פ הסכם)
	964,679	ניירות ערך, מנוהלים ע"י יח' החילוט (מחשבון בנק מספר 12517/45, בסניף 685, בבנק לאומי)	בימ"ש 37321-09-18
	1,119,116.92	כספים בקופת גמל פסגות	תוקף ההסדר אושר ב- 23.9.18
סה"כ תפיסה: 11,642,361 ש"ח	1,403,833.98	כספים בחברת הראל ביטוח ופיננסים	תוקפו ל- 180 יום עד ליום 22.3.19
	4,000,000	נכס מקרקעין הידוע כגוש 11683, חלקה 24, תת חלקה 7	הוארך בהסכמה עד 1.5.19 (עד קבלת החלטה מצד החשוד)
	13,492.84	פוליסה בחברת מנורה מבטחים	
	210,862.65	קרן השתלמות בילין לפידות	
	1,607,231.25	קרן השתלמות באלטשולר שחם	
	466,290	76,441 מניות חברת שיכון	

		ובינוי המוחזקות בתמיר פישמן נאמנויות (אי.בי.אי), על שם משה הפלינג	
	337,100	מזומן שהופקד בחשבון קרן החילוט	
	5,948,000	בית פרטי הידוע כגוש 8212 חלקה 204 בישוב בית יצחק. שווי משוער של הנכס 6 מש"ח. משכנתה - 1.5 מש"ח לטובת בנק לאומי (המשכנתא שולמה ע"י המשטרה בהארכת הסדר ב-23.2.19)	משה לחמני (ע"פ הסכם) בימ"ש 54799-08-18 תוקף ההסכם אושר ב-27.8.18 תוקפו ל-180 יום עד ליום 23.2.19
סה"כ תפיסה: 21,860,963 ש"ח	2,805,805	כספים בחברת הפניקס	
	1,269,941.7	כספים בכלל פנסיה וגמל	
	486,910.67	כספים בפסגות	
הארכת הסדר 23.2.19-	4,051,136	כמות של 632,990 מניות של שכון ובינוי מוחזקות בנאמנות בתמיר פישמן, מנוהלות במיטב דש	במסגרת הארכת ההסכם שוחררו כל ני"ע שבניהול הראל ושולמה המשכנתא בגובה 1,448,000 ש. הוארך בשנה עד ליום 23.2.20
שוחררו ני"ע בסך 3,016,527 ₪	11,656	ביטוח במגדל	
שוחרר מתוך כספי המזומן בקרן החילוט- 1,448,000 ₪ לצורך תשלום משכנתא בגוש 8212/204 (יתרה במזומן בקרן החילוט: 3,140,722)	859,673	פנסיה בהראל פיננסים	
	270,592	כספים בכלל ביטוח	
יתרה: 18,844,436 ש"ח	1,004,226	ניירות ערך, מנוהלים ע"י יח' החילוט (חשבון 57075/14, בסניף 962, בבנק לאומי) - שוחרר	כעבור 180 יום ב-22.8.19 תוגש הארכת נוספת ב-180 יום בהסכמה עד ליום 23.2.20
	2,012,301	ניירות ערך, מנוהלים ע"י יח' החילוט (חשבון 57195/04, סניף 962, בבנק לאומי) - שוחרר	
	4,588,722	מזומן שהופקד בחשבון קרן החילוט- שוחרר תשלום משכנתא בגוש 8212/204	

אודי אבקסיס, עו"ד
רשות לני"ע

רפ"ק אררה עודד, עו"ד
ס' ר' מחלק חקירות - מפלג א'

פקד אבישי שטאובר, רו"ח
ק' חקירות – מפלג א'

פקד נעמה בן דוד, עו"ד
ק' חקירות – מפלג א'

צוערת הגר טייב טמיר, עו"ד
חוקרת – מפלג א'

גלית בלזר, עו"ד ורו"ח
רשות לני"ע

סני"צ אסף וולפיש, עו"ד
ר' מפלג חקירות א'